



## Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

## Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

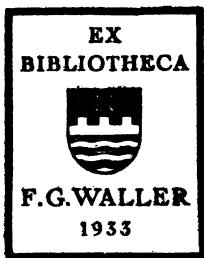
- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

## Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>



26A39

















K O R T E  
WEGWYZER  
D E R

ENGELSCH E TAALE;  
Behelzende de noodigste en weezendlykste  
*Letterkonstige* Regelen, om spoedig  
zonder veel moeite tot kennisse  
dier Taale te geraaken.

---

A C O M P E N D I O U S  
G U I D E

To the  
ENGLISH LANGUAGE;  
Containing the most necessary and essential  
*Grammar-Rules*, whereby one may speedily  
& without much difficulty attain  
to the knowledge of the aforesaid  
Language.

Door WILLEM SEWEL.



Te AMSTERDAM,  
By J A C O B T E R B E E K,  
Boekverkooper bezyden de Beurs, 1754.  
*Met Privilegie.*



# PRIVILEGIE.

**D**E STAETEN VAN HOLLAND  
DEN WEST-VRIESLANDT, Doen  
te weeten, alzoó Ons te kennen is gegeven by  
Jacob Ter Beek, Burgeren Boekverkooper bin-  
nen Amsterdam, dat hy Suppliant voornemens  
was te herdrukken, *Het groot Woorden-Boek der  
Nederduytsche en Engelsche taelen, waer in de ryk-  
dom der Zelve in 't breedten words voor. gedragen,  
de Verscheydens betekenissen aengewesen, en de geslach-  
ten van alle Nederduytsche naam woorden nauwkeu-  
riglyk aengetoond, met byvoeging van zeer veel uit-  
gelezene Spreekwyzen, en een goed getal van Spreek-  
woorden, verrykt met eene Spraakkonst voor beyde de  
Taelen: Item een korte wegwyzers der Engelsche taale  
behelfende de noodige en Wezentlykste letterkonstige  
regulen, om spoedig zonder veel moeite tot kennisse  
dier taelen te geraaken. Item de Zelve der Neder-  
duytsche taelen: Nog de Nederduytsche Spraakkonst,  
waer in de gronden der Hollandsche Taelen naeuw-  
keuriglyk opgedobven, en zelfs voor geringe Verstan-  
den, zoo ten aenzien der spellinge als bewoordinge  
duydelyk aengeweezen zyn, en met eene Lyst van de  
geslachten der Naamwoorden die onder geene vaste  
regelen betrekkeelyk zyn, nevens eene Verhandeling  
van de redenkonstige figuren en andere taal Ciraden  
verrykt, alle door Willem Sewel. Maer bedugt  
zynde, Zyne groote kosten en Arbeyd te leur  
zoude gesteld werden, met binnen of buyten  
deze Provincie de voorsz. Werken na te druk-  
ken tot des zelfs groot nadeel. Weshalven hy  
Suppliant zig Ootmoediglyk keerde tot Ons,  
verzoekende het Ons behaegen mogte hem Sup-  
pliant Zyne erven of regt verkrygende te begun-  
sti-*

stigen met der zelve Octroy of Privilegie, voor den tydt van vyftieneerstkoomende Jaeren, om de Voornoemde Werken in deeze Provincie alleen te mogen drukken doen drukken uitgeven en verkoopen, in Zoodaenigen formaet &c. Als hy te raeden zoude werden, met speciaal Verbodt aen alle en een jegelyk, dezelve in 't geheel of ten deele na te drukken, ofte elders buyten deeze Provincie nagedrukt zynde, herwaerts in te voeren en te verhandelen &c. op zoodaenigen boete als Wy gewoon zyn te stellen tegens Contraventeurs en voorts in Communi forma. ZOO IS 'T dat Wy de zacke en het voorsz. Verzoek overgemerkt hebbende, en genegen Weezende ter beede van den Suppliant, uit Onze regte weetenschap, souveraine magt en Authoriteit den zelve Suppliant, geconsenteert, geaccordeert en geoctroijeert hebben, Consenteeren, accordeeren en Octroijeeren Hem by deeze, dat hy gedurende den tydt van Vyftien eerst agter een Volgende Jaeren de voorsz. Boeken in diervoegen als zulks by den Suppliant is verzogt en hier vooren uitgedrukt staat, binnen den voorsz. Onzen Lande alleen zal mogen drukken, doen drukken, uitgeven en verkoopen, Verbiedende daer omme allen en een jegelyken de zelve boeken in 't geheel of ten deelen te drukken na te drukken, te doen nadrukken, te verhandelen of te verkoopen, of, elders nagedrukt, binnen den zelve Onzen Lande te brengen, uit te geeven of te verhandelen en Verkoopen, op verbeurte van alle de Nagedrukte, ingebragte, Verhandelde of verkogte exemplaren en een boete van **DRIE DUIZEND GULDEN**, daer en hooven, te verbeuren, te appliceeren een derde

part

part voor den Officier, die de Calange doen zal, een derde part voor den Armen der Plaatze daer het Casus voorvallen zal, en het resteerende derde part voor den Suppliant, en dit telkens zoenigmael als de Zelve zullen worden agterhaalt, alles in dien Verstande, dat Wy den Suppliant, met deezen Onzen Oetroye alleen willende Gratificeeren tot verhoeding van Zyne Schade, door het nadrukken van de voorz. Boeken, daer door in geenigen deele verstaen, den innehoude van dien te Authoriseeren of te advouereen en veel min dezelve onder Onze protectie en bescherminge eenig meerder Credit, aensien of reputatie te geeven, nemaer den Suppliant in Cas daer in iets onbehoorlyks zoude influeeren, alle het zelve tot Zynen Laste zal gehouden weezen te verantwoorden, tot dien einde wel expresselyk begeerende, dat, by aldien hy deezen Onzen Oetroye voor de Zelve Boeken zal willen stellen, daer van geene Geabrevieerde of gecontraheerde mentie zal moogen maeken, nemaer gehouden weezen het zelvè Oetroy in 't geheel en zonder eenige Omiffie daer voor te drukken, oftedoen drukken endat Hy gehouden zal zyn een exemplaer van de voorz. Boeken op groot papier, gebonden en wel geconditioneert, te brengen in de Bibliothecq van Onze Universiteit te Leyden, binnen den tydt van zes weeken, na dat hy Suppliant de zelve boeken zal hebben beginnen uit te geeven, op een boete van Zes Hondert Gulden, na expiratie der voorz. Zes weeken, by den Suppliant te verbeuren ten behoeve van de Nederduitse Armen van de Plaats. alwaer den Suppliant woond, en voorts op poene van met 'er

daat

daat verſteeken te zyn van het Effect van deezen Oſtroije: Dat ook den Suppliant, ſchoon by het ingaen van dit Oſtroij een Exemplaar geleevert hebbende aen de voorſz. Onze Bibliothecq, by zoo verre Hy geduurende den tydt van dit Oſtroij de zelve Boeken zouden willen herdrukken met eenige obſervatien, noten, vermeerderingen, veranderingen, correctien of anders hoe genaemt, of ook in een ander formaet, gehouden zal zyn wederom een ander Exemplaar van dezelve Boeken, geconditioneert als vooren, te brengen in de voorſz. Bibliothecq binnen den Zelfen tydt en op de boeten en pœnaliteit als vooren: En ten einde den Suppliant deezen Onzen Conſente en de Oſtroije moge genieten als na behooren, laſten Wy allen en eenen jegelyken, dien het aengaen mag, dat zy den Suppliant van den inhoude van deezen doen, laeten en gedoogen, ruſtelyk, vredelyk en volkoomentlyk genieten en gebruiken, Ceſſeerende alle belet ter Contrarie. Gegeeven in den Haege, onder onzen grooten Zegele, hier aen doen hangen, op den twaelfden April, in 't Jaer onzes Heeren en Saligmaekers Duyzent Zevenhondert vier en Vyftig.

Aen den Suppliant zyn nevens dit Oſtroij ter hand geſtelt by Extract authenticq Haer Ed. Gr. Mog. Reſolutien van den 25. Juny 1715, en 30. April 1728, ten einde om zig daer na te Reguleeren.

P. STEYN.

Ter Ordonnantie van de Staeten.

C. BOEY.

## L E E Z E R.



Erwacht niet, Leezer, dat ik U met een lange en grootſche aanspraak zal ophouden; ik heb in dit gantsche Werkje getracht kort te zyn; dies zoud het een wanschikkelyk geſtél weezen, indien ik met een wydlopige Voorrede breed van de nuttelykheid deezer **S P R A A K - K O N S T** opſneede. Alles, wat ik voor heb u te zeggen, komt hierop uit, dat my nóg heugt, hoe verdrietig 't my voorquam, toen ik jong was, myn hoofd te breeken met het doorlezen van een party régelen, die meer dienden om eenen Leerling te verbyſteren, dan om hem voort te helpen. Want de hedendaagsche taalen, inzonderheid de Engelsche, in alles naar de Latynſche *Grammatica* te ſchikken, is voor zulke, die Latyn kennen, van weinig óf geen dienſt, en voor anderen, die van die taale onkundig zyn, een groote verhin-  
dering.



## AAN DEN LEEZER.

dering. Hierom heb ik getracht beknóptelyk, 't gene dat noodigft geweeten dient, voor iemand, wien 't niet gebeuren mag het Engelsch door verkeerung met Engelschen te leeren, op 't papier te stellen; om daar door een gemaklyker leermiddel aan de hand te geven, dan daar men zich voor dezen mede heeft moeten behelpen. Meer moeite heeft my dit gekóft, dan veele zullen denken; dóch ik zal my dat getroosten, doordien ik my verzekerd houde, dat andere uit deezen mynen arbeid groot nut zullen kunnen trekken. Dit is alles, wat ik hier mede beoog; want voordeel steekt 'er voor my niet in: en zo de Leerling hier door op een ligte wyze aangeleid wordt, dan houd ik my vol-  
daan.

W. S.

KORTE

K O R T E  
WEGWYZER  
D E R  
ENGELSCH E TAALE.

**D**E Engelschen hebben dezelfde letteren als de Nederduitschen, dóch zy noemenze anders; weshalven ik der zelve klank zo nâ in geschrifte zal trachten uit te drukken. als 't my moogelyk is.

A word by hen niet zo volmondig genoemd als by ons, maar met een blaetende klank, aldus Æ. B, bi. C, ci. D, di. E, i. F, ef. G, dsji. H, ætsij'. I, y. K, kœ. L, el. M, em. N, en. O, o. P, pi. Q, kuuw. R, er. S, es. T, ti. U, joew. W, dubbeljoew. X, ix. Y, wy. Z, iszerd.

Onder deeze zyn A, E, I, O, U. *Vokaalen* óf *klinkers*: dóch J. en V. zyn *Consonanten* óf *Medeklinkers*: en Y is een *Klinker* en *Medeklinker*, gelyk blykt in de woorden *Yard*, *yoke*, *sky*, en *marry*, lees *faard*, *jook*, *sky*, *marri*.

**N**Ademaal nu de Spelling en uitspraak der Engelschen zeer veel van de Nederduitsche verscheelt, heeft het my niet ondienstig gescheenen, om in 't kort eenige onderrechtin-

## 6 KORTE WEGWYZER

gen daar van te geeven; alhoewel ik echter bekennen moet, dat 'er verscheidene klafiken zyn, die men onmoogelyk door eene beschryvinge volmaaktelyk kan uitdrukken; dóch ik zal daar in zo ná komen als 't my doenlyk is. 't Waare ondertusschen te wenschen, dat de Engelschen zelveu zich eens zodanig bevytigden om hunne Spelling te beschaaven, en de overtóllige letteren te verbannen, als de Franschen en Hóllanders hebben gedaan; dóch 't schynt wel, dat zy den dienst, die daar in zoude steeken, nóg zo zeer niet hebben aangemerkt, als de zaak wel vereischte. Niettemin moet men bekennen, dat zy niet ganschelyk in dit stuk leedig gestaan hebben, want in 't leezen van oude boeken vindt men nóg merkelyk meer overtóllige letteren, dan in deze, die hedensdaags gedrukt worden; gelyk blykt in de woorden *Goe, shilde, minde, righteousness, monetb, &c.* die men nu ter tyd speld: *Go, child, mind, righteousness, monib.* Zo schryft men nu ook zomtyds *Burden, murder, fadom,* in plaats van *Burthen, murther, fathom;* desgelyks, *Compleat, extreme, supreme;* voor *compleat, extreem, supream;* en *Hony, moay, peny, chance, gard, &c.* in plaats van *honey, money, penny, chaunce, guard.* 't Verdubbelen der Medeklinkeren aan 't end is ook tegenwoordig zo veel niet in 't gebruik als voor dezen; want men ziet al dikwils, *Pen, war, &c.* in plaats van *Penn, warr,* hoewel echter

verscheydene onder de Engelschen het laatste beter oordeelen. Zo ziet men nu ook al veel *Easy*, *jealousy*, &c. in plaats van *ease*, *jealousie*: *Thief* in plaats van *theef*; *Spite* in plaats van *spight*; en *Roll* in plaats van *rowl*. Zommige beginnen ook *Cloke*, *smoke*, *sope*, in plaats van *vloek*, *smoak*, *soap* te spelden, maar 't is evenwel nog niet algemeen; maar *tho* in plaats van *though* is reeds vry gemeen geworden. Doch 't komt aan vreedelingen geweldig misselyk voor, als zy hooren dat de uitspraak zo byster veel van de spellinge verscheyt, dat 'er byna geen overeenkomst is; gelyk als *Handkerchiefs* voor *Handkerchief*; *Surgon* voor *Chirurgion*; *Eleen* voor *Phlegm*; *Piepel* voor *People*; *Vittels* voor *Victuals*; *Huff* voor *Houswife*; en *Sennyt* voor *Sevennight*. Maar dewyl dit wat in 't grós gezegdis, zo zal ik liever letter voor letter eens doorloopen, en beginnen met de

A. Deeze letter word by de Engelschen genoemd *Æ*, en heeft veeltyds de klank van 't geblaet der schapen, zynde dit dezelfde klank, die men hoort in de Nederduitsche woorden, *wærd*, *paerd*, *kaers*, *zwaerd*, enz. gelyk als *Age*, *grace*, *name*, *place*, *fable*, *create*, &c. lees *ædsj*, *gras*, *nam*, *plas*, *faebel*, *creat*: Echter wordt zy in zommige woorden byna als in 't Hóllandisch uitgesproken; gelyk *Man*, *animal*, *bastard*,

## 8 KORTE WEGWYZER

*tard, singular, particular, mutual, altar, was, water, damnable*, (in welk woord de laatste *a* schier niet gehoord wordt) *ap- ply, arrest, assist*, enz. In zommige woorden wordtze als *ae* uitgesproken, gelyk als *All, also, bald, false, balter, quart, quar- ter, wår*: lees *Aal, aalso, baald, faalt, haalter, quaart, quarter, waar*. Men vind ook woorden, daar ze zo kort wordt uitge- sprooken, dat men 'er geen andere klank van hoord dan die van een flaauwe *E*, gelyk als *Miracle, courage, damnable, spectacle*, lees *Mirrekel, kórreds', dånnebet, spēktekel*. En in zommige woorden wordt ze niet ge- hoord, als *Bread, dealt, earth, bead*, lees *Bred, delt, erth, bed*; dóch *to Read, lee- zen*, spreekt men byna uit *Ried*; en *Read, gelezen*, spreekt men uit *Red*.

**AE** is niet gebruikelijk als in eigene naamen, óf woorden, van 't Latyn' afkomstig, ge- lyk *Æneas, Æquator, ætherial, aërial*, en wordt uitgesproken als *E* in 't Neerduitsch.

**Al** heeft mede oftrent dezelfde klank als 't geblaet der schapen, als *Aid, ail, aim, airy, brains, chain, dairy, despair, fair, hail, plain, repair, stain*: lees *Æd, el, em, brans, tjsen, dery, desper, far, hal, plan, reper, stan*: dóch 't woord *Raisins* spreekt men uit *reezins*; hier van zyn ook uitgezonderd de woorden, *Certain, fountain, mountain, vil- lain*, lees *Serten, founten, mounten, villen*.

AU wordt byna uitgesprooken als AA, gelyk *Aunt*, *daunt*, *August*, lees omtrent *Aant*, *daant*, *Aagust*.

AW klinkt ook als AA, gelyk *Aw*, *awl*, *bawd*, *bawl*, *law*: lees byna *Aa*, *aal*, *baad*, *baal*, *laa*.

AY heeft het zelfde geluid als AE in 't Engelsch; gelyk *Day*, *may*, *stay*, *way*: lees *Da*, *ma*, *sta*, *wa*.

B wordt uitgesprooken als by ons, uitgezeid in de woorden, *Debt*, *debtor*, *indebted*, daar zy niet genoemd, maar de klank der *t* verdubbeld wordt; want men zegt *Dett*, *dettor*, *indetted*: ook wordt ze schier niet gehoord in de woorden *limb*, *comb*, *doukt*, *dumb*, *limb*, *subtil*, *tomt*, *womb*: lees ten naaften by *Klym*, *koom*, *dout*, *döm*, *lim*, *futtel*, *toem*, *woem*.

C, staande voor *e* óf *i*, wordt uitgesprooken als C, en voor *a*, *o* en *u* als een K; ook spreekt men ze uit als een *k*, wanneer zy een fillaab eindigt, gelyk als *Accoast*, *occur*, *victory*, lees *akkoost*, *okkur*, *vikteri*; maar *Accés*, *accident*; lees *Aksés*, *áksident*.

CH heeft een klank, die ons ongewoon is, en men niet beter als door deze letteren TSJ', eensgalms uitgesprooken, aan onze Landsluiden kan verbeelden, en wordt gehoord in de woorden, *Chamber*, *charter*, *cherry*, *child*, *choice*, *chosén*, *chuse*: lees *Tsjamber*, *tsjaarter*, *tsjerrri*, *tsjyld*, *tsjuys*,

## 10 KORTE WEGWYZER

*tsjofen, tsjnus*: als ook in *Arch, Archbisjop, bench, each, breach, broach, rich, clinch, much, such, which, church*: lees *Aartsj, Aartsj-bisjop, bentsj, eetsj, breetsj, brootsj, ritsj, klintsj, mutsj, sutsj, whitsj, tsjurtsj*. In zommige woorden wordt 'er een *t* bygevoegd, zonder dat men echter eenige zonderlinge verandering in de uitspraak verneemt; gelyk in *Catch, fetch, ditch, kitchen, notch*: lees *Katsj, fetsj, ditsj, kitsjin, notsj*. Maar 't woord *Anchor* wordt uitgesproken *anker*; en de woorden *Antioch, Archangel, character, eunuch, Christ, Christian, chronicle*, worden uitgesproken *Anvich, Arkangel, karakter, esnak, Kryst, Kristian, krónnikel*; en voor *Schism*, lees *sjsim*.

**CL** wordt schier uitgesproken als **TL**, gelyk *Clause, close, clever, clear, clock, clout*, lees *byna Tlaas, tloos, tlifoer, tlier, tlok, tloot*.

**D** wordt uitgesproken als by de Hollanders.

**E** Achter aan een woord komende wordt niet uitgesproken, als *Care, face, make, pale, extreme, hence, close, love, done, house, mice, life, hire, use, matice, justice*; lees *Kar, fas, mak, spal, extreem, bens, tloos, lóf, don, hons, mys, lyf, byr, nus, matlis, dejustis*. Hier van zyn uitgezonderd de woorden *Jesse, Manassé, Epitome, Phebé, Penelope, Jubilé*. Ook word ze dikwils in 't midden van een woord verzweegen, als in *Safesj, timely, widenss, times*, lees *Safsi,*

## der ENGELSCH E TAALE. II

*ymli, wydnet, yms.* Niettemin staat aan te merken, dat de fillaab, gaande voor een E, die men verzwylgt, daar door verlengd wordt, als blykt in *Dame* eene *Vrouw*, en *Dam* een *dam*; to *Gape* gaapen, en *gap* een opening óf gat: *Mile* een myl, *Mil* een moolen; *Tune* een toon óf galm, en *Tun* een ton; *Wine* wyn, en *to win* winnen; lees derhalven *Dam*, *gap*, *myl*, *taun*, *wyn*.

In zommige woorden wordt ze in de uitspraak verplaatst, als *Acre*, *sepulchre*, *fickle*, *fire*; lees *Æker*, *sepulker*, *fikkel*, *fyër*.

In verscheidene woorden klinkt ze als I, gelyk, *Be*, *be*, *she*, *me*, *we*, *even*, *evening*, *evil*, *here*; lees *Bī*, *hi*, *sji*, *mi*, *wi*, *iven*, *ivening*, *ifvel*, *hier*. In andere klinkt ze weer heel sterk als E, gelyk *Smell*, *felt*, *de-ster*, *refér*; en in veele woorden wordt ze

verbeeten, als *Moved*, *loved*, *destroyed*, *disposed*, *denied*, die men veeltyds uitspreekt, *Mov'd*, *lov'd*, *destroy'd*; *dispos'd*, *deny'd*.

Ook klinkt ze in zommige woorden als U, gelyk *Few*, *new*, *sewet*; lees *Fuw*, *naw*, *swet*.

**EA** wordt uitgesprooken als **EE**, gelyk *Bear*, *cleas*, *conceal*, *speak*; lees *Beer*, *cleen*, *konseel*, *speek*, Echter worden eenige woorden daarvan uitgezonderd, gelyk *Breath*, *death*, *cleansē*, *feather*, *head*, *heaven*, *leather*, *meadow*, *measure*, *ready*, *realm*; lees *Breth*, *deth*, *slens*, *fether*, *hed*, *befoen*, *lather*,



## 12 KORTE WEGWYZER

*meddow*, *meszuur*, *reddi*, *rálm*. Dóch *Clear*, *dear*, *near*, *appear* spreekt men byna uit *Tlier*, *dier*, *nier*, *appier*. En *Beauty* spreekt men schier uit *buuwti* or *bjuti*.

**E E** wordt uitgesprooken als **I E**, gelyk *Eel*, *bee*, *see*, *bleed*, *need*, *feed*, *feel*, *keep*, *sheep*, *fleet*, *street*; lees *Iel*, *bie*, *sie*, *blied*, *nied*, *fied*, *fiel*, *kiep*, *sjiep*, *fliet*, *striat*; en voor *Breech*, lees *Brissj*.

**E I** wordt uitgesprooken byna als **Æ**, als in *Leisure*, *weight*, *streight*, lees *Læsuur*, *wæt*, *stræt*.

**E W** wordt uitgesprooken als **U W**, gelyk blykt in de woorden *Brew*, *few*, *new*; lees *bruuw*, *funw*, *nuuw*.

**F** wordt uitgesprooken als by de Hóllanders.

**G** (die de Engelschen *Dsjie* noemen) komende voor **A**, **O**, en **U**, wordt schier uitgesprooken als by ons; dóch echter niet zo scherp, zynde de klank tusschen **G** en **K**, als in de woorden *Galley*, *garland*, *garret*, *gastly*, *go*, *God*, *gospel*, *gout*, *gul*, *gum*, *gun*, *guilt*, *gut*: dezelfde klank heeft zy ook voor een Medeklinker, gelyk als in *Glad*, *glafs*, *glib*, *glory*, *glutton*, *gnat*, *gnaw*, *gracious*, *grast*, *grant*, *grafs*, *grief*, *gristle*, *grocer*, *ground*, *grumble*. Uitgezeid dat men ook menigmaal **GL** schier uitspreekt als **DL**. Gelyk in 't vervólg zal gezegd worden.

Maar **G** voor **E** of **I** wordt uitgesprooken

als *DS F* in ééne galm, als in de woorden *General, gentle, George, giant, ginger, language, badge, bridge, huge, knowledge, lodge, lodging, judge, grudge, fringe, strange*; lees *Dsjeneral, dsjentel, dsjordsj*; *dsjyant, djindsjer, langwidsj, badsj, bridsj, knowledsj, lodsj, lodsjing, dsjudsj, grudsj, frindsj, strandsj*.

Niettemin worden eenige woorden hier van uitgezonderd, en uitgesproken by na als *G* by ons, gelyk als *Geer, geese, gelded, get, beget, forget, together, anger, dagger, hunger, monger, finger, linger, tiger, gibberish, giddy, giggle, gilded, begin, gird, girdle, girl, give, forgive, druggist*. Als ook die woorden, welke van een werkwoord, dat in de (\*) Onbepaalende wyze in *G* eindigt, afkomstig zyn; gelyk *Hanged, hangings*, van *to Hang*; en *Singer, singing*, van *to Sing*; *Begger, begging*, van *to Beg*: mitsgaders woorden van vermeerderinge óf vergrootinge, welke oorspronkelyk woord in *g* eindigt, als *Bigger, biggest*, van *big*; *longer, longest*, van *long*; *stronger, strongest* van *strong*.

*G* voor *N* wordt niet of heel flauw uitgesproken, als in *Reign, forreign, feign*; lees *Ræn, forræn, fen*. Dóch in *Gnash, gnat, gnaw*, wordt ze zo flauw gehoord, dat

(\*) *Modus infinitivus.*

## 14 KORTE WEGWYZER

dat men eerder een klank van een D daar voor schynt te bespeuren, wordende die woorden byna uitgesproken, *Dnasj*, *dmat*, *dnauw*.

**G** H voor aan een sillaab komende wordt schier uitgesproken als **G** by ons; gelyk in de woorden *Ghefs*, *ghost*. Dóch een sillaab sluitende, als 'er een **U** voorgaat, zo verneemt men de klank daar van niet, maar de **U** wordt uitgesproken als een **V**, gelyk in *Rough*, *enough*, *cough*, *laugh*, *draught*, zegt men byna *Rov* óf *ruf*, *enoev*, *kóv*, *laav*, *draavt*; evenwel worden de woorden *Haughty*, *naughty*, *daughter*, byna uitgesproken *Hanti*, *naati*, *daater*. En de woorden *High*, *nigh*, *eight*, *weight*, *inveigh* spreekt men uit *Hy*, *ny*, *et*, *wat*, *invei*. De woorden *Though*, (voor 't welk men nu ook al veel *thó* schryft) *ought*, *bough*, worden schier uitgesproken, *the*, *oot*, *bóo*: dóch *hought*, *nought*, *fought* kan men bezwaarlyk door eene beschryving uitdrukken, wordende de **G** niet alleen niet uitgesproken, maar aan de **O** **U** ook een klank bygezet, waar onder men iets van een **A** schynt te verneemen.

**G** aan 't einde van een woord heeft de zelfde klank omtrent, als by ons in de woorden *Ding*, *jong*, *zong*; evenwel zyn 'er andere woorden, waarin ze maar flauw gehoord wordt, als *Loving*, *filling*, &c.

**GL** wordt schier uitgesproken als *DL*, als *Glad, glass, glean, glister, glib, glory, glove, glue*; lees byna *Dlad, dlaas, dleen, dlistor, dlib, dlory, dlóf, dluuw*.

**GN** klinkt byna als *DN*, gelyk in *Gnaw, gnash, gnat*; lees omtrent *Dnaa, dnasj, dnat*.

**H**, die by de Engelschen *Ætstj* wordt genoemd, heeft doorgaans dezelfde klank als by ons; echter wordt ze in de woorden *Heir* en *hour* niet, en in 't woord *Honest* weinig gehoord. Van **CH** en **Gtl** is reeds op zyne plaats gezegd. **PH** wordt uitgesproken als een **F**. **RH** wordt met een geblaas uitgesproken, als *Rheum*. **SH** wordt uitgesproken als **SJ**, gelyk *Shabby*, lees *Sjabbi*; zie onder de **S**. **TH** heeft een vreemde klank: zie onder de **T**. **WH** wordt ook met een geblaas uitgesproken, als *Whistle*.

**I** wordt by de Engelschen **Y** genoemd, en ook veehtyds uitgesproken als **Y**; gelyk in *Ice, child, mild, blind, kind, mind, light, night, right, fight, idle, bible, title, iron, private, climb, Christ, isle, island, pride, slide, time, crime, guile, guise*; lees *Is, tsjyld, blynd, kynd, mynd, lys, wys, rys, sys, ydel, bybel, tytel, yron, pryvet, slym, kryst, vl, yland, pryd, slyd, tym, krym, gyl, gys*.

Niettemin behoudt ze in veele woorden

## 16 KORTE WEGWYZER

ook de klank van *I*, als *Visible, children, Christian, sin, firmament, sing, sting, sling, sinner, skinner, &c.* En men zou schier mogen zeggen, dat zy maar alleen als *I* moet uitgesproken worden, wanneer de *lillaab* door een *E* achter de Medeklinker komende; (óf door eenige andere letter, die niet uitgesproken wordt, gelyk de *G* in 't woord *Light*) verlengd wordt, als in *Life, wife, idle, &c.* lees *Lyf, wyf, ydel*: want belangende de woorden *Child, mild, blind, &c.* men vindt in oude boeken, dat dezelve niet alleen plachten gespeld te worden *Chyld, mynd, blynd*, maar ook *Childe, minde, blinde*. Dóch deeze régel heeft ook haare uitzondering, als blykt in de woorden *to Give, to live*, lees *Giv, liv*. Voorts klinkt ze in de woorden, *Sir, stir, dirt, first, third, bird, shirt*, byna als een doffe *U*; en 't woord *Hither* spreekt men uit *Hedder, Girl* als *gerl*, en *virtue* als *vertuw*.

**J** spreken de Engelschen even eens uit als zy de *G* voor een *E* óf *I* uitspreken, te weeten als *DSJ*', gelyk *Jack, jaw, jest, Few, jig, join, journey, joy, judge, jump, just*; lees *Dsjak, dsjaa, dsjest, dsjuuw, dsjig, dsjuyn, dsjurny, dsjoy, dsjudsj, dsjump, dsjust*.

**K** wordt uitgesproken als by ons; dóch wanneer 'er een *N* naa vólgt, zo te zeggen, niet gehoord, maar, schier als een *T*

uitgesproken, als in *Knife, know, lees* byna *Tnyf, tnoo*.

**L** heeft de zelfde klank als by ons, uitgezeid dat zy in eenige woorden doorgaans niet wordt uitgesproken, gelyk als in *Chalf, half, shalk, talk*, waar voor men meesten tyds zegt, *Kaaf, baaf, asjaak, taak*; zo zegt men voor de woorden *Could, would, should* ook veeltyds *Kaed, weed, sjeed*.

**M** klinkt eveneens als by ons.

**N** wordt uitgesproken als by ons, uitgezeid dat ze in de woorden *Damn, column, autumn, solemn*, maar flauw gehoord wordt.

**O** heeft verscheidenerlei klanken; want in de woorden *Hose, rose, globe, robe, force*, wordt hy lang uitgesproken, als *Hoos, roos, gloob, roob, foors*; maar in de woorden *Come, some*, klinkt hy dof, als *koom, som*. Doch in de woorden *Love, glove, dove, above*, heeft hy een harde klank, als, *Lóf, dlóf, dóf, abóf*.

In sommige woorden is de klank eenigzins gemengd, byna als of 'er een *A* onder gehoord wierd, als *God, red, bot, box, born, frost, lost, bodkin*.

In de woorden *Comb, port, sport, both, ghost, most, pest, rost, tost*, wordt hy lang uitgesproken, als *Koom, poort, spoort, boeth, goost, moest, poost, roost, toost*.

In sommige woorden is de klank als **OU** by ons, gelyk in de woorden *Bold, bolt,*

*cold, gold, roll; lees Bould, hault, kould, gould, roul.*

In de woorden *Rame, lase, mace, prove, do, so, bebove, tomb, womb*, hoort men de klank van de Nederduitfche OE; want men zegt, *Raem, loes, moev, praev, doe, toe, behoev, toem, woem.*

En in de woorden, *Tolk, maggor, anchor, wemen*, wordt hy gantsch niet gehoord, want men zegt, *Jelk, magger, unker, wimmen.*

O A wordt uingefprooken als OO in 't Neerduitfch, als blykt in de woorden *Oak, oar, oarb, vats, boar, boat, cloak, coach, coat, load, loaf; lees Ook, oor, oorb, oots, boor, boot, klook, koots; koot, lood, loof.* Doch de woorden *Groat, broad, abroad*, fpreekt men byna uit *Gradd, braad, abrand*; en voor 't woord *Oat meal* zegt men *Atmeel.*

OE klinkt zomtyds als by ons, als in *Shoe, doe*; lees *Sjoe, doe*: maar *Foe, toe* wordt uitgefprooken, *Foo, too*. Doch in de woorden, *Oeconomy, oecumenical, &c.* die van 't Griekfch herkomstig zyn, wordt de O niet gehoord, en de E maar uitgefprooken.

O I wordt fchier uitgefprooken als UI by ons, gelyk in de woorden *Oil, ointment, annoint, void*, voor welke men byna zegt, *Uyl, uyntment, annuynt, vuyd.*

OO wordt uitgefprooken als OE in 't Neerduitfch

duitsch, als blykt in de woorden *Book*, *boop*, *fool*, *stool*, *wood*, *stod*, *moon*, *soar*, *doom*, *room*; lees *Boek*, *boev*, *foet*, *stoel*, *woed*, *stod*, *moen*, *soen*, *doem*, *roem*.

Doch de woorden, *Wool*; *blood*, *good* spreekt men met een doffe klank uit, byna als *Wul*, *blud*, *gud*, wanneer men de *U* op zyn Hoogduitsch uitspreekt. En 't woord *Door* klinkt even als by ons.

○ *U* wordt zomtyds uitgesprooken als by ons, gelyk blykt in de woorden *Our*, *out*, *ounce*, *cloud*, *about*, *stout*, *mouth*, *mould*, *foul*, *house*, *mouse*, *louse*, *souldier*, *shoulder*; lees *Our*, *out*, *ouns*, *tloud*, *about*, *stout*, *mouth*, *mould*, *foul*, *hous*, *meus*, *lous*, *souldjer*, *sjoulder*.

In zommige zulke woorden hoort men byna niets van de *U*, gelyk in *Four*, *course*, *scourge*, *though*, *courage*, waar voor men schier zegt, *Foor*, *koors*, *skourdsj*, *rhoo*, *kórredsjs*.

In andere daarentegen wordt de *O* schier niet gehoord, gelyk in *Country*, *courtesy*, *journey*, *young*, *neighbour*, *vicious*, *malignant*, *righteous*, *treacherous*; lees *kuntri*, enz.

In veele woorden hoort men ook de klank van *O E*, zo als die by ons uitgesprooken wordt, als in *You*, *your*, *could*, *should*, *would*, *youth*, *source*; lees *Joew*, *joewr*, *koeld*, *sjoeld*, *woeld*, *joewth*, *soers*. De woorden *Bloud*, *floud*, *trouble*, *doubler*,



## 20 KORTE WEGWYZER

klinken eenigfins als eendoffe O; als *blod*, *flod*, *trobbel*, *dobbet*, daar in 't tegendeel de woorden *Courage*, *flourish*, *nourish* schier uitgesproken worden, *Korreds*’, *flórrisj*’, *nórrisj*’.

In de woorden *Ought*, *nought*, *brought*, *bought*, *fought*, *thought*, *wrought*, wordt de *UG* niet gehoord, en de *O* zo breed uitgesproken als of 'er een *A* onder vermengd was. De uitspraak van 't woord *Cough* vereifcht mondeling onderwys en zweemt naar *kaaf*; voor *Borough* en *thorough* lees *Börre* en *thörre*, or *throe*. Voor *Rough*, *tough*, *enough* lees byna *ruf*, *tuf*, *enuf*, mits dat men de *U* op zyn Hoogduitsch uitspreke.

**O**W wordt zomtyds uitgesproken als *O.O*, gelyk in *Low*, *sow*, *know*, *snow*, *slow*, *own*; lees *Leo*, *soo*, *tnoo*, *fnoo*, *floo*, *oon*. Dóch de woorden *cow*, *owl*, *bowl*, *fowl*, *towel*, *tower*, *scowr*, spreekt men uit *kouw*, *oul*, *boul*, *foul*, *touwel*, *touwer*, *skour*: maar in de woorden, *Follow*, *sorrow*, *window* wordt de *W* weinig gehoord.

**O**Y heeft omtrent dezelfde uitspraak als van *O I* is gezegd, als in *Oyl*, *rejoyce*; lees omtrent *Uyl*, *redsjuys*: echter hoort men in de woorden *Boy*, *joy* byna de klank van *Baai*, *dsjaai*.

**P** wordt uitgesproken als by ons, doch in de woorden, *Pfalm*, *tempt*, *temptation*, *receipt*, &c. niet gehoord.

**Q** wordt als by ons uitgesprooken, uitgezeid in de woorden *Exchequer, publique, antique, relique*, waar voor men zegt *Exsjekker, publik, antik, relik*.

**R** heeft geen andere klank dan by ons.

**S** heeft doorgaans de eigenste klank als by ons, dat is te zeggen met een fiffend geluid, gelyk de Vriezen die meest altyd uitspreken, en welke klank bespeurd wordt in de Nederduitsche woorden, *Sap, sans, sedert, servét, sober, som, suf, suiker, suyzelen*. Niettemin heeftze in 't midden van zommige woorden een platte klank, te weeten die van de *Z*, als blykt in *Incision, provision, usual, leisure, osier, hosier, crossier*, waar voor men zegt *Incizjon, provizion*, (óf anders *incisjon, provisjon*) *uzual, laxuur, oxier, bozier, crozier*: Zynde dit die platte klank, welke men verneemt in de Nederduitsche woorden, *Zaag, Zee, zien, ziel, zoet, zuur*.

In de woorden *Iste, Island, Viscount*, wordt de *S* niet uitgesprooken, want men zegt *Il, Iland, Vikount*.

**SH** wordt uitgesprooken als *Sj* eens galms by ons, gelyk blykt in de woorden *Shade, sball, sbarp, sbe, sbear, sbew, sbift, sbip, sboc, shoet, sbore, shot, shouder, shrine, sbun, sbut, sby, lash, flesb, fish*; lees *Sjied, sjal, sjarp, sjie, sjeer, sjuurw, sjist, sjip, sjoc, sjoet, sjoor, sjet, sjouder, sjryn, sjun*,

*sjun, sjut, sly, lasj, flesj, fisj.*

**T** wordt exen als by ons uitgesproken; maar in veele woorden, van 't Latyn afkomstig, neemt zy de klank van S aan, als in *Action, corruption, generation, protection, temptation, patience, martial, nuptial, essential, licentious, equinoctial, ingratiat*; lees *Aksion, corrupcion, &c.* zo ook voor *Egyptian, stationer*; lees *Eed-sjipsian, stasjonner.*

Doch in de woorden, daar een S even voor de T komt, behoud de T haar eigen klank, als in *Christian, bestial, questian*; als ook in de woorden *Pitied*, van *pity*; *mightier*, van *mighty*; *untied*, van *ty*; *oportunities*, van *opportunity*.

**TH** heeft een klank, die men door geen beschryving kan uitdrukken, en moet alleen door 't gehoor geleerd worden, alles wat men 'er van kan zeggen, is, dat men de tong in 't uitspreken als met een geblaas tegen de tanden dient te stooten. Onder tusschen is 't zeker, dat dit voor de Hollanders de zwaarste klank is, die zy in 't Engelsch ontmoeten. En staat aan te merken, dat dezelve in zommige woorden ruim zo veel naar een D als naar een T zweemt, als in *The, thee, this, that, thine, there, shou, them, then, though, thus, farthing, father, mother, brother, other, either, hisher, thisher, farther, &c.* Doch de

woor-

woorden *Thank*, *chief*, *trouble*, *think*,  
*bread*, *throw*, *thumb*, *thirst*, *thing*, *thistle*,  
*bath*, *breath*, *with*, *cloth*, *bath*, *beast*, *beigh*,  
*strength*, *fish*, *tooth*, *mouth*, *troub*, &c.  
 worden scherp uitgesproken.

**U** wordt meestendeels als by ons uitgesproken;  
 echter zyn 'er woorden, in welke zy  
 de klank van een doffe O heeft, als *Humble*,  
*under*, &c. en 't woord *Obuse* wordt  
 schier uitgesproken, *Tsjoes*; 't woord *Bury*  
 als *Berri*; en *Busy* als *Bissy*: *Guard* spreekt  
 men schier uit *gaard*; voor *Guest*, *guest*, lees  
 omtrent *Ges*, *gest*; voor *Buy* lees schier *By*;  
 voor *Neutral*, *nutral*; voor *True*, *truw*;  
 voor *use*, *juus*; en voor *Lieutenant* lees  
*lijftennant*.

**UI** wordt verscheidentlyk uitgesproken:  
 voor *Fruit*, *suit*, *suitable*, lees *Fruwt*,  
*sunt*, *suntobel*; voor *Juice* lees *djuys*; en  
 voor *Guilt*, *beguilt*, *guise*, *disguise*, lees  
 schier *Gyl*, *begyl*, *gys*, *disgys*: dóch voor  
*Build* zegt men gemeenlyk *Bild*.

**W** wordt als by ons uitgesproken, dóch  
 voor een **R** komende, schier niet gehoord,  
 als in *Wrap*, *wrest*, *wretch*, *write*, *wrong*,  
 &c. Ook wordt ze in 't woordtje *Two* niet  
 gehoord, want men zegt daar voor *Toe*,  
 noch ook in *Answer*; lees *anser*.

**WH** wordt met een geblaas uitgesproken,  
 't welk men door 't gehoor dient te leeren,  
 als *Whoe*, *wheat*, *wheel*, *whilst*, *whistle*,  
*whi-*

*while, whose, &c.* doch voor *Whore* zegt men *Hoer*.

Voorts staat aan te merken, dat de *W* by de Engelschen dikwils de plaats van een Klinkletter bestaat, als in *New, jew, jewel, shew, view, gown*; lees *Nurw, dsjuww, dsjuurwel, sjuurw, vieww, gown*.

**X** wordt uitgesproken als by ons, gelyk als *Ax, wax, six, box*.

**Y**, komende voor aan een woord of sillaab, wordt uitgesproken als *J* in 't Hollands, als in de woorden *Yard, year, yellow, yes, yield, yake, you, young; beyond*; lees *Jaard, jeer, jellow, jis, jield, jook, joerw, jong, bejand*. Doch gebruikt wordende als een Klinkletter, heeft zy veeltyds dezelfde klank als by ons. Als in *By, sky, cry, wry, deny, reply*.

Niettemin heeft zy in zeer veel woorden achter aan komende geen andere klank als *I* by ons, gelyk in *Marry, tarry, berry, cherry, vary, hurry, fancy, any, angry, army, ready, very, query, witty, duty, city, bounty, charity, majesty, country, constancy, fervency; &c.*

**Z** heeft dezelfde klank als by ons, dat is te zeggen plat, en niet scherp als de *S*, als in *Zeal, gazing, amazed, brazier*; lees *Zeel, gazing, amazed, brazier*.

Hebbende nu dus alle de Letters doorgelopen,  
pen,

pen, zal ik tot een besluit nog zeggen, dat een Medeklinker in't midden van een woord dikwils in 't Engelsch wordt uitgesproken als of die dubbel stondt. Als blykt in de woorden *Deliberate, second, prodigal, meadow, modest, colour, salad, formality, blemish, vanish, honey, money, measure, city, satin, travel, lavish, Devil, river, lover*; lees *Delibberæt, sekkond, proëddigal, meddow, móddest, kollor, sallad, formallity, blemmisj, vannisj, honni, monni, meszuur, citti, sattin, trafvel, lasvisj, disvel, risver, losver*.

### Van de SPRAAKDEELEN.

**D**Us veel in 't kort van de Letteren: om nu tot de *Spraakkunst* te komen, kan men zeggen, dat de *Spraakkundigen* alle de woorden in achterlei soorten verdeelen, noemende die op 't Latyn *Partes orationis*, en op 't Engelsch *Parts of speech*, waar voor men in 't Duitsch zegt *Spraakdeelen*; wordende die by de Engelschen genoemd, *Noun, Pronoun, Verb, Participle, Adverb, Conjunction, Proposition, Interjection*, en by de Nederduitschen *Naamwoord, Voornaamwoord, Werkwoord, Deelwoord, Bywoord, t'Zamenvoegsel, Voorzetsel, Tusschenwerpsel*. Hierby komen nog de *Particles of Ledckens*, als *A* of *an*, welke voor een *Naamwoord* gesteld worden, gelyk *a Man*, een *Man* of *mensch*, *an house*, een *huys*; en voorts *The, this, that* (betékenende op 't

Duitsch *De en het, deeze en dit, die en dat;* en *to*, 't welk voor de *Werkwoorden* in de *Onbepaalde wyze* wordt gebruikt.

### Van de NAAMWOORDEN.

*Naamwoorden* zyn woorden, waar van men zich bedient om alle zaaken en hoedanigheden, die ons voorkomen, eenen naam te geeven of te noemen, als *an Animal* een dier, *a Creature* een schepsel, *a Tree* een boom, *the Sea* de zee, *Wrath* gramschap, *Honour* eere, *Grace* genade, *Good* goed, *Green* groen, *Great* groot, enz.

Deze *Naamwoorden* verdeelt men in *Zelfstandige* en *Byvoeglyke*.

De *Zelfstandige* zyn woorden, die op zich zelve bestaan, en waar voor men de *Lédekens de, het*, of *een* kan zetten; als *the air* de lucht, *the earth* de aarde, *the water* het water, *the fire* het vuur, *the sun* de zon, *a King* een Koning, *a fish* een visch, *warmth* warmte, *Piety* godvruchtigheid, *Favour* gunst.

De *Byvoeglyke Naamwoorden* zyn hoedanigheden der *Zelfstandige*, gelyk als *white* wit, *Light* ligt, *heavy* zwaar, *wet* nat, *hot* heet, *mighty* magtig, *great* groot. Doch hier staat aan te merken, dat twee *Zelfstandige Naamwoorden* zomtyds t'zamengevoegd worden, waar van het één de plaats van een *Byvoeglyk Naamwoord* bekleedt, als *a Scarlet-coat*, een Scharlaken-rok, *Silk-stockings*, Zyde-kousen, *Brass-*

*Brass-money*, Koper-geld. Maar eer ik meer van de *Byvoeglyke* handel; zal ik eerst spreken

Van de ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN in 't byzonder.

Uit veele *Zelfstandige Naamwoorden* dan spruiten weder andere, gelyk van

<i>Fish</i> , Visch.	<i>Fisher</i> , Visscher.
<i>Game</i> , Spel.	<i>Gamester</i> , Speeler.
<i>Glove</i> , Handschoen.	<i>Glover</i> , Handschoenmaaker.
<i>Pot</i> , Pot.	<i>Potter</i> , Pottebakker.
<i>Seam</i> , Naad.	<i>Seamster</i> , Naaister.
<i>Garden</i> , Tuin.	<i>Gardener</i> , Tuinier.
<i>Law</i> , Wet, de Rechten.	<i>Lawyer</i> , Rechtsgeleerde.
<i>Astrólogy</i> , Starrekunde.	<i>Astróloger</i> , Starrekundige.
<i>Géography</i> , Aardbeschryving.	<i>Geographer</i> , Aardryksbeschryver.
<i>Love</i> , Liefde, min.	<i>Lover</i> , Minnaar, Liefhebber.

Van zommige *Zelfstandige Naamwoorden* worden andere gevormd, die uitgaan in *ian*, als

<i>Grammarian</i> , Spraakkundige, Spraakkonstenaar, van
<i>Grammar</i> , Spraakkonst.
<i>Physician</i> , Geneesmeester, arts, van
<i>Physick</i> , Medicyn.



## 28 KORTE WEGWYZER

*Mufician*, Zangkonfenaar, muzikant, van  
*Mufick*, Zangkonft, muzyk.

Sommige eindigen in *ift*, als van  
*Drugs*, Droogeryen. *Druggift*, Droogift.  
*Query*, Vraag. *Querift*, Vraager.

Ook eindigen eenige *Naamwoorden* van  
waardigheid in *fhip*, als van

*Lord*, Heere. *Lordfhip*, Heerfchap.  
*Master*, Meester. *Masterfhip*, Meesterfchap.  
*Apostle*, Apostel. *Apostlefhip*, Apostelfchap.  
*Admiral*, Admi- *Admiralfhip*, Admiraal-  
raal. fchap.

Echter komt het woord *Hardfhip*, moeite  
of ongemak, van het *Byvoeglyk Naamwoord*,  
*Hard*, moeilijk, zwaar.

Men vindt 'er ook die in *head* eindigen, als  
*God*, God. *Godhead*, Godheid.  
*Maid*, Maagd. *Maidenhead*, Maagdom.

Andere gaan in *hood* uit, als  
*Brother*, Broeder. *Brotherhood*, Broeder-  
fchap.

*Man*, Man, mensch. *Manhood*, Mannelyke  
ftaat, mensheid,  
*Child*, Kind. *Childhood*, Kindsheid,  
*Widow*, Weduw. *Widowhood*, Weduw-  
fchap.

*Knight*, Ridder. *Knighthood*, Ridder-  
fchap.

Doch het woord *Falschheid*, Valsheid, komt van 't *Byvoeglyk Naamwoord*, *False*, Valsch.

Desgelyks komen van zommige *Zelfstandige Naamwoorden*, eenige, die in *dom* eindigen, als van

<i>King</i> , Koning.	<i>Kingdom</i> , Koningryk.
<i>Duke</i> , Hertog.	<i>Dukedom</i> , Hertogdom.
<i>Martyr</i> , Martelaar.	<i>Martyrdom</i> , Marteldom.
<i>Christian</i> , Christen.	<i>Christendom</i> , Christenryk, Christendom.

En van 't *Byvoeglyk Naamwoord*, *Wise*; *Wys*, komt *Wisdom*, *Wysheid*.

Men heeft ook een eindiging in *rick*, als  
*Bishop*, Bisschop. *Bishoprick*, Bisdome.

Voorts zyn veele *Zelfstandige Naamwoorden* afkomstig van *Byvoeglyke*, uitgaande in *ness*, als van

<i>Black</i> , Zwart.	<i>Blackness</i> , Zwartheid.
<i>Blind</i> , Blind.	<i>Blindness</i> , Blindheid.
<i>Careless</i> , Zorgeloos.	<i>Carelessness</i> , Zorgeloosheid.
<i>Great</i> , Groot.	<i>Greatness</i> , Grootheid.
<i>Weak</i> , Zwak.	<i>Weakness</i> , Zwakheid.
<i>Wilfull</i> , Moedwillig.	<i>Wilfulness</i> , Moedwilligheid.

Daar zyn ook andere, die uit *Byvoeglyke* spruiten, doch met wat meer verandering, uitgaande in *th*, als van

### 30 KORTE WEGWYZER

<i>Long</i> , Lang.	<i>Length</i> , Lengte.
<i>Strong</i> , Sterk.	<i>Strengtb</i> , Sterkte.
<i>Dear</i> , Dier.	<i>Deartb</i> , Dierte.
<i>Deep</i> , Diep.	<i>Depth</i> , Diepte.

Men vindt 'er ook onder deezen uitgang die van *Werkwoorden* komen, als *Growth*, Wasdom, van *to Grow*; wassen, groeijen.

Eindelyk worden 'er zeer veele *Naamwoorden*, betékenende den doener van iets, uit *Werkwoorden* gemaakt, als van

<i>to Give</i> , Geeven.	<i>Giver</i> , Geever.
<i>to Make</i> , Maaken.	<i>Maker</i> , Maaker.
<i>to Command</i> , Beveelen.	<i>Commander</i> , Bevelhebber.
<i>to Love</i> , Liefhebben.	<i>Lover</i> , Liefhebber.
<i>to Sing</i> , Zingen.	<i>Singer</i> , Zinger.
<i>to Punish</i> , Straffen.	<i>Punisher</i> , Straffer.

En uit meest alle *Werkwoorden* spruit een *Naamwoord* ('t welk ook met ééne een *Deelwoord* is,) uitgaande in *ing*, als

<i>to Fight</i> , Vechten.	<i>Fighting</i> , Vechting, vechtende.
<i>to Gild</i> , Vergulden.	<i>Gilding</i> , Verguldsel, vergulding, verguldende.
<i>to Chide</i> , Kyven.	<i>Chiding</i> , Gekyf, kyvende.

Ook komen uit eenige *Werkwoorden* sommige *Naamwoorden*, uitgaande in *ment*, als van

<i>to Command</i> , Gebieden.	<i>Commandment</i> , Gebod.
<i>to Govern</i> , Regeeren.	<i>Góvernment</i> , Regeering.

*to Judge*, Oordeelen. *Judgement*, Oordeel.  
*to Manage*, Bestieren, *Management*, Bestier,  
 beleggen. bewind.

Voorts zyn 'er eenige *Naamwoorden* in *th* uitgaande, die ook van *Werkwoorden* afkomstig zyn, als van

*to Die*, Sterven. *Death*, de Dood.  
*to Draw*, Trekken. *Draught*, Teug.  
*to Fly*, Vliegen, vlugten. *Flight*, Vlucht.  
*to See*, Zien. *Sight*, Gezigt.

Wat de verandering van 't GENUS of GESLACHT aangaat, dat laat de Engelsche taal zo niet toe, als de Nederduitsehe, zulks dat de Engelschen tot onderscheidinge zich veeltyds van de *Voornaamen*, *He* en *She*, bedienen, als

*a He-cousin*, een Neef, *a She-cousin*, een Nicht.

*a He-cat*, een Kater. *a She-cat*, een Kat;

Hierby zou men ook mogen voegen

*a Man-servant*, een Dienstknecht.

*a Maid-servant*, een Dienstmaagd.

*a Cock-sparrow*, een Musch ('t mannetje.)

*a Hen-sparrow*, een Musch ('t wyfje.)

*a Buck-rabbit*, een Rammelaar ('t mannetje van een konyn.

*a Doe-rabbit*, een Voedster ('t wyfje van een konyn.)

Niettemin heeft men eenige woorden, die,

## 32 KORTE WEGWYZER

door een uitgang in *es*, het *Vrouwelyk geslacht* betékenen, als van

<i>God</i> , God.	<i>Goddeſs</i> , Godin, Godeſſe.
<i>Duke</i> , Hertog.	<i>Dutcheſs</i> , Hertogin.
<i>Emperour</i> , Keizer.	<i>Empreſs</i> , Keizerin.
<i>Prince</i> , Prins.	<i>Princeſs</i> , Princés.
<i>Maſter</i> , Meester.	<i>Miſtreſs</i> , Meesterés.
<i>Prieſt</i> , Prieſter.	<i>Prieſteſs</i> , Prieſterin, Paa- pin.
<i>Lion</i> , Leeuw.	<i>Lioneſs</i> , Leeuwin.

Doch daar zyn ook verſcheide *Naamwoorden*, die geen overeenkomt met mal-  
kanderen hebben, als

<i>Man</i> , Man.	<i>Woman</i> , Vrouw.
<i>King</i> , Koning.	<i>Queen</i> , Koningin.
<i>Horſe</i> , Paerd.	<i>Mare</i> , Merry.
<i>Boy</i> , Jongen.	<i>Girl</i> , Meisje.
<i>Dog</i> , Hond.	<i>Bitcb</i> , Teef.
<i>Buck</i> , Hert.	<i>Doe</i> , Hinde.

De **GETALLEN** der *Zelfſtandige Naamwoorden* zyn tweederlei, *Eenvoudig* en *Meervoudig*, als.

<i>King</i> , Koning.	<i>Kings</i> , Koningen.
<i>Book</i> , Boek.	<i>Books</i> , Boeken.
<i>Queen</i> , Koningin.	<i>Queens</i> , Koninginnen.
<i>Tree</i> , Boom.	<i>Trees</i> , Boomen.

Zommige worden, door 't *Meervoudig ge-  
zal* te noemen, een ſillaab verlengd, als

<i>Church</i> , Kerk.	<i>Churches</i> , Kerken.
<i>Box</i> , Doos.	<i>Bexes</i> , Doozen.

<i>Hedge</i> , Heg.	<i>Hedges</i> , Heggen.
<i>Cross</i> , Kruys.	<i>Crosses</i> , Kruiffen.
<i>Fish</i> , Viſch.	<i>Fishes</i> , Viſſchen.
<i>Witness</i> , Getuige.	<i>Witnesses</i> , Getuigen.

De gene, welker *Eenvoudig getal* in *f* of *ſe* eindigt, verwiffelen die letteren in 't *Meervoudig* voor *ves*, als

<i>Knife</i> , Mes.	<i>Knives</i> , Meſſen.
<i>Life</i> , Leeven.	<i>Lives</i> , Leevens.
<i>Wiſe</i> , Wyf.	<i>Wives</i> , Wyven.
<i>Calf</i> , Kalf.	<i>Calves</i> , Kalveren.
<i>Loaf</i> , Brood.	<i>Loaves</i> , Brooden.
<i>Wolf</i> , Wolf.	<i>Wolven</i> , Wolven.

Die in *Tuitgaan*, worden dus veranderd :

<i>Berry</i> , Beezie.	<i>Berries</i> , of <i>Berry's</i> , Beeziën.
<i>Hereſy</i> , Kettery.	<i>Hereſies</i> of <i>Hereſy's</i> , Ketteryen.

Ook zyn 'er eenige, die van den gemeenen Regel geheel afwyken, als

<i>Brother</i> , Broeder.	<i>Bretheren</i> , Broeders.
<i>Man</i> , Man.	<i>Men</i> , Mannen.
<i>Woman</i> , Vrouw.	<i>Women</i> , Vrouwen.
<i>Child</i> , Kind.	<i>Children</i> , Kinderen.
<i>Chick</i> , Kuiken.	<i>Chicken</i> , Kuikens.
<i>Ox</i> , Os.	<i>Oxen</i> , Oſſen.
<i>Cow</i> , Koe.	<i>Kine</i> , Koejen.
<i>Mouse</i> , Muis.	<i>Mice</i> , Muizen.
<i>Louſe</i> , Luis.	<i>Lice</i> , Luyzen.
<i>Die</i> , Dobbelſteen.	<i>Dice</i> , Dobbelſteenen.
<i>Foot</i> , Voet.	<i>Feet</i> , Voeten.

## 34 KORTE WEGWYZER

<i>Goose</i> , Gans.	<i>Geese</i> , Ganzen.
<i>Penny</i> , Penning.	<i>Pence</i> , Penningen.
<i>Tooth</i> , Tand.	<i>Teeth</i> , Tandén.

Eenige *Zelfstandige Naamwoorden* hebben geen *Meervoudig getal*, als *Gold* Goud, *Silver* Zilver, *Copper* Koper, enz. *People*, Vólk, *Hunger* Honger, *Milk* Melk, *Butter* Bóter, *Grass* Gras, *Hay* Hooi, enz.

Andere daarentegen hebben geen *Eenvoudig getal* in 't Engelsch, als

*Asbes*, Affche.

*Bowels*, } Ingewand.  
*Entrails*, }

*Dregs*, Grondsóp, droeffem.

*Breeches*, Broek.

*Bellows*, Blaasbalg.

*Sissors*, } Schaer.  
*Shears*, }

*Snuffers*, Snuyter.

*Tongs*, Tang.

Nu zou de órder schynen te vereyschen om van de **WOORDENBUYGING** óf **DECLINATION** te handelen : Maar ey lieve, waartoe den Leerling gequeld met iets, dat niet in 't Engelsch is? want of schoon het Latyn zodanige *Buygingen* der *Naamwoorden* heeft, zo is 't echter ongerymd, zodaanig een Leeryze voor te schryven in een taal, die niéts zulks heeft ; waarby nog komt , dat indien iemand geen Latyn geleerd heeft, het hem nood-

der ENGELSCHĒ TAALE. 35  
 noodzaakelyk een verbyktering moet veroorzaken, indien men hem voorpraat van een *Nominativus, Genitivus, Dativus, Accusativus, Vocativus*, en *Ablativus*, daar doch in alle die *Casus* of gevallen geen verandering in de Engelsche Naamwoorden is, en alles, 't welk in 't Latyn door de *Buyging* betekend wordt, in 't Engelsch door 't byvoegen der *Lédekens* wordt uytgedrukt. Om dit te klaarder te toonen, zal ik het Latyns woord *Rex*, Koning, eens *declineeren*, en de Engelsche en Nederduytsche betékenis daar nevens voegen, op dat zo wel de Latynisten, als zy, die onkundig in die taal zyn, te gelyk moogen zien, dat de *Declinatio* in 't Engelsch niet te pas komt, dewyl 't woord zonder verandering blyft, en alleen eenige *Lédekens* én *Voorzetsels* daar by gevoegd worden.

't Eenvoudig getal.

*Nom.* *Rex, a King, or the King*, een Koning óf de Koning.

*Gen.* *Regis, of a King or of the King*, eens Konings óf des Konings.

*Dat.* *Regi; to a King or to the King*, aan eenen Koning, aan den Koning óf den Koning.

*Acc.* *Regem, a King or the King*, eenen Koning óf den Koning.

*Voc.* *O Rex, O King, O Koning.*

*Abl.* *Rege, From a King, or from the King, van eenen Koning óf van den Koning.*



't Meervoudig getal.

**Nom.** Reges, Kings or the Kings, Koningen  
óf de Koningen.

**Gen.** Regum, of Kings or of the Kings, der  
Koningen.

**Dat.** Regibus, to Kings or to the Kings, aan  
de Koningen óf den Koningen.

**Acc.** Reges, Kings or the Kings, Koningen  
óf de Koningen.

**Voc.** O Reges, O Kings, O Koningen.

**Abl.** Regibus, From Kings, or from the Kings,  
Van Koningen óf van de Koningen.

Dus gaat het in alle de andere *Naamwoor-*  
*den*, bestaande de verandering maar alleen in  
't byvoegen der *Lédekens*. Dies acht ik het  
ren eenemaal noodeloos alhier iets meerder  
van de *Declinatio* te spreken. Echter zou  
men moogen zeggen, dat de Engelsche *Naam-*  
*woorden* in 't *Eenvoudig getal*, even als de *Ne-*  
*derduytsche*, eenen *Genitivus* hebben, door  
het byvoegen van 's, als *the King's Officers*,  
des Konings Amptenaars. Dóch dewyl de  
Engelschen in 'dat *Geval* voor de s altyd een  
*Apostrophus* óf Uytlaatings teeken, aldus ('s),  
stellen, zo schynt 'er eenige reden om te geloof-  
ven dat de ('s) staat in plaats van *his* zyn óf  
zyns: en evenwel vervalt die aanmerking wan-  
neer men in acht neemt, dat die ('s) ook, ' als  
men van Vrouwen spreekt, gebruykt wordt,  
als *the Queens robe*, 's Koningins tabberd.

Om

Om nu 't gebruyk deezer verandering eens duydelyk voor oogen te stellen, zal ik een yder *Geval* met een exempel verklaaren, aldus:

En Rex!

*Lo there's the King!*

Zie daar is de Koning!

Subditi Regis,

*The Subjects of the King,*

Des Konings onderdaanen.

Regi dedicatum,

*Dedicated to the King,*

Opgedraagen aan den Koning; of den Koning toegeëygend.

Regem vidi,

*I have seen the King,*

Ik heb den Koning gezien.

Ausculda ô Rex,

*Hearken ô King,*

Luyfter toe ô Koning.

A Rege accipi,

*I have receiv'd it from the King,*

Ik heb 't van den Koning ontfangen.

Uyt dit voorbeeld ziet men, dat het woord *King* altyd het zelfde blyft, zonder verandering.

Hebbende dan dus kortelyk aangewezen, waarin de gewaande *Declinatio* in het Engelsch bestaat, gaa ik over tot de

**BYVOEGELYKE NAEMWOORDEN,**

Welke verscheidenerley uitgangen hebben, als in *al*, gelyk

### 38 KORTE WEGWYZER

*Corporal*, Ligchaamlyk. *Eternal*, Eeuwig.  
*Spiritual*, Geestelyk. *Temporal*, Tydelyk.

In *able* en *ible*; als

*Abominable*, Verfoejelyk. *Terrible*, Schrikkelyk.  
*Desirable*, Wenschelyk. *Vendible*, Verkoopelyk.

*Palpable*, Tastelyk. *Visible*, Zigtelyk,  
 zigtbaar.

Voorts is 'er een groote meenigte, die aan een zekeren uytgang gebonden zynde, ook niet onder één hoofd kunnen gebragt worden, als

<i>Broad</i> , Breed.	<i>Narrow</i> , Smal.
<i>Deep</i> , Diep.	<i>Shallow</i> , Ondiep.
<i>Dear</i> , Dier.	<i>Cheap</i> , Goedkoop.
<i>Long</i> , Lang.	<i>Short</i> , Kort.
<i>High</i> , Hoog.	<i>Low</i> , Laag.
<i>Merry</i> , Vrolyk.	<i>Sad</i> , Droevig.

Dóch die van de *Zelfstandige Naamwoorden* afkomstig zyn, kunnen onder eenige vaste uytgangen betrokken worden, te wecten sommige in *full*, als

<i>Beautiful</i> , Schoon.	VAN	<i>Beauty</i> , Schoonheid.
<i>Careful</i> , Zórgvuldig.		<i>Care</i> , Zórg.
<i>Faithful</i> , Getrouw.		<i>Faith</i> , Geloof, trouw.
<i>Mindful</i> , Indachtig.		<i>Mind</i> , Zin, gemoed.

der ENGELSCHETAALE. 39

<i>Plentifull</i> , Overvloedig.	VAN	<i>Plenty</i> , Overvloed.
<i>Wilfull</i> , Moedwillig.		<i>Will</i> , Wil.

In *son*, als

<i>Burthensom</i> , Lastig.	VAN	<i>Burthen</i> , Last.
<i>Cumberfom</i> , Beslommerend.		<i>Cumber</i> , Beslommering.
<i>Troublefom</i> , Moeijelyk.		<i>Trouble</i> , Moeite.
<i>Humourfom</i> , Eenzinnig.		<i>Humour</i> , Aardzin.

In *y*, als

<i>Airy</i> , Luchtig.	VAN	<i>Air</i> , Lucht.
<i>Bloody</i> , Bloedig.		<i>Blood</i> , Bloed.
<i>Dirty</i> , Slikkerig.		<i>Dirt</i> , Slik.
<i>Guilty</i> , Schuldig.		<i>Guilt</i> , Schuld, misdaad.
<i>Hairy</i> , Haairig.		<i>Hair</i> , Haair.
<i>Lowfy</i> , Luyzig.		<i>Loufe</i> , Luys.
<i>Witty</i> , Vernuftig.	<i>Wit</i> , Vernuft.	

In *ly*, als

<i>Bodily</i> , Ligchaamelyk.	VAN	<i>Body</i> , Ligchaam.
<i>Brotherly</i> , Broederlyk.		<i>Brother</i> , Broeder.
<i>Earthly</i> , Aardsch.		<i>Earth</i> , Aarde.
<i>Godly</i> , Gódzalig.		<i>God</i> , GóD.
<i>Heavenly</i> , Hemelsch.		<i>Heaven</i> , Hemel.
<i>Lovely</i> , Lieflyk.		<i>Love</i> , Liefde.

In *en*, als

<i>Earthen</i> , Aarden.	VAN	<i>Earth</i> , Aard.
<i>Golden</i> , Gouden.		<i>Gold</i> , Goud.
<i>Hempen</i> , Hennipen.		<i>Hemp</i> , Hennip.

# 40 KORTE WEGWYZER

<i>Leaden</i> , Looden.	van	<i>Lead</i> , Lood.
<i>Wooden</i> , Houten.		<i>Wood</i> , Hout.
<i>Woollen</i> , Wollen.		<i>Wool</i> , Wol.

In *ish*, als

<i>Aguish</i> , Koortsachtig.	van	<i>Ague</i> , Koorts.
<i>Blackish</i> , Zwartachtig.		<i>Black</i> , Zwart.
<i>Childish</i> , Kinderachtig.		<i>Child</i> , Kind.
<i>Foolish</i> , Zótachtig.		<i>Fool</i> , Zót.
<i>Greenish</i> , Groenachtig.		<i>Green</i> , Groen.
<i>Reddish</i> , Roodachtig.		<i>Red</i> , Rood.
<i>Sweetish</i> , Zoetachtig.		<i>Sweet</i> , Zoet.
<i>Theevish</i> , Diefachtig.		<i>Thief</i> , Dief.
<i>Waterish</i> , Waterachtig.		<i>Water</i> , Water.
<i>Whitish</i> , Witachtig.	<i>White</i> , Wit.	
<i>Whorish</i> , Hoerachtig.	<i>Whore</i> , Hoer.	

In *cal*, als

<i>Angelical</i> , Engels.	van	<i>Angel</i> , Engel.
<i>Canonical</i> , Regelmatig.		<i>Canon</i> , Regel.
<i>Musical</i> , Zangkonstig.		<i>Musick</i> , Zang- konst.

In *ous*, als

<i>Couragious</i> , Moedig.	van	<i>Courage</i> , Moed.
<i>Dangerous</i> , Gevaarlyk.		<i>Danger</i> , Gevaar.
<i>Marvellous</i> , Wonder- baar.		<i>Marvel</i> , Wonder.
<i>Plentcous</i> , Overvloedig.		<i>Plenty</i> , Overvloed.
<i>Virtuous</i> , Deugdzaam.		<i>Virtue</i> , Deugd.
<i>Zealous</i> , Yverig.	<i>Zeal</i> , Yver.	

Voorts gebruiken de Engelschen ook de uytgang *less*, even als de Nederduytschen *loos*,

der ENGELSCHER TAALE. 41

*loos*, om de beroofdheid van iets te betekenen, als

<i>Beardless</i> , Baardeloos.	<i>Beard</i> , Baard.
<i>Blameless</i> , Onopspraakelyk, onbesproken.	<i>Blame</i> , Schult, opspraak, blaam.
<i>Careless</i> , Zorgeloos.	<i>Care</i> , Zorg.
<i>Comfortless</i> , Troosteloos.	<i>Comfort</i> , Troost.
<i>Doubtless</i> , Ontwifelbaar, zonder twyfel.	<i>Doubt</i> , Twyfel.
<i>Fatherless</i> , Vaderloos.	<i>Father</i> , Vader.
<i>Friendless</i> , Vriendeloos.	<i>Friend</i> , Vriend.
<i>Nameless</i> , Naameloos.	<i>Name</i> , Naam.
<i>Senseless</i> , Zinneloos.	<i>Sense</i> , Zin.
<i>Supperless</i> , Zonder avondmaal.	<i>Supper</i> , Avondmaal.

Eindelyk gebruyken de Engelschen ook het Voorzetsel *un*, in plaats van het Nederduytsch *on*, als

<i>Unadvised</i> , Onbedacht.	<i>Unbaste</i> , Onkuyfch.
<i>Unclean</i> , Onreyn.	<i>Unheard</i> , Ongehoord.

Vande VERGELYKING óf COMPARATIO.

De *Byvoeglyke Naamwoorden* worden desgelyks langs graaden of trappen van *Vergelykinge* (*Comparatio*) opgevoerd, om de eigentlyke hoedaanigheid der zaken te beter uit te drukken. Deze trappen zyn drierley, als

I. De *Stellige*, (*Positivus*) die de zaak slechts neêrstelt zo als ze is, gelyk *Great*, groot.

## 42 KORTE WEGWYZER

II. De *Vergelykende*, (Comparativus) welke by de *stellige* vergeleeken zynde, de hoedaanigheid een trap verder voert, als *Greater*, *grooter*

III. De *Overtreffende*, (Superlativus) welke de twee voorgaande overtreft, en de zaak tot de hoogste graad opvoert, als *Greatest*, de grootste. Zulx dat dan de *Vergelykende* trap door *er*, en de *Overtreffende* door *est* uitgedrukt word, by voorbeeld:

<i>Stellige.</i>	<i>Vergelykende.</i>	<i>Overtreffende.</i>
<i>Big, Groot.</i>	<i>Bigger, Grooter.</i>	<i>Biggest, Grootste.</i>

<i>Hard, Hard.</i>	<i>Harder, Harder.</i>	<i>Hardest, Hardste.</i>
<i>Rich, Ryk.</i>	<i>Richer, Ryker.</i>	<i>Richest, Rykste.</i>
<i>Wise, Wys.</i>	<i>Wiser, Wyzer.</i>	<i>Wisest, Wyfte.</i>

Hier staat ondertusschen aan te merken, dat het woord *Big* de laatste *medeklinker* verdubbelt; en zo gaat het ook met het woord *Hot*, heet; want men zegt *Bigger, Hotter, hottest*; en 't woord *Wise* neemt maar alleen *st* achter zich. Dóch hiervan zyn uitgezonderd deeze *Onregelmaatige*:

<i>Good, Goed.</i>	<i>Better, Beter.</i>	<i>Best, Best.</i>
<i>Bad, Quaad.</i>	<i>Worse, Erger.</i>	<i>Worst, Slimst, slimmer.</i>

<i>Many, } Much, }</i>	<i>Veel. More, Meerder.</i>	<i>Most, Meest.</i>
<i>Little, Kleyn.</i>	<i>Lesser, Kleyner.</i>	<i>Least, Kleynst.</i>
weynig.	minder.	minst.

der ENGELSCH E TAALE. 43

Ondertuffchen zyn 'er echter zeer veel *Byvoeglyke Naamwoorden*, die deeze manier van *Vergelykinge* niet onderworpen zyn, inzonderheid zodaanige, welke eindigen in *al, ate, ish, out, som, able, ible, ant, ent, id, enz.* Dóch tót dezelve gebruikt men de woordtjes *more* en *most*, als

*General*, Algemeen, *More General*, Algemeener, *Most general*, Algemeenst.

*Obstinate*, Hardnekkig, *More obstinate*, Hardnekkiger, *Most obstinate*, Hardnekkigst.

*Peevish*, Kribbig, *More Peevish*, Kribbiger, *Most Peevish*, Kribbigst.

*Zealous*, Yverig, *More zealous*, yveriger, *Most zealous*, yverigst.

*Dánnable*, Verdoemelyk, *More dánnable*, verdoemelyker, *Most dánnable*, verdoemelykst.

*Visible*, Zigtelyk, *More visible*, zigtelyker, *Most visible*, Zigtelykst.

*Exórbitant*, Uitspoorig, *More exórbitant*, uitspooriger, *Most exórbitant*, uitspoorigst.

*Excellent*, Uitnemend, *More excellent*, uitneemender, *Most excellent*, uitneemendst.

*Rigid*, Streng, *More rigid*, strenger, *Most rigid*, strengst.

Van de VOORNAAM-WOORDEN.

**V**oornaam-woorden worden aldus genoemd, om dat zy meestendeels voor



## 44 KORTE WEGWYZER

óf in de plaats van een *Naamwoord*, gesteld worden, wanneer de reden zulks vereischt. Dezelve zyn van verscheidenerleye soorten, naamelyk

### *Aanwyzende óf Demonstrativa.*

#### *Eenvoudig.*

*I, Ik, Me, my.*  
*Tbou, Gy, Thee, u.*

*He, Hy, Him, hem.*  
*She, Zy, Her, haar.*  
*This, Deeze, dit.*  
*That, Die, dat.*

#### *Meervoudig.*

*We, Wy, Us, ons.*  
*Ye, Gylieden, You, ulieden.*

*They, Zy, Them, hen, haar.*  
*These, Deeze.*  
*Those, Die, die gene.*

Voorts gebruiken de Engelschen 't woordje *self* met een zeer krachtigen naadruk, aldus; *I my self, Ik zelf, Tbou thy self, gy zelf, He him self, hy zelf, She her self, zy zelve, We our selves, wy zelfs, You your selves, gylieden zelve, They them selves, zy zelve.*

### *Betrekkelijke óf Relativa.*

*Which, Welk, dewelke, wie.*

*Who, Wie, welke, Whose, wiens, Whom, wien.*

*What, Wat.*

*It, Het, het zelve. They, them, de gene, dezelve, ze.*

*Bezittelyke of Possessiva.*

<i>Eenvoudig.</i>		<i>Meervoudig.</i>	
<i>My,</i>	} <i>Myn, my-</i>	<i>Our,</i>	} <i>Ons, onze</i>
<i>Mine,</i>	} <i>ne.</i>	<i>Ours,</i>	} <i>Ons, onze</i>
<i>Thy,</i>	} <i>Uw, uwe.</i>	<i>Your,</i>	} <i>U lieder, uwe</i>
<i>Thine,</i>	} <i>Uw, uwe.</i>	<i>Yours,</i>	} <i>U lieder, uwe</i>
<i>His,</i>	} <i>Zyn, zyne.</i>	}	<i>Their,</i> } <i>Hun hun-</i>
<i>Her,</i>	} <i>Haar, haare.</i>		
<i>Its,</i>	} <i>Deszelfs, zyn.</i>		<i>heur,</i>

*De Onbepaalde Voornaam-woorden zyn deeze;*

<i>All,</i>	<i>Alle, alles.</i>	<i>None,</i>	<i>Niemand.</i>
<i>Every,</i>	<i>Yder.</i>	<i>Certain,</i>	<i>Zeker.</i>
<i>Every one,</i>	<i>een Yder,</i>	<i>Such,</i>	<i>Zulk, zodanig</i>
	<i>een iegelyk.</i>		
<i>Any,</i>	<i>Eenig, iemand.</i>	<i>Same,</i>	<i>Zelfde.</i>
<i>Any one,</i>	} <i>Iemand.</i>	<i>Another,</i>	<i>een Ander;</i>
<i>Any body,</i>			<i>Whoever,</i>
<i>Whatever,</i>	} <i>Al wat,</i>	<i>Whosoever,</i>	} <i>wie ook</i>
<i>Whatsoever,</i>		} <i>wat ook.</i>	
<i>Some,</i>	<i>Sommige, eenige.</i>	<i>Self,</i>	<i>Zelf.</i>
		<i>the Self Same,</i>	<i>de zelf-</i>
<i>Some body,</i>	<i>Iemand.</i>		<i>de, de eigenste.</i>
		<i>Ones self, himself,</i>	<i>Zich</i>
			<i>zelve.</i>

## Van de WERK-WOORDEN.

**W***erk-woorden* zyn alzo genoemd, om dat door dezelye het zyn, de werking of doening, en de lyding van iets betekend wordt. Zy zyn eenige verandering onderworpen, die de Spraakkundigen *Vervoeging* (Conjugatio) noemen: Doch dewyl in de manier deszelfs geen zonderling verschil is van 't Nederduitsch, zo zal ik den Leerling hier niet ophouden met eene beschryving van de *Getallen, Persoonen, Tyden en Wyzen*, dewyl een Hollander, die Engels wil leeren spreken, in zyn eigen taal reeds geleerd heeft, van het gene tegenwoordig is, niet te zeggen, dat het nog geschieden zal, of het gene toekomend is, uit te drukken door een spreekwyze, die betekent, dat het al geschied is; en daar beneven wel weet, dat *Ik, gy, by* op een persoon, en *Wy, gyliden, zy*, op verscheidene personen opzigt heeft: En gelyk men op het Nederduitsch de *Wenschende* of *Onderzoekelyke wyze* door byvoeginge van de woordekens *dat, mogt, zoud* uitdrukt, zo geschiedt het ook in 't Engelsch. Tot welken einde ik daar van eenige voorbeelden zal ter neêrstellen, en een begin maaken met het *Helpwoord, te HAVE, Hebben.*

De TOONENDE WYZE.

(MODUS INDICATIVUS.)

*De Tegenwoordige Tyd.*

*Eenvoudig.*

*Meervoudig.*

I HAVE, Ik heb.		<i>We have, Wy hebben.</i>
<i>Thou hast, Gy hebt.</i>		<i>Ie have, Gylieden hebt.</i>
<i>He bath, of has, Hy heeft.</i>		<i>They have, Zy hebben.</i>

*De Onvolkomen verleden tyd.*

*Eenvoudig.*

*Meervoudig.*

I had, Ik had.		<i>We had, Wy hadden.</i>
<i>Thou hadst, Gy hadt.</i>		<i>Ie had, Gylieden hadt.</i>
<i>He had, Hy had.</i>		<i>They had, Zy hadden.</i>

*De Volkomen verleden tyd.*

*Eenvoudig.*

*Meervoudig.*

I have had, Ik heb gehad.		<i>We have had, Wy hebben gehad.</i>
<i>Thou hast had, Gy hebt gehad.</i>		<i>Ie have had, Gylieden hebt gehad.</i>
<i>He has had, Hy heeft gehad.</i>		<i>They have had, Zy hebben gehad.</i>

*De meer als volkomen verleden tyd.*

*Eenvoudig.*

*Meervoudig.*

I had had, Ik had gehad.		<i>We had had, Wy hadden gehad.</i>

*Thou*

## 48 KORTE WEGWYZER

*Thou hadst had, Gy had gehad.* | *Ye had had, Gylieden hadt gehad.*

*He had had, Hy had gehad.* | *They had had, Zy hadden gehad.*

### De Toekomende tyd.

#### Eenvoudig.

#### Meervoudig.

*I shall of Will have,*  
Ik zal hebben.

*We shall of Will have,*  
Wy zullen hebben.

*Thou shalt of Wilt have,*  
Gy zult hebben.

*Ye shall of Will have,*  
Gy lied. zult hebben.

*He shall of Will have,*  
Hy zal hebben.

*They shall of Will have,*  
Zy zullen hebben.

Hier staat nogtans aan te merken , dat , hoewel 't by de Engelschen zeer gemeen is dit woordtje *will* voor *zal* of *zullen* te gebruiken , het echter ook daarom zeer dikwils zyne eigene betékenis behoudt ; want als men op 't Engelsch wil zeggen , *Ik wil het doen*, zo zegt men : *I will do it.*

## De GEBIEDENDE WYZE.

### (MODUS IMPERATIVUS.)

#### Eenvoudig.

#### Meervoudig.

*Have óf Have thou,*  
Heb óf Hebt gy.

*Have we óf Let us have,*  
Hebbenwe of laat ons hebben.

*Let him have,* Laat hem hebben.

*Let them have,* Laatze hebben, laat hen hebben.

De WENSCHENDE óf ONDERVOEGLYKE WYZE (OPTATIVUS *vel* SUBJUNCTIVUS) wordt uitgedrukt door 't byvoegen van de woordtjes *That, might, could, would*; als by voorbeeld:

De Tegenwoordige en Onvolkomen verleden tyd.

Eenvoud.

<i>That</i>	{ <i>I had,</i> <i>Thou hadst,</i> <i>He had,</i>	}	<i>Dat</i>	{ <i>Ik hadt.</i> <i>Gy hadt.</i> <i>Hy hadt.</i>
-------------	---	---	------------	---

Meervoud.

<i>That</i>	{ <i>We had,</i> <i>Ye had,</i> <i>They had,</i>	}	<i>Dat</i>	{ <i>Wy hadden.</i> <i>Gylieden hadt.</i> <i>Zy hadden.</i>
-------------	--	---	------------	---

De Onbepaalde tyd.

Eenvoud.

<i>I might, could, should</i> <i>óf would have,</i>	<i>Ik mogt, kon óf</i> <i>zoude hebben.</i>
<i>Thou mightst, couldst,</i> <i>shouldst óf wouldst</i> <i>have.</i>	<i>Gy mogt; kondet</i> <i>óf zoudt hebben.</i>
<i>He might, could, should</i> <i>óf would have,</i>	<i>Hy mogt, kon óf</i> <i>zoude hebben.</i>

Meervoud.

<i>We might, could, should</i> <i>óf would have.</i>	<i>Wy mogten, konden</i> <i>óf zouden hebben.</i>
---	--

## 50 - KORTE WEGWYZER

*Ie might, could, shouldst* Gylieden mogt, konden  
*of would have.* det of zouden hebben.

*They might, could,* Zy mogten, konden  
*should of would have.* of zouden hebben.

En zo ook in alle de andere tyden, als:

<i>I might have had,</i>		Ik mogt gehad hebben.
<i>I should have had,</i>		Ik zou gehad hebben.
<i>I could have had,</i>		Ik kon gehad hebben.
enz.		

## De ONBEPAAALDE WYZE.

### I N F I N I T I V U S.

*so Have,* Hebben. | *so Have had,* Gehad hebben.

Het Deelwoord.

*Having,* Hebbende. | *Having had,* Hebbende gehad.

't Helpwoord *I Am,* Ik ben, wordt aldus veranderd:

## De TOONENDE WYZE.

### De Tegenwoordige tyd.

Eenvoud.

Meervoud.

*I AM,* Ik ben.

| *We are,* Wy zyn.

*Thou art,* Gy bent.

| *You are,* Gylieden zyn.

*He is,* Hy is.

| *They are,* Zy zyn.

De

*De Onvolkomen verleden tyd.*

*Eenvoud.*

*Meervoud.*

<i>I was, Ik was.</i>		<i>We were, Wy waaren.</i>
<i>Thou was, Gy waart.</i>		<i>Ie were, Gylieden waart.</i>
<i>He was, Hy was.</i>		<i>They were, Zy waaren.</i>

*De Volkomen verleden tyd.*

*Eenvoud.*

<i>I have been,</i>		<i>Ik heb of ben geweest.</i>
<i>Thou hast been,</i>		<i>Gy hebt of bent geweest.</i>
<i>He hath been.</i>		<i>Hy heeft of is geweest.</i>

*Meervoud.*

<i>We have been,</i>		<i>Wy hebben of zyn geweest.</i>
<i>Ie have been,</i>		<i>Gylieden hebt of zyt geweest.</i>
<i>They have been.</i>		<i>Zy hebben of zyn geweest.</i>

*De meer als volkomen verleden tyd.*

*Eenvoud.*

<i>I had been,</i>		<i>Ik had of was geweest.</i>
<i>Thou hadst been,</i>		<i>Gy had of waart geweest.</i>
<i>He had been,</i>		<i>Hy had of was geweest.</i>

*Meervoud.*

<i>We had been,</i>		<i>Wy hadden of waaren geweest</i>
<i>Ie had been,</i>		<i>Gylieden hadt of waart geweest.</i>



52 KORTE WEGWYZER

*They had been.* | *Zy hadden of waaren geweest.*

*De Tegenwoordige tyd.*

*Eenvoud.*

*I shall óf will be,* Ik zal zyn  
*Thou shalt óf wilt be,* Gy zult zyn } *óf wezen.*  
*He shall óf will be.* Hy zal zyn }

*We shall óf will be;* Wy zullen zyn } *óf wee-*  
*Ye shall of will be,* Gylieden zult zyn } *zen.*  
*They shall of will be.* Zy zullen zyn }

*De GEBIEDENDE WYZE.*

*Eenvoud.*

*Be thou,* Wees gy.  
*Let him be,* Dat hy zy.

*Meervoud.*

*Be we of Let us be,* Zynwe óf laat ons zyn.  
*Be ye,* Weest óf zyt gylieden.  
*Let them be,* Dat zy zyn of laat hen zyn.

*De WENSCHENDE OF ONDERVOEGLYKE WYZE.*

*De Tegenwoordige tyd.*

*Eenvoud.*

*That* { *I be,*  
*Thou beest,* *Dat* { *Ik zy.*  
*He be,* { *Gy zyt.*  
           { *Hy zy.*

*Meervoud.*

<i>That</i>	{	<i>We be,</i>	{	<i>Dat</i>	<i>Wy zyn.</i>
		<i>Ye be,</i>		<i>Gylieden zyt.</i>	
		<i>They be,</i>		<i>Zy zyn.</i>	

*De Onvolkomen verleden tyd.*

*Eenvoud.*

<i>That</i>	{	<i>I were,</i>	{	<i>Dat</i>	<i>Ik waar.</i>
		<i>Thou wert,</i>		<i>Gy waart.</i>	
		<i>He were,</i>		<i>Hy waare.</i>	

*Meervoud.*

<i>That</i>	{	<i>We were,</i>	{	<i>Dat</i>	<i>Wy waaren.</i>
		<i>Ye were,</i>		<i>Gylieden waart.</i>	
		<i>They were,</i>		<i>Zy waaren.</i>	

*De Volkomen verleden tyd.*

*Eenvoud.*

<i>When</i>	{	<i>I have been,</i>	{	<i>Als</i>	<i>Ik geweest ben</i>
		<i>Thou hast been,</i>		<i>Gy geweest bent</i>	
		<i>He hath been,</i>		<i>Hy geweest is of heeft.</i>	

*Meervoud.*

<i>When</i>	{	<i>We have been,</i>	{	<i>Als</i>	<i>Wy geweest zyn</i>
		<i>Ye have been,</i>		<i>Gyl. geweest zyt</i>	
		<i>They have been,</i>		<i>Zy geweest zyn of hebben.</i>	

De meer als verleden tyd.

Eenvoud.

If	{	I had been,	}	Ik geweest waare
		Thou hadst been, Zo		of hadde.
		He had been,		Gy geweest waart
				of hadt.
				Hy geweest waare
				of hadde.

Meervoud.

If	{	We had been,	}	Wy geweest waaren of
		Ye had been, Zo		hadden.
		They had been,		Gyl. geweest waart of
				haddet.
				Zy geweest waaren of
				hadden.

De Toekomende tyd.

Eenvoud.

When	{	I shall or	}	Ik zyn of wee-
		will be,		zen zal.
		Thou shalt or Wan-		Gy zyn of wee-
		wilt be, neer.		zen zult.
		He shall or		Hy zyn of wee-
		will be,		zen zal.

Meervoud.

When	{	We shall or	}	Wy zyn of weezen
		will be,		zullen.
		Ye shall or Wan-		Gyliden zyn of
		wilt be, neer.		weezen zult.
		They shall or		Zy zyn of weezen
		will be,		zullen.

De Onderstellende toekomstige tyd.

*Eenvoud.*

*I should be,* Ik zou zyn of weezen.  
*Thou shouldst be,* Gy zoudt zyn of weezen.  
*He should be,* Hy zou zyn of weezen.

*Meervoud.*

*We should be,* Wy zouden zyn of weezen.  
*Ye should be,* Gylie d. zoud zyn of weezen.  
*They should be,* Zy zouden zyn of weezen.

De ONBEPAALED E WYZE.

De tegenwoordige tyd. *To be,* Zyn of weezen.  
 De verleden tyd. *To have been,* Geweest te zyn.

De *Deelwoorden.*

Tegenwoordig. *Being,* Zynde of weezende.  
 Verleden. *Been,* Geweest.  
*Having been,* Geweest zynde of hebbende.

Hebbende dus voorbeelden gegeven van de *Vervoeging* der twee voornaamste *Helpwoorden*, zal ik, eer ik tot andere *Werkwoorden* overgaa, nóg eenige *Helpwoorden*, die in de *tyden* gebreklyk zyn, en meerder by andere *Werkwoorden* gevoegd, dan alleen gebruikt worden, alhier ter neêrstellen: naamelyk *Can, could, may, might, will, would, should, ought en must.*

*Tegenwoordig.**Eenvoud.*

*I CAN*, Ik kan,  
*Thou canst*, Gy kont,  
*He can*, Hy kan.

*Meervoud.*

*We can*, Wy kunnen,  
*Ye can*, Gylied. kont,  
*They can*, Zy kunnen,

*Onvolmaakt verleden.**Eenvoud.*

*I COULD*, Ik kon  
 of konde.  
*Thou couldest*, Gy  
 kondt.  
*He could*, Hy kon.

*Meervoud.*

*We could*, Wy konden.  
*Ye could*, Gylieden kon-  
 det.  
*They could*, Zy konden,

*Tegenwoordige.**Eenvoud.*

*I MAY*, Ik mag.  
*Thou mayst*, Gy  
 moogt.  
*He may*, Hy mag.

*Meervoud.*

*We may*, Wy moogen.  
*Ye may*, Gylieden moogt.  
*They may*, Zy moogen.

*Onvolmaakt verleden.**Eenvoud.*

*I MIGHT*, Ik mogt.  
*Thou mightest*, Gy  
 mogt.  
*He might*, Hy mogt.

*Meervoud.*

*We might*, Wy mog-  
 ten.  
*Ye might*, Gylieden  
 mogt. (ten.  
*They might*, Zy mog-

*Tegenwoordig.*

*Eenvoud.*

*Meervoud.*

*I WILL, Ik wil óf zal.*

*Thou wilt, Gy wilt óf zult.*

*He will, Hy wil óf zal.*

*We will, Wy willen óf zullen.*

*Ye will, Gylieden wilt óf zult.*

*They will, Zy willen óf zullen.*

*Onvolmaakt verleden.*

*Eenvoud.*

*I WOULD, Ik wilde, wou óf zou.*

*Thou wouldst, Gy wildet, woudt óf zoudt.*

*He would, Hy wilde, wou óf zou.*

*Meervoud.*

*We would, Wy wilden, wouden of zouden.*

*Ye would, Gylieden wildet, woudet of zouden.*

*They would, Zy wilden, wouden of zouden.*

*Tegenwoordig.*

*Eenvoud.*

*Meervoud.*

*I SHALL, Ik zal.*

*Thou shalt, Gy zult.*

*He shall, Hy zal.*

*We shall, Wy zullen.*

*Ye shall, Gylied. zult.*

*They shall, Zy zullen.*

*Onvolmaakt verleden.*

*Eenvoud.*

*Meervoud.*

*I SHOULD, Ik zou.*

*Thou shouldst, Gy zoudt.*

*He should, Hy zou.*

*We should, Wy zouden.*

*Ye should, Gylieden zoudt.*

*They should, Zy zouden.*

*Ought*, als:

*Eenvoud.*

*I ought*, Ik behoer, behoorde, *of* moet *en* most.

*Thou oughtest*, Gy behoort, behoordet, *of* moet *en* most.

*He ought*, Hy behoort, behoorde, *of* moet *en* most.

*Meervoud.*

*We ought*, Wy behooren, behoorden, *of* moeten *en* mosten.

*Ie ought*, Gylieden behoort, behoordet, *of* moet *en* most.

*They ought*, Zy behooren, behoorden, *of* moeten *en* mosten.

*Must*, als:

*Eenvoud.*

*I must*, Ik moet *of* most.

*Thou must*, Gy moet *of* most.

*He must*, Hy moet *of* most.

*Meervoud.*

*We must*, Wy moeten *of* mosten.

*Ie must*, Gylieden moet *of* most.

*They must*, Zy moeten *of* mosten.

Hoewel nu deeze bovenstaande *Gebrekkelyke Helpwoorden* niet de voorste in den rang gesteld zyn, echter zou het voor den Leerling niet quaalyk voegen, dezelve 't eerst te leeren; omdat geen *Werkwoord* door alle deszelfs

*Zelfs wyzen en tyden*, zonder 't behulp van eenige derzelve, kan geleyd worden, gelyk het gevolg genoegzaam zal toonen. Dóch ik zal hier des Leerlings hoofd niet breeken, met volgens de Latynsche manier te zeggen, dat 'er vier *Conjugatien* zyn; want schoon eenige zulk een verdeeling hebben gemaakt, nógtans bevindt men, dat de uitzonderingen óf onregelmatige woorden zo veel zyn, dat het inderdaad ligter valt, zich met zo een gebreklyke regelmaat gantsch niet te bemoeijen, en alleen door 't gebruik te leeren, hoe de verscheidene Werkwoorden in den *Onvolkomenen werliden tyd* geboogen worden. Ik zal derhalven een voorbeeld geven van 't *bedrywend woord*, (*Activum*) *to Love*, Beminnen, lief hebben.

## De TOONENDE WYZE.

### *De Tegenwoordige Tyd.*

#### *Eenvoud.*

#### *Meervoud.*

I LOVE; Ik bemin.

*We love*, Wy bemin  
nen.

*Thou lovest*, Gy bemin-  
t.

*Ye love*, Gylieden be-  
min.

*He loveth óf loves*,  
Hy bemint.

*They love*, Zy bemin-  
nen.

Deeze zelfde tyd word ook met byvoeging van het woordtje *Do* uitgedrukt, met dit onderscheid nógtans, dat deeze t'zamen-



60 KORTE WEGWYZER

gevoegde wyze van ſpreken wat krachtigef van naadruk is, gelyk ook in myn Woordenboek onder 't woord *Do* is aangewezen.

*Eenvoud.*

*I do love*, Ik bemin.

*Thou doſt love*, Gy bemint.

*He doth love*, Hy bemint.

*Meervoud.*

*We do love*, Wy be-  
minaen.

*Ye do love*, Gylieden  
bemint.

*They do love*, Zy be-  
minnen.

*De Onvolkomen verleden tyd.*

Deeze tyd wordt ook even als de tegenwoordige op tweederlei wyze uitgedrukt, aldus:

*Eenvoud.*

*I loved of did love*, Ik beminde.

*Thou lovedſt of didſt love*, Gy beminde.

*He loved of did love*, Hy beminde.

*Meervoud.*

*We loved of did love*, Wy beminden.

*Ye loved of did love*, Gylieden beminden.

*They loved of did love*, Zy beminden.

*De Volkomen verleden tyd.*

*Eenvoud.*

<i>I have</i>	} <i>loved</i> ,	Ik heb	} <i>bemind.</i>
<i>Thou haſt</i>		Gy hebt	
<i>He hath</i>		Hy heeft	

*Meervoud.*

<i>We have</i>	} loved,	Wy hebben	} bemind;
<i>You have</i>		Gy hebt	
<i>They have</i>		Zy hebben	

*Meer als volkomen verleden tyd.*

*Eenvoud.*

<i>I had</i>	} loved,	Ik hadt	} bemind;
<i>Thou hadst</i>		Gy hadt	
<i>He had</i>		Hy hadt	

*Meervoud.*

<i>We had</i>	} loved,	Wy hadden	} bemind;
<i>You had</i>		Gy hadt	
<i>They had</i>		Zy hadden.	

*Toekomende tyd.*

*Eenvoud.*

<i>I shall or will</i>	} love,	Ik zal beminnen.
<i>Thou shall or wilt</i>		Gy zult beminnen.
<i>He shall or will</i>		Hy zal beminnen.

*Meervoud.*

<i>We shall or will</i>	} love,	Wy zullen	} beminnen.
<i>You shall or will</i>		Gy zullen	
<i>They shall or will</i>		Zy zullen	

De GEBIEDENDE WYZE.

*Eenvoud.*

*Love or love thou,*  
Beminn,

*Meervoud.*

*Let us love,* Beminnen we,

## 62 KORTE WEGWYZER

Let him love, Dat hy beminne,		Love óf love ye, Be- mint Gylieden. Let them love, Dat zy beminnen.
----------------------------------	--	--

### DE WENSCHENDE ÓF ONDER- VOEGLYKE WYZE.

*Tegenwoordige en toekomstige tyd.*

*Eenvoud.*

That I may love, &		Dat ik beminne óf mag beminnen.
That thou mayst lo- ve,		Dat gy bemint of moogt beminnen.
That he may love,		Dat hy beminne of mag beminnen.

*Meervoud.*

That we may love,		Dat wy beminnen of moogen beminnen.
That ye may love,		Dat gylieden beminet of moogt beminnen.
That they may love,		Dat zy beminnen of moo- gen beminnen.

*Onvolkomen verleden tyd.*

*Eenvoud.*

That I loved óf did love,		Dat ik beminde
That thou lovedst óf didst love,		Dat gy bemide.
That he loved óf did love,		Dat hy bemide.

*Meervoud.*

<i>That we loved of did love,</i>		Dat wy beminden,
<i>That ye loved of did love,</i>		Dat gylieden bemindet.
<i>That they loved of did love,</i>		Dat zy beminden,

Dus kan men ook zeggen:

*Eenvoud.*

<i>Thô I might love,</i>		Schoon ik beminde of mogt beminnen.
<i>Thô thou mightest love,</i>		Schoon gy beminde of mogt beminnen.
<i>Thô he might love.</i>		Schoon hy beminde of mogt beminnen.

*Meervoud.*

<i>Thô we might love,</i>		Schoon wy beminden of mogten beminnen.
<i>Thô ye might love,</i>		Schoon gylieden bemindet of mogtet beminnen.
<i>Thô they might love,</i>		Schoon zy beminden of mogten beminnen.

*Volkomen verleden tyd.*

*Eenvoud.*

<i>Thô I have loved,</i>		Schoon ik bemind heb.
<i>Thô thou hast loved,</i>		Schoon gy bemind hebt,

*Thô*

# 4. KORTE WEGWYZER.

*Thó he hath loved,* | Schoon hy bemind heeft.

*Meervoud.*

*Thó we have loved,* | Schoon wy bemind hebben.

*Thó ye have loved,* | Schoon gylieden bemind hebt.

*Thó they have loved,* | Schoon zy bemind hebben.

*Meer als volkomen voorleden tyd.*

*Eenvoud.*

*If I had loved,* | Zo ik bemind hadt.

*If thou hadst loved,* | Zo gy bemind hadt.

*If he had loved,* | Zo hy bemind hadt.

*Meervoud.*

*If we had loved,* | Zo wy bemind hadden.

*If ye had loved,* | Zo gylieden bemind hadt.

*If they had loved,* | Zo zy bemind hadden.

*Toekomende tyd.*

*Eenvoud.*

*When I shall love,* | Als ik beminnen zal.

*When thou shalt love,* | Als gy beminnen zult.

*When he shall love,* | Als hy beminnen zal.

*Meervoud.*

*When we shall love,* | Als wy beminnen zullen.

*When*

<i>When ye shall love,</i>		Als gylieden beminnen zult.
<i>When they shall love,</i>		Als zy beminnen zullen.

*Tweede toekomstige tyd.*

*Eenvoud.*

<i>When I shall have loved,</i>		Als ik bemind zal hebben.
<i>When thou shalt have loved,</i>		Als gy bemind zult hebben.
<i>When he shall have loved,</i>		Als hy bemind zal hebben.

*\* Meervoud.*

<i>When we shall have loved,</i>		Als wy bemind zullen hebben.
<i>When ye shall have loved,</i>		Als gylieden bemind zult hebben.
<i>When they shall have loved,</i>		Als zy bemind zullen hebben.

*Onderstellende toekomstige tyd.*

*Meervoud.*

<i>I should love,</i>		Ik zou beminnen.
<i>Thou shouldst love,</i>		Gy zoudt beminnen.
<i>He should love,</i>		Hy zou beminnen.

*Meervoud.*

<i>We should love,</i>		Wy zouden beminnen,
<i>Ye should love,</i>		Gylieden zoudt beminnen,

*They*

# DE KORTE WEGWYZER

*They should love,* | *Zy zouden beminnen.*

*Tweede onderstellende toekomstige tyd.*

*When I should have loved, &c.* | *Wanneer ik bemind zoude hebben, enz.*

Onder de *Onderweeglyke wyze* zyn ook te rekenen deeze manieren van spreken:

*I could have loved,* | *Ik zoud hebben kunnen beminnen.*

*Thou couldst have loved, &c.* | *Gy zoud hebben kunnen beminnen, enz.*

*Desgelyks:*

*I would have loved, &c.* | *Ik zou bemind hebben, enz.*

*I might have loved, &c.* | *Ik had kunnen beminnen, enz.*

De

O N B E P A A L D E W Y Z E.

De Tegenwoordige tyd.

*To love,* Beminnen.

De Verleeden tyd.

*To have loved,* Bemind te hebben;

De *Deelwoorden.*

*Tegenwoordig.*

*Loving,* Beminnende.

Verleeden.

*Loved*, Bemind.

*Having loved*, Bemind hebbende.

Dit *Bedryvend Werkwoord* (Activum) dus doorloopen hebbende, blyft nog overig te zeggen, dat het *Lydend woord* (Passivum) uytgedrukt wordt door het helpwoord *I Am*, in deezer voegen:

DE T O O N E N D E W Y Z E.

Tegenwoordige tyd.

*I am loved*, Ik wordt óf ben bemind.

Onvolkomen verleeden tyd.

*I was loved*, Ik wierd óf was bemind.

Volkomen verleeden tyd.

*I have been loved*, Ik ben óf heb bemind geweest.

Meer als volkomen verleeden tyd.

*I had been loved*, Ik was óf had bemind geweest.

Toekomende tyd.

*I shall or will be loved*, Ik zal bemind worden of zyn.

DE G E B I E D E N D E W Y Z E.

Eenvoud.

*Be thou loved,*  
*Let him be loved,*

Wees gy bemind.  
Dat hy bemind wor-  
de.



# 68 KORTE WEGWYZER

*Meervoud.*

<i>Let us be loved,</i>		Dat wy bemind worden.
<i>Be ye loved,</i>		Weest gylieden bemind.
<i>Let them be loved,</i>		Dat zy bemind worden.

## DE WENSCHENDE OF ONDERVOEGLYKE WYZE.

Tegenwoordige tyd.

<i>That I be loved,</i>	} Dat ik bemind wor-
<i>May I be loved,</i>	

Onvolkomen verleeden tyd.

<i>That I were loved,</i>	} Dat ik bemind wier-
<i>That I might be loved,</i>	

Volkomen verleeden tyd.

*That I have been loved,*  
Dat ik bemind geweest ben of heb.

*When I have been loved,*  
Wanneer ik bemind geweest ben.

Meer als volkomen verleeden tyd.

*That I had been loved,*  
Dat ik bemind geweest waare of hadde.

*When I had been loved,*  
Wanneer ik bemind geweest waare of hadde.  
Toekomende tyd.

*When I shall of will be loved,* Als ik bemind zal zyn of weezen.

De Tegenwoordige tyd.

*To be loved*, Bemind worden *of* zyn.*To have been loved*, Bemind geweest zyn *of* hebben.

Het Deelwoord.

*Loved*, Bemind.

*Merk.* Het gene in 't *Bedryvend woord*, van 't gebruyk der *Helpwoorden*, *would*, *could*, *should*, is gezegd geweest, vindt hier ook plaats, en kan gebruykt worden als de zaak zulks vereyscht.

Vólgens dit voorbeeld moet men alle de andere Werkwoorden *Conjuge ren*: dóch echter aanmerken, dat de verandering, die de *Werkwoorden* in den *Onvolkoomen verleeden tyd* hebben, zeer verscheyden is; want het woord *Love* heeft *Loved*: maar men vindt, behalven de veelvuldige andere veranderingen, ook *Werkwoorden*, die in dat geval geen veranderingen toelaaten: als, *I beat*, Ik slaa *en* sloeg. *I burst*, Ik berst *en* borst. *I cast*, Ik werp *en* wierp. *I eat*, Ik eet *en* at. *I spit*, Ik spuw *en* spooog. *I put*, Ik stel, doe, *en* stelde, deed. *I shut*, Ik sluyt *en* sloot. *To Cut*, snyden. *Cut*, gesneeden, *anz.*

Dóch nademaal de meeste aan veranderinge onderworpen zyn, en sommige daar van onder één hoofd kunnen betrokken worden, zo zyn hier de navolgende neêrgesteld;

waar

## ☞ KORTE WEGWYZER

waar uyt den Loering staat aan te merken, dat gelykerwys de *Onbepaalende wyze* van een *Werkwoord*, en de *eerste persoon* van den *tegenwoordigen tyd* der *Toenende wyze* één en dezelfde is, bestaande de verandering maar altoen in de byvoeging van het *Voornaamwoord I*, en 't *Ledeken to*, (by voorbeeld, *I Love*, Ik bemin, *to Love*, Beminnen) zo is ook meest altyd de eerste persoon der *Onwolkomen verleden tyd*, en het *Deelwoord* der *Verleden tyd* één en 't zelve, als *I Loved*, Ik beminde, *Loved*, Bemind, zynde echter eenige woorden daar van uytgezonderd.

I. Gelykerwys dan 't woord *Love* met een *sillaab* verlengd wordt, als *Loved*, zo zyn 'er meer *Werkwoorden*, die desgelyks een *sillaab* tot zich nemen, als:

- to *Boast*, Roemen, pochgen.  
*Boasted*, Beroemd, gepocht.
- te *Bridle*, Breydelen.  
*Bridled*, Gebreydeld.
- to *Maintain*, Handhaaven.  
*Maintained*, Gehandhaafd.
- to *Mend*, Verbéteren.  
*Mended*, Verbéterd.
- to *Signify*, Betékenen.  
*Signified*, Betékend.
- to *Vanish*, Verdwynen.  
*Vanished*, Verdweenen.

der ENGELSCHE TAALE. 71

- II. De volgende veranderen *ee* in *e*, als:
- to Bleed*, Bloeden.  
*Bled*, Gebloed.
  - to Creep*, Kruypen.  
*Crept*, Gekroopen.
  - to Feed*, Voeden.  
*Fed*, Gevoed.
  - to Feel*, Voelen.  
*Felt*, Gevoeld.
  - to Keep*, Bewaaren.  
*Kept*, Bewaard.
  - to Meet*, Ontmoeten.  
*Met*, Ontmoet.
  - to Sleep*, Slaapen.  
*Slept*, Geslaapen.
  - to Sweep*, Veegen.  
*Swept*, Geveegt.

Hier onder zou men ook kunnen betrekken

- to Cleave*, Klooven.  
*Cleft*, Geklooft.
- to Leave*, Verlaaten.  
*Left*, Verlaaten.
- to Lead*, Leyden.  
*Led*, Geleyd.
- to Read*, Leezen.  
*Read*, ('t welk men uytspreekt *red*) geleezen.

III. Sommige veranderen *d* in *s*, als:

- to Bend*, Buygen.

*Bent*,

- Bent*, Geboogen:  
 70 *Lend*, Leenen.  
*Lent*, Geleend.  
 70 *Rend*, Scheuren:  
*Rent*, Gescheurd.  
 70 *Spend*, Verteeren.  
*Spent*, Verteerd.

IV. Sommige veranderen *i* in *u*,

- 70 *Drink*, Drinken.  
*Drunk*, Gedronken.  
 70 *Fling*, Werpen.  
*Flung*, Geworpen.  
 70 *Ring*, Luyen.  
*Rung*, Geluyd.  
 70 *Sink*; Zinken.  
*Sunk*, Gezonken.  
 70 *Spring*, Springen.  
*Sprung*, Gesprongen.  
 70 *Swim*, Zwemmen.  
*Swom*, Gezwommen.  
 70 *Wring*, Wringen.  
*Wrung*, Gewrongen.  
 70 *Strike*, Slaan.  
*Struck*, Geslagen.  
 70 *Stink*, Stinken.  
*Stunk*, Gestonken.

V. Sommige veranderen *i* in *ou*, als:

- 70 *Bind*, Binden.  
*Bound*, Gebonden,  
 70 *Find*, Vinden,

*Found*,

*Found*, Gevonden.

*to Wind*, Winden.

*Wound*, Gewonden.

VI. Sommige neemen *ght* tot zich, be-  
neffens eenige andere verandering, als:

*to Bring*, Brengen.

*Brought*, Gebragt.

*to Buy*, Koopen.

*Bought*, Gekocht.

*to Catch*, Vangen,

*Caught*, Gevangen, en *Catch'd*.

*to Fight*, Vechten.

*Fought*, Gevochten.

*to Seek*, Zoeken.

*Sought*, Gezocht.

*to Think*, Denken.

*Thought*, Gedacht.

*to Teach*, Onderwyzen.

*Taught*, Onderweezen.

*to Work*, Werken.

*Wrought*, Gewrocht.

VII. Voorts zyn 'er veele woorden, die  
men niet zo wel onder een zéker hoofd be-  
trekken kan, als:

*to Ask*, Vraagen.

*Askt*, Gevraagt.

*to Smell*, Ruyken.

*Smelt*, Gerooken.

*to Sell*, Verkoopen.

*Sold*, Verkocht.

## 74 KORTE WEGWYZER

to *Stand*, Staan.

*Stood*, Gestaan.

to *Dream*, Droomen.

*Dreamt*, Gedroomd.

to *Flee*, Vlieden.

*Fled*, Gevlooden.

to *Hear*, Hooren.

*Heard*, Gehoord.

to *Make*, Maaken.

*Made*, Gemaakt.

to *Behold*, Aanschouwen.

*Beheld*, Aangeschouwd.

to *Deal*, Handelen.

*Dealt*, Gehandeld.

to *Spill*, Storten.

*Spilt*, Gestort.

to *Lose*, Verliezen.

*Lost*, Verlooren.

to *Shoot*, Schieten.

*Shot*, Geschooten.

to *Have*, Hebben.

*Had*, Gehad.

to *Withhold*, Onthouden, onttrekken.

*Withheld*, Onthouden, onttrokken.

to *Can*, Konnen.

*Could*, Kon.

to *Will*, Willen.

*Would*, Woud.

VIII. Eyndelyk zyn 'er eenige *Werkwoorden*, welker *Deelwoord* der *Verleden tyd* van de

de *Onvolkomen verleden tyd der Toenende wyze* verscheelt, als:

*to Blow*, Blaazen.

*I Blew*, Ik blies.

*Blown*, Geblaazen.

*to Grow*, Groeijen.

*I Grew*, Ik groeide.

*Grown*, Gegroeid.

*to Know*, Kennen, weeten.

*I Know*, Ik kende, wist.

*Known*, Gekend, geweeten.

*to Throw*, Werpen.

*I Threw*, Ik wierp.

*Thrown*, Geworpen, gesmeeten.

*to Draw*, Trekken.

*I Drew*, Ik trok.

*Drawn*, Getrokken.

*to Bear*, Draagen.

*I Bore*, Ik droeg.

*Born*, Gedraagen.

*to Swear*, Zweeren.

*I Swore*, Ik zwoer.

*Sworn*, Gezwooren.

*to Tear*, Scheuren.

*I Tore*, Ik scheurde.

*Torn*, Gescheurd.

*to Wear*, Draagen, slyten.

*I Wore*, Ik droeg, fleet.

*Worn*, Gedraagen, gesfleeten.

Hier onder kunnen ook de volgende *On-*



## 76 KORTE WEGWYZER

regelmaatige betrokken worden:

to *Arise*, Opstaan, opryzen.

*I Arose*, Ik stond op.

*Arisen*, Opgestaan, opgereezen.

to *Beat*, Slaan.

*I Beat*, Ik sloeg.

*Beaten*, Geslagen.

to *Béget*, Teelen.

*I Begot*, Ik teelde.

*Bégotten*, Geteeld.

to *Chide*, Bekyven.

*I Chid*, Ik bekeef.

*Chidden*, Bekeeven.

to *Choose*, Verkiezen.

*I Chose*, Ik verkoos.

*Chosen*, Verkooren.

to *Come*, Komen.

*I Came*, Ik quam.

*Come*, Gekomen.

to *Do*, Doen.

*I Did*, Ik deed.

*Done*, Gedaan.

to *Drive*, Dryven.

*I Drove*, Ik dreef.

*Driven*, Gedreeven.

to *Eat*, Eeten.

*I Ate*, Ik at.

*Eaten*, Gegeeten.

to *Fall*, Vallen.

*I Fell*, Ik viel.

*Fallen*, Gevallen.

to Fly, Vliegen.

I Flew, Ik vloog.

Flown, Gevloogen.

to Forsake, Verlaaten.

I Forsook, Ik verliet.

Forsaken, Verlaaten.

to Freeze, Vriezen.

Froze, Vroor.

Frosen, Gevrooren;

to Get, Krygen.

I Got, Ik kreeg.

Gotten, Gekreegen.

to Give, Geeven.

I Gave, Ik gaf.

Given, Gegeeven.

to Go, Gaan.

I Went, Ik ging.

Gone, Gegaan.

to Hang, Hangen.

I Hung, Ik hong.

Hang'd óf Hung, Gehangen.

to Hide, Verbergen.

I Hid, Ik verbórg.

Hidden, Verbórgen.

to Hold, Houden.

I Held, Ik hield.

Holden, Gehouden.

to Knit, Breijen.

I Knitted, Ik breyde.

Knit, Gebreyd.

to Lie, Leggen.

## 78 KORTE WEGWYZER

*I Lay*, Ik lag.

*Lain*, Geleegen.

*to Lay*, Leggen, neêrzetten.

*I Laid*, Ik leide.

*Laid*, Gelegd.

*to Ow*, Schuldig zyn, behooren.

*I Owed*, Ik was schuldig.

*It Ought*, Het behoorde, 't moft.

*to Ride*, Ryden.

*I Rid*, Ik reed.

*Ridden*, Gereeden.

*to Run*, Loopen.

*I Run*, Ik liep.

*Run*, Geloopen.

*to See*, Zien.

*I Saw*, Ik zag.

*Seen*, Gezien.

*to Shake*, Schudden.

*I Shook*, Ik fchudde.

*Shaken*, Gefchud.

*to Sow*, Zaaïen.

*I Sowed*, Ik zaaïde.

*Sown*, Gezaaid.

*to Speak*, Spreken.

*I Spoke*, Ik fprak.

*Spoken*, Gefproken.

*to Steal*, Steelen.

*I Stole*, Ik ftal.

*Stolen*, Geftoolen.

*to Take*, Neemen.

*I Took*, Ik nam.

*Taken*, Genomen.

*to Tread*, Treeden.

*I Trode*, Ik trad.

*Trodden*, Getreeden.

*to Weave*, Weeven.

*I Wove*, Ik weefde.

*Woven*, Geweeven.

*to Write*, Schryven.

*I Wrote*, óf *writ*, Ik schreef.

*Written*, Geschreeven.

Om nu nog iets van de *Afleydinge* der *Werkwoorden* te spreken, zo staat aan te merken, dat 'er verscheidene *Werkwoorden* uit *Naamwoorden* gesmeed worden, alleen door byvoeginge van 't Ledeken *to*, als:

*to Chance*, Uitvallen,  
gebeuren.

*to Fear*, Vreezen.

*to Fish*, Visschen.

*to Honour*, Eeren.

*to House*, Huyzen.

*to Love*, Liefhebben.

*to Milk*, Melken.

*to Oyl*, Olyen.

*to Quiet*, Stillen.

*to Rule*, Regeeren.

*to Sin*, Zondigen.

*to Trust*, Betrouwen.

*Chance*, 't Geval.

*Fear*, Vreeze.

*Fish*, Viisch.

*Honour*, Eere.

*House*, een Huys.

*Love*, Liefde.

*Milk*, Melk.

*Oyl*, Oly.

*Quiet*, Stilte, rust.

*Rule*, een Regel.

*Sin*, Zonde.

*Trust*, het Betrouwen.

### 30 KORTE WEGWYZER

<i>to Whip</i> , Geesselen.	JEA	<i>Whip</i> , een Geessel zweep.
<i>to Further</i> , Vórdere- ren.		<i>Further</i> , Vóder.

Sommige veranderen een weinig, als:

<i>to Breath</i> , Ademen.	JEA	<i>Breath</i> , Adem.
<i>to Braze</i> , Verkóperen.		<i>Brass</i> , Kóper.
<i>to Glaze</i> , Verglazen.		<i>Glass</i> , Glas.
<i>to Live</i> , Leeven.		<i>Life</i> , Leeven.
<i>to Prize</i> , Waardeeren.		<i>Price</i> , Waardy, prys.
<i>to Strive</i> , Stryden, stribbelen.		<i>Strife</i> , Stryd.

En andere zyn 'er, die, door byvoeging van de Sillaab *en*, uit *Byvoeglyke Naamwoorden* in *Werkwoorden* veranderd worden, als:

<i>to Blacken</i> , Zwarten.	JEA	<i>Black</i> , Zwart.
<i>to Harden</i> , Verharden.		<i>Hard</i> , Hard.
<i>to Hasten</i> , Haasten.		<i>Haste</i> , Haast.
<i>to Lengthen</i> , Verlengen.		<i>Length</i> , Lengte.
<i>to Moisten</i> , Vochtig maaken.		<i>Moist</i> , Vochtig.
<i>to Soften</i> , Zacht maaken.		<i>Soft</i> , Zacht.
<i>to Sharpen</i> , Scherp maaken.		<i>Sharp</i> , Scherp.

der ENGELSCHE TAALE. §  
*to Shorten*, Verkorten. | <sup>USA</sup> | *Short*, Kort.  
*to Whiten*, Witten. | | *White*, Wit.

De ONPERSOONLYKE WERKWOORDEN  
 zyn deze en diergelyke:

<i>It raineth</i> , <i>it rains</i> , het Regent.		<i>It did rain</i> , óf <i>it rain'd</i> , het Regende.
<i>It hail's</i> , het Hagelt.		<i>It snows</i> , het Sneeuwte.
<i>It blows</i> , het Waait.		<i>It blew</i> , het Waaide.

Onder deze kan men ook betrekken eenige, die, hoewel persoonlyk, echter onpersoonlyk gebruikt worden, als:

<i>It pleaseth</i> , het Be- haagt, belieft.		<i>It displeaseth</i> , het Mis- haagde.
---	--	---

## Van de DEELWOORDEN.

**D**E *Deelwoorden* worden alzo genoemd, om dat ze, schoon een gedeelte der *Werkwoorden* zynde, echter ook (te weten de *Bedryvende*) als *Byvoeglyke Naamwoorden* gebruikt worden, en overzulks tweederlei gebruik deelachtig zyn; behalven nóg, dat een iegelyk *bedryvend Deelwoord* in 't Engelsch een *Zelfstandig Naamwoord* wordt, als men de Ledekens *a*, *an* of *the* daarvoor zet.

Die van de *Bedryvende Werkwoorden* komen,

## 82 KORTE WEGWYZER

men, eindigen in *ing*, en zyn van den *tegenwoordigen tyd*, als:

<i>Asking</i> , Vraagende.		<i>the Asking</i> , de Vraag- ging.
<i>Enquiring</i> , Onder- zoekende.		<i>the Enquiring</i> , de On- derzoeking.
<i>Finding</i> , Vindende.		<i>the Finding</i> , de Vin- ding.
<i>Teaching</i> , Leerende, onderwyzende.		<i>the Teaching</i> , de Lee- ring.

Die van de *Lydende Werkwoorden* af kom-  
stig zyn, zyn van den *Verleedenen tyd*, als:

<i>Ask'd</i> , Gevraagd.		<i>Found</i> , Gevonden.
<i>Enquired</i> , Onder- zócht.		<i>Taught</i> , Geleerd.

### Van de BYWOORDEN.

**E**En *Bywoord* is een *Spraakdeel*, 't welk  
by een *Werkwoord* gevoegd wordt, om  
de hoedanigheid der doeninge, of eenige  
omftandigheid daar omtrent uit te drukken.

De *Bywoorden der Hoedanigheid* maaken  
wel 't grootste getal uit, en eindigen door-  
gaans in *ly*, spruitende uit de *Byvoeglyke*  
*Naamwoorden*, als:

<i>Affectionately</i> , Toe- geneigdelyk,		<i>USA</i>	<i>Affectionate</i> , Toe- geneigt.
--	--	------------	--

*Easi-*

*Easily*, Gemaklyk.

*Humbly*, Ootmoediglyk.

*Negligently*, Onachtzaamlyk.

*Wisely*, Wyslyk.

VAN

*Easy*, Lig, gemaklyk.

*Humble*, Ootmoedig.

*Negligent*, Onachtzaam.

*Wise*, Wys.

Hier toe behooren ook *well*, wel, *ill* quaalyk.

*Bevestigende* en *ontkennende* zyn, *Yes*, *yea*, ja. *indeed*, inderdaad. *verily*, *truly* waarlyk. *surely*, zekerlyk : en *No*, *noy*, neen. *not*, niet. *no* 'wise, geenfins. *not at all*, ganschelyk niet, in geenen deele. *Neither*, nochte.

*Des tyds*, als *Now* nu, *then* toen, *to day* heden, *to morrow* morgen, *yesterday* gisteren, *sometimes* somtyds, *seldom* zelden, *always* altyd, *ever* ooit, *never* nooit, *since* sederd, *soon* haast, ras; *presently* terstond, *yet* nóg, *still* steeds, *untill* tot dat.

*Van Vergelykinge*, als *As* als, *so* zo, *like-wise* desgelyks, *more* meer, *less* minder, *rather* liever, eerder; *than* dan, als.

*Van getal*, als *Once* eens, eenmaal, *twice* tweemaal, *thrice* driemaal : *first* voor eerst, *secondly* ten tweeden, *thirdly* ten derden.

*Van Plaats*, als *Where*, waar, *whither* waar naar toe, *here* hier, *thither* herwaards, *there* daar, *thither* derwaards, *hence* hier van



daan, *thence* daar van daan, *whence* waar van daan, *any where* ergens, *no where*, nergens, *else where* elders.

*Van Hoeveelheid*, als *Many*, *much* veel, *few*, *little* weinig, *enough* genoeg.

En nog veele andere, die men echter meestendeels onder die van *Hoedanigheid* zou kunnen betrekken.

Wyders staat aan te merken, dat verscheidene *Bywoorden* ook aan de trappen der *Vergelykinge* onderworpen zyn, als *Early*, *earlier*, *earliest*, *Vroeg*, *vroeger*, *vroegst*; *Soon*, *sooner*, *soonest*, *vroeg of haast*, *haastiger of radder*, *radst of eerst*; *Often*, *oftner*, *oftenest*, *dikwils*, *dikwyliker*, *meermaalen*, *dikwilt*: *Well*, *better*, *best*, *well*, *beter*, *best*: *Ill*, *worse*, *worst*, *quaad*, *erger*, *slimst*.

## Van de t'ZAMENVOEGSELS.

**E**n t'*Zamenvoegsel* is een *Spraakdeel*, dienende om woorden en spreuken aan één te koppelen, en behoorlyk t'zamen te voegen.

Hier van zyn sommige volstrektelyk t'*zamenkoppelende*, als:

*And* en, *ende*; *or*, *of*, *ofte*; *also* ook; *moreover*, *daarenboven*; *likewise*, *desgelyks*; *further*, *voorts*.

*Skif-*

*Schiftende*, als *Either* of; 't zy; *nor*, *neither* noch, nochte.

*Veroorzaakende*, als *For* want, *because* om dat, *that so* op dat, *lest* op dat niet, *whereas* nademaal, *since* dewyl, *vermids*; *seeing* aangezien, *forasmuch* voor zo veel, nademaal.

*Waarstreevige*, als *Yet* nogtans, *however* echter, *but* maar, *though* of *tho* hoewel, *although* alhoewel.

*Voorwaardige*, als *If* indien, *if so be* byaldien, *provided that* behoudelyk dat, *welverstaande* dat; *unless* 't en zy, 't en waare.

*Uitzonderende*, als *Except* uitgenomen, *ten zy*; *besides* behalven, *notwithstanding* niettegenstaande, *onaangezien*.

## Van de VOORZETZELS.

**V**oorzetzels worden voor een *Naamwoord* gezét, om daar door de omstandigheden uit te drukken, als:

*About*, Omtrent, rondom.

*Above*, Boven.

*Against*, Tegen.

*After*, Achter, naa.

*At*, Aan, tot.

*Beyond*, Verby.

*Between*, Tusschen.

## 86 KORTE WEGWYZER

*By*, Door, by.

*Beneath*, } Beneden.

*Below*, }

*Before*, Voor, aleer.

*Behind*, Achter.

*From*, Van.

*Hard by*, Dicht by.

*In*. In.

*Into*, In, tot.

*Nigh*, *near*, Naa, naby.

*Of*, Van.

*Over*, Over.

*Over*, *against*, Tegen over.

*Out*, Uit, buiten.

*To*, Tot, te, aan, na.

*Towards*, Na toe.

*Under*, Onder.

*Up*, *upon*, Op.

*With*, Met.

*Within*, Binnen, in.

*Without*, Zonder, buiten.

## Van de TUSSCHENWERPSELS.

**T**usschenwerpsels zyn niet anders dan zekere woordekens, die tusschen de reeden ingeworpen worden, om daar door de hartstogten, 't zy van *Verwonderinge*, *verblydinge*, *bedroevinge*, *verachtinge*, enZ. uit te drukken, als O! O! *ô strange!* *ô wonder!*  
*ô bra-*

der ENGELSCHÉ TAALÉ. 87  
*ô brave!* Hey dat 's braaf! *oh!* ach! *alas!*  
helaas! *wo!* wee! *fy!* fy, foei! *bush;* *whist,*  
stil, S.

## Van de WOORDSCHIKKING.

**A**ldus alle de *Spraakdeelen* in 't kort door-  
loopen hebbende, schynt de orde te ver-  
eischen, dat men ook iets van de *Syntaxis*,  
of *Woordschikking* melde: alhoewel een  
naauwe opmerking, zo in 't leezen als on-  
der 't spreken, niet alleen als het gemakke-  
lykste middel, maar ook het gebruik als de  
zekerste regel moet aangemerkt worden.  
Dies zál ik maar kortelyk eenige voorbeel-  
den aanwyzen, waat in de Engelsche spreek-  
wyze van de Nederduitsche verscheelt,  
zonder my aan de orde van een *Latynsche*  
*Syntaxis* te binden, of alles onder diergelyke  
régelen te betrekken.

## Van de NAAMWOORDEN.

Van de *Zelfstandigé Naamwoorden* valt niet  
zonderlings te zeggen, dewyl een Hoilander  
in het zamenvoegen derzelve al omtrent  
het zelfde gebruik heeft; staande alleen aan  
te merken, dat daar wy *des* of *der* gebrui-  
ken, de Engelschen zich doorgaans van de  
woordtjes *of the* bedienen; als: *The fear of*  
*the*

*the Lord*, De vreeze des Heeren; *The light of the Sun*, het licht der Zonne. Zo zegt men ook: *a glass of wine*, een glas wyns, *a pound of butter*, een pond boter, *an ell of cloth*, een elle laken, enz.

De verplaatsing der woorden kan best uit het gebruik geleerd worden, als *Bread and butter*, waar voor men in 't Neêrduitsch zegt, *Boter en brood*.

Wat de *Byvoeglyke benaamingen* aangaat, dewyl die in 't Engelsch maar eenerley uitgang hebben, zo valt daar omtrent niet aan te merken; want schoon men op 't Nederduitsch zegt, een *Eerlyk* man, en eene *Eerlyke* vrouw, zo zegt men echter op 't Engelsch niet anders als *an honest man*, en *an honest woman*, wordende het *Byvoeglyk Naamwoord*, even als in 't Duitich, voor, en niet achter 't *Zelfstandige* gesteld.

Somtyds gebeurt het wel, dat men een *Byvoeglyk Naamwoord* in de plaats van een *Bywoord* gebruikt, als: *To speak loud*, luid spreken: dóch dit is in 't Nederduitsch veel gemeener.

## Van de VOORNAAMEN.

't Is aanmerkelyk, dat het *Aanwyzende Voornaamwoord* THAT veelyds gebruikt wordt als een *Betrekkekyk*, en dat zo wel in 't *Meer-*

't *Meervoudig*, als in 't *Eenvoudig getal*, als: *They that will please God must fear him*, De gene, welke (die) Gode willen behagen; moeten hem vreezen. *The woman that goes yonder*, De vrouw die (welke) ginder gaat. *Birds that seldom fly*, Vogelen, die zelden vliegen. Ook wordt het wel uitgelaaten, als: *The horse he rid upon*, Het paard, waar op hy reed. Desgelyks wordt *which* (welk) in 't Engelsch veeltyds heel gevoeglyk uitgelaaten, als: *I never receiv'd the letter he spoke of*, Ik heb den brief, van welken hy sprak, nooit gezien.

*What* wordt somtyds gebruikt als by ons *het gene*, als: *If what he hath told me be true*, Zo 't gene hy my gezegd heeft waar is. Ook zegt men, *What's the clock?* Hoe laat is 't?

*Mine*, *thine*, *ours*, *yours*, *hers* worden zonder byvoeginge van een *Zelfstandig Naamwoord* gebruikt; als *It is mine*, Het is myn. Ook bedient men zich daar van op eene by ons ongewoone wyze, als *I went to a friend of mine*, Ik ging by éénen van myne vrienden: *It is a cousin of ours*, Het is één van onze neeven (óf nichten); waar voor men echter op 't Duitsch ook wel zegt, 's *Is een neef van ons*.

*All* wordt onder anderen ook aldus gebruikt, *All the day long*, Den ganschen dag door.

door. *All over the country*, 't Gantsche land over. *Nothing at all*, gantsch niets.

*Any* heeft ook een byzonder gebruik, als *Any paper will serve for that*, Allerlei papier is daar toe goed.

*Self*; als *I my self will go*, Ik zal zelf gaan, *Thou thy self*, Gy zelf, *He him self*, hy zelf, *We our selves*, wy zelve, *you your selves*, gylieden zelve, *they them selves told it*, zy zelven zeiden 't, *she her self*, zy zelve, *My own self*, myn eigen zelf, *the self same of the very same*, het zelfde, het eigenste.

### Van de WERKWOORDEN,

Van de *Werkwoorden* veel te zeggen, zou t'eenemaal noodeloos zyn; want als de Leerling de *Conjugatie* eens wel zal begrepen hebben, en zich dan naarstig in 't Engelsch leezen oefent, zal hy bevinden, dat hem geen zonderlinge verandering, behalven die van 't verschil der taalen, zal voorkomen; en hy zal door 't gebruik en oefening alles veel beter kunnen bevatten, dan of hy zyn hoofd door 't leeren van *Régelen* ging brecken.

Niettemin zal 't niet ondienstig zyn aan te merken, dat de Engelschen veeltyds den *Onvolkomen verleden syd* gebruiken, in plaats

plaats dat wy ons van den *Volkomen verleden tyd bedienen*, als *I never saw that man before*, Ik heb dien man nooit te vooren gezien.

't Is ook al een zonderlinge manier van spreken, en die van 't Nederduitsch af wykt, als de Engelsen zeggen, *I would have you to mind what I say*, Ik wenschte dat gy lette op 't 'gene ik zeg. *He would have me to go along with him*, Hy wou dat ik met hem gaan zoude. *He will have me do it*, Hy wil hebben dat ik het doen zal.

Aanmerkelyk is 't mede, dat men in het Engelsch 't woord *Make* veelyds in plaats van ons woord *Doen* gebruikt, als *I will make him do it*, Ik zal 't hem doen doen. *He will never be able to make him work*, Hy zal hem nooit kunnen doen werken.

Wat de plaatsing der *Werkwoorden* aangaat, dezelve verscheelt veelyds van 't Nederduitsch, wordende het *Naamwoord* doorgaans achter 't *Werkwoord* gesteld, 't welk in 't Duitsch niet altydt wel luidt; want hoewel het goed Duitsch is te zeggen, *Hy bemint zynen broeder*, zo is 't echter wenschikkelyk, als men zou zeggen, *De kinderen behoorden te beminnen hunne ouders*, alhoewel het Engelsch vereischt, dat men zegt, *Children ought to love their parents*.



Zo ook: *To serve his master* , Zynen meester dienen, enz.

## Van de DEELWOORDEN:

De *Deelwoorden* worden in 't Engelsch zeer veel gebruikt , en dat zelfs op een byzondere wyze , die aan andere taalen niet zo eigen is , als :

*I am reading* , Ik lees , óf ik ben doende met leezen. *Whilst I was writing* , Terwyl ik aan 't schryven was , óf zo als ik bezig was met schryven. *Without mentioning any thing of it* , Zonder iets daar van te melden. *I will go a fishing* , Ik zal uit visschen gaan. *I was going to drink* , Ik zoud eens gedronken hebben , óf ik stond om eens te drinken. *To spend his time in playing* , Zynen tyd met speelen verquisten : Dóch men zou mogen zeggen , dat het woord *playing* alhier niet eigentlyk een *Deelwoord* , maar een *Werkwoordelyk Naamwoord* (Nomen verbale) is , gelyk meest alle de Engelsche *Deelwoorden* , als het de gelegenheid vereischt , zo konnen gebruikt worden.

Van de BYWOORDEN.

Omtrent de *Bywoorden* is niets zonderlings aan te merken, als dat dezelve veeltyds achter de *Werkwoorden* gesteld worden, als: *He went out early*, Hy ging vroeg uit: Niettemin gebeurt het ook wel, dat men dezelve voor 't *Werkwoord* plaatst, als *I humbly beseech thee*, Ik bid u ootmoediglyk.

Van de KOPPELWOORDEN  
of t'Zamenvoegfels.

't Kóppelwoord *And* wordt dikwils by de Engelschen gebruikt, daar het by ons verzwegen wordt, als *Let us go and walk*, Laat ons gaan wandelen. *I'll go and see*, Ik zal gaan zien.

Van de VOORZETSELS.

Het Voorzetsel *Into* heeft iets byzonders in zich, gevende eenen zékeren naadruk, dien men in andere Taalen zonder omschryving niet wel weet uit te drukken, want behalven dat het dezelfde betekenis heeft als de Latynsche *Præpositio* [in] wanneer die by eenen *Accusativus* gevoegd wordt (gelyk als: *Intrabat in domum*, waar voor men in 't Engelsch

gelfch zegt: *He went into the house*,) wordende in 't Duitsch het woordtje *in* zo wel gebruikt, als men in een plaats reeds is, als wanneer men nog in de beweeginge daar naar toe is; want men zegt, *Ik was in 't huys*, en *ik ging in 't huys*, waar voor men in 't Engelsch zegt: *I was in the house*, en: *I went into the house*: Ik zeg, behalven deeze betekenis, zo heeft het woordtje *Into* iets zeer aanmerkelyks in zich, als blykt in deeze volgende spreekwyzen: *To betray one into slavery*, Iemand verraaderlyk in slaaverny brengen. *It would frighten us into a greater union*, De vrees daar van zoud ons tot grooter eendragt leiden. *He was terrified into compliance*, Hy wierdt door schrik tot onderwerpinge gebragt.

't Woordtje *At* wordt onder anderen dus gebruikt, *To play at cards or ninepins*, Met de kaart óf met kegels speelen.

Van de

## TUSSCHENWERPSELS.

De *Tusschenwerpsels* worden in 't Engelsch even als in 't Duitsch gebruikt, naar dat de gelegenheid der zaake zulks vereischt.

Hier

Hier mede zal ik afbreeken; dewyl het ligter zal vallen door 't gebruik, dan door Régelen te leeren, alhoewel men, als men zyne gedachten over alles zou laten gaan, nog wel eenige byzonderheden zou kunnen aanwyzen, gelyk onder anderen, wanneer de Engelschen, van een schip spreekende, 't zelve onder den Voornaam *She* betrekken, als: *She is a fine ship*, Het is een mooi schip, *She is a good sailer*, 't Is een schip, dat wel zeyld, óf een welbezeyld schip. Doch myn tegenwoordig besték laat my niet toe meer exempelen van die natuur by te brengen.

Belangende de t'Zamenfprekkingen, die achter deeze Spraakkonst volgen, hoewel ze myn werk niet zyn, echter acht ik dat ze met nut van de Leerlingen kunnen geleezen worden.

E I N D E.



*The Second Part of*W M. SEWEL'S  
G U I D E,*To the*

ENGLISH LANGUAGE,

*Where in are Collected*

SEVERAL DIALOGUES;

*Letters and Bills of Exchange.*

't Tweede Deel van

W M. SEWELS  
W E G W Y Z E R

Tot de

ENGELSCH E T A A L,

Behelzende nodige

S A M E N S P R A A K E N ;

Brieven en Wisselbrieven.

A morning Salutation  
between A. B. and  
B. D*Een Morgen-groetenis-  
se tusschen A. B. ende  
B. D.*I wish you good mor-  
row, Sir.I K wensch U. een  
goeden morgen  
Heer.

A

And

2 De Engelsche en Nederduitsche

*And to you likewise,  
Sir, a good morrow,  
and a good year.*

*Goodmorrow, Neighbour.*

*I thank you, my loving Neighbour.*

*I wish you a good day, Master B.*

*And to you also, Mr. A.*

*A good, and a merry day to you.*

*Sir, I very humbly thank you.*

*Sir, How do you do this morning.*

*Sir, ready to do you any service.*

*Sir, how go's it with your health this morning time?*

*Sir, very well, at your service.*

*Let this be a prosperous day to you, Sir.*

Ende u van gelyke, myn Heer, een goeden morgen, ende een goed jaar.

Goeden morgen, Buurman.

Ik bedank U myn lieve naasten (*gebuur*).

Ik wensch u een goeden dag, Meester B.

En u ook, Mr. A.

Een goede, ende een blyde dag zy UE.

*Myn Heer*, Ik bedanke U, zeer ootmoedelyk.

*Myn Heer*, hoe vaart gy dezen ochtent?

*Myn Heer*, bereid om UE. eenigen dienst te doen.

*Myn Heer*, hoe gaat het met uw gezondheid in dezen ochtentstond?

*Myn Heer*, zeer wel, tot uwen dienst.

U moet dezen dag, (*Myn Heer*) een voorspoedige dag zyn.

*My*

*My dear friend , ó that it might not go ill with you also!*

*How have you rested this night?*

*Well, blessed be God!*

*Sir, what do you up so early this morning abroad in this cold weather, I pray you?*

*How, (why) is it not time to be up? and as concerning the weather, it is temperate, and tolerable.*

*For what do you rise so soon?*

*To rise early (or be times) a mornings, is the most wholesom thing of all the World.*

A Farewel at the Evening-time, between G and H.

**W** *Has a Clock is it, Sir?*

Och dat't ook met UE. niet en mogt qualyk gaan! myn waarde vriend.

Hoe hebt gy van dezen nacht gerust?

Wel, Godt lof.

*Myn Heer*, wat maakt UE. dezen morgenstond zoo vroeg op, buiten in dit koud weder, ik bid u?

Hoe, is 't niet tyd op te zyn? ende wat het weder belangt, 't istamelyk, ende verdraaglyk.

Waarom staat gy zo vroeg op?

's Morgens (ofte 's ochtens) vroeg op te staan is 't aldergezondste ding van de gantsche Wérelde.

Een Scheidinge in den Avóndt-stondt, tuschen G. ende H.

**H** *Oe laat is 't (hoe veel heeft de Klok) myn Heer?*

A 2 *What*



4 De Engelsche en Nederduitsche

*What time a night is it ? (or what hour of the night may it be ?)*

*What a Clock is it now Sir ?*

*It is ten a Clock, it is near ten, it hath struck ten, it is almost ten a Clock, it is about ten a Clock, Sir.*

*I knew it not, I suppose it is not so late; methinks it cannot be so late.*

*With your favour, but it is, it is verily, it is so indeed, it is truly Sir, I have heard it strike.*

*Sir, what hour is 't that strikes ? do you know it ?*

*Eleven, Sir, it is Eleven a Clock.*

*Sir, what a Clock*

Wat uur in (ofte van) der nacht is 't ?

*Myn Heer, wat uur is het nu ?*

Het is tien uuren (ofte de Klok heeft tien) het is by tien, het heeft tien geslagen, het is byna tien uuren, het is omtrent tien uuren, myn Heer.

Ik en wist 't niet; ik meen dat 't zo laat niet is, my dunkt dat het zo laat niet wèzen kan.

Behoudens uw gunste, het is toch, het is immers, het is in der daad also, het is waarlyk (waarachtig) myn Heer, ik heb 't hooren slaan.

*Myn Heer, weet gy hoe laat het is, dat daar slaat.*

Elf, myn Heer, het is elf uuren.

*Myn Heer; wat uur may*

# SAMENSPRAAKEN. 9

*may it be? I pray.*

*Sir, it cannot fail  
but it must be Eleven.*

*Then it is time to go  
to bed: it is high time  
then to go sleep: we  
will then go to sleep:  
we must break off our  
discourse, and then de-  
part, and go to our  
rest.*

*I am not drowsy: I  
have at present no need  
of rest: I am not sleepy,  
I am wholly awake  
still.*

*But I am very  
drowsy, my eye-lids are  
heavy of sleep (or taken  
with sleep) rest is very  
needful for me (or I ha-  
ve great need of rest)  
I am very sleepy: I  
cannot hold my eyes  
open any longer; I bid  
you therefore good  
night, Sir.*

*mag 't dog wezen?  
bid ik?*

*Myn Heer, het en  
kan niet mankeeren,  
maar het moet elf zyn.*

*Dan is het tyd te  
bedde te gaan, het is  
dan hoog tyd te gaan  
slapen: wy zullen dan  
gaan slapen: wy moe-  
ten van ons praatjen  
afbreeken, ende na  
onze ruste gaan.*

*Ik ben niet vake-  
rig: ik heb rechte-  
voort geen rust van  
doen: Ik ben niet sla-  
perig: Ik ben nog heel  
wakker.*

*Maar ik ben dog  
heel vakerig, myn  
oog-leeden zyn al met  
vaak bevangen, rust  
is my zeer noodig (of-  
te Ik hebbe ruste zeer  
noodig van doen) Ik  
ben zeer slaperig: Ik  
en kan myn oogenniet  
langer open houden;  
Ik zeg UE. goeden  
nacht, myn Heer.*

6 De Engelsche en Nederduitsche

*Go to sleep then, and God keep you. I wish you a good night, let this night be beneficial unto you, I wish this night might be salubrious to you, I wish from my heart, that you may sleep soundly (or without incumbrance) this whole night.*

To learn how to buy, and sell.

**G**ood morning, Sir, and your Company.

*And you likewise, Mistriss.*

*What do you here in the cold so soon, have you been long here?*

*About an hour.*

*Have you sold any thing to day?*

*What should I have sold already? I have*

Gaa dan slapen, ende God bewaare UE. Ik wensche UE. eenen goeden nacht, laat deze nacht UE. voordelig zyn, ik wensch dat deze nacht UE. mag heilzaam (*gezond*) zyn: Ik wensch van herten, dat gy onbezorgd (of *te onbekommerd*) deeze gehele nacht, door moogt slapen.

*Om te leeren koopen, ende verkoopen.*

**G**oeden morgen, Heer, ende uw gezelschap.

Ende u ook, Juffrouw.

Wat maakt gy hier zo vroeg in de koude, hebje hier lang geweest?

Omtrent een uur.

Hebt gy van daag wat verkocht?

Wat zoude ik alreeds verkocht hebben?

*not so much as taken  
handfel.*

*Nor I.*

*Be of good courage,  
God will send us some  
Chapmen, or Mer-  
chants, I hope.*

*I hope so too, there  
come's one, he will  
come hitber.*

*Sir, what lack you,  
have I any thing of your  
service. Come hitber,  
doth it please you to  
buy something? look and  
see, If I have not that  
likes you, that serves  
your (turn.)*

*Walk in, I have be-  
re good Cloth, good Lin-  
nen of all sorts, and of  
all prices, goods Silks  
Camblet, Damask,  
Velvet:*

*I have good Flesh,  
good Fish, and good  
Herrings: Here is good  
Butter, and also good  
Cheese, Edams en  
Tergow's.*

ik en heb zo veel niet  
als handgift ontfangen,  
Noch ik.

Zyt goeds moeds, ik  
verhoop dat God ons  
eenige Kalanten, of  
Kooplui zenden zal.

Ik hoop 't ook, daar  
komt 'er een, hy zal  
hier komen.

*Myn Heer, wat ont-  
breekt u, heb ik iets  
van uwen dienst, kom  
hier, beliest gy iets te  
koopen, aanschou en-  
de zie, of ik niet en  
heb dat u aanstaat, dat  
u dient.*

Tree binnen, ik heb-  
be hier goed Laken,  
goed Lynwaat van al-  
lerlei zoorten, en van  
alle pryzen, goede Zy-  
de, Lakenen, Kamelot,  
Damast, Fluweel:

Ik heb goed Vlees,  
goede Vis, en goede  
Haring: Hier is goe-  
de Boter, ende goede  
Kaas, Edamsche en  
Tergousche.

## De Engelfche en Nederduitfche

*Will you buy a good Spanifh Leathern, or Sattin Cap? a good Hat; or good Books in French, English, Low-dutch, Latin, or in Italian? or desire you a writing Book? buy fomewhat, look what will ferve you, and what may be for your turn, I will give you good cheap; ask for what you please, I'll let you fee it, the fight fhall cofl you nothing, but your own pains.*

*How much fhall I pay for th'ell of this Cloth?*

*You fhall pay five Shillings for it.*

*How much mufl an Ell of this piece of Linnen cofl me?*

*It fhall cofl you a dollar.*

*How much the pound of this Cheefe?*

*The pound I rate at*

Wilje een goede Spaans Leere, ofte Sattyne Muts koopen? een goeden Hoed, of Kaffoor, of goede Boeken in 't Frans, Engels, Nederduits, Latyn, of Italiaans? ofte wilje een Schryfboek? koopt doch wat, beziet wat u dient, ende wat u gerieven mag, ik zal u goeden koop geven: vraag maar wat u belieft, ik zal 't UE. laten zien, 't gezichte en zal u niets kosten, dan uw eigen moeite.

Hoe veel zal ik voor de Elle van dit Laken betalen?

Gy zult'er vyf fchellingen voor betalen.

Hoe veel moet my een elle van dit ftuk Lynwaat kosten?

Het zal u eenen daalder kosten.

Hoe veel geld het pond van deze Kaas?

Het pond geld, ofte

*two*

*two pence half penny.* waardeere ik op twee en een halve stuiver.

*What costs the can of this Wine?*

Wat geldt de kan van deze Wyn?

*The can must yield five stivers.*

De kan moet vyf stuivers gelden.

*How much do you rate the piece at?*

Hoe veel loofje 't stuk?

*I rate it at seven gilders, and ten stivers, at a word.*

Ik waardeer 't, met een woord, zeven gilden tien stuivers.

*What shall I give for that? but do not overprize it, to me, I pray.*

Wat zal ik daar voor geven? maar en overloovet my, doch niet, bid ik.

*Not I surely: I will not overrate it you, I'll tell it you at a word, you shall pay for it twenty and seven stivers, and a half; if it please you, that's not dear.*

Neen ik zeeker: Ik en zal u niet overlooven, ik zal 't u met een woord zeggen, gy zult 'er voor betaalen zeven-en-twintig stuivers, ende een halve, als 't u belieft, dat is *immers* niet duur.

*It is a great deal too much.*

Het is veel te veel.

*In sooth it is not; how much do you bid me? bid something: I will not give it you for that which you preffer*

Voorwaar 't en is niet; hoe veel bied gy my? bied wat: Ik en zal 't u niet geven voor 't geene gy my

10 De Engelsche en Nederduitsche

*me, bid me something.*

*What should I bid upon that?*

*You have set it me at too high a price.*

*I have not: but it is not said, that I will not sell it for less, then I have rated it at: tell me what you will give for it.*

*I will give twenty and two stivers for it, and not a doit more.*

*For that price it is not to be sold, you proffer me loss, you bid me too little; I have some here, which I can sell you for that price: but it is not so good, no not to be compared with it, it does not come near it by a good way, I will shew it you, look, this I will sell you for less price; but the least price is not always good to be sought: can you do*

bied, bied my wat.

Wat zoude ik daar op bieden?

Gy hebt 't my al te hoog geloofd.

Ik heb niet: maar 't is niet gezeld, dat ik 't niet voor minder verkoopen en zal, als ik 't wel gewaardeert heb: zeg my wat gy 'er voor geven wilt.

Ik zal 'er twee-entwintig stuivers voor geven, en niet een duit meer.

Voor dien prys en is 't niet te koop, gy biedt my verlies, gy bied my al te weinig, Ik heb hier wel wat, dat Ik u voor dien prys verkoopen kan, maar 't en is zo goed niet, neen niet daar by te vergelyken, het en genaakt 'er niet by een goet stuk weegs: Ik zal 't u toonen; Ziet, dit wil ik u wel verkoopen om minder prys; doch de  
*better*

*better than buy that which is good? If you were my Brother, I could not give you a better.*

*Will you take my money?*

*Not so.*

*I shall give yet two stivers, and a half more.*

*I cannot: I should still be a loser: I let it you as near as I may, I leave set you the lowest, and uttermost price: what should one make many words about it.*

*I may give no more.*

*Well, God guide you: go, and try else where: if you can buy cheaper you shall have it for a stiver: you can get it nowhere for the price you bid me, and*

minste prys en is niet altyd goed gezogt: kan je beter doen dan te koopen't gene dat goet is? alwaar je myn Broeder, ik en zoude u goen beter kunnen geven.

Wilt gy myn geld aanneemen.

Zo niet.

Ik zal u noch twee en een halve stuiver meer geeven.

Ik kan niet: Ik zoud' er noch aan verliezen: Ik verlaat het u zo deun als ik mag, ik hebbe u de laagste, en de uitterste prys gesteld, wat zoud men daar veele woorden om maken?

Ik en mag niet meer geeven.

Wel, God geleide u: gaa, ende onderzoek ergens op een ander: zoo je beter koop kunt koopen, gy zult 't voor eenen stuiver hebben: gy



*such ware; I am able to sell it as cheap as any other man, as any in the City, but I will not sell it to loss; I offer it you very near for the same price, that it hath cost me, I must gain something, I sit not here to gain nothing, if I can shift it; for I must live by it, you know well enough that every thing is very dear, the one must needs follow the other. If you please to give me the twenty and six stivers, you shall have it, otherwise I cannot help you; you fall too hard for me to deal with.*

kund 't nergens bekomen voor de prys die je my biedt, en dat zulke Waar; Ik ben machtig om also goeden koop te verkoopen als een ander man, als iemand in de Stad, maar ik en wil 't niet met verlies niet verkoopen; Ik verlaat het u byna voor de zelfde prys dat 't my gekoft heeft, Ik moet wat winnen, Ik en zit hier niet om niet met al te winnen, zo ik 't helpen kan: want ik moet 'er af leven, gy weet wel genoeg dat alles heel duur is, het een moet noodzakelyk 't ander volgen. Zo 't u belieft my de zes-en-twintig stuivers te geven, gy zult 't hebben, anderszints ik en kan UE. niet helpen, gy valt my al te hard om mede te handelen.

*That*

*That I am.*

*I can gain nothing by you ; if every one were as parcimonious as you , I might shut up my shop ; for I should not get bread to eat.*

*It pleases you to say so.*

*It is true indeed.*

*Now , bear yet a word.*

*Well , speak somewhat to the purpose.*

*I will give you the other stiver , and not a mite more , I may bestow no more , I should be chidden.*

*That were a small matter , I likewise should get and obtain displeasure , if I let it go for less , are you within a stiver ? it is a shame that you should vex a woman so long*

Dat ben ik.

Voorwaar ik kan aan U. niet winnen: dat yder een zo deure ware , als gy , ik zoud' myn Winkel moeten toeluiten ; want ik en zou geen brood krygen om te eeten.

Het belieft u alzo te zeggen.

't Is in der daad waar.

Nu , hoor nog een woord.

Wel , zegt wat te degen.

Ik zal u de andere stuiver geven , ende niet een zier meer , Ik en mag niet meer besteden , Ik zoude bekeven worden.

Dat ware een kleine zaake , Ik zoude ook onlust behaalen , en verkrygen , zo ik 't om minder liet gaan : komt het u op een stuiver aan ? 't is schande dat je een Vrouw

A 7 *for*

14 De Engelsche en Nederduitſche

for one ſtiver, what  
may a ſtiver or two  
avail you?

Yes, you ſay well,  
here a ſtiver, and there  
a ſtiver, will make  
two: Well, ſhall I not  
have it?

Not for that price,  
Sir.

Farewell then: I'll  
go where I ſhall meet  
with better uſage.

You are wellcome:  
Now, come hither, take  
it, I may not reſuſe  
handſel: It is too  
cheap.

You will ſay ſo: but  
I ſay, it is too dear, you  
have baguiled, and de-  
frauded me, you have  
over ſold it me.

I release you of it,  
if you find your ſelf  
aggrieved (or malcon-  
tent.)

om een ſtuver zo lan-  
ge tempteert, wat mag  
u een ſtuver of twee  
baten?

Ja, gy zegt wel,  
een ſtuver hier, en-  
de een ſtuver daar,  
maken wel twee: wel  
aan, zal Ik 't niet  
hebben?

Voor dien prys niet,  
Heer.

Adieu dan, Ik wil  
gaan, atwaaar ik be-  
ter onthaal ontmoet-  
ten zal.

Gy zyt welkom:  
Nu, komthier, neemt  
het, Ik en mag geen  
hand gift ontzeggen:  
't is al te goed koop.

Dat wil je zeggen:  
maar ik zeg, 't is al  
te duur, gy hebt my  
bedroogen, ende mis-  
leid, gy hebt my be-  
koft.

Ik ſcheld het u  
quyt, is't zake datje u  
zelve ongenoegt be-  
vind.

That

*That would be a shame for me, to do so; bold, there is your money; how much must you have?*

*You know that well enough, fifteen pounds, and ten shillings: is it not so, is it not right?*

*Well, see there, and give me ten stivers back again.*

*I have no small money, for how much do you give me this?*

*For eight shillings, and six groats.*

*I will not take it at that price, it is not worth so much, you rate it too high.*

*But it is, ask somebody else, I pray.*

*Give me other money, I should not be able to put this off.*

*You may sufficiently well, I will make it*

Alzo te doen zoude my een schande zyn, hou, daar is u geld: hoe veel moet gy hebben?

Dar woet gy wel genoeg, vyftien ponden, ende tien schellingen: is 't niet alzo, is 't niet te dege?

Wel, zie daar, ende geeft my tien stuivers weêrom.

Ik en heb geen klein geld, voor hoe veel geeft gy my dit?

Voor acht schellingen, ende zes groot.

Voor dien prys en wil ik 't niet ontfangen, 't en is zo veel niet waart, gy schar het al te hoog.

't Is doch, vraagt 't liever yemant anders.

Geef my ander geld, Ik en zoud' dit niet kunnen uitgeven.

Gy moogt wel genoegzameyk, Ik wil

*good*

*good, if it do not go: if you cannot put it away, bring it me again; and I will give you other money: bold, there is an other for to please you.*

*I am now content: will you have it carryed? I will cause it to be carryed for you, thou Boy, take this, go with the Gentleman.*

*It is needless, I can carry it my self: farewell, Mistriss.*

*I thank you heartily, my friend, when you have need of any thing, I will afford you as good a penny-worth as any man, as well without as with money; come when you please, and make a tryal of it, come boldly.*

't goet doen, zo't niet en gaat: als je't niet en kund weg schikken, brengt 't my wederom, ende ik zal u ander geld geeven: houd daar is een ander stuk, om u te vreden te stellen.

Nu ben ik te vrede: wilt gy 't gedragen hebben, Ik zal 't voor u doen dragen; Jongen! neem dit, ende ga met den *Edelman*, of *Heer*.

't Is niet van noode, ik kan 't zelf wel dragen: vaarwel *Juffrouw*.

Ik heb *U*. hertelyk te bedanken, myn vriend: als gy iets van doen hebt, kom wederom by my, Ik zal *U*. zo goeden koop geven, als eenig mensch, zo wel zonder als met geld, kom wanneer gy belieft, ende bezock het,

*Well,*

*Well, Mistrifs, I will do it very freely, and willingly: Now, God be with you.*

*Many thanks to you, Sir.*

A Dialogue between a Merchant and his Servants.

Mr. **S**Ufanna, *where are the Boys.*

S. Sir, *they are not up yet.*

Mr. *What a shame is that? go waken them.*

S. *See there comes Abraham from above.*

Mr. *It is troublesome for you to get out of the bed.*

Ab. *My Master forgive it me.*

Mr. *Go open the shop.*

Ab. *I am going.*

Mr. *How comes it*

*kom stoutelyk.*

Wel, Juffrouw, Ik zal 't zeer vrypostiglyk, ende geern doen, Nu, God zy met U.

Grooten dank, myn Heer.

Een *t'Samenspraak tusschen een Koopman en zyne Dieneren.*

Mr. **S**Ufanna, *waar zyn de Jongens.*

S. *Myn Heer, zy zyn noch niet op.*

Mr. *Wat schande is dat? ga maak hun wakker.*

S. *Siet daar komt Abraham van boven.*

Mr. *Het valt u wel moeijelyk uit het bed te komen.*

Ab. *Meeſter vergeef het my.*

Mr. *Gaa doe de winkel open.*

Ab. *Ik ga.*

Mr. *Hoe komt het *that**

18 De Engelsche en Nederduitsche

*that your Comrades do not get up?* dat u Makkers niet opstaan?

*Ab. They shall come presently.* *Ab.* Zy zullen terstond komen.

*Mr. As soon as you have opened the shop, write out the Account for Master T. S.* *Mr.* Zo ras als gy de winkel hebt open gedaan, schryf de Reekening uit voor *Myn Heer T. S.*

*Ab. I shall do it Sir.* *Ab.* Ik zal het doen myn Heer.

*Mr. I am going in.* *Mr.* Ik ga binnen.

*Ab. Ha Benjamin are you there?* *Ab.* Ho Benjamin zyt gy daar?

*B. What said the Master to you?* *B.* Wat zeide de Meeſter tegens u?

*Ab. He was troubled that we slept so long.* *Ab.* Hy was moe-jelyk dat wy zo lang ſliepen.

*B. It is yet time enough to have a bad day.* *B.* Het is nog vroeg genoeg om een qua-den dag te hebben.

*Ab. That is true.* *Ab.* Dat is waar.

*B. Cornelius is yet a sleep.* *B.* Cornelis ſlaapt noch.

*Ab. If the Master doth not find him in the shop, he will be very angry.* *Ab.* Indien de Mee-ſter hem niet in de winkel vind, zal hy zeer quaad zyn.

*B. I shall go and call him.* *B.* Ik zal hem gaan roepen.

*Ab.*

Ab. *That is good.*

B. *Cornelius will you sleep the whole day.*

Cor. *Not I, go down, I shall immediately follow you.*

B. *Make haste then.*

Mr. *Do you hear, youth, I will that you get up every morning at six of the clock: Go see whether the Post be come.*

Cor. *Very well, Master, I do go.*

Mr. *And you Benjamin lay me those Merchandises together.*

B. *Must we let these bales stand there?*

Mr. *No draw them unto that corner.*

B. *And alle those packs?*

Mr. *You must bring them into the Warehouse.*

Ab. *Master, there is the account which you demand.*

Ab. *Dat is goed.*

B. *Cornelis wilt gy den heelen dag slapen?*

Cor. *Ik niet, gaa beneden, ik zal u terstont volgen.*

B. *Haast u dan.*

Mr. *Hoort gy, jongen, ik wil dat gy alle morgen te zes uren opstaat: Gaat zien of de Post aan gekomen is.*

Cor. *Zeer wel, Meester, ik ga.*

Mr. *En gy Benjamin schik my die Koopmanschappen te zamen.*

B. *Moet men die balen daar laten staan?*

Mr. *Neen: trek ze in dien hoek.*

B. *En alle die pakken?*

Mr. *Gy moet die in 't Pakhuis brengen.*

Ab. *Meeſter, daar is de reekening die gy eifcht.*

Mr.



Mr. You must go  
and carry it.

Ab. At what hour?

Mr. Betwixt nine  
and ten; and ask whe-  
ther he would that we  
should bring him any  
goods from the Franck-  
forts Misse (or Fair?)

Ab. I shall do it.

Mr. Benjamin go  
not out of the shop: I  
must go out.

Mistress N.N. Is the  
Master within?

Ben. No, Madam,  
he is gone out: do you  
please to have any  
thing?

Mrs. I would have  
a fine piece of striped  
Taffety?

B. Madam, have  
you a mind to this?

Mrs. Have you none  
of another colour?

B. Of what colour  
you please; what do  
you say of this?

Mrs. This is better:

Mr. Gy moet die  
gaan brengen.

Ab. Op wat uur?

Mr. Tusschen ne-  
gen en tien: en vraagt  
hem of hy wilde dat  
men hem eenig goed  
van de Frankfortse  
Misse zoude brengen.

Ab. Ik zal het doen.

Mr. Benjamin gaa  
niet uit de winkel: Ik  
moet uitgaan.

Juffrouw N. N. Is  
de Meester in?

Ben. Neen, Juf-  
frouw, hy is uitge-  
gaan, belieft u iet te  
hebben?

Juf. Ik zoude wel  
een mooi stuk ge-  
streept Taffetas willen  
hebben.

B. Meijster, hebt  
gy hier zin in?

Juf. Hebt gy geen  
van een ander colour?

B. Van wat verw  
dat het u belieft; wat  
zegt gy van dit?

Juf. Dit is beter:

*but how shall we do concerning the price?*

*B. Madam, it is of five guilders the ell.*

*Mrs. I can get it cheaper at another place.*

*B. That is the price at a word, you can not any where get it cheaper.*

*Mrs. How many ells are there in that piece?*

*B. Just twenty five.*

*Mrs. To how much doth that amount in all?*

*B. To an hundred and five and twenty guilders.*

*Mrs. There is your money, send it home by the porter.*

*B. Very well, Madam, I thank you for your money; when you have need of any things, we shall give you them cheap.*

*Mrs. Farewell, a good day to you,*

*maar hoe zullen wy het stellen nopende de prys?*

*B. Meijuffer, het is van vyf gulden de el;*

*Juf. Ik kan dat op een ander beter koop krygen.*

*B. Dat it de prys met een woord; gy kund het nergens beter koop krygen.*

*Juf. Hoe veel ellen is'er aan dat stuk?*

*B. Net vyf en twintig.*

*Juf. Hoe veel be- loopt het alles?*

*B. Hondert en vyf- en-twintig gulden.*

*Juf. Daar is uw geld, zend het met de kruyer t'huis.*

*B. Zeer wel, Juf- frouw, ik bedank uw voor uw geld, als gy wat van doen hebt, wy zullen u dat goed koop geven.*

*Juf. Vaar wel, goe- den dag.*

*B.*

22 De Engelsche en Nederduitse

B. *Madam, I am your Servant.*

Cor. *Is the Master gone out?*

B. *Long since.*

Cor. *The Post is not come.*

B. *Will you stay a little in the shop? I'll go to get my breakfast.*

Cor. *I shall keep the shop so long.*

B. *Go you now; I shall well attend the shop.*

Cor. *Have you got your breakfast so soon?*

B. *I do not make so great a do.*

Cor. *Are there any letters to be written out?*

B. *That you must see before the Master comes home.*

Cor. *Ha! here is much work for me.*

B. *What letters are there?*

Cor. *Spanish Letters.*

B. *Mejuffer, ik ben u Dienaar.*

Cor. *Is de Meester uitgegaan?*

B. *Al over lang.*

Cor. *De Post is niet gekomen.*

B. *Wilt gy wat in de winkel blyven? ik ga myn ontbyt neemen.*

Cor. *Ik zal zo lang wel op de winkel passen.*

B. *Gaat gy nu; ik zal de winkel wel waarneemen.*

Cor. *Hebt gy zoo ras ontbeeten.*

B. *Ik maak zoo veel omslag niet.*

Cor. *Zyn 'er brieven uit te schryven?*

B. *Dat moet gy zien, eer de Meester te huis komt,*

Cor. *Ho! hier is veel werk voor my.*

B. *Wat voor brieven zyn 'er?*

Cor. *Spaanse brieven.*

B. *You*

B. *You must work.*

Cor. *We have never one hour leasurable time.*

B. *We must have patience as long as we are Apprentices.*

Cor. *That is our only hope, that we shall once become Masters also.*

B. *Look, there cometh the Master.*

Mr. *Is Abr. not come home yet?*

Cor. *No.*

Mr. *Do you know where Master S. L. dwelleth?*

Cor. *Yes.*

Mr. *Carry him this bag of Duckatons, and cause it to be told over before you.*

Cor. *I shall do so.*

Mr. *What a clock is it, Benjamin?*

B. *Master, I be lieve that it is about noon.*

B. *Gy moet arbeiden.*

Cor. *Wy hebben nooit een uur leedige tyd.*

B. *Wy moeten geduld hebben zo lang als wy knechts zyn.*

Cor. *Dat is onze eenige hoop, dat wy ook eens Meesters zullen worden.*

B. *Ziet, daar komt de Meester.*

Mr. *Is Abr. noch niet t'huis gekomen?*

Cor. *Neen.*

Mr. *Weet gy waar myn Heer S. L. woont?*

Cor. *Ja.*

Mr. *Brengr hem dit zakje met Ducatons, en doet het voor u overtellen.*

B. *Ik zal zo doen.*

Mr. *Hoe laat is het Benjamin?*

B. *Meeſter, ik geloof dat het ontrent middag is.*

Mr.

24 De Engelsche en Nederduitsche

Mr. *I must go to the Exchange; hath any body been here?*

B. *A Gentlewoman hath been here to buy a piece of striped Taffety.*

Mr. *What Gentlewoman was she?*

B. *She dwelleth next to Mr. J. W.*

Mr. *I do well know who it is. I go to the Exchange; send Abr. to me if he cometh presently.*

B. *I shall do it.*

B. *You are no sooner come in, Abraham, but must go out again.*

Ab. *For what?*

B. *To go and find the Master upon the Exchange.*

Ab. *Then I shall have not a moments time to eat a mouthfull.*

B. *It is too late to take a breakfast, you shall have the better dinner: make haste.*

Mr. *Ik moet na de Beurs gaan; is hier iemand geweest?*

B. *Een Juffer heeft hier een stuk gestreepte Taffetaswezen kopen.*

Mr. *Wat was zy voor een Juffer?*

B. *Zy woont naast den Heer J. W.*

Mr. *Ik weet wel wie het is. Ik ga na de Beurs. Zend my Abr. indien hy haast komt.*

B. *Ik zal het doen.*

B. *Abraham, gy zyt zoo dra niet ingekomen, of moet weder uitgaan.*

Ab. *Waarom?*

B. *Om de Meester op de Beurs te gaan vinden.*

Ab. *Dan zal ik niet een oogenblik tyd hebben om een mond vol te eeten.*

B. *Het is te laat om te ontbyten, gy zult te beter middagmaal houden: haast u.*

Ab.

Ab. I go.

B. Do you come so soon again from the Exchange?

Ab. Truly yes.

B. Have you seen the Master?

Ab. Yes, the Exchange is almost done

B. The Master shall then soon come back.

Ab. I believe so.

B. So much the less shall we stay for dinner.

Ab. Yes, if dinner be ready.

B. Is not the Mistress got up.

A. Do you not know that she is something sickly?

B. That happeneth oftner.

A. Where have you been this whole morning?

B. That Mr. N. made me stay two hours.

Ab. Ik ga.

B. Komt gy zoo ras weder van de Beurs?

Ab. Zeker ja.

B. Hebt gy de Meester gezien?

Ab. Ja, de Beurs is schier af.

B. De Meester zal dan wel haast weder komen.

Ab. Ik geloof ja.

B. Dies te minder zullen wy wachten met te eeten.

Ab. Ja, indien het eeten gereed is.

B. Is de Juffrouw niet opgestaan?

A. Weet gy niet dat zy wat ziekelyk is?

B. Dat gebeurt wel meer.

A. Waar hebt gy dezen heelen morgen geweest?

B. Die Heer N. heeft my twee uren doen wachten.

B

A.

A. *That is very tedious.*

B. *I shall not come there again in a long time.*

A. *How do you know that?*

B. *It is because my things are made off with him.*

A. *Has he given you money?*

B. *Did you not see that I brought it in with me?*

A. *That is well.*

B. *It strikes there one of the clock.*

Ab. *I should be willing that we should eat.*

B. *The Master doth not come so soon as I thought for.*

A. *Look there, he comes.*

Mr. Boys; *is the dinner ready.*

Ab. *Master, I go to ask the Maid.*

Yes Mr. *it is ready*

A. *Dat is zeer verdrietig.*

B. *Ik zal in lang daar niet weder komen.*

A. *Hoe weet gy dat?*

B. *Het is om dat myn zaken met hem afgedaan zyn?*

A. *Heeft hy u geld gegeven?*

B. *Hebt gy niet gezien dat ik het mede bragt?*

A. *Dat gaat wel.*

B. *Het slaat daar een uur.*

A. *Ik zoude wel willen dat wy al aten.*

B. *De Meeſter komt zo ras niet als ik gedacht hadde.*

A. *Ziet daar komt hy.*

Mr. *Jongens, is het eeten gereed?*

Ab. *Meeſter, ik ga het de Meid vraagen.*

Ja Mr. *het is vaerdig.*

Mr.

Mr. *Is my Wife dres't?*

B. *Yes, Master.*

Mr. *Let us go to dinner. Is Cor. not come yet?*

Ab. *No: but I believe that he shall be soon here.*

Mr. *Have you laid all those Accounts in order?*

B. *Yes.*

Mr. *That is well.*

Here follows more Conferences of diverse matters.

**W**hich is the use of Feeling?

*To distinguish the hot from the cold, the moist from the dry, the hard from the soft; the smooth from the rough, and the heavy from the light.*

*Which is that of the Taste?*

*To distinguish the*

Mr. *Is myn Vrouw gekleed?*

B. *Ja, Meester.*

Mr. *Laat ons gaan eeten. Is Corn. noch niet gekomen?*

Ab. *Neen hy: maar ik geloof dat hy haast hier zal zyn.*

Mr. *Hebt gy alle die Reekeningen in order gelegd?*

B. *Ja.*

Mr. *Dat is wel.*

Hier volgen meer t'Samen-spraaken van verscheide zaken.

**W**elk is'tgebruik van't Gevoel?

*Te onderscheiden het heete van't koude, het vochtige van't drooge, het harde van het weeke, het gladde van het ruuwe, en het zware van het ligte.*

*Welk is dat van de Smaak?*

*Te onderscheiden*

B a *swere*



28 De Engelsché en Nederduitsche

*sweet from the salt, the sour from the bitter, the unripe from the ripe, the savourless, or that which hath no taste, from the sharp.*

*Which is the use of Smelling?*

*To smell (and so distinguish) the raw from the roasted, the fresh from the stinking.*

*What is the use of Hearing?*

*To judge of the sound, the noise, the voice, the cry, and of silence.*

*Which is the use of the Sight?*

*To distinguish the colours (or things dyed) the white, the black, the brown, the blew, the violet, the green, the red, and all other colours.*

*Where is it that the three inward Senses are placed?*

*In the brains.*

het zoete van het zoute, het zuure van het bittere, het onrype van het rype, het smake-looze van het scherpe.

Welk is 't gebruik van de Reuk?

Te ruiken het rauwe van 't gebraden, het versche van het stinkende.

Wat is 't gebruik van 't Gehoor?

Te oordeelen van 't geluit, het gerucht, destem, 't geschreeuw, en van het stilzwygen.

Welk is 't gebruik van 't Gezicht?

Te onderscheiden de verwen, het wit, het zwart, het bruin, het graauwe, het blaau, het violet, het groen, het rood, en alle andere colouren.

Waar is 't dat de drie innerlyke Zinnen gezeten zyn?

In de hersenen.

*Which*

*Which is the Common Sense?*

*That which assumeth the image of a thing seen, heard, felt, smelled and tasted, and being possessed (or exercised) by the damps of sleep, leaveth us in an unsensibleness.*

*Which is the Sense of the Imagination?*

*That which judgeth of the difference of things, and makes the thoughts.*

*Which is the Sense of Memory?*

*That which shutteth up the images of the things, on which we will think.*

*What is the difference of the operations of waking and sleeping?*

*That drieth the brains, and this moisteneth them.*

*What betokeneth the yawning?*

Welk is de gemee-  
ne Zin?

Die het beeld aan-  
neemt van een gezie-  
ne, gehoorde, gevoelde  
gerookte en gesmaak-  
te zaak, en die door de  
dampen des slaaps be-  
zeten zynde ons in de  
ongevoeligheid laat.

Welk is de zin van  
de Inbeeldinge?

Die van 't verschil  
der dingen oordeelt,  
en de gedagten maakt.

Welk is de zin van  
de Geheugenisse?

Die de beeltenissen  
der dingen opsluit,  
aan welke wy willen  
gedenken.

Wat is het onder-  
scheid der werkingen  
van het waken en het  
slapen?

Dat droogt de her-  
senen, en dit bevocht-  
tigt die.

Wat beteekent het  
geeuwen?

30 De Engelsche en Nederduitsche

*Desire to sleep.*

*And the snoring?*

*A true or sound sleeping?*

*When is it that men have hunger and thirst?*

*When the stomach is empty.*

*From whence is it that men have the hicket (or hik up,) and do risp?*

*From that the stomach is full.*

*And the loathing, nauseating, or desire to vomit?*

*Because that it is raw and unable to digest.*

*What doth paleness in the face betoken?*

*An evil constitution, and a weak state of health.*

*And faintness, or loosness of Joints?*

*A worn or tired out state of health.*

*What is the cause of toothach?*

Lust tot slapen.

En het ronken?

Een goede of vaste slaap.

Wanneer is 't dat men honger en dorst heeft?

Als de Maag ledig is.

Waar van komt het dat men den hik heeft, en rispt?

Van dat de Maag vol is.

En de walging, of braakzucht.

Van dat die raauw en onmagtig is te verteeren.

Wat beteekent de bleekheid in 't Aangezicht?

Een quade gesteldheid, en een zwakke gezondheid.

En de slapheid of zwakheid in de leden?

Een afgematte gezondheid.

Welk is de oorzaak van Tantpyn? *The*

*The rottenness of the gums.*

*What is it that pre-  
signifyeth (or foreshe-  
weth) blindness?*

*The running of the  
eyes.*

*And that of deaf-  
ness?*

*The noise of (or in)  
the ears.*

*What is the Rheum?*

*The flowing down or  
distillation of moisture.*

*And the Asthma or  
shortwindedness?*

*It is the difficulty of  
drawing the breath.*

*What remedy is there  
against the falling  
down of the uvula, or  
the Squinsey, that the  
Almonds of the throat  
(or ears) may not too  
much straiten it?*

*That is to gargle  
well.*

*What is the Liente-  
ny, or Cœliac Passin?*

*It is a loosness or flux*

De verrottinge van  
het tand-vlees.

Wat is het voor-  
teeken van de blind-  
heid?

Het loopen der oog-  
gen.

En dat van de doof-  
heid?

Het ruiffen der oor-  
ren.

Wat is de snuf ofte  
zinkinge?

Het af-vloeijen van  
vochtigheid.

En de Aamborstig-  
heid?

Het is een bezwaart-  
heit van adem te halen.

Wat hulpmiddel is  
'er tegen den huig,  
op dat de amandelen  
van de keel die niet te  
zeer benaauwen?

Dat is wel te gor-  
gelen.

Wat is de raatwe  
Loop?

Het is een afgank  
of

32 De Engelsche en Nederduitfche

*of the belly which comes from indigestion, and rawness, when the food comes away either whole or imperfectly decocted.*

*And the Diarrhea?*

*It is the simple and common looseness of the belly.*

*And the bloody flux, or Dysentery?*

*It is a running out of bloody excrements.*

*Which is the beginning of the gravel and of the stone?*

*That is the Disury or difficulty of the Urine.*

*What is the highest remedy against poyson?*

*That is Treacle.*

*What is the Gout?*

*It is a flowing (or running) of a sharp humour which torments the joints of the members; and that on the hands is called Cheira-*

die uit raauwigheid komt, wanneer het voedzel of geheel of ten deele niet gekookt afloopt.

En de Buik-loop?

Dat is een gemeene lossen afgang.

En de Roode loop?

Dat is een Bloedgang.

Welk is het begin van het Graveel, en van de Steen?

Dat is de koude pis.

Wat is het hoogste hulpmiddel tegen vergif?

Dat is de Triakel.

Wat is het Flerecyn of Jigt?

Het is een tusschenvloeyen van scherpe vochtigheid, die de gewrichten der leeden plaagt, en dat Handeuel genoemd word

*gra or hand gout) and that on the foot, the Podagra, or foot-evil.*

*From whence comes the Dropsy?*

*From a water that interposeth it self between the skin and flesh.*

*What is the Epilepsy (or St Johns evil,) and its malady?*

*That is a sickness that differs little from the Falling sickness.*

*What is the forerunner of Lameness, the Palsy and Apoplexy?*

*That is the Cramp and Convulsion.*

*Nota. Men may not here understand by the foregoing Dialogues, or any other in this Book, that it is intended to make men exact Philosophers or Physicians; but these Conferences are onely brought in, according to the vulgar apprehension, and for*

aan de handen, en Voet-eyvel aan de voeten.

Waar van komt de Waterzucht?

Van een water dat zich tusschen vel en vleesch zet.

Wat is de St. Jans-eyvel, en des zelfs quaal?

Dat is een Ziekte, weinig verschillende van de vallende Ziekte.

Wat is de Voorlooper van de Lamheid en Beroertheid?

Dat is de Kramp en de Stuipen.

*Nota.* Door de voorgaande t'Samenspraaken, ofte eenig andere in dit Boekje, moet men niet denken, dat men daar door iemand tot een Philosoph ofte Medicus meent te maken; men brengt deeze Samenspraak maar by, volgens 't

34 De Engelsche en Nederduitsche

*discourse sake, also most especially for information in the Languages, which is the design of this Book.*

Of the Elements.

*There are four Elements, which are the four parts of this inferior created world, out of which the whole Universe is made (composed,) to wit, the Fire, the Water, the Air, and the Earth.*

*What is the nature of the Fire?*

*To be very fine (or subtil) but yet very hot, and very light or enlightening.*

*And what is that of the Air?*

*That is to be thin and transparent, or shining.*

*And that of the Water?*

gemeene begryp der menschen, of om discourshalven, en voornamelyk maar tot onderwyzinge in de Talen, 't welk het oogmerk van dit Boek is.

*Van de Hooft-stoffen.*

Daar zyn vier Hooft-stoffen (ofte Elementen) die de vier deelen dezer onderste geschapene Waereld zyn, waar uit het geheel-Al gemaakt is, te weten, het Vuur, de Lucht, het Water, en de Aarde.

Wat is de aart van het Vuur?

Zeer fyn te wezen, maar nochtans zeer heet, en lichtende.

En wat is die van de Lucht?

Die is dun en doorschynende te wezen.

En die des Waters?

To

*To be cold, flowing  
or fluid, and fleeting or  
running.*

*And that of the  
Earth?*

*That is to be very  
heavy and very fast.*

*Is it then very cer-  
tain that all the jointly  
composed bodies are  
made of these four Ele-  
ments?*

*They who busy them-  
selves with opening of  
things in their first  
principle, according to  
the common opinion ob-  
lige us to believe it, by  
their daily experience:  
notwithstanding that  
some do call Salt, Sulphur  
(or Brimstone)  
Quicksilver (or Mer-  
cury) the first princi-  
ples.*

*To what end were  
the Stars created in the  
Firmament of Heaven?*

*That hath been to  
enlighten the World,*

Koud, vloeiend en  
vlietend te zyn.

En die van de Aar-  
de?

Die is, zeer zwaar  
en zeer vast te wezen.

Is het dan zeer zeker  
dat alle de t'zamen ge-  
stelde Lighamen van  
deze vier Hooft-stof-  
fen gemaakt zyn?

Zy die zich bemoei-  
jen met de dingen, in  
haar eerste beginzel op  
te lossen, en na de  
gemeene opinie, ver-  
pligten ons dat te ge-  
loven, door hare da-  
gelykse ervarenheid:  
niet tegenstaande dat  
zommige 'Zout, Swa-  
vel, en Quikzilver  
de Eerste Beginzelen  
noemen.

Tot wat einde zyn  
de Gesternten in de  
vastigheid des Hemels  
geschapen geworden?

Dat heeft geweest  
om de Wereld te ver-



36 De Engelsche en Nederduitsche

*dissipating (driving away) the darkneses, and to measure out the successions, or turns of times, continually rowling about.*

*How many Planets do they reckon?*

*Seven, the Sun, the Moon, Mercury, Venus, Mars, Jupiter, Saturn.*

*Hath the Moon her increase and decrease?*

*No, but it seemeth to have so, for that it shew's it self so to our eyes, and is placed right over or obliquely against the Sun.*

*How comes the day-break (or Aurora) and the Evening-tide?*

*The one by the Setting of the Sun, and th'other by it's Rising.*

*Which is the cause of the change of Seasons?*

lichten, de donkerheden verdryvende, en om de beurten der Tyden af te meten, ge-  
duurig omrollende.

Hoe veel Planeten telt men?

Seven, de Son, de Maan, Mercurius, Venus, Mars, Jupiter, Saturnus.

Heeft de Maan haar aanwassen en af neem-  
ming?

Neen, maar zy schynt dat te hebben, na dat zy zig aan onze oogen vertoont, en recht of van ter zyden tegen de Son is gestelt.

Hoe komen de Dageraad en den Avond-  
stond?

D'eene door het ondergaan van de Son, en d'ander door zyn opgaan.

Welk is de oorzaak van de verandering der Gedyden?

*That*

*That is the Sun; for it makes the Spring, the Summer, the Harvest (or Autumn) and the Winter, according to the places where it comes.*

*How are the Eclipses made?*

*By the interposition of a third, and the opposition of two heavenly bodies.*

*Are there divers sorts of Stars?*

*There are, the one greater than the other; and experience lets us see every night, that there are severall Wandring Stars, but infinitely more fixed.*

**A** Discourse concerning Bills of Exchange.

**M. L** ook, there are two Bills of Exchange, which we

Dat is de Son, want die maakt de Lente, de Somer, de Herfft, en de Winter, na de plaatsen daar in hy zich vind.

Hoe geschieden de Verduisteringen?

Door tusschen-stelling van een derde, en de tegenstelling van twee Hemelsche lichamen.

Zyn 'er verscheide soorten van Sterren?

Daar zyn 'er d'een groofter dan d'ander; en de ondervinding doet ons alle nachten zien, dat 'er verscheiden Dwaal-Sterren, maar oneindig meer vaste zyn.

**Een** i' Samenspraak nopende Wissel-Brieven.

**M. Z** ie, daar zyn twee Wissel-Brieven, die men  
B 7 *must*

38 De Engelsche en Nederduitsehe

*must procure (or get) to be accepted; bring them presently.*

K. *On whom are they?*

M. *One is on Master N. and the other on Mr. L.*

K. *When must we have them?*

M. *To morrow, that we might be able to advise our Friends whether they be accepted or not.*

K. *Mr. N. hath given his word for acceptance, but Mr. L. hath refus'd it.*

M. *Carry it then to a Notary.*

K. *To whom?*

M. *To Mr. D. and tell him that he make the protest ready to day, for I must send it away by the Post to morrow.*

M. *Have you been this morning by Mr. B.*

moet doen aanneemen, breng die terstond.

K. *Op wien zyn zy?*

M. *De een is op Myn Heer N. en d'andere op Myn Heer L.*

K. *Wanneer moet men die hebben?*

M. *Morgen, op dat wy bericht kunnen geven aan onze Vrienden of zy aangenomen zyn of niet.*

K. *Myn Heer N. heeft het woord van aanneemen gegeven, maar Myn Heer L. heeft het geweigert.*

M. *Breng die dan by een Notaris.*

K. *By wien?*

M. *By Myn Heer D. en zegt hem dat hy 't protest van dage vervaerdige, want ik moet het morgen met de Post wegzenden.*

M. *Hebt gy dezen morgen by myn Heer*

*to let the Bill be accepted, which we received yesterday night from Antwerp?*

*K. He hath told me, that he had received no order about it, and that therefore we should stay till the next post.*

*M. We must keep the Bill therefore till that time, being there is no danger.*

*M. See there other Bills which are due, carry them to the persons on whom they rest, that they may be written off in Bank; it is now already the fifth day since these bills were due.*

*K. Mr. R. hath told me that he would write it off this morning without fail.*

*M. We must give a shilling, to know it,*

*B. geweest, om de Wisselbrief te doen aanneemen, die wy gister avond van Antwerpen ontgingen?*

*K. Hy heeft my gezegd, dat hy geen order daar van ontfangen had, en dat men daarom moest wachten tot de naaste Post.*

*M. Men moet de Brief dan bewaren tot dien tyd, dewyl daar geen gevaar is.*

*M. Zie daar andere Wisselbrieven die vervallen zyn, breng die aan de Persoonen daar zy ophouden, dat zy in de Bank af geschreeven werden; het is nu al den vyfden dag na 't verval.*

*K. Myn Heer R. heeft my gezegd dat hy zonder fout van deze morgen die zou afschryven.*

*M. Men zaleen schelling moeten geven om*  
*for*

*for fear of loosing, and if he hath not done it, we shall be forc'd to protest his bill: Go then to the Bank, see whether he hath writ his Sum upon our account, and in case nos, do not fail to cause a protest of his bill to be drawn.*

*K. Sir, I come to see (enquire) whether the bill of Exchange, I left you yesterday, be good or not.*

*A. It is good, I shall accept it, come in the afternoon to fetch it again.*

*B. Sir, Look there is a Bill upon you.*

*M. Let us see it: as yet I cannot accept it: you may say so to Mr. T.*

*B. Sir, he hath said*

dat te weten, uit vreeze van ons schade te doen, en indien hy dat niet gedaan heeft, zoo zal men zyne brief moete doen protesteeren. Ga dan na de Bank, zie of hy zyne partyen op onze reekening geschreven heeft, en by gebrek van dien, zoo mis niet een protest van zyn brief te doen ligten.

*K. Myn Heer, ik kome vernemen of de Wissel-Brief, die ik gisteren u liet, goed is of niet?*

*A. Zy is goed, ik zal haar aanneemen, komt na de middag die weder haalen.*

*B. Myn Heer, zie, daar is een Wissel op u.*

*M. Laat ons die zien: Ik kan die als noch niet aannemen; gy zult dat zeggen aan Myn Heer T.*

*B. Myn Heer, hy that*

*that he could not stay, and that he hath order to send it back accepted or protested.*

*M. Wel, tell him that I shall accept it under protest for the honour of the bill, and of him that indors'd it.*

*K. Let us go to the Exchange, it is already begun.*

*M. Sir, do you any thing (by Exchange) to Leghorn?*

*G. Yes.*

*M. At what rate is the Exchange?*

*G. At 95.*

*Have you good bills at that price?*

*Yes, I have the best of the Exchange.*

*I shall give 94.*

*That cannot be: because I can do it at 95, will you give that?*

*No, I will give no more than 94.*

heeft gezegt dat hy niet kan wachten, en dat hy last heeft die weder te zenden aangenomen of geprotesteert.

*M. Wel, zeg hem dat ik die zal aannemen onder protest om de eere van den brief, en van die hem op den rug heeft getekent.*

*K. Laat ons na de Beurs gaan, zy is al begonnen.*

*M. Myn Heer, doet gy iet by Wissel op Livorno?*

*G. Ja ik.*

*M. Tot wat prys is de Wissel?*

*G. Tot 95.*

*Hebt gy goede brieven tot die prys?*

*Ja, ik heb de beste van de Beurs.*

*Ik zal 94 geven.*

*Dat kan niet zyn: want ik kan doen tot 95, zult gy dat geven?*

*Neen, ik wil niet meer dan 94 geven.*

Sr,

42 De Engelsche en Nederduitsche

Sr. *Will you that I make this party (sum or parcel) at 95.*

No.

*It is then impossible, for the Exchange riseth.*

*Riseth it?*

*Yes surely, Sir.*

*That is of no importance; I believe not that you could get more.*

*If we should give you a fourth (quart) would you do it?*

*By no means less than I have said.*

*I shall see, but I see no opportunity to find it; and if I do find it, what sum will you take?*

*About two or three thousand Crowns.*

*Sir, I have done (by Exchange) 2000 Crowns.*

*At what price?*

*At 96.*

*Myn Heer, wilt gy dat ik deze partye maake à 95?*

Neen.

*'t Is dan onmogelik, want de Wissel ryft.*

*Ryft die?*

*Ja zeker, myn Heer.*

*Daar is niet aan gelegen; ik geloof niet dat gy meer zoud kunnen krygen.*

*Indien men u het quart gaf, zoud' gy dat kunnen doen?*

*Geenzins minder dan ik gezeid heb.*

*Ik zal zien, maar ik zie geen gelegenheid dat men het zou kunnen vinden: en indien ik het vinde, wat somme zult gy nemen?*

*Omtrent twee of drie duizend kroonen.*

*Myn Heer, ik heb 2000 kroonen gedaan.*

*Tot wat prys?*

*Tot 96.*

*That*

*That is well ; give me the note of it.*

*Look there it is.*

*I shall carry it to your house.*

*Bring it betimes.*

*At what a clock shall I fetch the bills ?*

*At three or four a clock.*

*Will you do another sum on Paris ?*

*Yes I have yet about 800 to draw.*

*Well, will you do it at the same price ?*

*I should have more; for the Exchange riseth.*

*Pardon me, it falleth rather.*

*Do it then at the same price of the other.*

*I go to see if I can do it.*

*That is done. What sum is there ?*

*There shall be about 800, as I have told you.*

*I shall presently go*

Dat is wel ; geef my het Briefje.

Zie daar is het..

Ik zal 't tot uwen brengen.

Breng die vroeg.

Op wat uur zal ik de Wissel-Brieven halen?

Ten drie of vier uren.

Wilt gy nog een party doen op Parys ?

Ja ik heb noch omtrent 800 te trekken.

Wel, wilt gy 't tot de zelfde prys doen ?

Ik zou meer moeten hebben, want de Wissel ryst.

Vergeef het my, zy daalt eer.

Doet't dan totdezelfde prys als de andere.

Ik ga zien of ik het doen kan.

Dat is gedaan. Wat Somme is 'er ?

Daar zal omtrent 800 wezen, gelyk ik u gezegt heb.

Ik zal het Briefje

and



44 De Engelsche en Nederduitsche

*and fetch the note at your house.*

*I have good bills upon Leghorn at a good price.*

*I have no more to give.*

*Sir, you can do that as you think good.*

*Let us see what price.*

*It is very high, call you that cheap?*

*That is low.*

*Take it at the price of which I told you.*

*That is done.*

*To whom must we cause the bills to be paid?*

*To me, or to my order.*

*How much will you now give me, and I shall draw in this same party (sum) from Leghorn?*

*I shall cause that 91 shall be given you.*

terstond tot uwent gaan halen.

Ik heb goede brieven op Livorno tot een goede prys.

Ik heb niets meer te geven.

*Myn Heer*, gy konst dat naar uw goeddunken doen.

Laat ons zien wat prys.

Het is zeer hoog, noemt gy dat goedkoop?

Dat is laag.

Neem het tot de prys die ik u gezeid heb.

Dat is gedaan.

Aan wien moet men de Brieven doen betalen?

Aan my, ofte myn ordre?

Hoe veel zult gy aan my nu geven, en ik zal deze zelfde partye van Livorno intrekken?

Ik zal u 91 doen geven.

*Not less than 92.  
What profit should  
there be of? Must we  
not pay for that double  
Brokerage (or Brokers)  
money?*

*There is nothing to  
do, I will not give  
more than 91.*

*Then I shall keep it.*

*This that follows  
shows how we  
should ask our ne-  
cessary things.*

**I** Pray, give me some-  
thing for my break-  
fast.

*Give me a piece of  
bread, if you please.*

*Reach me that white  
bread.*

*Cut me some of that  
great brown loaf.*

*Give me the crust,  
give him the crum.*

*Give us some Bread  
and Butter.*

*I would have stale  
bread.*

*Buy us some whea-  
ten bread.*

Niet min dan 92.  
Wat voordeel zou  
daar zyn? Moet men  
geen dubbele Make-  
laardij-gelden daar van  
betalen?

Daar is niets te  
doen, ik wil niet meer  
dan 91 geven.

Ik zal't dan bewaren.

*Dit navolgende toont  
hoe wy onze noodige  
zaaken eiffchen zou-  
den.*

**I**K bid u, geef my  
wat voor myn ont-  
byt.

Geef my een stuk  
brood, zo't u belieft.

Lang my dat witte  
brood.

Snyd myn wat van  
dat groot bruinbrood.

Geef my de korst,  
geef hem de krulm.

Geef ons wat Boter  
en Brood.

Ik wou oudbakken  
brood hebben.

Koop voor ons wat  
Tarwebrood. *Lot*

46 De Engelsche en Nederduitsche

*Let me taste the Ry-  
bread.*

*Let me have some  
meat.*

*I desire some flesb.*

*A good dish of stew'd  
meat.*

*A piece of fat beef.*

*Wel salted (or pow-  
der'd) beef.*

*Bring me a little bit  
of mutton.*

*I would rather have  
lean.*

*Let me have it  
either fryed, roasted,  
boyled (sodden) bakcd,  
or broiled.*

*Buy for me a shoul-  
der, a neck, a breast or  
a leg of Lamb.*

*Please to help me  
with a piece of that loin  
of Veal.*

*A little of the kid-  
ney.*

*I pray, cut me some  
of that Venison pasty.*

Laat my het Rog-  
genbrood proeven.

Laat my wat spys  
hebben.

Ik verzoek wat  
vleesch.

Een goede schotel  
van gestoofde spys.

Een stukje vet Offe-  
vlees.

Wel gezouten (of  
gesprengd Offe-vlees.

Breng my een klein  
beetje Schape-vlees.

Ik woude liever  
mager hebben.

Laat my het hebben  
't zy gefruit, gebraden,  
gekookt, gebak-  
ken, of gerooft.

Koop voor my een  
schouder, hals, borst of  
een bout Lams vlees.

Gelieft UE. my te  
helpen met een stuk  
van die Kalfs lenden.

Een weinig van de  
nier.

Ey lieve, snyd my  
wat van die Venizoen-  
pasty voor.

*I long*

*I long for some of that Applepy.*

*A couple of fresh hen Eggs.*

*A Turkey Egg.*

*Bring me a cup or dish of cold milk.*

*Reach me a spoon for to eat my boiled milk with.*

*Cut me a piece of old cheese.*

*Bring here Pepper, Vineger, Salt, and a Salled.*

*I love a dish of fish, both Sea- and River-fish.*

*Boy, make haste, and give me a glass of strong beer, and to this Gentleman a glass of wine.*

*Words of most use Amongst the Merchants.*

**T***O address.*

*Agio, Advance of*

*Ik verlang na wat van die Appel-taart.*

*Een paar versche Hoender Eyeren.*

*Een Kalkoens Ey.*

*Brengt my een kop ofte kommetje koude Melk.*

*Langmy een lepel om myne gekookte Melk daar mede te eeten.*

*Snyd my een stuk oude Kaas.*

*Brengt hier Peper, Azyn, Zout, en een Salaat.*

*Ik mag gaern een Schotel Vis, beide Zee- en Rivier-Vis.*

*Jongen, rep u, en geef my een glas goed Bier, en een glas Wyn aan dien Heer.*

*Woorden van 't meeste Gebruik onder de Kooplieden.*

**A***Ddresseeren (aanschryven).*

*Agio, Koers van 't Bank-*

48 De Engelsche en Nederduitfche

<i>Bank money.</i>	Bank-geld.
<i>Laborage.</i>	Arbeids-loon.
<i>Commission.</i>	Commissie.
<i>Bills of loading.</i>	Cognossementen.
<i>Costume.</i>	Convoy Geld.
<i>Brokerage.</i>	Courtage, of Make- laardy.
<i>To Endorse.</i>	Endorseeren.
<i>Invoice.</i>	Facture. Rekening.
<i>Loss or damage in a Ship.</i>	Havery (schade in een Schip).
<i>Bank money.</i>	Bank-geld.
<i>Exchange.</i>	Wissel.
<i>Cash-money.</i>	Casgeld.
<i>Rechange.</i>	Her-Wissel.
<i>At Sight.</i>	Op Sight.
<i>Usance, one month time to pay.</i>	Uso, een maand tyd te betalen.
<i>Double usance.</i>	Twee uso (of maan- den).
<i>Provision.</i>	Provisie.
<i>A Protest.</i>	Een Protest.
<i>Weigh-money.</i>	Waag Geld.
<i>Charges.</i>	Onkosten.
<i>Accepted.</i>	Aangenomen (geac- cepteert).
<i>Leager.</i>	Grootboek.
<i>The Journal.</i>	Het Journaal.
<i>The Memorial.</i>	Het Memoriaal.
<i>The Counting house.</i>	Het Kantoor.
<i>Account Courant.</i>	Rekening Courant.

<i>Seal.</i>	Signet.
<i>Wafer.</i>	Ouwel.
<i>Wax.</i>	Wasch.
<i>Pen, Ink and Paper.</i>	Pen, Inkt en Papier.
<i>a Letter.</i>	Een Brief.
<i>The Mail.</i>	De Post.
<i>The Dutch Mail.</i>	De Hollandse Brieven.
<i>A Voyage.</i>	Een Zee-reis.
<i>A Journey.</i>	Een Land-reis
<i>The Coffyhouse.</i>	Het Koffyhuis.
<i>The Newspaper.</i>	De Courant.
<i>Stocks.</i>	De Fondsen.
<i>Bank.</i>	De Bank.
<i>South Sea.</i>	De Zuid-Zee.
<i>East India Comp.</i>	De Oost - Indische Comp.
<i>Bonds.</i>	Obligatien.
<i>The Stocks Fall.</i>	De Fondsen Daalen.
<i>The Stocks Rise.</i>	De Fondsen Ryzen.
<i>Insurance.</i>	Assurantie.
<i>The Cornmarket.</i>	De Koornmarkt.
<i>Corn.</i>	Koorn.
<i>Wheat.</i>	Tarw.
<i>Rye.</i>	Rogge.
<i>Barly.</i>	Garst.
<i>Oats.</i>	Haver.
<i>Beans.</i>	Boonen.
<i>Peas.</i>	Erwten.
<i>a Man of War.</i>	Een Oorlogschip.

*Severall Letters.*Nortwick Octob.  $\frac{2}{19}$  1705.**M***Y* loving Cousin,

*I have understood that you shall come to be tabled with my Master, therefore I let you know how you must live here; First, you must get up every morning at six a clock, and wash your hands and face, then rensse your mouth, and rub your teeth, and then you must go into your chamber and pray; after that, you must come into the school, and hear a chapter read, and learn your lesson, then you go down again, and get for your breakfast a piece of bread and butter, and when you have eaten that, go again into the school, and say your lesson to the Master, and write till twelve a clock, when the Maid calls us down to dinner; after dinner you go into the school again, and stay till half an hour past five, and then you play half an hour, and after that, you must come and read a chapter till the supper be ready, then half an hour after that, you must prepare you for bed. Thus we live here, and I let you know this, to inform you there of before hand, out of the true love which I bear you, as being*

*Your affectionate Cousin*

L. S.

Ho-

## Verscheide Brieven.

*Noortwyk den 12 October 1705.***M**Yn lieve Neef,

Ik heb verstaan dat gy hier by myn Meester in de kost zult komen leggen, zo zal ik u laten weten hoe gy hier leven moet; voor eerst, gy moet alle morgen ten zes uuren opstaan, en wel uwe handen en aangezicht wassen, als dan uwen mond spoelen, en de tanden wryven, en dan moet gy in uw kamer gaan, en bidden, daar na moet gy op school komen, en hooren een Kapittel leezen, en leeren uwe les; dan gaat gy weder beneden, en krygt tot uw ontbyt een stuk Boter en Brood, en als gy dat gegeten hebt, gaat gy weder op school, en zegt uwe les op aan den Meester, en schryft dan tot twaalfuuren, wanneer de Meid ons afroept om te komen eeten; nademiddag komt gy weder op school, en blyft tot half zes, en dan speelt gy een half uur, daar na moet gy een Kapittel komen lezen, tot dat het Avondmaal gereed is, dan een half uur daar na moet gy u bereiden te bed te gaan: Aldus leven wy hier, en ik laat u dit weeten, om u van te vooren te verwittigen, uit de oprechte liefde die ik u toedrage, als zynde

*Uwe toegeneegen Neef,**L. S.*



**H**onoured Father,

*My humble duty unto you presented, giving you hearty thanks for your tender love to me, and great care of my education; I make bold at this time, having gained a little skill in the art of writing, to present you with a few lines, being the first fruits of my labours; and I hope in a short time to be better accomplished, and to give you such an account of my proceedings as shall demonstrate that your cost and charges are not bestowed on me in vain. Mean while I humbly crave your acceptance of this, as coming from him who in all things studieth to give you content, being now and ever.*

Beverwyk, 20 Octob.

1705.

Your obedient Son

A. D.

Haarlem in Holland, 20 Octob. 1705.

**M**I dear Brother,

*Providence having separated our bodies for a season, directs us also how to improve in every place where we come: and our precious time, which never can be recalled, is to be made use of with our utmost diligence. Our minds which never can be separated, must therefore by our pens be constantly communicating to one another such things, as may encrease our mutuall knowled-*

**E**erwaardige Vader ,

Na voorgaande aanbiedinge myns schuldigen plichts, bedanke ik UE. hertelyk voor uwe tedere liefde tot my waarts, en groote zorg voor myne opvoedinge. Ik verftoutè my tegenwoordig, eenige kenniffe in 't fchryven bekomen hebbende, aan u te vertoonen deze weinige regelen, zynde de eerfte vruchten van myn arbeid; en ik hoope in 't korte noch meer ervaaren te zyn, en u zodanige blyken van myn toeneemen te geven, welke te kennen zullen geven dat gy geen onkosten en arbeid aan my te vergeefs gedaan hebt; ondertuffchen smeek ik dit in dank te willen aannemen, als uit hem voortkomende, die in alles zig bevytigt UE. contentement te geven, blyvende nu en altoos

*Beverwyk den 20 Octob.*

1705.

*UE. Onderdanige Zoon  
A. D.*

*Haarlem in Hollandt, 20 Octob. 1705.*

**D**ierbare Broeder :

De Voorzienigheid onze Lighamen voor een tyd afgefcheiden hebbende, wyft ons aan hoe wy ons over al daar wy komen te dragen hebben: en de kostelyke tyd, die niet te herroepen is, moet men met de uitterfte vlyt gebruiken. Onze gemoederen, welke noit van

ge, and continue the testimonies of our reall affections to each other. You have the advantage of your native Country, a good air, great plenty of all things necessary, and especially the constant advice of our vertuous Parents: I dwell in a neat and cleanly City, among very civil people, have a due freedom, am indifferently well supplied, gain knowledge in Arithmetick, and Bookkeeping, am in a way of attaining the methods of merchandizing, and correspondence in sundry parts of the world, with many other advantages: but that which must make both our enjoyments prosperous to us, is the gracious temper of our minds, and the blessing of God there upon, which I heartily wish for us both, and so remain

Your most endeared Brother

A. D.

Utrecht, 22 Octob. 1705.

Sir,  
**W**Hen I turn my thoughts and pen towards you, who have been my old Fellow-Student, in whose society I have had so much complacence, and from whose affable deportment, and free communication, such rare

den anderen kunnen worden afgezondert, moeten derhalven door onze pennen geduurig met malkanderen discoureeren van zodanige zaaken, die onze onderlinge kennisse mogen vermeerderen, en de getuigenissen van onze oprechte genegenheden tot malkanderen continueeren. Gy hebt het voordeel van uw' Vaderland, een gezonde lucht, grooten overvloed van alle nooddrift, en voornaamlyk de geduurige heilzame raad van onze vroomen Ouders. Ik woon in een nette en reine Stadt, onder veel Borgerlyke Luiden; geniet behoorlyke vryheid, word redelyk wel onderhouden, neem toe in de kennisse van Cyffer-konst en Boekhouden, en ben nu op den weg van een styl van Koopmanschap te bekomen, en correspondentie in verscheiden Gewesten der Werelt, nevens veel andere voordeelen; doch het geene onzer beide genot voorspoedig moet maaken, is de deugdzame gematigtheid onzer gemoeederen, en Gods zegen daar op, 't welk ons beide hertelyk toewenschende, blyve

*Uwe geaffectioneerde Broeder*

D. B.

*Utrecht, 22 Octob. 1705.*

*Myn Heer,*

**Z**oo wanneer ik myne gedachten en penne t' uwaarts wende, die myne mede-Scholier zyt geweest, in wiens gezelschap ik zoo groot behagen hebbe geschept, mitsgaders dat lief-tallicg comportement, en die openhertige me-

rare discoveries as might serve to enrich my mind above the trite and common Notions of Vulgar Pretenders, I must acknowledge, that the Remembrances of you are a fresh tincturing of my ruder Genius, a mollyfying dew and a grateful odour, enamouring and delighting all my senses; and I could write all day to such a friend with the greatest facility and fluency, and blame my eyes also, if at night they should encline to such a drowsiness as should prevent my converse, or restrain the motions of my mind from your dear self. Ob how true do I now find your words, that true Philosophy is to be prefer'd before all the gold in the Indies! and the enriching of the noble parts of the mind superlatively exceeding all those cabinets of Jewels and tons of treasure which vulgar spirits make their God. But this short Epistle is, through the straits of time which imprison my active thoughts, to be confined within those narrow bounds, which only permit me to tell you, that the vain conversation of most men here, and the confus'dness of their janglings in the Schools, with their advancing of their Scholastical Theology, and confining the vast and noble spirit of man to an Aristotelian Philosophy, have rendred all my hope for advantages from the Academy unusefull and uncomfortable; I wish 't were better with you (in England) hereupon I betake my self to a more retired state, wherein

dedeeling van zodanige raare ontdekkingen, welke dienen mochten tot verrykinge van myn gemoed boven den trant en d'algemeene notitien der gener die slechts een gewoonlyke professie doen: zoo moet ik voorwaar beken- nen, dat de gedachtenissen van u, myn ruwe geeft met een frisse verwe overtrekken, en voor my zyn een verzachtende dauw en aangename reuk, waar door alle myne zinnen verliest en verquikt worden; en ik zou met zeer groot gemak, en zoet-vloeijentheid, den gantschen dag aan zoodanigen Vriend kunnen schryven, en ook myne oogen bestraffen, by aldien datze in der nacht zoo slaperig mochten worden, dat daar door de ommegang met zoo waarden Vriendt belet, of de genegenheden myns gemoeds van hem afgeweert zouden worden. Och! hoe waarachtig bevind ik nu dat uwe woorden zyn, te weten, dat de rechte Philosophie ofte Wysgierigheid boven all' het goud in *Indiën* te waardeeren is, en dat de edele deelen des gemoeds te verryken alle de kabinetten van Juweelen, en tonnen schats, daar de gemeene man zyn God van maakt, verre te boven gaat. Doch deze myne beknop- te Brief wordt, door de engheid ofte kortheid des tyds, die myne werkelyke gedachten ge- vangens neemt, binnen deeze nauwe paalen bepaalt, welke my slechts toelaten U. E. be- kent te maken dat de ydele ommegang der meeste menschen alhier, en de verwertheid

*wherein my mind is transcending all those other seeming substances, but reall shadows: Yet can I never live so abstractedly from other men and things; but that I must still retain in the more intimate recesses of my thoughts, your worthy self; to whom I am.*

*Ever obliged*

R. E.

**Severall Letters and other things peculiarly relating to Merchandize.**

**One friend counselleth another how to proceed well in merchandizing which he newly begun.**

*The superscription.*

**To Mr. B. L. Merchant in Amsterdam.**

**M***I dear Friend B. L. having heard that you have begun to trade for you self, and*

der knibbelingen in de Schoolen, nevens de verheffinge van hunne Schoolgeleerde. Godgeleertheid, en de bepalinge van de wydluftige en edele geest des menschen binnen de palen van een *Aristotelische* wysgierigheid, alle myne gewenschte verhoogingen door de Academie onnut en troosteloos hebben gemaakt: ik wensch dat het U. E. (in *Engeland*) beter ga, hier op is het dat ik my tot eenzaamere plaats begeeve, waar in myn gemoed alle die andere schynbare wezens, doch wezentlyke schaduwen, overtreft: echter kan ik van andere menschen en dingen zoo afgescheiden niet leven, of ik moet noch in myn allerinnerste eenzame gedachten gestadig behouden uwe eerwaardige Persoon, wien ik altyd verobligteert blyve

R. E.

*Verscheide Brieven en andere zaaken, byzonderlyk raakende 't stuk van Koopmanschap.*

*Een Vrind geeft den anderen raad, hoe by in zynen bandel die hy eerst begonnen heeft, wel voort zal varen.*

Het Opschrift

Aan de Heer B. L. Koopman tot  
*Amsterdam.*

**M**Yn geliefde Vrind B. L. behoort hebben-  
de, dat gy voor u zelfs begonnen hebt

C 6

te



and that you have taken upon you so great and weighty a calling as a merchant adventurer, I have thought myself bound as a professed Friend of yours, to congratulate you in your state, and to give you the best advice I can for your better managing of your affairs. First therefore let me advise you, not to be too hasty to be rich, for Salomon saith, he that hasteth to be rich shall suddainly come to poverty. Be sure, in the first place, that you fear God, and serve him instantly night and day, and let not your cares for this life hinder you of doing any part of your duty to God. Be not too greedy of falling into much business: for great merchandize soon makes a man either rich or poor. Acquaint your self much with the uncertainty or fading condition of outward things, and be strong in faith and hope of eternall life: for Merchants run many hazards, fears, and adventures, and often undergo great losses; and if you have not a foundation laid up for the life to come, you may possibly meet sometimes with such changes here, as may make your heart to quake. Whatsoever you take in hand or do, be sure to deal justly with all men: for ill gotten goods seld in prosper long. Rob not the

Prim-

te handelen , en dat gy zoo grooten en gewigtigen beroep aangenomen hebt , van een Koopman avonturier te wezen ; heb ik my als verbonden geacht , my als U E . vriend uitgevende , in uwen staat te verblyden , en U E . de beste raad te geven dat my mogelyk is , tot beter uitvoeringe van uwen handel . Laat my U E . dan in 't eerste raaden , dat gy u niet al te zeer en spoedt om ryk te worden , want *Salomon zegt die zich haastet om ryk te worden , zal met 'er haast tot armoede vervallen .* Zie ten eersten wel toe , dat gy de vreeze Gods hebt , hem zonder ophouden dag en nacht dienende , en laat ook de zorgen van dit leven u van geen gedeelte der plicht die gy God schuldig zyt , beletten . Wees niet al te gierig om al te veel te doen te hebben : want groote koophandel veroorzaakt een mensch haast ryk of arm te worden . Van de onzekerheid en vergankelykheid van aardfche dingen zult gy u verzeeken , en sterk in den geloove en hoope van het eeuwige leven wezen : want Kooplieden loopen groote perykelen , vreezen , en avonturen , en moeten dikwils groote verliezen dragen : en zoo gy dan geen fundament voor het toekomende leven geleid hebt , waar 't mogelyk dat gy hier al te mets zulke veranderingen zoud ontmoeten die u herte zouden doen fidderen en beven . Wat gy by der hand neemt of doet , weest verzeekert dat gy alle menschen recht doet : want het beurt

Prince of his customs; for many times a pound that way gotten costs ten. Trade not in deceitful, unmerchable, and false wares. Keep just weights, equal ballance, and lawfull measures. Take good notice of all that you receive in, and pay out, in the way of your trade. Keep your books and accompts exact and in good order: for there in consists much the credit of a merchant. Be often perusing your books, acquaint your self with your estate: for many through neglect of that have not only been undone, but greatly disgraced. Adventure no more at any one time than what if you lose you can by Gods blessing bear. Make your adventures in many parcels, that if one should fail, the other perhaps may help the loss. Take heed with whom you trade, and whom you trust. Trust no man but try him first. And seek not without great necessity to be credited of others: for the more you stand on your own feet, the less care and more honour you have. Be not lightly surety for any, for many thereby suffer great damage: neither lightly desire any to be surety for you: for one good turn will ask another. What you have once promised be carefull to perform: for merchants suffer much by not keeping their  
word,

zelden dat goederen met onrecht verkregen , lang voorspoedig zyn. Ontroof den Prince van zyn Tollen niet : want een pond op die maniere gewonnen , kost dikwils wel tien. Handelt niet met bedriegelyke , valsche , of dat geen Koopmans waar en is. Houd recht gewicht , gelyke schalen , en wettige maten. Neem goede acht op al het gene gy in uwen handel ontfangt en uitgeeft. Houd uwe boeken en reekeningen bequaam en in goede order : want daar bestaat de eere van een Koopman grootelyks in. Overzie uwe boeken dikwils , maak dat gy uwen staat wel kent , want door het verzuim van dien zynder veelen niet alleenlyk bedorven , maar in groote schande vervallen. Waag op eenen tyd niet meer , dan zoo gy het quam te verliezen , gy door Godes zegen zoud kunnen draagen. Maak dat het geene gy avontuurt , in veele gedeelten zy , opdat zoo het eene quam te verongelukken , het andere de schade mogelyk zoude kunnen helpen draagen. Zie toe met wien gy handelt , en wien gy vertrouwt. Vertrouw niemant , of beproef hem eerst. En tracht ook niet zonder groot gebrek van andere vertrouwt te worden : want hoe vaster gy in uwe eigene schoenen staat , hoe minder zorge , en hoe meerder eere gy zult hebben. Wees voor niemant lichtelyk borge ; want veele lyden daar groote schade door : verzoek ook niemant licht borge voor u te blyven ,

want

word. When therefore you have payments to make, provide in time, have the sum and days in continual remembrance. Rely on no other man to the last for your own payments: for so you may be deceived and crack your own credit. Be as carefull as may be not to trade above the compass of your stock. Leave not your business too much to others, but have a continuall oversight of it your self. Live not in fashion either above your rank, or too much inferiour to it: but keep in a middle way, so as your conscience may not be wounded if you should fail. Love more your honour than riches. Seek not to be credited for all that you can. When you have gained, praise God and remember the poor. Be not prodigal, for that is wasting; nor yet niggardly, for that is base. Keep still a noble and generous mind guided by a good understanding. Shun by all means evil company, and among other things take heed of horses, wine, and women, which have been the overthrow of many young merchants. Have a certain time ordinarily of being at home, and miss no man if it to be possible at time appointed. Frequent the Exchange and meeting places of merchants: for absence makes a man sometimes suspected. If  
you

want d'eene vriendschap eischt den andere. Wees zorgvuldig na te komen dat gy eens belooft hebt: want Kooplieden lyden groote schade, door dien zy haar woord niet en houden. Daarom wanneer gy eenige betaalinge te doen hebt, verzorg het in tyds: de sommen en vervaldagen altyd in u gedachten hebbende. Verlaat u tot op het laatst op niemant wegens u betaalinge: want daar door zoud gy konnen bedrogen worden, en uw eigen credit krenken. Wees zo zorgvuldig als 't mogelyk is, boven de streek van uw vermogen niet te handelen. Laat uwe dingen niet te veel op andere staan: maar hebt 'er zelf een gestadig oog op. Ga in uwen dracht, noch boven uwen staat, noch al te veel onder uwen staat: maar houd u in den middel-weg: op dat uwe conscientie niet gequetst en worde, indien gy quaamt te failleeren. Heb u eere liever dan rykdom. Tragt niet voor zoo veel vertrouwt te worden als gy kond. Als gy winst gedaan hebt, looft God en gedenk den armen. Wees niet overdaadig; want dat is verquisting: noch te gierig; want dat is verachtelyk. Houd altyd een edel en doorluchtig gemoed, door een goed verstand geleid zynde. Schuw voor alle dingen quaad gezelschap, en onder andere dingen wacht u voor paarden, wyn, en vrouwen, dewelke veele jonge Kooplieden bedorven hebben. Stel een zekeren tyd om gemeenelyk t'huis te wezen,

en

*you deal for others, do for them as for your self: you thereby gain friends and reputation. Be sure your advise be good, or have it altered, and when it is right, follow it punctually. Reckon often with your Masters or Chapmen, for short reckoning makes long friends. There are many other things doubtless, which are needfull to be taken care of, which are not possible for me to think on: but time and experience will teach you them. And think it not strange if you learn something by shame and loss: for things so learned usually are best remembered. So hoping that my advise to you herein shall not be altogether cast off, I leave you to God, and rest,*

Your faithfull Friend

D. C.

Sir,

*It may perhaps yield you content to understand, that within a few days severall Merchandizes are come into this City, which a while*

en zoo 't mogelyk is, zet niemand te leur op gezette tyden. Verkeer op de Beurfe en andere plaatsen daar Kooplieden by een komen: want afwezen veroorzaakt zomtyds dat een mensch in twyffel getrokken word. Zoo gy voor anderen handelt, doet voor haar als voor u zelve: daar door verkrygt gy vrienden en een goede naam. Weest verzeekert dat uw advys goed is, of laat het verandert worden: en wanneer 't recht is, kom het zonder misfen na. Reeken dikwils af met u Meesters of Koopluiden: want korte reekeningen veroorzaaken lange vriendschap. Daar zyn ongetwyffelt veele andere dingen die noodig zyn waargenomen te worden, die my onmogelyk zyn te bedenken; maar tyd en ervarenheid zullen u die wel leeren. En denk het niet vreemd te wezen, dat gy iets door schande en schade leert: want dingen op die wyze geleert, werden best onthouden. Dus hoopende dat myn raad aan U. in dezen, in 't geheel niet verworpen zal worden, beveel ik U. den Heere, en blyve

*U getrouwe Vriend* )

D. C.

**M***yn Heer,*

Gy zult misschien vernoecht zyn van te verstaan, dat zedert eenige dagen in deze Stad verscheide Koopmanschappen gekomen zyn, die



while since you desired to have: You do undoubtedly well know what they be. Write me then if you have inclination thereto: and also how much: but do it without delay, because I do very well know, that men shall have all things cheaper in the beginning then in the sequel (or following part) of the sale, which men shall make thereof. As to the Merchandize which you last offerd me, I have (consulted) laid it over, that I shall not find my Account (or get what I aim'd at) therein: but I inform you of Mr. N. who hath confessed to me, that he wished to have the same, in case you will exchange with him for other goods which he hath; which do vend very well. Here you see all that at present I have to say; I beseech you to answer with the first, and always to be assur'd of my Friendship.

Sir,

Your most humble and most obedient Servant

For Mr. J. M. in Genoua.

Sir,

These serve for answer of your acceptable (letter) of the 21 past; that I have well received the small chest with 20 Pieces of silk Taffety number'd and mark'd S. S. No. 5. as soon as I shall have opened the same, the vertue and quality thereof shall be advised you: I shall

omit

die gy over eenigen tyd wenschte te hebben. Gy weet zonder twyffel wat die zyn. Schryf my dan zoo gy daar toe genegen zyt, en ook hoe veel, maar doe dat zonder uitstel, om dat ik zeer wel weet dat men alles beter koop hebben zal in het begin, dan in 't vervolg van 'e verkoopinge, die men daar van zal houden. Wat belangt de Koopmanschap die gy my laatst aanbodt, ik heb overleid dat ik daar by myn reekening niet zal vinden; maar ik wyze U aan *Myn Heer N.* die my betuigt heeft, dat hy dezelve wenschte te hebben, ingeval gy een ruiling met hem wilt doen voor andere dingen die hy heeft, die zeer wel verkocht worden. Ziet hier alles wat ik u tegenwoordig te zeggen heb. Ik bid u met den eersten te antwoorden, en altyd van myne Vriendschap verzeekert te zyn. Ik ben

*Myn Heer,*

*Uw ootmoedige en onderdanige Dienaar.*

*Aan de Heer J. F. in Genoua.*

**M***yn Heer,*

In antwoord van U. E. aangename van den 21 passato diend dezen, dat het kasje met  $\frac{1}{2}$  Ps. Armoynen, genommert en gemerkt S. S. No. 5. wel hebbe ontfangen; zoo dra de zelve zal geopent hebben, werd U. E. de deugd en kwaliteit geadviseert, en zal geen Koopers verzuimen.

90 De Engelfche en Nederduitfche

omit no buyers; yet ſince the preſent heavy war makes great ſcarcity of money, I believe I ſhall be forc'd to ſtay a longer time before I ſhall be able to do any good with the ſame; but you ſhall be advis'd of the ſucceſs.

The two Bills of exchange charg'd upon Mr. B. L. of 5000 doll., of which I have communicated you the Acceptance, are written off to me in due time: for which I have credited you in your Account courant for gilders, 1301: 4: 8 with the agio of Bank money at 4 $\frac{1}{2}$  percent: wherefore pleaſe to make me debtor, that we may agree together. Further, in trading is no alteration; I refer to the enclosed Price Courant; if you ſee any profit therein, I am ready to concur with you; where with, after cordial ſalutations, I recommend you to God in mercy.

T. P.

Amſterdam Febr: the 15. 1705;

To Mr. P. C. in Milain.

Sir,

The above is copy of my laſt; ſince which I have been without any of your acceptable Letters; wherefore this will be ſhort: I will not doubt but you ſhall have had effected the orders for the buying in of the cheſt of goldſhread, which being done, pleaſe not to fail to  
ſend

men. Doch alzoo de tegenwoordige zwaare Oorlog groote schaarsheid van geld maakt, zo vertrouwt noch al lange tyd zal moeten wachten eer de zelve zal kunnen beneficeeren; 't succes werd UE. geadviseert,

De twee Wissel-brieven ten laste van *Monfr. B. L.* van 5000 Daald. waar van UE. de acceptatie hebbe gecommuniceert, zyn my ter behoорlyke tyd in Banco afgeschreven, waar van UE. op zyn reekening courant hebbe gecrediteert voor guldens 1301 : 4 : 8. met de agio van Bankgeld  $a 4\frac{1}{2}$  per cento, waar voor my gelieft te debiteeren om accoord te kunnen zyn. Vorder in Negotie geen verandering, my refereerende aan d'ingesloote Prys-Courant, UE. eenige profyt daar in ziende, ben bereid met UE. aan 'te gaan, waar mede na cordiaale groetenis God in genade bevoelen.

T. P.

In *Amsterdam*, den 15.  
February 1705.

*Aan de Heer P. C. in Milaan.*

**M**ijn Heer,

't Bovenstaande is Copia van myn laatste, t'zederd beynde my zonder UE. aangename Brieven, waar door deeze te korter zal zyn: ik wil niet twyfelen of UE. zal de ordres tot den Inkoop van het kasje Goutdraat ge-effectueert hebben, 't welk geschied zynde, gelieft niet te man-

man-

send it me over with the very first; since there is a great longing for it; and the sum thereof you may please to draw over Lyons with order on Paris upon Mr. N. N. where I have given the requisite orders for the honouring of your bills.

The Product of my cloth which is sold, that will now in a short time be due, please to bestow in a Bale of silk,  $\frac{1}{2}$  Tram and half organsin, at the price you last advised.

I will hope that you shall have sold the Russia Leather; if not, I desire you let no occasion, be neglected.

Your orders concerning the buying in of 10 Bales of Pepper, I have not yet been able to effect; the same, contrary to all mens opinions, went higher in the Companys sale in the Respective Chambers of these Lands, than was thought: but I believe that within 3 or 4 weeks the same shall be to be had at the limited price; wherein I shall let no opportunity slip.

The Convoy to Cadix, Leghorn and Smirna is granted against ultimo Junii: if you have any thing to command, I shall observe the same most diligently, Further it is in trading as you may see by the enclosed Price-courant; to which I referr my self, wherewith &c.

G. S.

Amsterdam March the 12. 1705.

Lon-

manqueeren , om my op het alderspoedigste over te zenden , alzoo daar groot verlangen na is , en 't beloop daar van kan UE. zich preva- leeren te trekken over *Lions* , met ordre op *Parys* in *Sr. N. N.* alwaar de nodige ordres ge- geven hebbe om UE. Brieven te honoreeren.

't Provenu van myn verkofte Lakens, dat nu met den eersten staat te vervallen , gelieft te be- steeden in een Baaltje Zyde ,  $\frac{1}{2}$  Tram , en half Organfin , ten pryze als UE. laatst hebbe ge- adviseert.

De Juchten wil vertrouwen dat UE. zal verkofst hebben , zoo niet , verzoeke geen oc- casie voorby te laten gaen.

De ordres nopende den Inkoop van 10 Ba- len Peper hebbe voor als noch niet kunnen ef- fectueeren , alzoo (tegen alle opinie) de zelve by de Compagnie in de respectie Kameron van deze Landen hooger zyn gelooopen als men gegift hadde ; maar yertrouwe naar verloop van 3 a 4 weeken noch tot de gelimiteerde prys zal kunnen geraaken , daar in geen gelegenheid zal laten voorby gaan.

't Convoy op *Cadix* , *Livorno* en *Smirna* is toegestaan tegens *ultimo Juny* , zoo UE. iets heeft te commandeeren , zal dezelve op het al- dernaerstigste observeeren. Vorder in Negotie als by de singesloote Prys-Courant zal kunnen zien , waar aan my refereere : waar mede &c.

G. S.

In *Amsterdam* , den 12. Maart 1705.

D

Lon-

London, 17 Octob. 1705.

Sir,

**H**aving finished my seven years Apprentiship, I am now entring into the world for employment for my self, and knowing my Trade depends upon acquaintance, I make bold to renew former friendship with you; hoping, if it lies in your power, to do me any kindness therein, you will (for the love you bear to me) do your utmost to help me, and what you shall do therein shall be acceptable to

Your Servant to command

A. Q.

## BILLS OF EXCHANGE.

Exon the 1. December 1705. for 300 pounds Sterling at 35 shilling and 6 pen Flemish.

**A**T double usance pay this my first Bill of Exchange to Mr. D. C. or order, three hundred pounds Stirling at thirty five shillings six pence Flemish for the value of Mr. J. B. and place it to my account as per advice.

Your Friend

P. P.

To Mr. H. A. Merchant  
in Amsterdam.

Am-

*London, ady den 17 October 1705.*

*Myn Heer,*

**M**Yn zeven jarigen dienst voleindigt hebbende, ben nu beginnende in de Werelt Negotie te doen voor my zelve; en wetende dat myn Neeringe veel op kennissen steunt, zo neme de stoutigheid myn voorige vriendschap met U.E. te vernieuwen, verhopende, indien het in U.E. macht is, my eenige vriendschap daar in te bewyzen, dat U.E. uw uitterste doen zult, (om de liefde die U.E. my toedraagt) om my te helpen, en het gene U.E. daar in doen zult, zal aangenaam zyn aan

U.E. dienstwillige Dienaar

*A. Q.*

*WISSEL-BRIEFVEN.*

*Exon ady 1. December 1705. voor 300 pond Sterlings a 35 schellingen en 6 groot Vlaams.*

**O**P dubbel uso betaalt dezen mynen eersten Wissel-brief aan de Heer D. C. ofte ordere, drie hondert ponden Steerlings, a vyf en dertig Schellingen, en zes groot Vlaams, de waarde van de Heer J. B. en stelt het op myn reekening als peradvys.

U.E. Vriend

P. P.

*Aan myn Heer H. A. Koopman  
tot Amsterdam.*

D 2

*Am*



Amsterdam May, the 20. 1705. £ 100  
Sterlings at 10 days Sight.

**A** *Ten days Sight pay this my first Bill of Exchange unto Mr A. B. or order one Hundred pound Sterling, value of Mr. C. D. and Company, and put it to my account as per advice from*

Your Friend and Servant  
D. E.

To Mr. A. B. Merchant  
in London.

Amsterdam the 2 May 1705, £ 150  
Sterlings at 2 ufo.

**A** *two usance Pay this my first Bill of Exchange unto Mr. E. B. or order one Hundred pound Sterling, value of the same as per advice*

Your Friend and Servant  
H. A.

To Mr. A. H. Merchant  
in London.

An Affignation.

**M** *R. O. N be pleased to pay to Mr. D. A. or to the bearer (shewer) hereof, eight hundred and fifty gilders, and it will be as satisfactory as pay'd to my self, (or, and it will*

*Amsterdam 20 May 1705, £ 100 Sterlings  
a 10 dagen Zigt.*

**A** Tien dagen Zigt Betaalt deeze myne Pri-  
mo, (of eerste) Wissel-Brief, aan den Heer  
*A. B.* of ordre, honderd ponden Sterlings, de  
waarde ontfangen van de Heeren *C. D.* en  
Compagnie, en steld op rekening als per advys  
van

*UE. dienstwillige Dienaar  
D. E.*

*Myn Heer A. B. Koopman  
te London.*

*Amsterdam, 2 May 1705. £ 150 Sterlings  
a 2 Ufo.*

**N**A twee maanden Betaalt deeze myne  
eerste Wissel-Brief, aan den Heer *E. B.*  
of ordre, hondert ponden Sterlings, de waar-  
de van dezelve, als per advys van

*UE. dienstwillige Dienaar  
H. A.*

*De Heer A. H. Koopman  
tot London.*

*Een Assignatie.*

**S**R. O. N. *UE.* gelieve aan *Sr. D H.* ofte aan  
toonder dezès, te betaalen acht hondert  
en vyftig guldens, ende het zal *UE.* tegens

78 De Engelsche en Nederduitsche  
will prove to you good payment against me.)

J. W.

In Middelburg, the 6  
June 1705.

▲ Bill of loading (*Connossement*) after the  
English manner.

**S**Hipped by the grace of God in good order,  
and well conditioned, by Robert Merchant,  
in and upon the good Ship, called the Palm-  
Tree, whereof is Master under God for this  
present voyage William Goodman, and now  
riding at anchor in the Mase by Rotter-  
dam, and by Gods grace bound for Roan,  
to wit, M: W: ten Bales of Russia Leather,  
being marked and numbred as in the mar-  
gent, and are to be delivered in the like  
good order, and well conditioned at the a-  
foresaid Port of Roan (the danger of the  
seas only excepted) unto John Liever or to  
his assigns, he or they paying freight for the  
said goods five and twenty Hollands gilliers,  
with primage and avarage accustomed. In  
witness whereof the Master or Purser of the  
said Ship hath affirmed to three Bills of Loa-  
ding, all of this tenor and date, the one of  
which three Bills being accomplished, the other  
two

my voor goede betaalinge verftrekken.

*J. W.*

*In Middelburg, den 6.*

*Juny 1705.*

*Een Connossement (A Bill of Loading) na  
de Duitſche manier.*

**I**K *Willem Goetman* van *Dordrecht*, Schipper naast God van myn Schip, genaamt *De Palm-Boom*, als nu ter tyd gereed leggende in de *Maas* by *Rotterdam*, om met den eerſten goeden Wind die God verleenen zal, te zeilen na *Rouaan*, alwaar myn rechte ontla-dinge zyn zal, oirkonde ende bekenne dat ik ontfangen hebbe onder den Overloop van myn voorſz. Schip van u *Robbert Koopman*, te weten: *M. W.* tien Baalen Juchten, al droog ende wel geconditioneert, ende gemerkt met dit voorſtaande merk. Al het welke ik be-loove te leveren (indien my God behouden reyze verleent) met myn voorn. Schip tot *Rouaan* voorſz. aan den eerzame *Joannes Lie-ver*; ofte aan zynen Facteur ofte Gedeputeerden, mits my betalende voor myn Vracht van dit voorſz. Goed vyf en twintig guldens Hollands gelt, ende de averye na de uſantien van der Zee. Ende om dit te voldoen dat voorſz. is, zoo verbinde ik my zelve ende alle myn goet, ende myn voorſz. Schip met alle zyn toebehooren. In kenniſſe der waarheid,

80 De Engelsche en Nederduitsche  
*two to stand void. And so God send the good  
Ship to her desired Port in safety. Amen. Dated  
in Rotterdam the 20. day of October 1705.*

William Goodman.

A Dutch Bond or Obligation for mony.

**I** Underwritten do acknowledge by these, re-  
ally to be indebted to Mr. H. Q. the sum  
of eight hundred gilders, for ready money to  
my content received, by me R. V. which  
said sum of eight hundred gilders I do promise  
to pay to him or the Shewer hereof without  
charges or dammages at the end of twelve  
months, precisely after the date hereof with  
the Interest of the same, according to four and  
a fourth part per cent in the year; untill the  
full payment. Hereto binding my person and  
all my goods, none excepted, setting the same  
open to the power of all Judges and Laws:  
In witness of the truth whereof I have signed  
the same with my own hand. Actum in Am-  
sterdam the 3 of November, in the year  
1705.

R. V.

A clearing of an accompt.

**T**His day the tenth of November 1705. have  
we V. L. and B. H. friendly agreed toge-  
ther,

SAMENSPRAAKEN. 81

heid, zoo hebbe ik drie Connossementen hier af onderteekend met mynen name, of myn Schryver van mynent wegen, alle van eener inhoudt, het eene voldaan, de andere van geener waarde *Geschreven in Rotterdam den 20. dag van October 1705.*

*Willem Goetman.*

*Een Duitſche Obligatie voor Geld.*

**I**K ondergeschreven bekenne mits deezen deugdelyk ſchuldig te wezen aan den *Heer H. Q.* de ſomme van acht honderd gulden voor contant geld, by my *R. V.* tot myn genoegen ontfangen, welke voorn. ſomme van acht hondert gulden ik aan hem ofte Toonder dezès beloove koſt en ſchadeloos te betaalen over twaalf Maanden, naar dato dezès precies, met den Interest van dien, tegens vier en een quart per cento in'tjaar; tot de effectueele betaalinge'toe. Hier vooren verbindende myn perſoon ende alle myne goederen, geen uitgezondert, ſtellende dezelve tot bedwang van alle Rechteren en rechten. In kenniſſe der waarheid dit met myn eigen hand onderteekent. Actum in *Amſtelredam* den 3 *November* 1705.

*R. V.*

*Een Af-reekening.*

**O**P huyden den tienden November 1705. zyn wy *V. L.* ende *B. H.* miannelyk over

D 5

Digitized by Google

een

82 De Engelsche en  
*ther, and have reckoned  
from the beginning to  
the end for certain dis-  
bursed moneys, and o-  
ther things, which I.  
V. L. demanded and be  
remained indebted to  
me by the end of the ac-  
count for the sum of  
194. guilders, which I  
acknowledge to have  
received; and herewith  
all our reckonings are  
dead and annihilated,  
and all that was stan-  
ding out between us  
satisfied. Acted in Am-  
sterdam in the house of  
A. M. in presence of  
A. B. and N. L. as  
witnesses, the 10. of  
November 1705.*

V. L. B. H.

een gekomen, ende  
hebben van alles afge-  
rekent voor verschoo-  
te penningen, en ande-  
re dingen, die ik V. L.  
was eiffchende, en hy  
my tot flot van reeke-  
ninge schuldig bleef,  
voor de somme van  
194 guldens, welke  
somme ik bekenne  
ontfangen te hebben;  
en hier mede zyn alle  
onse reekeningen dood  
ende te niet, ende alles  
wat wy met malkande-  
ren hadden uitstaan,  
voldaan. Aldus ge-  
daan binnen Amster-  
dam, ten huize van  
A. M. in de tegen-  
woordigheid van A. B.  
ende N. L. als Getui-  
gen, den 10 November  
1705.

V. L. B. H.

The

The Ten Commandments, *Exod. 20: 1, 2, 3, &c.*

Then God spake all these Words, saying:

**I** Am the Lord thy God, which have brought thee out of Egypt, out of the house of bondage.

The first Commandment.

*Thou shalt have no other Gods before my face.*

The second Commandment.

*Thou shalt not make unto thee any graven Image, nor any likeness of any thing that is in Heaven above, or that is in the Earth beneath, or that is in the waters under the earth: Thou shalt not bow down thy self to them, nor serve them; for I the Lord thy God am a jealous God, visiting [or who do visit]*

*De Tien Geboden: Exod. 20: 1, 2, 3, &c.*

*Doe sprak God alle deze woorden, zeggende:*

**I**K ben de Heere uwe God, die u uit Egiptenland, uit den diensthuize uitgeleid hebbe.

*Dat eerste Gebod.*

Gy en zult geen andere Goden voor myn aangezigt hebben.

*Dat tweede Gebod.*

Gy en zult u geen gesneden beeld, noch eenige gelykenisse maken van 't gene dat boven in den Hemel is, noch van 't gene dat onder op der Aarde is, noch van 't gene dat in de waten onder der Aarde is: Gy en zult u voor die niet buigen, noch haar dienen; want ik de Heere uwe God

D 6      ben



*the iniquity of the Fathers upon the Children, unto the third, and fourth generation of them that hate me, and shewing [or I shew] mercy unto thousands of them that love me, and keep my Commandments.*

### The third Commandment

*Thou shalt not take the Name of the Lord thy God in vain; for the Lord will not hold him guiltless that taketh his Name in vain.*

### The fourth Commandment.

*Remember the Sabbath day, to keep it Holy; six days shalt thou labour, and do all thy work, but the seventh day is the Sabbath of the Lord thy*

ben een yverig God, die de misdaad der Vadersen bezoeke aan de Kinderen, aan het derde, ende aan het vierde lid der gener die my haten, en doe barmhertigheid aan duizenden der gener die my lief hebben, ende myne Geboden onderhouden.

### *Dat derde Gebod.*

Gy en zult den Name des Heeren uwes Gods niet ydelyk gebruiken; want de Heere en zal hem niet onschuldig houden, die zynen Name ydelyk gebruikt.

### *Dat vierde Gebod.*

Gedenkt des Sabbath-daags, dat gy dien Heiligt; zes dagen zult gy arbeiden, en al uw werk doen, maar de zevende dag is de Sabbath des Heeren God,

*God, (then) thou shalt not do any work, thou nor thy Son, nor thy Daughter, nor thy Man-servant, nor thy Maid-servant, nor thy Cattle, nor thy Stranger that is within thy Gates: for in six days the Lord made Heaven and Earth, the Sea, and all that in them is, and he rested the seventh day, wherefore the Lord blessed the Sabbath-day, and hallowed it.*

**The fifth Commandment.**

*Honour thy Father, and thy Mother; that thy days may be long upon the Land; which the Lord thy God giveth thee.*

**The sixth Commandment.**

*Thou shalt not Kill.*

uwes God, dan en zult gy geen werk doen, gy noch uw' Zone, noch uwe Dochter, noch uw' Dienstknecht, noch uwe Dienstmaagd, noch uw Vee, noch uwe Vreemdeling die in uwe Poorten is; want in zes dagen heeft de Heere den Hemel ende de Aarde gemaakt, de Zee, ende alles wat daar in is, ende hy rustede ten zevenden dage, daarom zogende de Heere den Sabbath-dag, ende Heiligde den zelve.

*Dat vyfde Gebod.*

Eert uwen Vader, ende uwe Moeder; op dat uwe dagen verlangt worden in den Lande, dat u de Heere uwe God geeft.

*Dat zesde Gebod.*

Gy en zult niet Dood-slaan.

86 De Engelsche en Nederduitsche

The seventh Com-  
mandment.

*Thou shalt not com-  
mit Adultery.*

The eighth Com-  
mandment.

*Thou shalt not steal.*

The ninth Com-  
mandment.

*Thou shalt not bear  
false witness against  
thy neighbour.*

The tenth Com-  
mandment.

*Thou shalt not covet  
thy neighbours House,  
thou shalt not covet thy  
neighbours Wife, nor  
his Man servant, nor  
his Maid-servant, nor  
his Ox, nor his Ass,  
nor any thing that is  
thy neighbours.*

The H. Prayer, writ-  
ten in *Matth. 6.*  
which the Lord  
*Jesus Christ* taught

*Dat zevende Gebod.*

Gy en zult niet  
Echtbreken.

*Dat achtste Gebod.*

Gy en zult niet  
steelen.

*Dat negende Gebod.*

Gy en zult geen  
valsche getuigenisse  
spreken tegen uwen  
naasten.

*Dat tiende Gebod.*

Gy en zult niet be-  
geeren uwes naasten  
Huis, gy en zult niet  
begeeren uwes naa-  
sten Wyf, nog zynen  
Dienst-knecht; noch  
zyne Dienst-maagd,  
noch zynen Osse, nog  
zynen Ezel, noch iet  
dat uwes naasten is.

*Het H. Gebed geschre-  
ven in Matth. 6.*  
*dat de Heere Jesus*  
*Christus zyne Disci-  
his*

his Disciples, for  
to Pray thus.

*pelen geleert heeft,  
om aldus te bidden.*

**O**ur Father, which  
art in heaven,  
hallowed be thy Name,  
thy Kingdom come,  
thy will be done, as in  
Heaven (so) likewise  
upon the Earth: give  
us this day our daily  
bread, and forgive us  
our debts even as we  
forgive our debtors:  
And lead us not into  
temptation, but deli-  
ver us from evil: for  
thine is the Kingdom,  
and the power, and  
the glory, for ever,  
Amen.

**O**nze Vader, die  
in de Hemelen  
[zyt] uwen Naam  
werde geheiligt, uw'  
Koningryke kome,  
uwe wille geschiede,  
gelyk in den Hemel,  
[al/zoo] ook op der  
Aarde: ons dagelyks  
brood geeft ons he-  
den, ende vergeeft ons  
onze schulden, gelyk  
ook wy vergeven onze  
schuldenaren: Ende  
en leid ons niet in ver-  
zoekinge, maar ver-  
lost ons van den boo-  
zen: want uwe is het  
Koningryk, ende de  
kracht, ende de heer-  
lykheid in der eeu-  
wigheid, Amen.

The Creed.

Het Geloof.

**I** Believe in God the  
Father, the Almighty  
maker (or Creator)

**I**K Geloof in God  
den Vader, den  
Almagtigen Schepper  
of

*of Heaven and Earth; and in Jesus Christ his Only Son, our Lord, which was conceived by the Holy Ghost, born of the Virgin Mary, suffered under Pontius Pilate, was crucified, ayed, and buried, and descended into Hell.*

That is: Continued in the state of the Dead, and under the power of death till the third day.

*The third day he arose again from the dead, he ascended into Heaven, and sitteth on the right hand of God the Father Almighty, from thence he shall come to judge the living, and the dead.*

*I believe in the Holy Ghost: I believe an Holy Catholick Chri-*

des Hemels ende der Aarde; Ende in Jesus Christus zynen Eeniggeboren Zoon, onzen Heere, die ontfangen is van den Heiligen Geest, geboren uit de Maagd Maria, die geleeden heeft onder Pontius Pilatus; is gekruist, gestorven, ende begraven, nedergedaald ter Hellen.

*Dat is: bleef in den stand der Dooden, ende onder de magt des doods, tot op den derden dag.*

Ten derden dage wederom opgestaan van den dooden, opgevaren ten Hemel, en zit ter regterhand Gods des Almagtigen Vaders, van daar hy komen zal om te oordeelen, de leevende, ende de dooden.

Ik geloof in den Heiligen Geest: Ik geloof een Heilige al-

*stian*

*stian Church, the communion of Saints, the forgiveness of sins, the resurrection of the body and the life everlasting. Amen.*

Familiar Phrases.

Phrases between a Governess and a young Gentle-woman.

**I** *Am very sleepy.*  
*Let me sleep.*  
*Do you sleep?*  
*Are you in bed still?*  
*Awake.*  
*You sleep too much.*  
*You are very sleepy.*

*Rise quickly.*  
*Why will you not make haste?*  
*Are you up?*  
*Is your sister up?*  
*Take care; You will catch cold.*

gemeine Christelyke Kerk, gemeenschap der Heiligen, vergeevinge der zonden, opstanding des vleeschs, ende een eeuwig leven, *Amen.*

*Gemeene Spreekwyzes.*

*Spreekwyzes tusschen een Gouvernante, en een Jonge Juffer.*

**I** *K ben zeer slaperig.*  
*Laat my slaapen.*  
*Slaapt gy?*  
*Bent gy nog te bed?*  
*Ontwaak.*  
*Gy slaapt al te veel.*  
*Gy bent zeer slaperig.*  
*Sta met der haast op.*  
*Waarom wilt gy u niet haasten?*  
*Zyt gy al op?*  
*Is uw Zuster al op?*  
*Draag zorg, gy zult koude vatten.*

*Blow*

90 De Engelsche en Nederduitsche

*Blow your nose.  
Put on my Cloths.*

*Dress my head.  
Take that clean  
shift.*

*Wash your hands.*

*Comb my head.*

*Lace me.*

*Help me.*

*Have you done?*

*Say now your prayer.*

*Begin again.*

*Where is your prayer  
Book?*

*Fetch your Bible.*

*Read a Chapter.*

*Read softly.*

*Spell that word.*

*You do not read well.*

*You read too fast.*

*You learn nothing.*

*You observe nothing.*

*You do not study.*

*You are idle.*

*You do not know  
your lesson.*

*There is your lesson.*

*Why do you speak  
English to me?*

*Speak always Dutch.*

*Snuut uw neus.*

*Doe myne kleede-  
ren aan.*

*Zet myn kap.*

*Neem dat schoon  
hemd.*

*Wasch uw handen*

*Kem myn hoofd.*

*Ryg my.*

*Help my.*

*Hebt gy gedaan?*

*Zeg nu uw gebed.*

*Begin op nieuws.*

*Waar is uw gebede  
boek?*

*Haal uw Bybel.*

*Lees een Kapittel.*

*Lees zachtjes.*

*Spel dat woord.*

*Gy leeft niet wel.*

*Gy leeft al te rad.*

*Gy leert niets.*

*Gy let nergens op.*

*Gy bevlytigt u niet.*

*Gy zyt luy.*

*Gy kent u les niet.*

*Daar is uw Les.*

*Waarom spreekt gy  
Engels tegens my.*

*Spreek altyd Duits.*

*Will*

*Will you eat your  
break-fast?*

*What will you have  
for your break-fast?*

*Take your work.*

*Say what you will  
have.*

*Show me your work.*

*That is not well.*

*You make mouths.*

*It is dinner time.*

*Leave your work.*

*Sit at Table.*

*Sit you down.*

*Put your Napkin  
before you.*

*Where is your knife?*

*Bless the Table.*

*Eat some potage.*

*Eat some.*

*Will you have some  
mutton.*

*Will you have fat or  
lean?*

*Do you love fat?*

*Will you have some  
of that?*

Wilt gy ontbyten?

Wat wilt gy tot uw  
ontbyt hebben?

Neem uw Werk.

Zeg wat gy hebben  
wilt.

Toon my uw werk.

Dat is niet wel.

Gy trekt uw mond  
scheef.

't Istyd om 't Mid-  
dagmaal te houden.

Laat uw Werk  
staan.

Zit aan de Tafel.

Zit neer.

Doe uw Servet  
voor.

Waar is uw Mes?

'Zegen de Tafel (of  
bid).

Eet wat Warmoes.

Eet 'er wat van.

Wilt gy wat Schaa-  
pen vlees hebben?

Wilt gy vet of ma-  
ger hebben?

Eet gy gaern vet?

Wilt gy daar wat  
van hebben?



*Do you love sauce?*

Houd gy wel van saus?

*Tell me what you love.*

Zeg my wat gy graag eet.

*Eat.*

Eet.

*You do not eat.*

Gy eet niet.

*Will you have a bone?*

Wilt gy een been hebben?

*There is the wing of a Pullet.*

Daar is een voorbout van een Kuiken.

*Eat bread with your meat.*

Eet brood tot uw kost, (of vleesch.)

*You do not eat bread with your meat.*

Gy eet geen brood tot u kost.

*Have you drunk.*

Hebt gy gedronken?

*Call for some drink.*

Eisch drinken.

*Is this meat good?*

Is deeze spys goed?

*Will you have any more of it?*

Wilt gy 'er ook nog wat van hebben?

*Have you eaten enough?*

Hebt gy genoeg gegeten?

*Have you dined well?*

Hebt gy een goed Middagmaal gedaan?

*Do you love cheese?*

Houdt gy wel van Kaas?

*Give grace.*

Dank nu.

*Go to play.*

Ga speelen.

*You must make this up again.*

Gy moet dit weer verdoen.

*Have you a good needle?*

Hebt gy een goede Naald?

*Have you got some thread?*

*Go to dance.*

*Have you danced?*

*Exercise your self.*

*Dance a Courant.*

*You do not dance well.*

*Stand right.*

*Raise up your head.*

*Do the reverence.*

*Look upon me.*

*Is your Master gone?*

*Have you done already?*

*Go to sing.*

*Carry your book with you.*

*Come to work again when you have done.*

*Have you sung?*

*Have you a new lesson?*

*You do not sing well.*

*Sing a Song.*

*Go to play on the Guitarre.*

*There is your Guitarre.*

Hebt gy garen gekreegen?

Gaa danzen.

Hebt gy gedanst?

Oefen u zelve.

Dans een Courant.

Gy danst niet wel.

Staa recht over end.

Houd uw Hoofd recht op.

Doe uw eerbiedigheid.

Zie my aan.

Is uw Meester heen gegaan?

Hebt gy alreede gedaan?

Gaa zingen.

Neem uw boek met u.

Kom weer te werk als gy gedaan hebt.

Hebt gy gezongen?

Hebt gy een nieuwe Lesse?

Gy zingt niet wel.

Zing een Lied.

Gaa speel op de Luit.

Daar is uw Luit.

Re-

94 De Engelsche en Nederduitsche

*Repeat your lesson.*

*You do not know it.*

*You know nothing.*

*Is your Guitarre in tune.*

*Can you tune your Guitarre?*

*Your Chanterel is worth nothing?*

*You do not bo'd your Guitarre well.*

*Return to your work.*

*Go and learn Dutch.*

*Where have you put your Grammar?*

*Look for your Book*

*What lesson have you?*

*What Dialogue have you read?*

*Read before me.*

*You do not pronounce well.*

*Can you say your lesson by heart?*

*You have no memory.*

*You take no pains.*

Herhaal uwe Les.

Gy kentze niet.

Gy kent'er niets van.

Is uw Luit wel gesteld?

Kont gy uw Luit wel stellen?

Uw kleine snaar deugt niet.

Gy houd uw Luit niet wel.

Ga weer aan uw Werk.

Ga en leer Duits.

Waar hebt gy uw Letterkonst gelaten?

Zie na uw Boek.

Wat voor een Les hebt gy?

Welke t'zamen-spreeking hebt gy gelezen?

Lees my eens voor.

Gy spreekt niet wel uit.

Kont gy uw Les van buiten?

Gy kont niet onthouden.

Gy doet 'er geen moeite toe.

Go

*Go and walk in the Garden.*

*Do not over-heat your self.*

*Come again quickly.*

*What will you have for your supper?*

*Come to supper.*

*Eat some milk.*

*Do not eat so much fruit.*

*You will be sick.*

*Fruit is not good for you.*

*'Tis time to go to bed.*

*Go to bed.*

*Undress your self.*

*Pray to God.*

*Rise to morrow be-  
times.*

*Do you understand  
him well?*

*Did you understand  
what he said?*

*Do you understand  
what he says?*

*Do you understand  
me well?*

Ga en kuyer wat in  
de Tuin.

Maak u zelven niet  
te heet.

Kom ras weer.

Wat wilt gy t'avont  
eeten?

Kom om uw avond-  
maal te eeten.

Eet wat melk.

Eet zo veel fruit  
niet.

Gy zult'er ziek van  
worden.

Fruit is niet goed  
voor u.

't Is tyd om na bed  
te gaan.

Ga na bed toe.

Ontkleed u.

Bid God.

Sta morgen vroeg  
op.

Verstaat gy hem  
wel?

Verstond gy wel  
wat hy zeide?

Verstaat gy wat hy  
zegt?

Verstaat gy my wel?

96 De Engelsche en Nederduitsche

*I do not understand you.*

*I understand you well.*

*Do you understand Dutch?*

*I do not understand it.*

*I understand it well.*

*Doth the Master understand it?*

*Have you understood me?*

*I did not understand you.*

*I understood you well.*

*Have you understood him?*

*Have you understood her?*

*Have you understood them?*

*Have you understood them?*

*I do not know what you say?*

*What do you say?*

*What have you said?*

*I heard it.*

*I never heard it.*

Ik versta u niet.

Ik versta u wel.

Verstaat gy Duits?

Ik versta 't niet?

Ik versta 't wel.

Verstaat het de Meester wel?

Hebt gy my verstaan?

Ik verstond u niet.

Ik verstond u wel.

Hebt hy hem verstaan?

Hebt gy haar verstaan?

Hebt gy hen verstaan?

Hebt gy heur verstaan?

Ik weet niet wat gy zegt.

Wat zegt gy?

Wat hebt gy gezegd?

Ik hoorde het.

Ik heb het nooit gehoord.

Oni

*One told it me.*

*They say so.*

*Every one saith it.*

*The Master told it me.*

*Madam did not tell it me.*

*Did he tell it to you.*

*Did she tell you so?*

*When did you hear it?*

*I heard it this day.*

*Who told you that?*

*I do not believe it.*

*'T is a Chimera.*

*What doth he say?*

*What doth she say?*

*What did he say to you?*

*What did she say to you?*

*He said nothing to me?*

*She said nothing to me.*

*He told me no news.*

*Master told me some news.*

Iemand heeft het my gezegd.

Zy zeggen zo.

Elk een zegt het.

De Meester heeft het my gezegd.

Juffrouw heeft het my niet gezegd.

Heeft hy't u gezegd?

Heeft zy u so gezegd?

Wanneer hebt gy't gehoord?

Ik hoorde't van daag.

Wie heeft u dat gezegd?

Ik geloof het niet.

't Is een verlichtfel.

Wat zegt hy?

Wat zegt zy?

Wat zeide hy tegens u?

Wat zeide zy tegens u?

Hy zeide niets tegens my.

Zy zeide niets tegen my.

Hy heeft my geen nieuws verteld.

De Meester heeft my wat nieuws verhaald.

E De

98 De Engelsche en Nederduitsche

*Do not tell him that.*

*I will tell him*

*I will not tell him.*

*I will not tell them.*

*Do not tell them.*

*Have you said that?*

*No, I did not say it.*

*The Master told it  
me.*

*Do you know him?*

*Do you know her?*

*Do you know them?*

*I do not know them.*

*We know one ano-  
ther?*

*We do not know one  
another.*

*I think I know him.*

*I think I have seen  
him.*

*I have known him.*

*I have known her.*

*We have known one  
another.*

*He did know me well.*

*She did know me well.*

*I never knew him.*

Zeg hem, dat niet.

Ik zal't hem zeggen.

Ik zal 't, hem niet  
zeggen.

Ik zal 't hen niet  
zeggen.

Zeg het hen niet.

Hebt gy dat gezeid?

Neen ik heb 't niet  
gezeid.

De Meester heeft  
het my gezeid.

Kent gy hem?

Kent gy haar?

Kent gy hen?

Ik ken hen niet.

Wy kennen mal-  
kander wel.

Wy kennen mal-  
kander niet.

Ik denk dat ik hem  
ken.

Ik meen dat ik hem  
gezien heb.

Ik heb hem gekend.

Ik heb haar gekend.

Wy hebben mal-  
kander gekend.

Hy kende my wel.

Zy kende my wel.

Ik heb hem nooit  
gekend.

*Do*

<i>Do you know me?</i>	Kent gy my?
<i>Do you not know me?</i>	Kent gy my niet?
<i>I have forgot your name.</i>	Ik heb uwen naam vergeten.
<i>Have you forgot me?</i>	Hebt gy my vergeten?
<i>Doth she know you?</i>	Kent zy u?
<i>Doth Master . . . know you?</i>	Kent Meester . . . u?
<i>Master . . . doth not know me.</i>	Meester . . . kent my niet.
<i>Mistriss doth not know me.</i>	Juffrouw kent my niet.
<i>Master . . . knows me well.</i>	Meester . . . kent my wel,
<i>He doth not know me.</i>	Hy kent my niet.
<i>He doth not know me any more.</i>	Hy kent my niet meer.
<i>He hath forgot me.</i>	Hy heeft my vergeten.
<i>She knows me no more.</i>	Zy kent my niet meer.
<i>Do you see one another?</i>	Ziet gy malkander?
<i>I see him every day.</i>	Ik zie hem alle dagen.
<i>I see her every day.</i>	Ik zie haar alle dagen.
<i>We see one another often.</i>	Wy zien malkander dikwils.
<i>We see one another no more.</i>	Wy zien malkander niet meer.



*I see them often.*

*I have not seen him  
this great while.*

*I did not see her this  
great while.*

*I have not seen them  
this great while.*

*One sees you no more.*

*One never sees you.*

*'T is a miracle to see  
you.*

*We saw one another  
formerly.*

*Master ... saw me.*

*He never saw me.*

*I saw him but once  
in my life.*

*I have seen him by  
chance.*

*I see him no more.*

*Go to see there.*

*When will you see  
Master. . .*

*I have the honour to  
know him.*

Ik zie hen dikwils.

Ik heb hem in lang  
niet gezien.

Ik heb haar in lang  
niet gezien.

Ik heb hen in lang  
niet gezien.

Men ziet u niet meer.

Men ziet u nooit.

't Is een wonder u  
te zien.

Wy hebben mal-  
kander voor deezen  
wel gezien.

Meester . . . heeft  
my gezien.

Hy heeft my nooit  
gezien.

Ik heb hem maar  
eens van myn leeven  
gezien.

Ik heb hem by ge-  
val gezien.

Ik zie hem geen  
meer.

Ga om daar te zien.

Wanneer zult gy  
Meester . . . gaan be-  
zoeken?

Ik heb de eere van  
hem te kennen.

*I will see him after noon.*

*Pray remember me to him.*

*What is it a Clock?*

*What a Clock do you think it is?*

*See how late it is.*

*Do you know what a Clock it is?*

*Tell me what a Clock it is.*

*I do not know what a Clock it is.*

*One of the Clock struck just now.*

*'T is a quarter past one.*

*It is half an hour past one.*

*It is three quarters past one.*

*Two of the Clock will strike presently.*

*It has not struck one yet.*

*It has not struck two yet.*

*I have not heard the Clock.*

*'T is two by the Sun.*

Ik zal hem naa de Middag zien.

Doe myn groetniffe aan hem.

Hoe laat is 't?

Hoe laat denkt gy dat het is?

Zie hoe laat het is.

Weet gy ook hoe laat het is?

Zeg my eens hoe laat het is.

Ik weet niet hoe laat het is.

't Is zo even een uun geflagen.

't Is een quartier over eenen.

't Is half twee.

't Is een quartier voor twee.

't Zal dadelyk twee slaan.

't Heeft noch geen een geflagen.

't Heeft noch geen twee geflagen.

Ik heb de Klok niet gehoord.

't Is twee by de Zon.

102 De Engelsche en Nederduitsche

*'T is between three  
and four.*

*It struck four just  
now*

*It has struck five.*

*About ten of the Clock.*

*This Clock goes too  
fast.*

*This Clock goes too  
slow.*

*'T is but one by my  
Watch.*

*The Clocks do not  
agree.*

*See by the Sun.*

*The hour is passed.*

*His hour was come.*

*Where is your hour-  
glass?*

*Have you an hour-  
glass?*

*Within eight days.*

*Within a fortnight.*

*Speak out.*

*You speak too low.*

*Towards night.*

*At night.*

*Come this way.*

*'t Is tusschen drien  
en vieren.*

*'t Heeft zo even vier  
geslagen.*

*'t Heeft vyf geslagen.*

*Ontrent tien uuren.*

*Dit Uurwerk gaat  
te rad.*

*Dit Uurwerk gaat  
te langzaam.*

*'t Is noch maar een  
uur by myn Uurwerk.*

*De Klokken ver-  
scheelen.*

*Zie aan de Zon.*

*'t Uur is gepasseert.*

*Zyn uur was geko-  
men.*

*Waar is uw Zand-  
looper?*

*Hebt gy een Zand-  
looper?*

*Binnen acht dagen.*

*Binnen veertien da-  
gen.*

*Spreek uit.*

*Gy spreekt al te  
zacht.*

*Tegen den Avond.*

*t'Avond.*

*Kom dit heen.*

*Go by that way.*

*Pass this way.*

*Pass that way.*

*Let us pass the other side.*

*On the right hand.*

*On the left hand.*

*By the Sun.*

*By the Moon.*

*Turn upon your right hand.*

*The sixth house of the street on the left hand.*

*Are you married?*

*How many times have you been married?*

*How many Wives have you had?*

*Are your Father and Mother living still?*

*Sir, is your Father living?*

*His Father and Mother are dead.*

*Is your Mother living?*

*My Mother is dead.*

*My Father is dead.*

*My Father died*

Gaa die weg langs.

Gaa dit heen.

Gaa dat heen.

Laat ons aan de andere zyde gaan.

Ter rechterhand.

Ter linkerhand.

By de Zon.

By de Maan.

Slaa dan uw rechterhand om.

Het zesde huis van de straat aan de linkerhand.

Bent gy getrouwd?

Hoe dikwils bent gy al getrouwt geweest?

Hoe veele vrouwen hebt gy al gehad?

Zyn uw Vader en Moeder nog in't leven?

Myn Heer leeft uw Vader nog?

Zyn Vader en Moeder zyn dood.

Is uw Moeder nog in 't leven?

Myne Moeder is dood.

Myn Vader is dood.

Myn Vader is al over

*four years ago.*

*My Mother is married again.*

*My Father is married again.*

*Is Master ... married?*

*Is Mistris ... married?*

*How many Children have you?*

*I have four.*

*Sons or Daughters?*

*I have a Son and three Daughters.*

*How many Brothers have you?*

*I have four.*

*I have none.*

*How many Sisters have you?*

*How old is Master?*

*How old is Mistris?*

*How many Children hath he?*

*How many hath she?*

*When will you go into the Country*

*The Master is gone into the Country.*

*My Lady is gone to London,*

vier jaaren gestorven.

Myn Moeder is weer getrouwd.

Myn Vader is weer getrouwd.

Is Monsieur ... getrouwd?

Is Juffrouw ... getrouwd?

Hoe veel Kinderen hebt gy?

Ik heb 'er vier.

Zonen of dochters?

Ik heb een Zoon, en drie Dochters.

Hoe veele Broeders hebt gy?

Ik heb 'er vier.

Ik heb 'er geen.

Hoe veel Zusters hebt gy?

Hoe oud is Monfr.?

Hoe oud is Juffr.?

Hoe veel Kinderen heeft hy?

Hoe veel heeft zy'er?

Wanneer gaat gy na buiten, of op't Land?

De Meeſter is na buiten gegaan.

Mejuffrouw is na Londen gegaan. Is

*Is your Sister married?*

*When was she married?*

*She is not married?*

*She is going to be married.*

*She will not marry.*

*I will not marry.*

*'T is very cold.*

*I am very cold.*

*Are you not cold?*

*How cold is it?*

*Warm your self.*

*Let us warm our selves.*

*Come near the fire.*

*Let us come near the fire.*

*Make a good fire.*

*Make a fire.*

*Blow the fire.*

*Kindle the fire.*

*The fire is out.*

*Put a Fagot in the fire.*

*Let us burn a Fagot.*

*Put Coal into the fire.*

*Is uw Zuster getrouwd?*

*Wanneer is zy getrouwd.*

*Zy is nog onge-  
trouwd.*

*Zy zal gaan trouwen.*

*Zy wil niet trouwen.*

*Ik wil niet trouwen.*

*'t Is zeer koud.*

*Ik ben zeer koud.*

*Bent gy niet koud?*

*Hoe koud is 't!*

*Warm u wat.*

*Laatenwe ons wat warmen.*

*Kom digt by 't vuur.*

*Laat ons by 't vuur komen.*

*Leg een goed vuur aan.*

*Leg een vuur aan.*

*Blaas het vuur aan.*

*Steek het vuur aan.*

*'t Vuur is uit.*

*Leg een takkebos in 't vuur.*

*Laat ons een takkebos branden.*

*Leg kolen aan 't vuur.*

*Put out the fire.*

*Light the Candle.*

*Put out the Candle.*

*The fire is now half  
alive.*

*There is a good fire.*

*That Coal burns well.*

*Snuff the Candle.*

*This is good Wood.*

*It rains.*

*The wind blows.*

*The wind is high.*

*It freezes.*

*It thaws.*

*It snows.*

*It hails.*

*Doth it freeze?*

*Doth it snow?*

*Good chear and good  
fire.*

*Are you not cold?*

*Do you burn Coal in  
Holland?*

*Come and warm  
your self.*

*Is it so cold at Paris  
as at London?*

*It is colder in Swed-  
land than here.*

*This is a very me-  
lancholy day.*

Doof het vuur uit.

Steek de kaars aan.

Doe de kaars uit.

't Vuur is half ge-  
glommen.

Daar is een goed vuur  
Die koolen branden  
wel.

Smuit de Kaars.

Dit is goed hout.

Het regent.

Het waait.

Het is een harde wint.

Het vriest.

Het doort.

Het sneeuwt.

Het hagelt.

Vriest het?

Sneeuwt het?

Goede cier en een  
goed vuur.

Zyt gy niet koud?

Brandt gy koolen in  
Holland?

Kom en warm u  
wat.

Is het te Parys wel zo  
koud als te Londen?

Het is in Zweden  
kouder als hier.

Dit is een zwaarmoe-  
dige dag. *The*

*The days are very short.*

*'Tis not day-light at seven of the Clock,*

*'Tis not day-light at five of the Clock.*

*The nights are very long.*

*It doth nothing but rain.*

*One cannot tell how to spend his time.*

*The Winter doth not please me.*

*It is soon night.*

*One cannot see any more at five.*

*'T is a dying season.*

*It is misty.*

*One cannot see neither heaven nor earth.*

*It is very dark.*

*The days begin to lengthen.*

*The days are a little longer.*

*It is not so cold to day as yesterday.*

*'T is colder to day than yesterday.*

De dagen zyn zeer kort.

't Is te zeven uuren nog geen dag.

't Is te vyf uuren niet meer dag.

De nachten zyn zeer lang.

Het doet niet dan regenen.

Men weet niet hoe men zyn tyd zal doorbrengen.

Ik heb geen zin in de Winter.

't Is met der haast avond.

Men kan te vyven niet meer zien.

't Is een afgaande tyd.

Het is mistig.

Men kan Hemel noch Aarde zien.

Het is zeer duister.

De dagen beginnen te lengen.

De dagen zyn al een weinig langer.

't Is van daag zo koud niet als gisteren.

't Is van daag kouder dan gisteren. 'Tis



108 De Engelsche en Nederduitsche

'T is very cold still.

It was yesterday very cold.

It was colder last year.

This is a very cold Winter.

We have had no Winter yet.

The Winter is gone.

We had a terrible Winter two years ago.

Do you remember the great Winter?

I never saw so cold a Winter.

'T is fine weather.

It is a fine day.

Let us go a walking.

The days are very long.

'T is fine in the Country.

There is a fine nose-gay.

That nose-gay smells well.

't Is noch vry koud.

't Was gisteren zeer koud.

Het was verleeden jaar kouder.

Dit is een zeer koude Winter.

Wy hebben nog geen Winter gehad.

De Winter is verby.

Wy hadden over twee Jaar een vreeslyke Winter.

Mag u die harde Winter nog wel heugen?

Ik heb noch nooit zo een koude Winter meer beleefd.

't Is mooi weer.

Het is een schoone dag.

Laat ons wat gaan wandelen.

De dagen zyn zeer lang.

't Is nu mooi op 't Land.

Daar is een mooi ruikertje.

Die ruiker ruikt wel.

*Let us go and walk  
in the Garden.*

*Let us go into the  
shadow.*

*Let us enter into that  
green Arbor.*

*How do you call  
that flower?*

*There is a fine flower*

*These are fine violets.*

*Let's gather some.*

*Make me a nosegay.*

*There are fine roses.*

*What rose-tree is  
that?*

*Give me one.*

*Take one.*

*There is a fine alley.*

*The trees are very  
green.*

*Give me that Tulip.*

*It begins to be hot.*

*I have eaten Cher-  
ries already.*

Laat ons wat in de  
Tuin gaan wandelen.

Laat ons in de scha-  
dow gaan.

Laat ons onder dat  
groen prieel gaan.

Hoe heet die Blom?

Daar is een mooie  
blom.

Dat zyn schoone  
Violetten.

Laat 'er ons wat  
plukken.

Maak my een rui-  
kertje.

Daar zyn schoone  
Roozen.

Wat is dat voor een  
Roozeboom?

Geef 'er my een.

Neem'er een.

Dat is een mooie  
Laan.

De boomen zyn  
zeer groen.

Geef my die Tulp.

't Begint heet te  
worden.

Ik heb alreede Kar-  
sen gegeten.

110 De Engelsche en Nederduitſche

*Let us go abroad.*

*Let us walk.*

*Let us go into the  
Spring-Garden.*

*The Weather is very  
sweet.*

*The air is very tem-  
perate.*

*Will you be pleased to  
walk after supper?*

*We had no Spring.*

*The seasons are out  
of order.*

*'Tis a little Winter.*

*Nothing is forward.*

*All is too forward.*

*How hot is it!*

*'Tis very hot to day*

*'T is an exceeding  
heat.*

*I cannot endure the  
heat.*

*I do not love heat.*

*I sweat.*

*I sweat all over.*

Laat ons eens uit-  
gaan

Laat ons wat kuijeren.

Laat ons in de Fon-  
tein-hof gaan

't Weer is zeer lief-  
lyk.

De lucht is zeer ge-  
maatigd.

Belieft het u naa de  
Avondmaaltyd wat te  
wandelen.

Wy hebben geen  
Lente gehad.

De ſaizoenen zyn  
uit hunne order.

Dat is een korte  
Winter.

Niets is voorlyk.

Alles is al te voorlyk.

Hoe heet is 't!

't Is zeer heet van  
daag.

't Is een geweldige  
hitte.

Ik en kan de hitte  
niet verdragen.

Ik ben geen liefheb-  
ber van hitte.

Ik zweet.

Ik ben overal be-  
zweet.

*Heat kinder s me from sleeping.*

*'Tis not so hot to day as it was yesterday.*

*I am very hot.*

*We have a very hot summer.*

*The air is colder.*

*'T is choking heat.*

*I never felt such heat.*

*Is it as hot in France as here?*

*It is hotter there.*

*It is very hot there.*

*Let us go a swimming.*

*Let us go to wash our selves.*

*The heat is over.*

*I can do nothing during the heat.*

*The cold comes.*

*We want rain.*

*There are abundance of fruits this year.*

*There is a fine Melon.*

*Do you love Melons?*

De hitte hindert my van slaapen.

't Is van daag zo heet niet als gisteren.

Ik ben zeer heet.

Wy hebben een zeer heete Zomer.

De Lugt is koelder.

't Is smachtend heet.

Ik heb noch nooit zulk een hitte gevoelt.

Is het wel zo heet in Frankryk als hier?

't Is heeter daar.

't Is daar zeer heet.

Laat ons gaan zwemmen.

Laaten we ons gaan baaden.

De hitte is al over.

Ik kan niets doen zo lang het zo heet is.

De koude komt.

Wy hebben regen van noode.

Daar zyn zeer veel vruchten dit jaar.

Dat is een schoone Meloen.

Eet gy gaern Meloener?

*We*

*We are going into  
the Country.*

*'T is too hot.*

*Let us not go out.*

*It thunders.*

*It lightens.*

*'T is a great storm.*

*Corns are spoiled.*

*We are in the Dog-  
days.*

*The Dog-days are  
passed.*

*The days are very  
much shortened.*

*'T is cold in the mor-  
ning.*

*The Vintages are fine  
this year.*

*The Winter comes.*

*The Winter is at  
hand.*

*The evenings are long.*

*'T is good to be near  
the fire.*

*There is abundance  
of wines this year.*

*Wine is cheap.*

*The Vines were fine.*

*They have gathered  
a world of fruit.*

Wy gaan na 't Land  
(of na buiten).

't Is al te heet.

Laat ons niet uitgaan.

Het Donderd.

Het Bliksemt.

't Is een zware storm.

't Koorn is bedurven.

Wy zyn in de honds-  
dagen.

De hondsdagen zyn  
al voorby.

De dagen zyn al veel  
gekort.

't Is koel 's morgens.

't Is een goede Wyn-  
oogst dit jaar.

De Winter komt aan.

De Winter staat  
voor de hand.

De avonden zyn lang.

't Is nu goed dicht  
by een vuur.

Daar is dit jaar zeer  
veel wyn gevallen.

De wyn is goed koop.

De Wyngaarden  
stonden schoon.

Zy hebben magtig  
veel vruchten verga-  
derd.

*The*

*The new Wine is good.*

*It was very hot in Holland this Summer.*

*The fire begins to smell well.*

*'Tis neither cold nor hot.*

*The cold weather is come.*

Dialogues, between two persons.

The first Dialogue.

**G**ood morrow Sir.

*Your servant.*

*I am yours.*

*How do you do?*

*At your service.*

*I am very glad to see you.*

*I most humbly thank you.*

*How doth the Gentleman your Cousin?*

*He is well, I thank God.*

De nieuwe Wijn is goed.

't Is van deeze 'Zomer zeer heet in Holland geweest.

't Vuur begint nu aangenaam te worden.

't Is niet koud noch heet.

't Koude weer is nu gekomen.

*t' Samenspraaken tus-  
schen twee Personen.*

*De eerste t'Zamen-  
spraak.*

**G**oeden morgen Heer.

Uw dienaar.

Ik ben de uwe.

Hoe vaart gy?

t'Uwen dienst.

Ik ben blyde u te zien.

Ik bedank u ootmoediglyk.

Hoe vaart myn Heer, u Neef?

Hy is wel, God dank.

214 De Engelfche en Nederduitsche

*I believe he is well.*

*He was well yesterday night.*

*He was well the last time I saw him.*

*Where is he?*

*In the Country.*

*In Town.*

*At home.*

*He is gone out.*

*How doth Mistris?*

*She is well.*

*I believe she is well.*

*She was well yesterday morning.*

*Have you seen Master?*

*I saw him yesterday.*

*I saw him the other day.*

*I saw him last week.*

*I saw him just now.*

*I saw him to day.*

*How doth he do?*

*Very well.*

*Ik geloof dat hy wel is.*

*Hy was gister avond nog wel.*

*Hy was wel toen ik hem lest zag.*

*Waar is hy?*

*Op 't land.*

*In de stad.*

*Te huis.*

*Hy is uitgegaan.*

*Hoe vaart Juffrouw?*

*Zy is wel.*

*Ik geloof dat zy wel is.*

*Zy was gisteren morgen nog wel.*

*Hebt gy myn Heer gezien?*

*Ik heb hem gisteren gezien.*

*Ik heb hem nog over een dag of ettelyk gezien.*

*Ik heb hem verleden week gezien.*

*Ik zag hem zo even.*

*Ik heb hem van daag gezien.*

*Hoe vaart hy?*

*Zeer wel.*

*Have you been at  
the Court?*

*I was there yesterday.*

*I come from thence*

*Do you know that  
Gentleman?*

*I know him well.*

*I do not know him.*

*I know him by sight.*

*I know him by reput-  
ation.*

*I have the honour to  
know him.*

*I have not the ho-  
nour to know him.*

*Do you know that  
Gentlewoman?*

*I know her well.*

*I do not know her.*

*I know her by sight.*

*I have the honour to  
know her.*

*I have not the ho-  
nour to know her.*

*When did you see  
Madam?*

*When did you see  
her?*

*I saw her yesterday.*

Bem gy aan 't Hof  
geweest?

Ik was daar gisteren.

Ik kom 'er van daan.

Kent gy dien Heer?

Ik ken hem wel.

Ik ken hem niet.

Ik ken hem van  
aanzien.

Ik ken hem door  
zyn goede naam.

Ik heb de eere hem  
te kennen.

Ik heb de eere niet  
van hem te kennen.

Kent gy die Juf-  
frouw?

Ik ken haar wel.

Ik ken haar niet.

Ik ken haar van aan-  
zien.

Ik heb de eere haar  
te kennen.

Ik heb de eere niet  
van haar te kennen.

Wanneer hebt gy  
Juffrouw gezien?

Wanneer zaagt gy  
haar?

Ik zag haar gisteren.



116 De Engelsche en Nederduitsche

*A great while ago.  
From whence come  
you?*

*I come from Lon-  
don.*

*From the Court.*

*From Master.*

*What news?*

*I know none.*

*I have not read the  
Gazette.*

*Whither do you go?*

*I go to Westminster.*

*To the Court.*

*To Whitehall.*

*To the Play-house.*

*To France.*

*To Madam.*

*To Church.*

*To our house.*

*Hard by.*

*To see a Friend.*

*Remember me to  
Mistress.*

*Do me that friend-  
ship.*

*I will not fail.*

*Fare well.*

Lang geleden.  
Waar van daan  
komt gy?

Ik kom van Lon-  
den.

Van 't Hof.

Van Meester.

Wat nieuws?

Ik weet van geen.

Ik heb de Courant  
niet gelezen.

Waar gaat gy?

Ik ga na Westmun-  
ster.

Na 't Hof.

Na Withall.

Na de Schouburg.

Na Vrankryk.

Na Juffrouw.

Na de Kerk.

Na onzent.

Dicht by.

Om een Vriend te  
bezoeken.

Myn groetenis aan  
Juffrouw.

Doe my die Vriend-  
schap.

Ik zal niet missen.

Vaar wel.

The second Dialogue between two Gentlewomen.

**M** *Adam, your most humble servant.*

*I am yours.*

*Are you well?*

*Yes I thank God, but I am very much afflicted.*

*Why?*

*Madam is not well.*

*What ails she?*

*She has pain in her head.*

*May I not see her.*

*I do not know.*

*Is she a bed?*

*Doth she sleep.*

*I am going to see her.*

*She prays you to excuse her.*

*She cannot speak to any body.*

*She endeavours to rest.*

*Where is the Gentleman your Father?*

*He is in his Chamber.*

*He has company with him.*

*De tweede i' Zamen-spraak tusschen twee Juffers.*

**J** *Uffrouw uw ootmoedige dienaresse.*

*Ik ben de uwe.*

*Bent gy nog wel?*

*Ja God dank, maar ik ben vry wat bedroefd.*

*Waarom?*

*Juffrouw is niet wel.*

*Wat schort haar?*

*Zy heeft pyn in haar hoofd.*

*Mag ik haar niet zien.*

*Ik weet het niet.*

*Is zy te bed?*

*Slaapt zy?*

*Ik zal haar eens gaan zien.*

*Zy bidt dat gy haar verschoont.*

*Zy kan tegen niemand spreken.*

*Zy zoekt wat te rusten.*

*Waar is myn Heer uw Vader?*

*Hy is in zyn Kamer.*

*Hy heeft gezelschap by hem.* *Ho*

118 De Engelsche en Nederduitsche

*He is busy.*

*He is not well neither.*

*What ails he?*

*He hath catched cold.*

*Where is your sister?*

*She is gone to the Exchange.*

*When will she come again?*

*She will return presently.*

*She will not tarry.*

*She will return anon.*

*What will you do after dinner?*

*What you will, if my Mother be better.*

*Will you go with me?*

*Whither will you go?*

*To walk in the Garden?*

*Come, I will.*

*Or else will you play at Cards?*

*I cannot play.*

*I am the most unfortunate in the world at gaming.*

*Why?*

*Hy is bezig.*

*Hy is ook niet wel.*

*Wat schort hem.*

*Hy heeft koude gevat.*

*Waar is uw Zuster?*

*Zy is na de Beurs gegaan.*

*Wanneer komt zy weer?*

*Zy komt straks weerom.*

*Zy zal niet lang uitblyven.*

*Zy zal haast weer komen.*

*Wat zult gy na 't middagmaal doen?*

*Al wat gy wilt, indien myn Moeder wat beter is.*

*Wilt gy met my gaan?*

*Waar wilt gy gaan?*

*In den Tuin wandelen?*

*Ja ik wil.*

*Of anders wilt gy met de kaart speelen?*

*Ik kan niet speelen.*

*In 't speelen ben ik de ongelukkigste mensch van de wereld.*

*Waarom?*

*I*

SAMENSPRAAKEN. 119

*I lose always, I lost  
yesterday five Guinies.*

*I never win.*

*I will never play.*

*I am going away then.*

*Are you so much in  
haste?*

*Will you dine with  
us?*

*I pray you to excuse  
me.*

*We have company at  
home.*

*They stay for me at  
home.*

*Farewell then, till  
I have the honour to  
see you again.*

The third Dialogue.

**C**ome in, Sir.  
*You are welcome.*

*Are you ready?*

*Not yet.*

*Stay a little.*

*What weather is it?*

*It is fair weather.*

*How have you done  
since yesterday?*

*Ik verlies altyd, ik  
verloor gisteren wel  
twezig guldens.*

*Ik win nooit.*

*Ik zal nooit spelen.*

*Ik gaa dan heen.*

*Hebt gy zulk een  
haast?*

*Wilt gy te middag  
met ons eeten?*

*Ik bid u verschoon  
my.*

*Wy hebben gezelschap  
t'huis.*

*Zy wachten my  
t'huis.*

*Vaar wel dan, tot  
dat ik de eere heb om  
u weer te zien.*

De derde t'Zamen-  
spraak.

**K**om in, myn Heer.  
*Gy zyt welkom.*

*Bent gy gereed?*

*Nog niet.*

*Wacht een wagnig.*

*Wat weer is het?*

*Hot is mooi weer.*

*Hoe hebt gy u be-  
voeld, siat gisteren?*

*Very*

*Very well to serve  
you.*

*Do you know your  
lesson.*

*No, for I have no  
memory.*

*I am dull.*

*What do you say, Sir?*

*You learn well.*

*I cannot speak well.*

*I cannot discourse.*

*You speak well.*

*You flatter me.*

*It is impossible.*

*Did you know Ma-  
ster E.*

*I knew him by sight.*

*What is become of  
him?*

*He is dead.*

*How long since.*

*A month since.*

*When will you come  
again?*

*After to morrow.*

*Farewell, Sir.*

*I do not improve.*

*I cannot take pains.*

Zeer wel om u te  
dienen.

Kent gy uwe les?

Neen, want ik heb  
geen geheugenis.

Ik ben bot.

Wat zegt gy, myn  
Heer?

Gy leert wel.

Ik kan niet spreken.

Ik kan geen reden  
voeren.

Gy spreekt wel.

Gy vleyt my wat.

Dat is onmogelyk.

Hebt gy Meester E.  
gekend?

Ik heb hem van aan-  
zien gekend.

Wat is van hem ge-  
worden?

Hy is dood.

Hoe lang geleden?

Een maand geleden.

Wanneer komt gy  
weer?

Overmorgen.

Vaar wel myn Heer.

Ik neem niet toe.

Ik kan geen moeite  
aanwenden.

The

The fourth Dialogue.

**W**hat do you want?

*Is Master ... at home?*

*Yes, Sir.*

*Is he up?*

*An hour ago.*

*Is he busied?*

*I believe he is.*

*Who is with him?*

*There is company.*

*Can I speak with him?*

*Presently.*

*Where is he?*

*In his Chamber.*

*Show me his Chamber.*

*You oblige me.*

*Pray Sir, excuse me if you please.*

*What do you desire of me?*

*Will you be pleased to sit.*

*Master ... presents his service to you.*

*How does he do?*

*Very well, I thank God.*

*Do you live with him?*

*De vierde t'Zamen-  
spraak,*

**W**at moet gy hebben?

*Is Meester ... t'huis?*

*Ja myn Heer:*

*Is hy al op?*

*Al over een uur.*

*Is hy bezig?*

*Ik geloof ja.*

*Wie is by hem?*

*Daar is gezelschap.*

*Kan ik hem niet spreken?*

*Terstond.*

*Waar is hy?*

*In zyn kamer.*

*Wys my zyn kamer.*

*Gy verplicht my.*

*Ik bid u myn Heer verschoon my, zo 't u belieft.*

*Wat begeert gy van my?*

*Belieft het u te zitten.*

*Meester ... biedt u zyn dienst aan.*

*Hoe vaart hy?*

*Zeer wel, God dank.*

*Woont gy by hem?*

**F** Yes.

*Yes, Sir.*

*Are you an Englishman?*

*What Countryman are you?*

*I am of York.*

*How do you like our Country?*

*'T is the finest Country in the world.*

*I have been at London, it is a fine City.*

*Was you long there?*

*Two years.*

*You speak like an Englishman.*

*I speak a little to make me understood.*

*Tell your Master I will come to morrow to see him.*

*I will not fail.*

*I will take my leave of you.*

*God be with you.*

The fifth Dialogue.

**C**oachman.  
*Sir.*

Ja myn Heer.

Bent gy een Engelsman?

Wat Landsman bent gy?

Ik ben van Jork.

Hoe gevalt u ons Land?

't Is 't schoonste Land van de Waereld.

Ik ben te Londen geweest, 't is een schoone stad.

Hebt gy daar lang geweest?

Twee jaar.

Gy spreekt als een Engelsman.

Ik spreek een weinig, om verstaan te kunnen worden.

Zeg uw Meeſter dat ik hem morgen zal komen zien.

Ik zal niet mankeeren.

Ik zal myn afscheid van u nemen.

God zy met u.

*De vyfde t' Zamenſpraak.*

**K**oetſier.  
Myn Heer. *Are*

*Are you hired?  
What do you say?  
Do you not understand me?*

*I do not know what you say.*

*I do not understand you.*

*I do not understand Dutch.*

*Speak English.*

*I ask you if you are hired?*

*Now I understand you*

*No, whither will you go?*

*To London.*

*To what place?*

*To the Royal Exchange.*

*How much must you have?*

*Two Shillings.*

*'Tis too much.*

*I will give you one shilling.*

*'Tis too little.*

*Will you take eighteen pence?*

*Indeed I cannot.*

*'Tis not enough.*

*I will take another shen.*

Bent gy gehuurd?  
Wat zegt gy?  
Verstaat gy my niet?

Ik weet niet wat gy zegt.

Ik verstaat u niet.

Ik verstaat geen Duits.

Spreek Engels.

Ik vraag u of gy gehuurd bent?

Ik verstaat u nu wel.

Neen, waar wilt gy na toe?

Na London.

Aan welke plaats?

By de Koninklyke Beurs.

Hoe veel moet gy hebben?

Twee schellingen.

Dat is te veel.

Ik zal u een Schelling geven.

Dat is te weinig.

Wilt gy achttien pence hebben?

Zeker ik kan niet.

't Is niet genoeg.

Dan zal ik een ander nemen. F 2 Step



*Step into the Coach.*

*Coachman, stop here.*

*Open the door.*

*Have you some business here?*

*Have a little patience.*

*But, Sir, time goes away.*

*Do not trouble your self, I will content you.*

*Will you stay long?*

*No, I will return presently.*

*You have been very long.*

*I cannot help it.*

*Here, there is your money.*

*I must have more.*

*You shall have no more.*

*Then I must be content.*

The sixth Dialogue,  
Between two young  
Ladies.

**I**s the dinner ready?

Stap in de Koets.

Koetsier, hou hier stil

Doe 't portier open.

Hebt gy hier iets te doen?

Heb een weinig geduld.

Maar, myn Heer, de tyd verloopt vast.

Ontruft u niet, ik zal u te vrede stellen.

Zult gy lang uitblyven?

Neen, ik zal dadelijk weerkomen.

Gy hebt lang uit geweest.

Ik kan 't niet helpen.

Hier, daar is uw geld.

Ik moest meer hebbe.

Gy zult niet meer hebben.

Dan moet ik te vrede zyn.

De zesde t'Zamen-  
spraak, tusschen  
twee jonge Juffers.

**I**s 't middagmaal gereed?

No,

No, it is not yet.

When will it be ready?

It will be ready within an hour.

What have we for dinner?

We have a young Turkey and other things.

Is the table-cloth laid?

Not yet.

Have we company?

I know not.

They are going to dinner.

The dinner is ready.

They have set the table.

The meat is on the table.

They are at table.

Have they rung the Bell?

Have we some potage?

Come to dinner.

I cannot dine.

Neen nog niet.

Wanneer zal het gereed zyn?

't Zal binnen een uur gereed zyn.

Wat hebben wy te middag te eeten?

Wy hebben een jonge Kalkoen en nog iets anders.

Is de Tafel gedekt?

Nog niet.

Hebben wy gezelschap?

Ik weet het niet.

Zy gaan om middagmaal te houden.

Het middagmaal is gereed.

Zy hebben de tafel aangezet.

De Kost is al op tafel.

Zy zitten aan tafel.

Hebben zy de klok al geluid?

Hebben wy wat potage?

Kom tot het middagmaal.

Ik lust van de middag geen eeten.

126 De Engelsche en Nederduitsche

*I cannot eat.*

*I am not hungry.*

*Have they dined?*

*Have they taken  
away the Table?*

*Is the Dancing-Mas-  
ter come?*

*No, he is not come  
yet.*

*When will he come?*

*He will come pre-  
sently.*

*Is this his day?*

*Yes, 't is his day.*

*He will come then.*

*The Singing Master  
is come.*

*When did he come?*

*He came just now.*

*There is the Guitarre  
master.*

*Where is he?*

*He is in my Ladies  
chamber.*

*Is the English Mas-  
ter gone?*

*No, he is not gone  
yet.*

*Ik kan niet eeten.*

*Ik heb geen honger.*

*Hebben zy 't mid-  
dagmaal al gehouden?*

*Is de Tafel al op ge-  
nomen?*

*Is de Dansmeester  
gekomen?*

*Neen hy is nog niet  
gekomen.*

*Wanneer zal hy ko-  
men?*

*Hy zal terstond ko-  
men.*

*Is 't van daag zyn dag?*

*Ja 't is nu zyn dag.*

*Dan zal hy wel ko-  
men.*

*De Zangmeester is  
gekomen?*

*Wanneer quam hy?*

*Hy komt daar zo even.*

*Daar is de Luitenist.*

*Waar is hy?*

*Hy is in Mejuffers  
kamer.*

*Is de Engelsche  
Meester al weg?*

*Neen, hy is nog  
niet weg gegaan.*

*When will he go away?*

*He is going away.*

*He is gone.*

*Is Mistress at home?*

*She is gone to London?*

*When will she return?*

*She will return this night.*

*Are you sure of it?*

*Yes, I am sure of it.*

The seventh Dialogue,

Between two young Gentlewomen.

**W** *Here is Mistress?*  
*She is in her Chamber.*

*Are you sure of it?*

*I believe it.*

*Did you not see my Sister?*

*No, I did not see her.*

*Where do you go?*

*Into my chamber.*

*Will you go with me.*

*Will you play?*

Wanneer zal hy weg gaan?

Hy gaat zo heen.

Hy is al weg.

Is Juffrouw thuis?

Zy is na Londen vertrokken.

Wanneer zal zy weer komen?

Zy komt van deezen avond nog weer.

Weet gy 't wel?

Ja ik weet het zeker.

De zevende i' Zamen-spraak,

Tusschen twee jonge Juffers.

**W** *Aar is Juffrouw?*  
*Zy is in haar kamer.*

Weet gy 't wel?

Ik geloof zo.

Hebt gy myne Zuster niet gezien?

Neen, ik heb haar niet gezien.

Waar gaat gy na toe.

Na myn kamer.

Wilt gy niet my gaan?

Wilt gy speelen?

*At what game?*

*At Cards.*

*I cannot play.*

*Let us go then a walking.*

*Where shall we go?*

*Where you will.*

*It is too hot.*

*Let us stay a little.*

*Are you hot?*

*Yes, indeed.*

*What do you look for?*

*I look for my mask.*

*Will you come down?*

*Presently.*

*Stay a little.*

*What Lady is that?*

*'T is the Countess of . . .*

*Do you know her particularly?*

*I have that honour.*

*You have many acquaintances.*

*Shew me a favour.*

*With all my heart.*

*Command me.*

Wat zouden wy speelen?

Met de Kaart.

Ik kan niet speelen.

Laat ons dan wat gaan kuyeren.

Waar zullen wy gaan?

Waar gy wilt.

Het is al te heet.

Laat ons een weinig wachten.

Bent gy heet?

Ja zeker.

Waar na ziet gy?

Ik zie na myn masker.

Wilt gy beneden komen?

Daadelyk.

Wacht een weinigje.

Wat voor een Mevrouw is dat?

't Is de Gravinne van . . .

Kent gy haar zeer wel?

Ik heb die eere.

Gy hebt hier veel kennissen.

Doe my een gunst.

Van harte gaern.

Gy hebt maar te gebieden, *What*

*What do you desire of me?*

*To carry me to my Lady the Countess of . . .*

*'T is done, she will be very joyfull to know you.*

*My Dear, I am infinitely obliged to you.*

*I am wholly yours.*

The eighth Dialogue.

**H**AVE you any Chambers ready furnished to be let?

*Yes, Sir.*

*How many have you.*

*We have two.*

*Are they one pair of stairs high?*

*Yes, Sir.*

*Let me see them.*

*Come in if you please.*

*Follow me.*

*How much do you take a week?*

Wat begeert gy van my?

Dat gy my brengt by Mevrouw de Gravinne van . . .

Nu heb ik 't gedaan, zy zal blyde zyn u te kennen.

Myn waarde, ik ben oneindelyk aan u verplicht.

Ik ben gantschelyk de uwe.

De achtste Samen-spraak.

**H**Ebt gy eenige geftoffeerde kamers te huur?

*Ja, myn Heer.*

*Hoe veel hebt gy 'er?*

*Wy hebben 'er twee.*

*Zyn zy op de eerste verdieping?*

*Ja, myn Heer.*

*Laat my ze zien.*

*Kom in zo 't u belieft.*

*Volg my.*

*Hoe veel neemt gy 's weeks?*

130 De Engelsche en Nederduitsehe

*Twenty shillings for the two.*

*'T is very much.*

*I can find some cheaper.*

*I will give you sixteen shillings for them.*

*I can not take them.*

*Shall we agree?*

*If you please.*

*Will you take no less?*

*No Sir, if you were my own Brother.*

*Well, I will give you what you ask me.*

*Where are your things?*

*Some body will bring them presently.*

*Are your beds good?*

*See them.*

*Must I pay you before hand?*

*As you please.*

*I will pay you when you will.*

*Sir, some body asketh for you.*

*Who is he?*

Twintig Schellingen voor de twee.

Dat is zeer veel.

Ik kan 'er wel beter koop vinden.

Ik zal 'er u zestien schellingen voor geve.

Dat kan ik niet doen.

Zullen wy accordeeren?

Indien 't u belieft.

Wilt gy 't niet minder doen?

Neen myn Heer, al waart gy myn eigen Broeder.

Wel ik zal dan zo veel geeven als gy my eischt.

Waar is u goed?

Iemand zal het terstond brengen.

Zyn uw bedden goed?

Bezie ze eens.

Moet ik u voor af betaalen?

Zo als 't u belieft.

Ik zal u betalen wanneer gy 't hebben wilt.

Myn Heer, daar is iemand die na u vraagt.

Wie is 't?

'T

*'Tis an Englishman.*

*Ask him his name?*

*'Tis Master N.*

*Desire him to come in.*

*Desire him to come up.*

The ninth Dialogue.

**J** *Am very glad to see you.*

*I did not believe to make so happy an encounter.*

*You see that men meet together.*

*I am very glad to see you again once more in my life.*

*When did you arrive at London?*

*The last week.*

*Where do you lodge?*

*In the Pall-mall.*

*In what place?*

*Near Saint James.*

*Is it not at Master ...*

*I do not know his name.*

*'t I seen Engelsman.*

*Vraag hem zyn naam*

*'t Is de Heer N.*

*Verzoek hem in te komen.*

*Vraag hem of hy belieft boven te komen.*

*De negende t' Samenpraak.*

**I** *K ben zeer blyd dat ik u zie.*

*Ik had niet gedacht zulken gelukkige ontmoetinge te zullen doen.*

*Gy ziet dat menschen malkanderen ontmoeten.*

*'t Verheugt my zeer dat ik u nog eens in myn leeven mag zien.*

*Wanneer bent gy te Londen gekomen?*

*Verleeden week.*

*Waar bent gy t'huis?*

*In de Maliebaan.*

*In wat plaats?*

*Dicht by St Jacobs.*

*Is 't niet by Mr. ...*

*Ik weet zynnaam niet.*



*When did you come  
away from Paris?*

*A fortnight ago.  
Where was the King?*

*He was at Versailles.  
Did you ſee our Am-  
baffadour?*

*Yes, Sir, he made a  
brave entry.*

*Have you been in  
our Court?*

*Will you carry me  
thither?*

*I will.*

*May one ſee the King  
at dinner?*

*What time doth he  
dine?*

*Doth he dine in pu-  
blick?*

*Where were you laſt  
Summer?*

*I was in Marshal  
Crequi's Army.*

*Will you ſtay here  
ſome while?*

*I ſhall be here but  
eight days.*

Wanneer quam gy  
van Parys?

Voor veertien dagen.

Waar was de Ko-  
ning?

Hy was te Versailles.

Hebt gy onzen Am-  
baffadeur gezien?

Ja myn Heer, hy  
deed een treffelyke in-  
treede.

Hebt gy aan ons  
Hof geweest?

Wilt gy 'er my na  
toe brengen?

Ja gaern.

Kan men den Ko-  
ning zien eeten?

Wat tyd eet hy  
's middags?

Eet hy opentlyk?

Waar waart gy ver-  
leeden Zomer?

Ik was in 't Leger  
van den Marſchalk de  
Crequi.

Zult gy hier een  
poos blyven?

Ik zal hier maar  
acht dagen blyven.

*Why*

*Why so little a while?*

*I will return into France.*

*What are you come here for?*

*I am come to buy Horses.*

*What time may one find you at home?*

*I go out every morning at seven of the Clock.*

*I will give my self the honour to see you to-morrow morning.*

*You shall be welcome.*

*Farewell, Sir.*

*Your most humble Servant.*

The tenth Dialogue.

**I** *Am very glad to see you.*

*How have you done since I saw you in Holland?*

*Very well, at your service.*

Waarom zulk een korten tyd?

Ik zal weer na Vrankryk gaan.

Waarom bent gy hier gekomen?

Ik ben hier gekomen om Paarden te kopen.

Op wat tyd kan men u t'huis vinden?

Ik gaa alle morgens ten zeven uuren uit.

Ik zal my zelven de eere geven dat ik morgen ochtend u eens kom bezoeken.

Gy zult welkom weezen.

Vaarwel, myn Heer.

Uw ootmoedige dienaar.

*De tiende t'Samen-spraak.*

**I** *K ben blyde u te zien.*

*Hoe is 't met u geweest, sint dat ik u in Holland zag?*

*'Zeer wel, t'uwen dienst.*

134 De Engelsche en Nederduitsehe

*How do you spend your time every day?*

*I go abroad, for I have nothing to do.*

*Have you no acquaintance at Court?*

*No, Sir.*

*I will give you some.*

*Do me that Kindness.*

*How do you like our Court?*

*'Tis one of the most magnificent in the world.*

*Sir, you are very rich in England.*

*Why, Sir.*

*One may see it by the fair buildings of London.*

*How do you like them?*

*Indeed, Sir, that surprises me, it is the finest City upon the Earth.*

*I am of your opinion.*

*They are rather Palaces than Houses.*

Hoe brengt gy uw tyd dagelyks door?

Ik ga wat kuyeren, want ik heb niets te doen.

Hebt gy geen kennis ten Hove?

Neen, myn Heer.

Ik zal 'er u wel aan helpen.

Doe my die vriendschap.

Hoe gevalt u ons Hof?

't Is een van de pragtigste in de Wereld.

Myn Heer, gy zyt in Engeland zeer ryk.

Waarom, myn Heer.

Men kan 't wel zien aan de schoone gebouwen te Londen.

Hoe staanze u aan?

Zeker, myn Heer, ik sta 'er over versteld, het is de schoonste stad van de wereld.

Ik ben van uw gevoelen.

't Zyn eerder Paleizen dan Huizen.

*When*

*When will you come to see me again?*

*When you please.*

*I shall be very glad to see you.*

*Are you in haste?*

*Yes, Sir, except your commands retain me.*

*I will not take you off from your business.*

*Go to your business: Good night.*

*Pray, Sir, command me.*

*Do you not lodge at Master?*

*Is't not at the sign of the White Lion?*

The eleventh Dialogue.

**S***ir, according to your Commands, I come to tender you my respects.*

*I am infinitely obliged to you for it.*

*Take the pains to sit down.*

Wanneer zult gy my weerkomen bezoeken?

Als 't u belieft.

Ik zal blyde zyn u te zien,

Hebt gy haast?

Ja myn Heer, ten zy uwe bevelen my houden.

Ik wil u van uw bezigheid niet afhouden.

Gaa heen om uwe dingen te doen, goeden nacht.

Myn Heer, gebied my maar, bid ik u.

Bent gy niet t'huis by Meester?

Is't niet in de witte Leeuw?

De elfde t' Samen-spraak.

**M***Yn Heer, volgens uw bevel, kom ik u myn eerbiedigheid bewyzen.*

Ik ben daar over aan u ten hoogsten verpligt.

Neem dog de moeite om neder te zitten.

I

*I do my duty.*

*Without ceremony.*

*You have prevented me.*

*I was resolved to go to see you the first.*

*Tell me what time you are at home.*

*You will give your self too much trouble.*

*You will do me too much honour.*

*What good news will you tell me this morning?*

*I have heard nothing to day.*

*Tell me some.*

*The Dutch Post is not come.*

*Did you see the Regiment of Guards?*

*What do you say of them?*

*They all look like Captains.*

*Will you dine with me?*

*I pray you to excuse*

*Ik kom myne pligt naa.*

*Zonder ceremonien.*

*Gy bent my voor-gekomen.*

*Ik was van voor-nemen om u eerst bezogt te hebben.*

*Zeg my wanneer gy t'huis bent.*

*Gy zult u zelven al te veel moeite aandoen.*

*Gy zult my al te groot een eere aandoen.*

*Wat goede tyding wilt gy my deezen morgen verhaalen.*

*Ik heb van daag niets verstaan.*

*Verhaal my iets.*

*De Duitche Post is nog niet gekomen.*

*Hebt gy 't Regiment van de Garde gezien?*

*Wat zegt gy 'er van?*

*'t Gelyken alle wel Kapiteyns.*

*Wilt gy te middag met my eeten?*

*Ik bid u dat gy my*

*me. I must go to the Exchange.*

*Are you so much in haste?*

*Yes, Sir, 'tis time to go there.*

*Do not fail to be to-morrow at home.*

*I will not fail.*

*What time will you be there?*

*About ten of the Clock.*

*Do you promise it me.*

*Yes sure.*

*Farewell, till I have the honour to see you again.*

The twelfth Dialogue.

**H**AVE you good Horses?  
*Where to go?*

*To go to Norwich.*

*Yes Sir, we have very good ones.*

*Where are they?*

*I will shew them unto you.*

verschoont, ik moet na de Beurs gaan.

Hebt gy zulk een haast?

Ja myn Heer, 't is tyd om daar na toe te gaan.

Laat niet na morgen t'huis te zyn.

Ik zal niet missen.

Wat tyd zult gy daar zyn?

Ontrent tien uuren.

Belooft gy 't my?

Ja zeker.

Vaar wel dan, tot dat ik de eere heb om u weer te zien.

De twaalfde t'Samen-spraak.

**H**Ebt gy goede Paarden?  
*Waar zouden zy na toe.*

Na Norwich.

Ja, myn Heer, wy hebben 'er die zeer goed zyn.

Waar zyn zy?

Ik zalze u toonen.

*How*

138 De Engelsche en Nederduitsehe

*How many must you have?*

*I must have four.*

*Will you have a Guide?*

*Yes, help me to one.*

*How long will you stay in your journey?*

*Eight days.*

*How much do you take a day?*

*I take...*

*What must the Guide have?*

*He must have...*

*I will do as others do.*

*When must you have them?*

*To morrow morning.*

*What time?*

*At five of the Clock.*

*They shall be ready.*

*Must you be paid here?*

*'T is all one.*

*Sir, give me an earnest.*

*How much do you ask me?*

Hoe veel moet gy 'er hebben.

Ik most 'er vier hebben.

Wilt gy een Leidsman hebben?

Ja, beschik 'er my een.

Hoe lang zult gy op uw reize uitblyven?

Acht dagen.

Hoe veel neemt gy 's daags.

Ik neem...

Hoe veel moet de Leidsman hebben?

Hy moet hebben...

Ik zal doen als anderen.

Wanneer moet gy ze hebben?

Morgen ochtend.

Tegen wat tyd?

Tegen vyf uren.

Zy zullen gereed zyn.

Moet men u hier betaalen?

Dat 's evenveel.

Myn Heer, geef my wat op de hand.

Hoe veel begeert gy?

*What*

*What you please.*

*Hold there are two  
Crowns.*

*How many leagues  
is it from hence to Nor-  
wich?*

*There are...*

*Is it a fine City?*

*Very fine.*

*Give us good Saddles.*

*You shall have some  
of the best.*

*Will you see the  
Guide?*

*'T will be time enough  
to see him to morrow  
morning.*

The thirteenth Dia-  
logue.

Between a Physician  
and a sick Body.

**S**Ir, *I have sent for  
you.*

*What ails you?*

*I have a pain in my  
head; my heart akes,  
and I have a pain in  
my stomach.*

Zo veel als 't u be-  
lieft.

Hou daar zyn twee  
Kroonen.

Hoe veel mylen is 't  
van hier na Norwich,

! let is. . .!

Is 't een mooye stad?

Ja een heel mooye.

Geef ons goede Za-  
dels.

Gy zult van de beste  
hebben.

Wilt gy den Leids-  
man zien?

't Zal tyds genoeg  
zyn als wy hem mor-  
gen ochtend zien.

*De dertiende i' Samen-  
spraak,*

*Tusschen een Doktor  
en een Zieke.*

**M**Yn Heer ik heb  
u ontbooden.

Wat deert u?

Ik heb pyn in myn  
hoofd, myn hartdoet  
my zeer, en ik heb pyn  
in myn maag.

*How*



140 De Engelsche en Nederduitsche

*How long is it since ?*

*Since yesterday.*

*Have you slept this night ?*

*No, I cannot sleep.*

*Have you a good stomach ?*

*Not at all.*

*Let me feel your pulse.*

*You have a Fever.*

*I feel a heaviness through all my body.*

*You must be let blood.*

*I was let blood the other day.*

*'T is no matter, to morrow you shall also take Physick.*

*Do not go out ; keep your bed.*

*What Diet must I keep ?*

*Take new laid Eggs, and broth.*

*Have you a Nurse ? Send for one.*

Zedert hoe lang is 't geweest ?

Zederd gisteren.

Hebt gy van deeze nacht wat geslaapen ?

Neen, ik kan niet slaapen.

Hebt gy eenige trek tot eeten ?

Gansch niet.

Laat my uw pols voelen.

Gy hebt een Koorts. Ik voel een loomheid door al myn leden.

Gy moet gelaaten worden.

Ik ben onlangs eerst gelaaten.

Daar is niet aan gelegen, morgen zult gy ook Medicyn innemen.

Ga niet uit, houd het bedde.

Aan wat voor kost moet ik my houden ?

Gebruik versche Eyeren en Vleeschnat.

Hebt gy een Oppaster ? Laat 'er een halen.

SAMENSPRAAKEN. 141

*Some body asks for me; I must go to see a Patient.*

*Take courage.*

*I am going away.*

*Pray come again to morrow to see me.*

*I will not fail.*

*Nurse, let some body go for a Chirurgion.*

*Whom will you have?*

*The same who has let me bleed already.*

*What is his name?*

*I know not; ask it below.*

*How do you find your self now?*

*I am very sick.*

*Call some body.*

*I am almost spent.*

*I am a dying.*

*It will be but a small matter, you are not in danger.*

Daar is iemand die na my vraagt; ik zal moeten gaan om een patient te bezoeken.

Schep moed.

Ik gaa heen.

Ey lieve, kom morgen weer eens na my zien.

Ik zal niet in gebreeke blyven.

Oppaster, laat eens iemand om een Barbier gaan.

Wien wilt gy hebben?

Diezelfde die my nog eens gelaaten heeft.

Hoe heet hy?

Ik weet het niet; vraag het beneden.

Hoe bevind gy u zelve nu.

Ik ben zeer ziek.

Roep iemand.

Ik ben ten einde van myn krachten.

Ik sterf.

't Mag geen quaad, gy hebt geen nood.

*Do not stir, I find  
my self a little better.*

Gaa niet heen, ik  
bevind my zelven een  
weinig beter.

The fourteenth Dia-  
logue.

*De veertiende t'Za-  
mespraak.*

The second Visit.

*Het tweede Bezoek.*

**Y***ou are very care-  
full.*

**G***Y zyt zeer zorg-  
vuldig.*

*Are you something  
better?*

*Zyt gy wat beter?*

*Yes, I thank God.*

*Ja, God dank.*

*Your Fever is gone.*

*Uw Koorts is weg.*

*I find myself a little  
better.*

*Ik bevoel myn zel-  
ven een weinig beter.*

*Have you been let  
blood.*

*Bent gy gelaaten?*

*I was let blood  
yesterday.*

*Ja, ik wierd giste-  
ren gelaaten.*

*Where is your blood?*

*Waar is uw bloed?*

*It is upon the window.*

*'t Staat in 't venster.*

*You need to be let  
blood once more.*

*Gy moet nog eens  
gelaaten worden.*

*Your blood is over-  
hot, and corrupted.*

*Uw bloed is al te  
heet en bedurven.*

*Did your Physick  
work well?*

*Werkte uwe Medi-  
cyn wel?*

*Very well.*

*Zeer wel.*

*How many times  
were you at stool.*

*Hoe dikwils gingt  
gy af?*

*Ten*

*Ten or twelve times.*

*Doth your head ake  
still?*

*No.*

*So much the better.*

*You must take after  
to morrow another  
Purge.*

*I will do what you  
shall order me.*

*Keep your self warm.*

*Have you not better  
stomach?*

*Yes, Sir, I could eat  
something of a Pullet.*

*There is no danger.*

*What do you drink?*

*Some small beer with  
a toast.*

*That is good.*

*Endeavour to rest; to  
morrow I will come  
again this way.*

The fifteenth Dia-  
logue.

The third Visit.

**D**oeth all go well to  
day?

Tien of twaalf maal.

Doet uw hoofd nog  
zeer?

Neen.

Zo veel te beter.

Gy moet overmor-  
gen nog eens purgee-  
ren.

Ik zal uw order  
volgen.

Houd u warm.

Zyt gy niet wat  
graager?

Ja, myn Heer, ik  
zoud wel iets van een  
Kuiken kunnen eten.

Daar is geen perykel.

Wat drinkt gy?

Klein bier, met een  
stukje gerooft brood.

Dat is goed.

Zie toe dat gy moogt  
rusten; ik zal morgen  
weer dit heen koinen.

*De vyftiende i' Za-  
menspraak.*

*Het derde Bezoek.*

**G**Aat alles van daag  
nog wel?

*I am a great deal better.*

*Did you sleep well this night?*

*Perfectly well.*

*Your Fever is quite gone.*

*I am much obliged to you.*

*Within two or three days you may go abroad.*

*Take a little wine.*

*Of what wine?*

*White wine, or Claret?*

*Of what you please.*

*Have you a good stomach now?*

*I am very hungry.*

*You may eat, but moderately.*

*Did you not see Master S.?*

*I come from him.*

*How doth he do.*

*He is very sick.*

*Is he in danger?*

*Ay truly.*

Ik ben veel beter.

Hebt gy van de nagt wel geslaapen?

Zeer wel.

Uw Koorts is gantsch weg.

Ik ben zeer aan u verplicht.

Binnen twee of drie dagen moogt gy wel weer uitgaan.

Neem een weinig wyns.

Van welke wyn?

Witte wyn of roode?

Die 't u belieft.

Hebt gy een graage maag nu?

Ik ben zeer hongerig.

Gy moogt wel eten, maar maatig.

Hebt gy Meester S. niet gezien?

Ik kom van hem van daan.

Hoe vaart hy?

Hy is heel ziek.

Loopt hy gevaar?

Ja wel ter deege.

*Is there no hope?  
There is none at all.  
He is a dead man.*

*How long has he  
been sick?*

*These two Months.*

*What distemper has he?*

*He is in a Consumption.*

*How many Children  
has he?*

*He hath seven*

*I think his wife is  
much afflicted.*

*She will not be com-  
forted.*

*I have great pity on her.*

*And I also.*

*Is she young.*

*She is not young, nor  
old.*

*Where does she live?*

*In the great street.*

*I thank you.*

The sixteenth Dia-  
logue,  
Between a Brother  
and a Sister.

**B**rother, speak En-  
glish with me.

*Is 'er geen hoop meer?*

*Neen geenfins.*

*Hy is een man des  
doods.*

*Hoe lang is hy ziek  
geweest?*

*Deze twee maanden.*

*Wat ziekte heeft hy?*

*Hy is in een teering.*

*Hoe veel kinderen  
heeft hy?*

*Hy heeft 'er zeven.*

*Ik geloof dat zyn  
vrouw zeer bedroeft is*

*, Zy wil haar niet laa-  
ten troosten.*

*My jammert haarer.*

*My ook.*

*Is zy nog jong?*

*Zy is niet jong, nog  
ook niet oud.*

*Waar woont zy?*

*In de groote straat.*

*Ik bedank u.*

*De zestiende i' Za-  
menspraak.*

*Tusschen een Broeder  
en een Zuster.*

**B**roeder spreek En-  
gels met my.

**G** *Wit*

146. De Engelsche en Nederduitsche

*With all my heart.*

*Have you exercised  
your self to day?*

*Do you not know it?*

*No, I went out this  
morning very early.*

*Whither did you go?*

*To my Cousin.*

*Doth she also learn  
Englisch?*

*She began yesterday.*

*Doth her Brother  
learn also?*

*He has learned a long  
while.*

*Doth he speak well?*

*Exceeding well.*

*When did you see  
him?*

*I saw him yesterday.*

*Will you come to the  
Park....*

*Yes, if it please you.*

*I will.*

*Is it time to go thi-  
ther?*

*Not yet, let us stay  
a little longer.*

*I will tarry as long  
as you please.*

Van harten gaern.

Hebt gy u van daag  
al geoeffend?

Weet gy 't niet?

Neen, ik ging van  
de morgen vroeg uit.

Waar gingt gy heen?

Na myn Nicht.

Leert zy ook En-  
gelsch?

Zy heeft gisteren be-  
gonnen.

Leert haar Broeder  
ook?

Hy heeft het al over  
lang geleerd.

Spreekt hy wel?

Uitsteekend wel.

Wanneer heb gy  
hem gezien?

Ik heb hem gisteren  
gezien.

Zult gy in 't Park  
komen.

Ja indien 't u belieft.

Wel ik zal.

Is het tyd om daar  
na toe te gaan?

Nog niet, laat ons  
nog wat wachten.

Ik zal zo lang wagten  
als 't u belieft. I

*I cannot go thither.*

*Why Brother?*

*There is my Master.*

*You may learn another time.*

*I will not lose my time.*

The seventeenth  
Dialogue.

For to speak with a  
Taylor.

**C** *Can you make me a  
Suit of Cloaths  
against Sunday?*

*Yes, Sir, you shall  
have it.*

*Do not promise it  
me, if you cannot make  
it.*

*I will make it.*

*What stuff will you  
have it of?*

*Of a black Farandine.*

*'Tis now the fashion.*

*Shall I go to buy it.*

*Pray do, and I will  
go with you.*

*I will be glad of it.*

Ik en kan daar niet  
na toe gaan,

Waarom Broeder?

Daar is myn Meester.

Gy moogt op een  
ander tyd leeren.

Ik wil myn tyd niet  
verliezen.

De zeventiende 'Za-  
menspraak.

Om met een Snyder  
te spreken.

**K** Ont gy my een  
pak Kleeren te-  
gens Zondag maken?

Ja, myn Heer, gy  
zult het hebben.

Beloof het my niet,  
indien gy 't niet doen  
kond.

Ik zal het doen.

Van wat voor stof  
wilt gy het hebben?

Van zwart Farandyn.

Dat is nu de Mode.

Zal ik 't gaan koopen?

Ey lieve ja, en ik zal  
niet u gaan.

Dat is wel na myn zin.



148 De Engelsche en Nederduitsche

*How many yards  
must I have?*

*You must have ...*

*Must I have so ma-  
ny?*

*'T is the least.*

*Furnish the rest.*

*To what Merchant  
shall we go?*

*Let us go to the An-  
gel.*

*In what street?*

*In the street of ...*

*Is it a good shop?*

*'T is the best in all  
the Town.*

*Let us go thither  
then.*

*Stay for me.*

*Pray Sir, make  
haste.*

The eighteenth  
Dialogue.

**S**ir, shew us some of  
your best black Fa-  
randine.

*Gentlemen, there is  
some of the finest in*

Hoe veel ellen moet  
ik hebben?

Gy moet hebben...

Moet ik zoo veel  
hebben?

Dat is het minste.

Beschiedik gy 'er derest  
by.

By welke Koopman  
zullen wy gaan?

Laat ons in den En-  
gel gaan.

In welke straat?

In de ... straat.

Is 't een goede win-  
kel?

't Is de beste in de  
stad.

Laat ons daar dan  
gaan.

Wacht my wat.

Ik bid u myn Heer  
haast u wat.

*De achtiende i' Za-  
menspraak.*

**M**yn Heer, laat ons  
eens van u beste  
zwart Farandyn zien.

Messieurs, daar hebt  
gy iets van 't mooiste

*Low-*

*London.*

*This doth not please me.*

*'Tis of the same that they wear at Court.*

*'Tis not strong enough.*

*Shew us some other.*

*There is another piece.*

*'Tis not yet of the best.*

*Let me see some of the best.*

*There is a piece of the best.*

*This is better than the other.*

*Have you no better?*

*No, truly.*

*How do you sell it a yard?*

*I sell it for ...*

*'Tis too dear.*

*Will you take ... for it?*

*You are welcome ; but I cannot : it cost me more.*

*Tell me the lowest price.*

*You shall give me ...*

dat 'er in London is.

Dat gevalt my niet. 't Is van 't zelfde dat aen 't Hof gedragen wordt.

't Is niet sterk genoeg.

Laat ons iets anders zien.

Daar is een ander stuk.

Dat is ook nog van 't beste niet.

Laat my van 't beste zien.

Daar is een stuk van 't beste.

Dit is beter als 't ander.

Hebt gy geen beter?

Neen waarlyk.

Hoe veel verkoopt gy d'el?

Ik verkoop het voor...

Dat is al te duur.

Wilt gy ... daar voor hebben?

Gy bent welkom, maar dat kan ik niet doen, 't kost my meer.

Zeg my de minste prys.

Gy zult my geeven...

*Cut me fifteen yards  
of it.*

The nineteenth  
Dialogue.

**L** *Et us return home.*

*Take my measure.*

*What Ribbon will  
you have?*

*Of the greatest fas-  
hion.*

*Will you have your  
cloths after the Eng-  
lish fashion, or after  
the French mode.*

*'T is all one.*

*When shall I have  
my Suit of Cloths?*

*You shall have it af-  
ter to morrow without  
fail.*

*Make it hand somly.*

*Make it after the  
mode.*

*I work for the Court.*

*What belts do they  
wear?*

*Sir, there is your  
Suit.*

Sny my vyftien ellen  
af.

De negentiende t'Za-  
menspraak.

**L** Aat ons na huis  
keeren.

Neem my de maat.

Wat voor Lint wilt  
gy hebben?

Na de grootste  
manier.

Wilt gy uwe Klee-  
deren naar de Engel-  
sche, of naar de Fran-  
sche manier hebben.

't Is evenveel.

Wanneer zal ik myn  
pak kleeren hebben?

Gy zult het over-  
morgen zonder fout  
hebben.

Maak dat 't wel staat.

Maak het na de  
mode.

Ik werk voor 't Hof.

Wat voor Draag-  
banden draagt men nu.

Myn Heer daar is  
uw klead.

Yos

*You are a man of  
your word.*

*How much must you  
have?*

*'T is well made.*

*This Ribbon pleases  
me well.*

*Where is your bill?*

*Here it is.*

*You are dear.*

*I take no more of you  
than of others.*

*There is your money.*

The twentieth Dia-  
logue.

To speak with a  
Shoemaker.

**M**ake me a pair of  
Shoes.

*When will you have  
them?*

*For to morrow.*

*You shall have them.*

*Take the measure.*

*Make them after the  
mode.*

*Sir, there are your  
Shoes.*

*Where are they?*

*Here they are.*

Gy bent een man  
van uw woord.

Hoe veel moet gy  
hebben?

't Is wel gemaakt.

Dit Lint behaagt  
my wel.

Waar is uw rekening?

Daar is ze.

Gy bent duur.

Ik neem u niet meer  
af dan een ander.

Daar is uw geld.

De zeventiende i' Za-  
menspraak.

Om met een Schoen-  
maker te spreken.

**M**Aakmy een paar  
Schoenen.

Tegen wanneer wilt  
gy ze hebben?

Tegen morgen.

Gy zultze hebben.

Neem de maat.

Maakze naar de  
manier.

Myn Heer, daar  
zyn uwe schoenen,

Waar zynze?

Zie daar.

152 De Engelsche en Nederduisfche

*They are too long.*

*'T is the mode.*

*I know the mode better than you.*

*They do not please me.*

*They are too large.*

*Make me some others.*

*You are hard to be pleased.*

*Will you make me some others?*

*Here is a pair which will fit you.*

*Try them.*

*Those are better than the others.*

*Of what price are they?*

*They are worth ...*

*'Tis too much.*

*'T is the ordinary price.*

*Every one pays 'as much.*

*The Price of them is set.*

*I do not believe you.*

*You may believe me.*

*I would not deceive you.*

*Zy zyn te lang.*

*Dat is de mode.*

*Ik weet de manier beter dan gy.*

*Zy gevallen my niet.*

*Zy zyn te groot.*

*Maak my een paar andere.*

*'t Is moeyelyk u te behagen.*

*Wilt gy my andere maaken?*

*Hier is een paar dat u wel passen zal.*

*Bezoek het eens.*

*Die zyn beter dan de andere.*

*Van wat prys zyn die.*

*Zy zyn wel. . . . waard.*

*Dat is te veel.*

*'t Is de gewoonlyke prys.*

*Elk een betaalt 'er zo veel voor.*

*'t Is een gezette prys.*

*Ik geloof u niet.*

*Gy moogt my wel gelooven.*

*Ik wil u niet bedriegen.*

*The*

The twenty-first  
Dialogue.

Between two Friends.

**S**ir, I am very joy-  
full to meet you, I  
have some compliments  
to present unto you.

*From whom?*

*From one of your  
Friends.*

*What is his name.*

*His name is Master  
C.*

*Where did you see  
him?*

*I saw him at Ply-  
mouth.*

*How doth he do?*

*He was well when I  
came from thence.*

*Doth he live there?*

*Is he married?*

*What doth he do there?*

*I know not.*

*Did you drink with  
him.*

*Yes, we drank several  
times your health.*

*De eenentwintigste  
t'Zamenpraak.*

*Tusschen twee Vrinden.*

**M**Yn Heer, ik ben  
zeer blyde u te  
ontmoeten, en heb  
eenige Complimenten  
by u af te leggen.

*Van wien?*

*Van een uwer Vrinden.*

*Hoe heet hy?*

*Zyn naam is Myn  
Heer C.*

*Waar hebt gy hem  
gezien?*

*Ik heb hem te Ply-  
mouth gezien.*

*Hoe vaart hy al?*

*Hy was wel toen ik  
daar van daan quam.*

*Woont hy daar?*

*Is hy getrouwd?*

*Wat doet hy daar?*

*Ik weet het niet.*

*Hebt gy met hem  
gedronken?*

*Ja, wy dronken  
verscheidemaal op uw  
gezondheid.*

154 De Engelsche en Nederduitsche  
*Is he a House keeper there?*

*Yes.*

*When was you there?*

*Last week.*

*Will he not return to London?*

*It may be.*

*Farewell, Sir.*

The twenty second  
Dialogue.  
Between two young  
Ladies.

**Y***ou are welcome,*  
*Mistriss.*  
*I am come to see you.*

*How have you done  
since yesterday?*

*I am not very well.*

*Where is your distem-  
per?*

*'T is in my head.*

*Why do you go out?*

*I had a mind to see  
you.*

*I was going to your  
house.*

*I have prevented you.*

Houd hy daar huis?

Ja.

Wanneer waart gy  
daar?

Verleeden week.

Zal hy niet weer tot  
Londen komen?

Misschien.

Vaar wel, myn Heer.

*De twee-en-twintigste  
i' Zamenspraak.  
Tusschen twee jonge  
Juffers.*

**W**Elkom hier,  
Juffrouw.  
Ik ben u eens ko-  
men bezoeken.

Hoe vaart gy zedert  
gisteren?

Ik ben niet heel wel.

Waar schort het u?

In myn Hoofd.

Waarom gaat gy uit?

Ik was geneegen om  
u te zien.

Ik stond om na u-  
went te gaan.

Ik ben u dan voorge-  
komen.

*What*

*What do they say  
abroad?*

*Master L. is mar-  
ried.*

*Is 't Possible?*

*When was he mar-  
ried?*

*This morning.*

*Is he rich?*

*He has four thousand  
pound a year.*

*Where was he married?*

*In Coventgarden.*

*How old is he?*

*He is twenty years old.*

*No more?*

*No.*

*How old is his La-  
dy?*

*She is but fifteen  
years old.*

*Of what Family is she?*

*She is my Lord's  
Daughter.*

*Is he in town?*

*Yes.*

*Is she handsome?*

*Very handsome.*

*Is she rich?*

*What portion has  
she?*

*Wat zegt men al  
buiten deur?*

*Myn Heer L. is ge-  
trouwd.*

*Is 't moogelyk!*

*Wanneer is hy ge-  
trouwd?*

*Van dezen Morgen.*

*Is hy ryk?*

*Hy heeft vier dui-  
zend pond 's jaars.*

*Waar is hy getrouwd?*

*In Coventgarden.*

*Hoe oud is hy?*

*Hy is twintig jaar oud.*

*Niet meer?*

*Neen.*

*Hoe oud is zyne Juf-  
vrouw?*

*Zy is maar vyftien  
jaar oud.*

*Van wat geflagt is zy?*

*Zy is myn Heers ...  
Dochter.*

*Is hy in de ftad?*

*Ja.*

*Is zy mooi?*

*Zeer mooi.*

*Is zy ryk?*

*Wat krygt zy ten  
Huwlyk?*



*Ten thousand pound.*

*'Tis a fine portion.*

*Have they a fine Coach?*

*Very fine.*

*Do you know them?*

*I know them by sight.*

*I will tell you other news.*

*What?*

*I am going to Holland.*

*When do you go thither?*

*The next week.*

*You speak in jest.*

*I do not jest.*

*Who goes with you?*

*My Father and Mother.*

*You surprize me.!*

*Do you go to Amsterdam.*

*Yes, Madam.*

*I should be very glad to go along with you.*

*Come then.*

Tien duizend ponden?

Dat is een braave

Huwlyks-gift.

Hebben zy een mooye Karos?

Ja, een heel mooye.

Kent gy ze?

Ik ken hen van aanzien.

Ik zal u een andere tyding zeggen.

Wat dog?

Ik zal na Holland gaan.

Wanneer gaat gy 'er heen?

Toekomende week.

Gy gekt 'er mee.

Ik gek 'er niet mee.

Wie gaat met u?

Myn Vader en Moeder.

Gy doet my geweldig verwonderen.

Gaat gy na Amsterdam?

Ja Juffrouw.

Ik zou zeer blyde zyn indien ik met u mogt gaan.

Kom dan.

*You*

*You afflict me.  
I shall not see you  
any more.*

*How long will you  
stay there?*

*Two or three years.*

*That time will seem  
to me very long.*

*You will forget me  
presently.*

*I will never forget  
you.*

*Nor I you.*

*I swear unto you an  
eternal friendship.*

*And I unto you also.*

*What will you send  
me from Holland?*

*I will send you some  
thing.*

*Will you be as good  
as your word?*

*Yes, if it please God.*

*I shall see.*

*Doth you little sister  
go thither also.*

*We leave her here.*

*I am not well, I will  
be gone.*

*I am sorry you came  
out.*

*Gy bedroeft my.*

*Ik zal u niet weer  
zien.*

*Hoe lang zult gy  
daar blyven?*

*Twee of driejaaren.*

*Die tyd zal my zeer  
lang vallen.*

*Gy zult my met der  
haast vergeeten.*

*Ik zal u nooit ver-  
geeten.*

*Nochte ik u.*

*Ik zweer u een eeu-  
wige vriendschap.*

*En ik u desgelyks.*

*Wat zult gy my van  
Holland zenden?*

*Ik zal u iets zenden.*

*Zult gy wel zo goed  
zyn als u woord.*

*Ja indien 't God belieft*

*Ik zal zien.*

*Gaat uw kleine Zus-  
ter ook daar na toe.*

*Wy laten haar hier.*

*Ik ben niet wel, ik  
ga zo heen.*

*'t Bedroeft my dat  
gy uitgekomen zyt.*

158 De Engelsche en Néderduitche

*Farewell my Dear.*

*I do not bid you farewell.*

*Will you come to see us before we go.*

*I will not fail.*

*I shall be very glad to see you at our house.*

The twenty-third Dialogue.

An English Gentleman invites to dinner a Dutch Gentleman.

**S**ir, you are welcome.

*Take your place.*

*This is your place.*

*Sir, 't is yours.*

*Pray, without ceremonies, sit you down.*

*I made you loose a better meal.*

*What do you say, Sir.*

*This is a great Feast.*

Vaarwel myn Waarde.

Ik zeg u nog niet vaarwel.

Zult gy ons nog komen zien, eer wy vertrekken?

Ik zal niet in gebreke blyven.

't Zal my zeer lief zyn u aan ons huis te zien.

De drie-en-twintigste ' Zamenspraak.

Een Engelsch Heer nodigd een Duitsch Heer ten eeten.

**M**yn Heer, gy zyt weikom.

Neem u plaats.

Dit is uwe plaats.

Myn Heer, 't is de uwe.

Ei lieve, zonder ceremonies, zit maar neer.

Ik heb u een beter maaltyd doen verliesen

Wat zegt gy, myn Heer.

Dit is een groot gastmaal.

*How*

*How do you like that wine.*

*'T is very excellent.*

*Where do you fetch it?*

*At the golden Fleece.*

*Will you be pleased that I cut you some of this Turkey?*

*What you please.*

*Is it good?*

*'Tis very tender, and wel roasted.*

*You eat nothing.*

*I eat very well.*

*This is to you.*

*I will pledge you.*

*This is good wine.*

*'T is indifferent.*

*Fill the Gentleman some wine.*

*I have drunk enough.*

*I can neither eat nor drink any more.*

*You have good meat in England.*

*Yes, I thank God.*

*'T is the Kings health.*

*I receive it willingly.*

Hoe gevalt u die wyn.

Hy is treffelyk.

Waar haalt gy die?

In het gulden Vlies.

Belieft u dat ik u iets van dezen Kal-koen snyde?

Zoals 't u belieft.

Is hy goed?

Hy is heel malsch, en wel gebraden.

Gy eet niets.

Ik eet zeer wel.

Ik breng 't u eens.

Ik zal 't van u ver-wagten.

Dit is goede wyn.

Hy is redelyk.

Schenkt dien Heer eens wyn.

Ik heb genoeg ge-dronken.

My lust niet meer te eeten noch te drinken.

Gy hebt goede spys in England.

Ja, God dank.

Op des Konings ge-zondheid.

Ik ontfang het ge-willig.

You

*You do me too much  
honour.*

*To all our Friends.*

*I will drink no more.*

*You cannot drink.*

*'T is true.*

*Is not de wine good?*

*'T is too strong for me.*

*Mingle water with  
it.*

*I never mingle water  
with wine.*

*What do you say of  
that Partridge.*

*'T is a very delicate  
one.*

*Have you good store  
of them in Holland?*

*Not so many as you  
have in England.*

*This is the only  
Country in the world,  
the most plentiful in  
all things.*

*'T is true.*

*Pray permit me to  
go away.*

*I am sorry you are so  
much in haste.*

Gy doet my al te  
veel eere aan.

Aan alle onze Vrin-  
den.

Ik wil niet meer  
drinken.

Gy kont niet drinken.

Dat is waar.

Is de wyn niet goed?

Ze is my al te sterk.

Meng'er wat water  
onder.

Ik meng nooit wa-  
ter onder wyn.

Wat dunkt u van  
die Patrys?

Hy is zeer lekker.

Hebtgy'er veel van  
in Holland?

Niet zo veel als gy  
'er in Engeland hebt.

Dit is 't eenigste  
Land in de wereld dat  
van alles zulk een  
overvloed heeft.

Dat is waar.

Ik bid u laat my  
gaan.

't Moeit my datgy  
zulk een haast hebt.

*You*

*You shall be always  
welcome at my house.*

*I am very much obli-  
ged to you: I do not de-  
serve so much honour.*

*Pray Sir, stay a little  
longer.*

*The company desires  
it of you.*

*Do not leave the  
Company.*

*Drink one cup more.*

*Do not go so soon.*

*'T is to obey you.*

*You oblige us.*

*I would I were able  
to serve you.*

*You are very obli-  
ging.*

*I never was so well  
treated.*

*'T is but our ordi-  
nary.*

*You keep good Tables  
in England.*

*Your Nation it very  
civil.*

Gy zult altyd wel-  
kom tot mynent zyn.

Ik ben zeer in uge-  
houden; ik verdien zo  
veel eere niet.

Ik bid u myn Heer,  
wacht noch een wei-  
nig langer.

Het gezelschap ver-  
zoekt het van u.

Verlaat het gezel-  
schap niet.

Drink nog een kelkje!

Ga zo ras niet heen.

't Is om u te ge-  
hoorzamen.

Gy verplicht ons.

'k Wenschte dat het  
in myn magt stond u  
te dienen.

Gy bent zeer ver-  
plichtend.

Ik ben nog nooit  
zo onthaald.

Dit is niet anders  
als onze gewoonlyke  
toestel.

Gy houd in Enge-  
land een goede Tafel.

Uwe Landaard is  
zeer beleefd.

Sir,

*Sir, I am very glad  
to enjoy your presence.*

*And I, to be  
your company.*

*You shall find me al-  
ways ready to serve  
you.*

*Sir, I am infinitely  
obliged to you for it.*

*Do you smoke?*

*Never.*

*Do you not love To-  
bacco?*

*I never took any.*

*Take a pipe.*

*Pray see what a  
clock it is.*

*Sir, 't is time for me  
to go away.*

*Will you play at  
Cards?*

*Indeed I have no  
time.*

*When will you do  
me the honour to come  
again?*

*When you please.*

*When will you re-*

*Myn Heer, ik ben  
zeer blyde dat ik uw  
gezelschap geniet.*

*En ik, dat ik in uw  
gezelschap ben.*

*Gy zult my altoos  
gereed vinden om u te  
dienen.*

*Myn Heer, ik ben  
oneindelyk daar over  
aan u verplicht.*

*Rookt gy ook?*

*Nooit niet.*

*Houdt gy van geen  
Tabak?*

*Ik hebze nooit ge-  
bruikt.*

*Neem een pypje.*

*Ei lieve, zie eens  
hoe laat het is.*

*Myn Heer, 't is myn  
tyd om te gaan.*

*Wilt gy met de  
Kaart spelen?*

*In der daad ik heb  
geen tyd.*

*Wanneer zult gy  
mij de eere doen dat  
gy weer komt?*

*Als 't u belieft.*

*Wanneer gaat gy*

*turn to Holland?*

*Within three weeks.*

*So soon?*

*Are you weary of being here?*

*Not at all*

*Are you well pleased here?*

*I am very well pleased.*

*Sir, I must take my leave of you.*

*I give you many thanks for your good entertainment.*

*You overcome me with your civilities.*

*I am wholly yours.*

*I find well the occasion to trouble you, but not to serve you.*

*Will you do me a favour?*

*Command me.*

*'T is to stay here at supper.*

*Indeed I cannot.*

*Farewell then.*

*weer na Holland?*

*Binnen drie weeken;*

*Zo ras?*

*Bent gy 't hier al moe?*

*Neen geenzins.*

*Behaagt het u hier wel?*

*'t Gevalt my zeer wel.*

*Myn Heer, ik moet myn afscheid van u neemen.*

*Ik bedank u hooglyk voor u goed onthaal.*

*Gy overwint my door uwe beleeftheden.*

*Ik ben ganschelyk de uwe.*

*Ik vind de gelegenheid wel om u moeite aan te doen, maar niet om u te dienen.*

*Wilt gy my een gunst doen?*

*Gebied my maar.*

*'t Is om hier t'avond te blyven eeten.*

*Waarlyk ik kan niet.*

*Vaarwel dan.*

The



The twenty - fourth  
Dialogue.Between a Gentle-  
man and his Man.**G**O from me to my  
Lady . . . and pre-  
sent her my service.*Well Sir , I am going  
there.**Have you been there ?**Yes , Sir.**Is she up ?**Not yet.**With whom did you  
speak ?**With her waiting  
Gentlewoman.**How doth she do ?**She told me , she was  
well.**What did she say ?**She thanks you.**Do you know any  
news ?**Master . . . died just  
now.**You surprize me.**How long was he  
sick ?**De vier-en-twintigste  
Zamenspraak.**Tusschen een Edelman  
en zyn Knecht.***G**A van mynent  
wegen na Me-  
vrouw . . . en bied  
haar myn dienst aan.*Wel myn Heer , ik  
ga heen.**Hebt gy daar geweest ?**Ja , myn Heer.**Was zy al op ?**Nog niet.**Met wien sprak gy ?**Met haar Kame-  
nier.**Hoe voer zy al ?**Zy zeide my , dat  
zy wel was.**Wat zeide zy ?**Zy bedankt u.**Weet gy ook iets  
nieuws ?**De Heer . . . is zo,  
even gestorven.**Gy maakt my ont-  
steld.**Hoe lang is hy ziek  
geweest. He*

*He has been sick but  
three days.*

*Of what distemper  
did he die?*

*Of a violent Fever.*

*When will he be bu-  
ried?*

*To-morrow night.*

*What time?*

*At seven of the Clock  
in the evening.*

*Who told it you?*

*'Tis the common re-  
port.*

*Was he married?*

*Yes, Sir.*

*Had he children?*

*He had some, but  
they are dead?*

*Is his wife living still?*

*She is also very sick.*

*Is she in danger?*

*I believe yes.*

*Do you know her?*

*Did you know her  
Husband?*

*I knew him by sight.*

*Had he an estate?*

Hy heeft maar drie  
dagen ziek geweest.

Van wat ziekte is  
hy gestorven.

Van een heftige  
Koorts.

Wanneer zal hy be-  
graven worden?

Morgen avond.

Wat tyd?

's Avonds ten zeven  
uuren.

Wie heeft het u ge-  
zegd?

't Is 't gemeen ge-  
rucht.

Was hy getrouwd?

Ja, myn Heer.

Had hy kinderen?

Hy heeft 'er gehad,  
maar die zyn dood.

Leeft zyn Vrouw nog?

Zy is ook heel ziek.

Loopt zy perykel?

Ik geloof ja.

Kent gy haar?

Hebt gy haren man  
gekend?

Ik heb hem van aan-  
zien gekend.

Had hy middelen?

*He*

*He did live well.*

*Is his wife much afflicted?*

*She will not be comforted.*

*She is a dying.*

*She will never recover.*

*She is gone.*

*Where doth she live?*

*Hard by.*

*Comb my perriwig.*

The twenty-fifth  
Dialogue.

Between two Englishmen.

**S**ir, I am very glad  
to meet you.

*I am now at your service.*

*Let us go to drink.*

*Where is good wine to be had?*

*Let us go to Master Binet.*

*Where doth he live?*

*He lives at the up-*

Hy kon wel leeven.

Is zyn Vrouw zeer bedroefd?

Zy wil haar niet laten troosten.

Zy legt op sterven.

Zy zal 'er niet weer van opkomen.

't Is met haar gedaan.

Waar woont zy?

Dicht by.

Kem myn Pruik uit.

De vyf-en-twintigste  
t' Samenspraak.

Tusschen twee Engelschen.

**M**Yn Heer, ik ben blyde u te ontmoeten.

Ik ben nu t'uwen dienst.

Laat ons eens gaan drinken.

Waar is goede wyn te krygen?

Laat ons by Monsieur Binet gaan.

Waar woont hy.

Aan 't end van de

per-

*per-end of Bow-street,  
near Coventgarden.*

*At what Sign?*

*At the Sign of Saint  
Cecilia.*

*He has some of the  
best wine in London.*

*Of what kind of wine?*

*Languedoc wine.*

*Red, and white.*

*Of both.*

*How doth he sell it  
a quart?*

*Fifteen Pence.*

*Let us go skithber.*

*With all my heart.*

*Is he a Frenchman?*

*Yes, Sir.*

*Boy, call your Ma-  
ster.*

*Pray Sir, bid some  
body draw us some of  
your best wine.*

*He has also Muscatel  
wine and Frontignac.*

*How do you like this  
wine?*

*I never drank so good  
at Paris.*

Bowstraat, dicht by  
Coventgarden.

Wat hangt 'er uit?

Sinte Cecilia.

Hy heeft van de beste  
wyn in London.

Wat soort van wyn?

Langedokse wyn.

Rooode en witte.

Van beide.

Wat geeft hy de  
Kan?

Vyftien stuivers.

Laat 'er ons na toe  
gaan.

Van harten gaern.

Is 't een Franschman?

Ja myn Heer.

Jongen, roep uw  
Meester.

Myn Heer, laat ie-  
mant ons eens van uw  
beste wyn tappen.

Hy heeft ook Mus-  
kadel wyn, en Fron-  
tignac.

Hoe gevalt u deeze  
wyn?

Ik hebze te Parys  
nooit zo goed gedron-  
ken.

'T

*'T is extraordinary  
good wine.*

*'T is your Ladies  
health.*

*It is to yours.*

*Let us be merry.*

*I thank you for bring-  
ing me hither.*

*To your dear half.*

*I will do you reason.*

*Pray, let us be gone.*

*We came but just  
now.*

*Do you surrender  
your self already?*

*I have promised a  
man to expect him in  
my chamber.*

*You are not a man  
of company.*

*I cannot help it.*

*Let us pay and be  
gone.*

*How much is it?*

*There is ...*

*Let me pay.*

*You shall not do it.*

*'t Is uitsteekende  
goede wyn.*

*'t Is op de gezondheid  
van uw huisvrouw.*

*'t Is op die van de  
uwe.*

*Laat ons vrolyk zyn.*

*Ik bedank u dat gy  
my hier gebragt hebt.*

*Op uw waerde helft.*

*Ik zal u bescheid  
doen.*

*Ei lieve laat ons gaan.*

*Wy zyn hier maar  
eerst gekomen.*

*Geeft gy 't alreede  
op.*

*Ik heb iemand be-  
loofd in myn Kamer  
te zullen verwachten.*

*Gy bent geen man  
van gezelschap.*

*Ik kan 't niet helpen.*

*Laat ons betaalen  
en heen gaan.*

*Hoe veel is 'er te  
quaad?*

*Daar is ...*

*Laat my betaalen.*

*Gy zult het wel laa-  
ten.*

*I have brought you  
hither.*

*We are not in France.*

*Then I will pay ano-  
ther time.*

*You may do what  
you please.*

*When shall I have  
the honour to see you  
again?*

*When I have any  
time.*

*I love to be in your  
company.*

*And I in yours.*

*I wish you a good  
night.*

The twenty-sixth  
Dialogue.

Between a Master  
and his Man.

**W**Hy do you not  
rise?

*Sir, I am rising.*

*You must rise earlier,  
you are too lazy.*

*Why do not you an-  
swer me when I call  
you?*

Ik heb u hier ge-  
bragt.

Wy zyn niet in  
Vrankryk.

Ik zal dan op een  
ander tyd betaalen.

Gy moogt doen wat  
u belieft.

Wanneer zal ik de  
eere hebben u weer te  
zien?

Wanneer ik maar  
tyd heb.

Ik ben gaern in uw  
gezelschap.

En ik in 't uwe:

Ik wensch u goeden  
nacht.

De zes-en-twintigste  
t' Samenspraak.

Tusschen een Meester  
en zyn Knecht.

**W**Aarom staat  
gy niet op?

*Myn Heer, ik sta al op.*

*Gy moet vroeger op  
staan, gy bent al te luy.*

*Waarom antwoord  
gy niet, als ik u roep.*

**H** **I**

*I did not hear you.*

*Then you sleep very soundly.*

*Make a fire.*

*Warm my shirt.*

*Give me clean linnen.*

*Run to the Laundress.*

*You must be more careful.*

*You have no care of me*

*Have you been at the Laundresses?*

*Is my linnen clean?*

*Where are my slippers?*

*Have you made clean my shoes?*

*Make clean my cloaths.*

*Call the Taylor to me.*

*Bring me some water.*

*Do not tarry.*

*Why have you tarried so long?*

*Bid the Cook come up.*

*Bid the Coachman to put the boxes in the Coach.*

*Ik heb u niet gehoord.*

*Gy slaapt dan zeer vast.*

*Leg vuur aan.*

*Warm myn hemd.*

*Geef my schoon linnen.*

*Ga na de Wafter.*

*Gy moet beter zorg draagen.*

*Gy past niet op my.*

*Bent gy tot de Wasters geweest.*

*Is myn linnen schoon.*

*Waar zyn myn muilen?*

*Hebt gy myne schoenen schoon gemaakt?*

*Maak myn kleeren wat schoon.*

*Gaa haal my de Snyder eens.*

*Breng my wat water.*

*Blyf niet lang weg.*

*Waar bent gy zo lang geweest.*

*Zeg de Kok dathy boven komt.*

*Zeg de Koetsier dat hy de paerden voor de karos spant.*

*Yes*

*You must be more diligent.*

*Take heed of eating and drinking too much.*

*Comb my hair.*

*Go and fetch me the Barber.*

*Has any body ask'd for me?*

*If any body asks for me, I shall be at Mr. L.*

*Have a care of my linnen.*

*Do not lose my linnen.*

*Carry this Letter to the Post.*

*Is the Post come?*

*Is the Post gone?*

*Go to the Post.*

*Do you come from thence.*

*Are there Letters for me?*

*How much have you pay'd for them?*

*Carry that above.*

*Call me at two of the Clock.*

*Gy moet naertiger zyn.*

*Zie toe dat gy niet te vee eet en drinkt.*

*Kem myn haar.*

*Ga haal my den Barbier.*

*Heeft iemand na my gevraagd?*

*Zo 'er iemand na my vraagt, ik zal by Mr. L. weezen.*

*Draag zorg voor myn linnen.*

*Verlies myn linnen niet.*

*Breng deeze brief aan 't Posthuis.*

*Is de Post aangekomen?*

*Is de Post al weg?*

*Ga na de Post.*

*Komt gy daar van daan?*

*Zyn 'er brieven voor my?*

*Hoe veel hebt gy 'er voor betaald?*

*Breng dat boven.*

*Roep my ten twee uren.*



*Awake me to morrow at six of the Clock.*

*Go to bed.*

*Rise to morrow morning betimes.*

*Do not forget it.*

*Pull off my stockings.*

*Undress me.*

*Comb my Periwig.*

*Softly.*

*'T is enough.*

*Make clean the Comb.*

*Fill me some wine.*

*Get you gone.*

The twenty-seventh  
Dialogue.

**H**AVE you good  
cloth?

*What cloth would  
you have?*

*Black Cloth.*

*There is some.*

*How much is 't a yard.*

*Thirty shillings a  
yard.*

*This is not thirty  
shillings Cloth.*

*'T is worth so much.*

*Is it some of the finest?*

Wek my morgen  
ten zes uuren op.

Ga na bed toe.

Sta morgen och-  
tend by tyds op.

Vergeet het niet.

Trek myne kouzen  
uit.

Ontkleed my.

Kem myn Paruik.

Zachjes.

't Is genoeg.

Maak de Kam schoon.

Schenk my wat wyn.

Ga heen.

De zeven-en-twintig-  
ste i' Samenspraak.

**H**Ebt gy goed La-  
ken?

Wat voor Laken  
belieft gy te hebben?

Zwart Laken.

Zie daar.

Hoe veel is d'el.

D'el is dertig schel-  
lingen.

Dit is geen laken van  
dertig schellingen.

't Is dat wel waardig.

Is het van 't mooiste?

*Yes,*

Yes, Sir.

*I will have none at that rate, 't is too dear.*

*You cannot find cheaper in all the shops.*

*Will you sell it for five and twenty?*

*Upon my word I should lose by it; it cost me above eight and twenty.*

*It is impossible.*

*'T is as true as you are here.*

*Make you but one word?*

*Have you said the utmost?*

*Yes, certainly.*

*Will you take eight and twenty?*

*I must gain something.*

*You shall have twenty nine.*

*Take it.*

Ja, myn Heer.

*Ik wil 't zo hoog van prys niet hebben, 't is my te dier.*

*Gy zult het in geene winkels beter koop krygen.*

*Wilt gy 'er vyf-entwintig voor hebben.*

*Op myn woord, ik zoud 'er aan verliezen; want het kost my zelf meer als agt-en twintig.*

*Dat is onmogelyk.*

*'t Is zo waar als gy hier zyt.*

*Houd gy u zo aan een woord?*

*Hebt gy 't uitterste gezeid?*

*Ja, zekerlyk.*

*Wilt gy acht-entwintig hebben?*

*Ik moet immers wat winnen.*

*Ik zal u negen-entwintig geeven.*

*Wel neem het dan.*

The twenty - eighth  
Dialogue.

**H**ave you any fine  
bats?

Will you have a Castor?  
stor?

Show me one.

There is one of the  
finest in England.

What must it cost?

The price is . . .

I will not give so  
much.

How much will you  
give for it?

I cannot answer you  
upon that, you ask me  
too much.

You bid nothing for  
it?

Will you take ... for  
it?

I cannot sell it at  
that rate.

I will give no more.

You shall not find a bet-  
ter through all the City.

I am sorry we cannot  
agree.

De agt-en-twintigste  
i' Samenspraak.

**H**Ebt gy mooie  
hoeden?

Wilt gy een Kastor-  
hebben?

Laat my 'er een zien.

Daar is een van de  
mooiste in Engeland.

Hoe veel moet hy  
gelden.

De Prys is. . . .

Ik wil zo veel niet  
besteeden.

Hoe veel wilt gy 'er  
voor geven?

Dat kan ik u niet  
zeggen, gy eischt my  
te veel.

Wel gy bied my  
niets.

Wilt gy . . . daar  
voor hebben?

Voor dat geld kan  
ik het niet geven.

Ik wil niet meer geven.

Gy zult geen beter in  
de gansche Stad vinden

't Moeit my dat wy  
niet eens kunnen wor-  
den.

And

*And I also.*

*Look well upon the bat.*

*I do not ask you too much.*

*If you will take for it. . . .*

*I will take it.*

*Will you then come again to me?*

*I promise it unto you.*

*Indeed, I lose by it.*

The twenty-ninth  
Dialogue.

**W** *Here is my Gown?*

*'T is not made yet.*

*You shall work no more for me.*

*When shall I have it?*

*After to morrow.*

*No sooner?*

*'T is impossible for me.*

*You have had my Farandine a great while.*

*'T is not my fault.*

*Did you not promise it me to day?*

My ook.

Bezie de hoed ter deege.

Ik eisch u niet te veel.

Indien gy 'er . . . voor hebben wilt.

Ik zal 't dan doen.

Zult gy my dan weer bykomen?

Ik beloof het u.

Zeker ik verlies 'er op.

De negen-en-twintigste i' Zamenpraak.

**W** Aar is myn Sa-  
maar?

Die is nog niet gedaan.

Gy zult niet meer voor my werken.

Wanneer zal ik hem hebben?

Overmorgen.

Niet eerder?

Ik kan het onmogelyk eer doen.

Gy hebt myn Farandyn een langen tyd gehad.

'T is myn schuld niet.

Hebt gy 't my van daag niet beloofd?

*To promise, and to be as good as ones word, are two things.*

*Why do you promise it then?*

*Madam other People will be served as well as you.*

*And I as well as others.*

*My Money is as good as theirs.*

*One cannot please every one.*

*Shall I have it after to morrow.*

*I promise it unto you.*

*If you fail, I will be very angry with you.*

*I pray you have a little patience.*

*I will have it till after to morrow.*

The thirtieth Dialogue.

**B** *Ridle my horse.*  
*Saddle him.*

Te belooven, en zo goed te zyn als zyn woord, zyn twee zaken.

Waarom belooft gy 't dan?

Andere lieden, Juffrouw, moeten zo wel bediend wezen als gy?

En ik zo wel als andere.

Myn geld is zo goed als 't haare.

Men kan yder een niet voldoen.

Zal ik 't dan overmorgen hebben.

Ik beloof het u.

Zo gy 't niet doet, ik zal heel quaad op u weezen.

Ik bid u heb een weinig geduld.

Ik zal 't hebben tot overmorgen.

De dertigste t'Za-  
menspraak.

**D** Oe myn Paerd de toom aan.  
Zadel hem.

*Have*

*Have you watered him?*

*Have you given him his oats?*

*Bring him to the Smith.*

*Bid him shoe him.*

*Rub him.*

*Bring him into the River.*

*Give him some oats.*

*Walk him.*

*Give him some straw.*

*Have you good hay?*

*How much have you a night?*

*Has he drunk?*

*Hath he eaten his oats?*

*Is he very weary?*

*Bring him to me.*

*Bring him into the stable.*

*Unsaddle him.*

*Take him by the bridle.*

*Do not make him run*

*Do not overheat him.*

*Give him some hay.*

Hebt gy met hem in 't water (of in 't wet) geweest?

Hebt gy hem al haver gegeven?

Breng hem by den Smit.

Laat hem beslaan.

Vryf hem.

Breng hem na de rivier.

Geef hem wat haver.

Leid hem wat heen en weer.

Geef hem wat stroo.

Hebt gy goed hooy?

Hoe veel hebt gy voor een nacht?

Heeft hy gedronken?

Heeft hy zyn haver al op gegeten?

Is hy heel moede?

Breng hem hier by my

Breng hem op stal.

Ontzadel hem.

Vat hem by de toom.

Doe hem niet loopen.

Maak hem niet al te heet.

Geef hem wat hodi.

H 5 The

The thirty-first  
Dialogue.Between two Gentle-  
women.**W**ill you go to the  
Garden?*Yes, if you please.**'Tis very fair weather.**Have you the key?**I have it in my pocket.**The Sun is too hot.**Take your Mask.**Let us stay till 's is  
colder.**I am contented with  
it.**Let us go, it is cool  
now.**There is a fine Rose.**Give it me.**Take it.**Will you make a  
Nosegay?**Make a Nose-gay.**There are Violets still.**Show them me.**Do you not see it.**There is a fine Tulip.**De een-en-dertigste  
i' Zamenspraak.**Tusschen twee Juf-  
fers.***W**ilt gy na de tuin  
gaan?*Ja, indien 't u belieft.**'t Is zeer schoon weer.**Hebt gy de sleutel?**Ik heb hem in myn  
zak.**De Zon is al te heet.**Neem uw Masker.**Laat ons wachten tot  
dat het wat koelder is.**Ik ben 'er mee te  
vreede.**Laat ons gaan, 't is  
nu koel.**Daar is een mooie  
Roos.**Geef ze my.**Neem ze.**Wilt gy een Ruiker  
maaken?**Maak een Ruiker.**Daar zyn nog violen.**Wys ze my.**Ziet gy 't niet.'**Daar is een mooie  
Tulp.*

*O-lack! how fine it is.*

*This is a fine Garden.*

*Take that Gilly flower.*

*The Roses smell well.*

*Smell my Nose-gay.*

*There is a fine alley.*

*Let us go into the shadow.*

*'T is not hot.*

*The Air is hot.*

*Let us go under that green Arbour.*

*It is a fair evening.*

*Gather that other Flower.*

*Some body must pour water on those flowers.*

*It did rain yesterday.*

*That signifies nothing.*

*Where is the Gardener.*

*Your Nose-gay is finer than mine.*

*You are pleased to say so.*

O! hoe mooi is hy.

Dit is een mooie Tuin.

Neem die Angelier.

De Rozen ruiken wel.

Ruik myn Ruikertje eens.

Dat is een mooie laan.

Laat ons in de schaduw gaan.

't Is niet heet.

De Lucht is heet.

Laat ons onder dat groen Prieel gaan.

't Is een mooie Avondstond.

Pluk die andere Bloem.

Iemand moet deeze Bloemen eens besproeijen.

't Heeft gisteren geregend.

Dat heeft niets te beduiden.

Waar is de Tuinier?

Uw Ruiker is mooier dan myne.

Dat beliest u zo te zeggen.



*What will you lay  
that mine is not so fine  
as yours?*

*What you will.*

*'T is done.*

*Who shall be our  
judge?*

*Your Brother.*

*Is he at home?*

*Yes, he is so.*

*Here he is coming.*

*I pray, tell us which  
of these two Nofegays  
is the finest?*

*'I is this.*

*I said so before.*

*I have won it.*

*What have you won?*

*We have not laid  
any money down.*

*You would not.*

*You did not desire it.*

*Let us walk a little  
longer.*

*'T is too late.*

*You cannot go yet.*

*We will go away  
within half an hour.*

Wat wilt gy 'er on-  
der verzetten, dat de  
myne zo mooi niet  
en is als de uwe?

Wat gy wilt.

't Is gedaan.

Wie zal onze rech-  
ter weezen?

Uw Broeder.

Is hy t'huis?

Ja, hy.

Daar komt hy aan.

Ei lieve zeg ons, welk  
van deeze twee Rui-  
kers de mooiste is?

Deeze is 't.

Dat heb ik te vooren  
al gezegd.

Ik heb 't gewonnen.

Wat hebt gy gewon-  
nen?

Wy hebben geen  
geld by gezet.

Gy woudt niet.

Gy begeerde 't niet.

Laat ons nog wat  
wandelen.

't Is al te laat.

Gy kont nog niet gaan

Wy zullen binnen  
een half uur heen gaan.

*What a Clock is that?*

*Ten a Clock.*

*It is not so much.*

*I have told the Clock.*

*I have told it also.*

*You are mistaken.*

The thirty-second  
Dialogue.

For a Traveller who  
goes into Holland.

**F**riend, are you a  
Dutchman?

Yes, Sir, at your  
service.

Are you bound for  
Rotterdam?

Yes, Sir, when the  
wind serves.

Have you any Pas-  
sengers?

I have ten already.

Have you a good  
vessel?

Will you see it?

When will you go  
away?

It may be this night.

How much do you  
ask me for my passage?

Hoe laat is dat?

Tien uren.

't Is zo laat nog niet.

Ik heb de Klok geteld.

Ik heb hem ook geteld.

Gy hebt mis.

De tweeëndertigste  
Zamenspraak.

Voor een Reiziger na  
Holland.

**V**riend bent gy een  
Hollander?

Ja, myn Heer, t'u-  
wen dienst.

Legt gy aan om na  
Rotterdam te vaaren?

Ja, myn Heer, als de  
wind ons maar dient.

Hebt gy eenige Pas-  
sagiers?

Ja, ik heb 'er al tien.

Hebt gy een goed  
Schip?

Wilt gy 't zien?

Wanneer zult gy  
vaaren?

Misschien van dee-  
zen avond nog.

Hoe veel eischt gy  
voor myn vracht?

H 7 Google Sir,

82 De Engelsche en Noderduitsche

Sir, you shall give  
me ... if you please.

I will give you as  
other people do.

Where do you lodge?

At the sign of ...

I know where it is.

Be ready, and I will  
call you when 't is ti-  
me.

Pray do.

Must I carry Virtu-  
als?

If you please.

Sir, the wind is  
good.

Let us go then.

Step into the Boat.

I will pay you at  
Rotterdam.

'Tis all one.

Where do you go to  
lodge?

I know not, I have  
no acquaintance here.

Go to the ...

Is it a good lodging?

'T is the best in the  
Town.

Myn Heer, gy zult  
my ... geeven, indien  
't u belieft.

Ik zal u geeven, 't  
geen andere geeven.

Waar bent gy t'huis?

In de ...

Ik weet wel waar  
dat is.

Houd u gereed, en  
ik zal u aanspreken  
als het tyd is.

Ei lieve doe zo.

Moet ik eeten met  
my neemen?

Indien 't u belieft.

Myn Heer, de wind  
is goed.

Laat ons dan gaan.  
Treed maar in de Boot.

Ik zal u te Rotter-  
dam betaalen.

Dat is even veel.

In wat Herberg zult  
gy gaan?

Ik weet het niet, ik  
heb hier geen kennis.

Ga na de ...

Is dat een goede  
Herberg?

't Is de beste in de  
Stad.

Carry

*Carry my things.  
How much must you  
have?*

*I must have...*

*Take, there is your  
Money.*

The thirty-third  
Dialogue.

**M***Aid, make my  
bed and give me  
clean sheets.*

*Bring me other sheets.*

*Why, Sir?*

*Those are not clean.*

*They were washed but  
yesterday.*

*Excuse me they have  
been already lain in.*

*I will give you some  
thing, if you give me  
clean ones.*

*There are some others.*

*Sir, we must rise.*

*Is the boat ready to  
go?*

*It is almost time.*

*I will dress my self  
then.*

*Draag myn goed.  
Hoe veel moet gy  
hebben?*

*Ik moet ... hebben.*

*Hou daar is u geld.*

*De drie-en-dertigste.  
1<sup>o</sup> Zamenpraak.*

**V***ryster maak myn  
bed, en geef my  
schoone lakens.*

*Haal my andere la-  
kens.*

*Waarom, myn Heer?*

*Deze zyn niet schoon.*

*Zy zyn gisteren eerst  
gewasschen.*

*Verschoon my, daar  
is reeds al op geslapen.*

*Ik zal u wat geeven,  
indien gy my schoone  
brengt.*

*Daar zyn andere.*

*Myn Heer, wy moe-  
ten opstaan*

*Is de schuit al gereed  
om af te vaaren?*

*'t Is al schier tyd.*

*Ik zal my dan aan-  
kleeden.*

*Farewel, Landlord.*

*When ſhall we arrive at Amſterdam?*

*In the afternoon.*

*What houſe is that?*

*'T is the houſe of...*

*Where ſhall we dine?*

*We ſhall dine at...*

*Is it a Town?*

*No, 't is but a ſingle houſe.*

*We are there.*

*Let us ſit at the Table.*

*Take your places without ceremonies.*

*Let us make haſte to dinner.*

*Gentlemen, take your places.*

*Is here good wine?*

*This wine is not good.*

*Give us ſome other.*

*We have no other.*

*What meat is that?*

*This meat is not good.*

*Every one is contented with it.*

*Vaarwel, Hoſpes.*

*Wanneer zullen wy tot Amſterdam komen t'Achtermiddag.*

*Wat huis is dat?*

*'t Is 't huis van...*

*Waar zullen wy te middag eeten?*

*Wy zullen ons middagmaal houden te...*

*Is 't een Stad?*

*Neen, 't is maar een enkeld huis.*

*Wy zyn daar al.*

*Laat ons aan de tafel gaan zitten.*

*Neem maar plaats zonder ceremonien.*

*Laat ons wat haaften om te eeten.*

*Heeren, neemt plaats.*

*Is hier goede wyn?*

*Deze wyn is niet goed.*

*Geef ons wat andere.*

*Wy hebben geen andere.*

*Wat ſpys is dat?*

*Deeze ſpys (of dit vleefch) is niet goed.*

*Elk een is 'er mee te vrede,*

*To*

*To your health, Gentlemen.*

*We thank you.*

*This is good bread.*

*'T is good enough.*

*Give me some.*

*Let us be gone.*

*All is paid.*

*Shall we be presently at Amsterdam?*

*We shall be there before three a Clock.*

*I shall be glad of it.*

*There is Amsterdam.*

*Are those Church-Steeple?*

*Yes, they are.*

*We are very nigh them.*

*Let us come out of the boat.*

*Are we arrived?*

*Yes, we are so.*

The thirty-fourth  
Dialogue.

Between an English-  
man and a Dutch-  
man coming out  
of Holland.

**A** *Re you an English  
man?*

*Op uw gezondheid Heeren.*

*Wy bedanken u.*

*Dit is goed Brood.*

*'t Is goed genoeg.*

*Geef'er my wat van.*

*Laat ons gaan.*

*Alles is betaald.*

*Zullen wy haast te Amsterdam zyn?*

*Wy zullen daar voor driën zyn.*

*Ik zal blyd weezen.*

*Daar is Amsterdam.*

*Zyn dat Kerk-toorens?*

*Ja dat zyn 't.*

*Wy zyn'er dicht by.*

*Laat ons uit de schuit gaan.*

*Zyn wy al aan?*

*Ja wy zyn aan.*

*De vier-en-dertigste  
't Zamenpraak.*

*Tusschen een Engels-  
man en een Hollan-  
der, uit Holland  
komende.*

**B** *Ent gy een Engels-  
man?*

*Yes*

186 De Engelsche en Nederduitsche

Yes Sir, at your service.

How long have you been in Holland?

But a few months.

Did you pass by Rotterdam?

Yes, Sir.

Where did you land?

I landed at the Brill.

Where did you lodge?

At the sign of the Admiral Tromp.

Are you of Amsterdam?

No Sir, I am of the Hague.

Do the States General keep always Court at the Hague?

Yes, Sir.

Where shall we go to lodge?

Let us go to the . . .

Have you any other acquaintance at Colchester?

Yes, Sir.

Sir, are you ready?

Ja myn Heer, om u te dienen.

Hoe lang bent gy in Holland geweest?

Maar weinig maanden.

Quam gy door Rotterdam?

Ja, myn Heer?

Waar quam gy te land?

Ik lande in den Briel.

Waar logeerde gy?

In den Admiraal Tromp.

Bent gy van Amsterdam?

Neen, myn Heer, ik ben uit den Haag van daan.

Houden de Staaten Generaal haar Hof altyd in den Haag?

Ja myn Heer.

Waar zullen wy ter Herberg gaan?

Laat ons in de . . . gaan

Hebt gy eenige andere kennis te Colchester

Ja, myn Heer.

Myn Heer, zyt gy gereed.

The

*The Coachman stays for us.*

*Let us go, I am ready.*

*Shall we go to dine at the ...*

*No Sir, but we shall go to sup there if it please God.*

*The leagues between Colchester and London are short.*

*They are none of the longest.*

*How long is it since you were at Amsterdam?*

*Two months since.*

*In what University of Holland have you studied?*

*I have studied at Leiden.*

*And you Sir, where have you studied?*

*At Oxford.*

*Which of both Universities is the finest?*

*I know nothing of it, they are both fine.*

*De Koetsien wacht na ons.*

*Laat ons gaan, ik ben gereed.*

*Zullen wy te middag eeten? in de ...*

*Neen myn Heer, maar wy zullen daart'avond eeten, zo't God belieft.*

*De mylen tusschen Colchester en London zyn kort.*

*Zy zyn niet van de langste.*

*Hoe lang is 't wel geleden, dat gy te Amsterdam waart?*

*Wel twee maanden.*

*Op wat Hoge School van Holland hebt gy gestudeerd?*

*Ik heb te Leiden gestudeerd.*

*En gy myn Heer, waar hebt gy gestudeerd?*

*Te Oxford.*

*Welke van beide Hooge Schoolen is de mooiste?*

*Ik kan daar niets van zeggen, zy zyn beide mooi.*

*Sir*



138 De Engelsche en Nederduitsche

*Sir, do you see London?*

*Is that London?*

*'T is a great City.*

*Whither shall we go to lodge?*

*At the Red Lion.*

*Sir, we are there.*

*Coachman, stand, we will go down.*

*Sir, I will not go down.*

*I am going to lodge at a Friends house.*

*Farewell then, Sir.*

*Sir, your Servant.*

*You are welcome, Gentlemen.*

*There is a Dutch Gentleman, who desireth to have a Chamber at your house.*

*Well Sir, he shall have one.*

*Sir, I am much beholden to you that you do take that pains for me.*

Myn Heer, ziet gy Londen wel?

Is dat Londen?

't Is een groote stad.

Waar zullen wy gaan logeeren?

In de roode Leeuw.

Myn Heer, wy zyn 'er al.

Koetsier houd stil, wy zullen uitgaan.

Myn Heer, ik ga niet uit.

Ik ga by een van myn Vrienden logeeren.

Vaar wel dan, myn Heer.

Myn Heer, uw Dienaar.

Gy zyt welkom Heeren.

Hier is een Duitsch Heer, die een kamer in u huis verzoekt te hebben.

Wel, myn Heer, hy zal 'er een hebben.

Myn Heer, ik ben zeer in u gehouden, voor de moeite die gy voor my doet.

*Sir,*

*Sir, I would I were able to serve you.*

*Sir, you have shewed me marks of your generosity.*

*Sir, till we meet again.*

*I hope I shall have the honour to see you again.*

*Sir, I shall receive it.*

The thirty-fifth  
Dialogue.

Between two English-  
Gentlemen meeting  
at Paris.

**M***y Dear Friend, I have much joy to see you.*

*I am also overjoyed to meet you.*

*How do all our Friends at London?*

*They are all well, and would be very glad*

*Myn Heer, ik wenschte dat ik u dienen kon.*

*Myn Heer, gy hebt my tekenen van uw Edelmoedigheid getoond.*

*Myn Heer, tot weerziens toe.*

*Ik hoop dat ik de eer zal hebben u weer te zien.*

*Myn Heer, my zal eer geschieden.*

De vyf-en-dertigste  
t'Zamenpraak.

Tusschentwee Engelse  
Edellieden ontmoetende  
malkanderen  
te Parys.

**M***yn waarde Vrind ik ben zeer blyd dat ik u zie.*

*Ik ben desgelyks zeer verheugd dat ik u dus ontmoet.*

*Hoe varen alle onze vrinden te Londen?*

*Zy zyn alle nog wel te pas, en zouden*

*to hear that you are alive still.*

*Why alive still?*

*Because it hath been assuredly told them that you were taken by the Turks between Legorn, and Civita Vecchia.*

*You see that is not true, though I must confess the Vessel I was in, was in danger.*

*Were you pursued by those Barbarians?*

*Yes truly, Sir, and we had much ado to avoid them, for upon my word they sail well.*

*Pray Sir, tell me how you escaped them?*

*Sir, after much difficulty we got into the*

zeer verblyd zyn om te hooren dat gy nog in 't leeven zyt.

Nog in 't leeven, zegje? Waarom toeh?

Om dat het haar voor de waarheid verteld is, dat gy van de Turken genomen waart tusschen Livorno en Civita Vecchia.

Gy ziet nu wel dat het niet waar is; hoewel ik bekennen moet dat het Schip, waar in ik was, niet buiten gevaar was.

Wierd gy dan van die Barbaaren gejaagd?

Ja voor zeker, myn Heer, en wy hadden veel werks om haarte ontvaaren: want op myn woord, zy Zeilen wel.

Ik bid u, myn Heer, zeg my eens hoe gy haar ontvluchtte.

Wel myn Heer, na veel tobbens geraakte

Port

*Port Longone, being a strong place on a little Island called Etba.*

*Sir, I am very glad that you escaped, and I am sure that you have many good friends in England, who shall have much joy, to hear of your arrival at Paris; for I do assure you, they were much afflicted for your pretended misfortune, when they heard it.*

*Sir, they did me a great deal of honour to have pitied me, I am much obliged to them, and I am sensible of their goodness.*

*By the next Post, I will undeceive them, by letting them know*

wy in de haven van Longone, zynde een sterke plaats op een klein Eiland, genaamt Elba.

Ik ben zeer blyd, myn Heer, dat gy 't zo ontkomen zyt; en ben wel verzekerd, dat gy veele goede vrienden in Engeland hebt, die zeer blyde zullen zyn, om van uw aankomst tot Parys te hooren: want ik verzekeer u dat zy zeer bedroefd waaren over uw gewaand ongeluk toen zy 't hoorden.

Myn Heer, ik houd' het voor een groote eere dat zy my dus beklaagd hebben; ik ben daar over aan haar verplicht, en ben gevoelig van hunne goedheid jegens my.

Met de naaste Post zal ik haar uit den droom helpen, door haar te laten weten

you

*you are here, and by that they'll drown all their fears in a glass of good Canary.*

*Pray, Sir, do me that favour, and in the mean while you and I will drink their health here, in a glass of Hermitage Wine; if you please, I will lead you to a place where we may have the best in all the Town.*

*Very willingly, for I have a mind to drink of Hermitage Wine.*

*Did you never drink of that kind of Wine?*

*No, Sir, never.*

*Then permit me to tell you, that it is one of the best sorts of Wine that is in all France.*

dat gy hier zyt: waar door zy alle hunne vreeze met een glas Kanary Wyn zullen afspoelen.

Ei lieve, myn Heer, doe my die gunſte, en ondertuſſchen zullen wy hier op hunne gezondheid een roemer Hermitagie wyn drinken: ik zal u, met u believen, op een plaats brengen, daar men de beſte van de ſtad kan hebben.

Zeer gaern; want ik ben genegen om eens van de Hermitagie wyn te drinken.

Hebt gy nooit van die ſoort van Wyn gedronken?

Neen, myn Heer, nooit niet.

Laat my u dan zeggen, dat het een van de beſte zoorten van wyn is, die men in geheel Vrankryk heeft:

*I past by the place, when I came from Lions, where it is made.*

*Sir, speaking of Lions, you put me in mind to ask you, how you are pleased with your journey of Italy?*

*Very well, Sir; the Country is not only pleasant, but full of fine Cities, which are full of Curiosities.*

*Old Rome, I think, lies buried in its ruins.*

*It is true, Sir, nothing remaineth of it; what is to be seen there, are great ruins, which seem to mourn for the destruction of so fine a City, and to testify to all the World, how famous it was.*

Toen ik van Lions quam, passeerde ik voorby de plaats, daar ze gemaakt wordt.

Myn Heer, nu gy van Lions spreekt, brengt gy my in de zin om u te vragen, hoe u uwe reis van Italië aanstaat?

Zeer wel, myn Heer, het Land is niet alleen vermakelyk, maar 't is ook vol van schone steden, die vervult zyn met zeldzaamheden.

Oud Rome, acht ik, legt in zyne puinhoopen begraven.

Zo is 't, myn Heer; alles, wat daar te zien is, zyn groote puinhoopen, die de verdelging van zulk een schone stad schynen te betreuren, en aan de gantsche wereld te betuigen, hoe vermaard de zelve eertyds geweest is.

194 De Engelsche en Nederduitsche

*Is St. Peters of Rome  
a fine Church?*

*Yes, Sir, 't is one  
of the Wonders of the  
World.*

*Is Naplès a great  
City?*

*Yes, Sir, very plea-  
sant, large, and full  
of People.*

*Did you see the Bur-  
ning Mountain, that  
is very near to it?*

*Yes, Sir, I saw it.*

*I think it burns con-  
tinually.*

*Yes, Sir.*

*Did you see the Treas-  
ure of Lorette?*

*Yes, Sir.*

*Is it so rich?*

*Yes, indeed, it is ex-  
treamly.*

*Is the Place strong?*

*Not at all.*

*How do you like Ve-*

Is de St. Pieters Kerk  
te Rome een treffelyk  
Gebouw?

Ja, myn Heer, 't is  
een van 's Werelds  
Wonderen.

Is Napels een gro-  
te Stad?

Ja, myn Heer, het  
is een zeer vermake-  
lyke, grote en volk-  
ryke plaats.

Hebt gy den bran-  
denden Berg gezien,  
die 'er dicht by legt?

Ja, myn Heer, ik  
heb hem gezien.

Ik acht dat hy ge sta-  
dig brandt.

Ja, zo doet hy, myn  
Heer.

Hebt gy den schat  
van Lorette gezien?

Ja, myn Heer.

Is die zo kostelyk?

Ja, gewisselyk, het  
weegt over.

Is de plaats sterk?

Neen, gansch niet.

Hoe staat u Vene-

si-

nice?

*Were you there in the time of Carnival?*

*Are their Operas fine?*

*Yes, wonderfull.*

*Did you see the Arsenal?*

*Yes, Sir.*

*Is it so full of stores for War, as they say?*

*Sir; you would wonder if you saw it: it is the greatest in the World, and full of all manner of stores, both for Land and Sea.*

*Were you at Modena?*

*Yes, Sir, I have travelled all over Italy.*

*Is the Duke of Modena's Palace finished?*

*Not yet, Sir.*

tië aan?

Waart gy daar in de Vasten avond?

Zyn hunne Operaas mooi?

Ja, verwonderlyk.

Hebt gy 't Wapenhuis gezien?

Ja, myn Heer.

Is het zo vol van Krygstuig als men zegt?

Ja, myn Heer, gy zoud u verwonderen, indien gy 't zaagt: het is het grootste van de gansche Wereld, en 't is vol van allerley Oorlogs-tuig, zo wel te Water als te Land.

Waart gy ook te Modena?

Ja, myn Heer, ik heb geheel Italië doorge-reist.

Is 't Paleis van den Hertog van Modena voltoid?

Nog niet, myn Heer.

I 2

It



196 De Engelsche en Nederduitsche

*It was told me, that  
it will be very fine,  
when it is all built.*

*Yes, Sir, very fine  
and very large.*

*Doth the great Duke  
of Tuscany receive the  
Englisch well?*

*Yes, Sir, there is  
no Nation in Europe,  
that he receives with  
so much honour and ci-  
vility.*

*How do you like  
Florence?*

*'Tis a very fine City,  
full of Antiquities.*

*What do you say of  
the Treasures of the  
Great Duke?*

*There is nothing fi-  
ner nor richer.*

*Is Saint Laurence's  
Church finished?*

*Not yet.*

Men heeft my ge-  
zegt, dat het een  
schoon stuk werks zal  
zyn, wanneer 't vol-  
bouwd is.

Zo zal't, myn Heer,  
't zal zeer schoon en  
groot wezen.

Worden de Engel-  
schen van den Groot-  
Hertog van Toskanen  
wel onthaald?

Ja, myn Heer, daar  
is geen Volk in Euro-  
pa, dat hy met zo veel  
eere en beleefdheid  
ontfangt.

Hoe gevalt u Flo-  
rence?

't Is een zeer schoo-  
ne Stad, vol van al-  
oudheden.

Wat dunkt u van  
de schatten van den  
Groot Hertog?

Daar is niets schoo-  
nder noch kostelyker.

Is de Sint Laurens  
Kerk voltooid?

Nog niet.

*Will*

*Will it be very rich?*

*Yes, Sir, for its bigness the richest in Europe.*

*Are the Italian Women handsome?*

*Yes, some are so.*

*Are they complaisant?*

*They are very agreeable.*

*Sir, at your return did you come by Sea?*

*Yes, Sir, My Lord... who was then in Italy, did me the honour to bring me in his Felouque from Leghorn to Genoa.*

*I wonder, you would venture again to Sea, after having been in so much danger of being taken by the Turks.*

*Why, Sir? I had re-*

Zal zy kostelyk zyn?

Ja, myn Heer, naar hare groote de kostelykste van Europa.

Is het Italiaansch Vrouwvolk mooi?

Ja, zommige.

Zyn zy aanvallig?

Ja, zeer aanvallig.

Toen gy weerom quamt, myn Heer, was het ter zee?

Ja, myn Heer; de Heer .... die toen in Italië was, deed my de eere dat hy my in zyn Jacht van Livorno naar Genua medenam.

't Verwondert my, dat gy u weer op de Zee durfde wagen, na dat gy in zulk een groot perykel waart geweest om van de Turken genomen te worden.

Waarom, myn Heer?

*solved of going from Leghorn to Tangier by Sea; but understanding that they had made there a Truce for some while, that diverted my intentions.*

*Have you any acquaintance there?*

*Yes, Sir, two Gentlemen of my relations, one a Captain, the other a Volontier.*

*Have you been there?*

*Yes, twice, passing and repassing from the Straits.*

*Is the Place strong?*

*Yes, Sir, it is very strong.*

*The King had much care to defend it, and it cost him much to keep it, otherwise it*

Ik was van voornemen om van Livorno naar Tanger ter Zee te gaan; maar verstaande, dat daar een bestand voor een zekeren tyd gemaakt was, zo deed het my van besluit veranderen.

Hebt gy eenige kennis daar?

Ja, myn Heer, twee Edellieden van myn maagschap, de een een Kapitein, en de ander een vrywillige.

Bent gy daar geweest?

Ja, tweemaal, in't heen gaan, en te rug komen van de Straat.

Is de plaats sterk?

Ja, myn Heer, zeer sterk.

De Koning heeft groote zorg gedragen om de zelve te beschermen, en 't heeft hem veel gekost om ze te bewaaren; anders  
*would*

*would have been lost.* zou ze al verlooren geweest zyn.

*I think it was in great danger to be so in the last War.* Ik geloof, dat ze groot perykel liep in den laatsten Oorlog.

*It is true, Sir, and the loss of that Place would have ruined the Trade of all the Straits.* Dat is waar, myn Heer; en't verlies van die plaats zou al den Koophandel van de Straat bedorven hebben.

*I think the Moors had never broken ground before.* Ik geloof, dat de Mooren daar nooit te vooren een schop in de aarde gestookt hadden.

*I do not know; but it is certain that they do it now.* Daar weet ik niet van te zeggen; maar 't is zeker, dat zy 't nu doen.

*I think the Renegado's have taught them to make Fortifications, and Navigation.* Ik geloof, dat de afvallige Christenen hen 't maken van sterkten, en de Scheepvaart geleert hebben.

*It may be so; for many are gone into their Country since some years.* Dat kan wel wezen; want veele hebben zich zedert eenige jaaren in hun Land begeeven.

*How is their General called, that commanded in this last War?*

*He is called Alcad d'Alcassar.*

*The King hath lost a great Man at Tanger.*

*It is true, Sir Palmer Faireburn; all the Town did much lament his death.*

*Colonel Sackvil behaved himself there most gallantly, and gained much honour.*

*It is true, he succeeded to that Command after Sir Palmer Faireburn was killed, and got a great Victory over the Moors, killed and wounded a great number, filled up again their Works, took all their Canon and Bag-*

Hoe heet hun Overste, die in den laatsten Oorlog 't opperbevel had?

Zyn naam is Alkad d'Alkasser.

De Koning heeft een voornaam Man te Tanger verloren.

Dat is waar, 't is de Ridder Palmer Faireburn, wiens dood van de gansche Stad zeer beklaagd wierdt.

De Colonel Sackvil droeg zich daar treffelyk, en leide groote eere in.

Dat is waar, hy aanvaardde het gebied na dat Sir Palmer Faireburn gedood was, en hy behaalde een groote zeege op de Mooren, hebbende een groot getal gedood en gequetst; hunne Werken weêr opgevuld; al hun Geschut en Pakkasje genomen,

*gave, and routed them  
ntirely.*

*Without doubt it  
was a brave action;  
and to say the truth,  
the English fought as  
they use to do, like  
Lions.*

*Is the Country open  
to us since the Truce is  
made?*

*Yes, Sir, as far as  
the Jews River.*

*Sir, your Discourse  
is so agreeable, that I  
have forgot that Her-  
mitage Wine; let us go  
to drink some.*

*Come, Sir, there is  
the house where it is  
sold; go in.*

*Shew me the way;  
I am not acquainted  
here.*

*You force me to be*

en hen t'eenemaal ge-  
slagen.

't Was buiten twy-  
fel een treffelyke daad;  
en om de waarheid te  
zeggen, de Engelschen  
vochten als Leeuwen,  
gelyk zy gewoon zyn.

Is het Land vry en  
open voor ons, sederd  
dat het bestand ge-  
maakt is?

Ja, myn Heer, tot  
aan de Joden Rivier  
toe.

Myn Heer, uw ge-  
sprek is zo aangenaam  
en bevallig, dat ik de  
Heremitagie wyn ver-  
geten heb; maar laat  
ons gaan om die te  
drinken.

Kom aan, myn  
Heer, daar is 't huis  
daar ze te koop is;  
treed in.

Wys my den weg,  
ik ben hier onbekend,

Gy dwingt my on-  
I 5

*uncivil; but I had rather be so, than to be troublesome to you.*

*Boy, give us a Pint of your best Hermitage wine.*

*Gentlemen, there is some of the best.*

*Come Sir, my service to you.*

*Sir, I most humbly thank you.*

*Sir, some body asks for you.*

*Sir, one of your Friends stays for you at home.*

*Sir, I am sorry to leave you so soon: till to morrow.*

*Farewell, Sir.*

*Till I have the honour to see you again.*

beleefd te zyn; maar ik wil dat evenwel liever weezen, dan u lastig vallen.

Jonge, geef ons een pintje van uw beste Hermitage wyn.

Heeren, daar hebt gy van de beste.

Myn Heer, om u te dienen.

Ik dank u hartelyk, myn Heer.

Myn Heer, daar is iemand, die naar u vraagt.

Myn Heer, een van uwe Vrienden wacht naar u t'huis.

Myn Heer, 't moeit my, dat ik u zo haast verlaten moet; tot morgen toe.

Vaarwel, myn Heer.

Tot dat ik de eere mag hebben van u weder te zien.

A Dialogue between  
two learned  
Men.

*Een Samenspraak tus-  
schen twee geleerde  
Lieden.*

**S**ir, you arrive hap-  
pily; I was going  
to your house to speak  
with you.

**M**Yn Heer, gy  
ontmoet myter  
regter tyd; ik ging zo  
naar uw huis toe om  
met u te spreken.

*Is there any thing,  
in which I may serve  
you since our last en-  
terview?*

Is 'er zederd onze  
laatste byeenkomst  
iets voorgevallen,  
waar in ik u kan dic-  
nen?

*Yes, Sir, I should  
desire you would do me  
the favour to explain  
me the Rules, that we  
find in the beginning of  
Monsieur Le Grand's  
Philosophy.*

Ja, myn Heer, ik  
wenschte dat gy de  
goedheid geliefde te  
hebben, om my de  
Regelen, die men in  
't begin van Monsieur  
Le Grands Filosofie  
vind, uit te leggen.

*Why, Sir, what  
difficulty do you find in  
them?*

Wel, myn Heer,  
wat zwaarigheid vind  
gy daar in?

*It seems at the first  
sight, they are against  
common sense.*

Het schynt met den  
eersten opslag, dat zy  
tegen het gezond ver-  
stand aanloopen.

I 6 Is



*In what, I pray?*

*Because he teaches us, that we must not trust our Senses, which seems to be false.*

*There is nevertbeles nothing more true.*

*What? can it be false, that I see truly an object, when my eyes are opened, during the day; and that nothing binders that same object to dull my sight?*

*No, but that knowledge is not sufficient to form an assured Science.*

*Why, Sir?*

*Because your eyes may deceive you, since they can represent to themselves a thing which is not.*

Waar in toch, bid ik u?

Om dat hy ons leert, dat wy onze zinnen niet moeten betrouwen; 't welk valsch schynt te weezen.

Nochtans is 'er niets waarachtiger.

Hoe dat? kan het valsch zyn, dat ik waarlyk een voorwerp zie, wanneer myne oogen geopent zyn, gedurende den dag, en dat niets verhindert dat het zelfde voorwerp myn gezigt benevelt?

Neen; maar die kennis is niet genoegzaam om een zekere Weetenſchap te formeeren.

Waarom, myn Heer?

Om dat uwe oogen u zouden kunnen misleiden, dewyl zy zich een zaak kunnen verbeelden, die niet is.

*That*

*That I cannot believe.*

*Do you not remember to have some times perceived a Tower from far?*

*You may well see one thing for another, since it happens often, that a Tower which shews round is square.*

*And what do you infer from this?*

*I say that a Science, which is grounded upon such an uncertain foundation, cannot be sure.*

*But this mistake is not universal.*

*I grant it; but you are oblig'd to confess that a true thing, as Science is, ought not to be grounded upon a doubtful thing.*

Dat kan ik niet gelooven.

Geheugt u niet zomtyds eenen Toren van verre gezien te hebben?

Gy kunt heel ligt eene zaak voor een andere aanzien, dewyl het dikwils gebeurt, dat een Toren, die rond schynt, vierkant is.

En wat wilt gy daar uit besluiten?

Ik zeg dat een Wetenschap, welke op zulk een onzeker fundament gegrond is, niet zeker kan zyn.

Maar deeze misslag is niet algemeen.

Ik sta het toe; maar gy bent genoodzaakt te bekennen, dat een waare zaak, gelyk als weetenschap is, niet op zo een twyfelachtige zaak behoort gegrond te zyn.

*By what means then do we arrive at the knowledge of the Truth, if our Senses are ſubject to miſtakes ?*

*By the Underſtanding.*

*That cannot be, ſince it regards but univerſal things, as Ariſtotle ſays : Intellectus eſt rerum univerſalium.*

*That is true ; and that is not contrary to Monsieur Le Grand's ſentiment, who proves that Man's Wit ought to examine as well particular things as common.*

*I ſhould be very glad, if you could explain clearly his ſenſe.*

*It will be very eaſy unto me, if you have the Patience to bear*

Door wat middel geraaken wy dan tot de kenniſſe der waarheid , indien onze zinnen aan miſlagen onderworpen zyn ?

Door het verſtand.

Dat kan niet zyn , dewyl dat maar algemeene dingen betreft, gelyk als Ariſtoteles zegt: *Intellectus eſt rerum univerſalium.*

Dat is waar , en dat is niet ſtrydig met Monsieur Le Grands gevoelen , dewyl hy bewyſt , dat 's menſchen vernuft zo wel byzondere als algemene zaken behoort te onderzoeken.

Ik zou blyde zyn , indien gy zynen zin duidelyk kondt verklaren.

Dat zal my ligt om te doen zyn , indien gy maar geduld gelieft

*me*

me.

*Pray, tell it me by an example.*

*I will: did you never see Gold that they bring out of the Indies in dust?*

*I have seen some several times.*

*That Gold, after it has been put into the Furnace changeth its form; and takes a new one; and nevertheless 't is always the same Gold.*

*That cannot be denied.*

*What did you perceive of that Gold at first?*

*I perceived Gold in dust.*

*But this Gold in dust is gone, and nevertheless Gold is always Gold.*

*Let it be so.*

*Then you did not*

te hebben om my te hooren.

Zeg my dat, bid ik u, door een voorbeeld.

Ik zal: hebt gy nooit Goud gezien, 't welk uit Indiën gebragt word in stof?

Ja, dat heb ik verscheide maal gezien.

Dat Goud, na dat het in den oven is gedaan geweest, verandert zyne gedaante, en neemt eene nieuwe aan; en nochtans is het altyd het zelfde Goud.

Dat kan niet ontkend worden.

Wat vernam gy dan van dat Goud in 't eerst?

Ik wierd Goud in stof gewaar.

Maar dit Goud in stof is niet meer voorhanden, en nochtans is Goud altyd Goud.

Laat het zo weezen.

Als dan wierd gy per-

*perceive any thing of that which falls upon the Senses, since the same substance remains.*

*By which may I discover the Nature of Gold?*

*By this Faculty, which we call Judicative.*

*This Discourse is more subtle than true.*

*On the contrary, I esteem it to be more true than subtle.*

*Can you prove me this thought by another Example?*

*Very easily; you see every day Men from your window, walking in the Market.*

*I see some every day indeed.*

*Neverstheless you perceive very often nothing but their hats,*

niets van dat gene gewaar, 't welk op de zinnen valt, dewyl de zelfde zelfstandigheid blyft.

Door welk middel zal ik dan de natuur des Gouds kunnen ontdekken?

Door dat vermoogen, 't welke wy 't oordeelende noemen.

Dit gesprek is meer spitsvindig dan waar.

In 't tegendeel, ik acht het meer waar dan spitsvindig te zyn.

Kunt gy my die gedachte door een ander voorbeeld bewyzen?

Zeer gemakkelyk; gy ziet dagelyks uit uw venster menschen op de markt wandelen.

Dat zie ik in der daad alle dagen.

Niettemin word gy zeer dikwils niet anders gewaar dan hun-  
*their*

*their coats, or their clokes.*

*That is true.*

*How then do you know really they are Men?*

*Very surely.*

*Excuse me, since you cannot affirm that you see any other thing but their cloths.*

*Mens cloths do cover but men.*

*That may be false, since they may cover Engines with them, which move in the same manner as men do.*

*And what do you infer from this Discourse?*

*I conclude, that our Senses are not certain,*

*ne Hoeden, hunne Rokken, of hunne Mantels.*

*Dat is waar.*

*Hoe weet gy dan, dat het waarlyk menschen zyn?*

*Dat weet ik zeker genoeg.*

*Verschoon my, want gy kunt niet zeker zeggen, dat gy iets anders ziet dan hunne kleeding.*

*Menschen kleederen bedekken maar alleen menschen.*

*Dat zou valsch kunnen zyn; dewyl men kunstige werktuigen, die zich op de zelfde wyze als de menschen beweegen, daar mede zou kunnen bedekken.*

*En wat zult gy dan uit dit gesprek besluiten?*

*Ik besluit, dat onze zinnen niet zeker zyn, since*

*since they can deceive us.*

*This is a new Philosophy.*

*'T is true; but it is according to reason, since Science is a certain thing and sure, and the ground which sustains it ought to be of the same nature.*

*Do you believe that our Senses deceive us always?*

*Yes, they can deceive us; but our Understanding can never deceive us.*

*How many People are there, who imagine themselves to know a thing which they do not know?*

*This fault proceeds from their knowledge, which is not clear and distinct.*

*That knowledge is hard to be obtained.*

nadien zy ons kunnen misleiden.

Dat is een nieuwe Filosofie.

Dat is waar: maar 't is volgens de reden, dewyl wetenschap een zekere en vaste zaak is, en de grond, die dezelve ondersteunt, behoort van den zelve aard te zyn.

Geloof gy, dat onze zinnen ons altyd bedriegen?

Ja, zy kunnen ons bedriegen; maar ons verstant kan ons nooit bedriegen.

Hoe veel menschen zyn'er, die zich zelve inbeelden een zaak te weten, die zy niet weten?

Die misflag ontstaat uit hunne kennisse, die niet klaar en onderscheiden is.

Zulk een kennis is zwaar te verkrygen.

*It*

*It is so to heavy Wits, but not to subtle and judicious People.*

*That Monsieur Le Grand is he not Author of L'Homme sans Passions?*

*'T is himself.*

*I have seen his Book; indeed it is well writ.*

*He did write five or six others, of which one is entitled: L'Epicure Chrétien &c.*

*Do you know him?*

*I have the honour to know him very particularly.*

*He is a very learned Man.*

*He is universal.*

Het is zo voor zwaarmoedige verstanden, maar niet voor schrandere en verstandige menschen.

Is die Monsieur Le Grand niet de Schryver van *L'Homme sans Passions*?

Ja, hy is 't.

Ik heb zyn Boek gezien; 't is inderdaad wel geschreeven.

Hy heeft nog vyf of zes andere geschreeven, waar van 'teene is genaamd *L'Epicure Chrétien*.

Kent gy hem?

Ik heb de eere van hem byzonderlyk te kennen.

Hy is een zeer geleerd man.

Hy is volleerd.



A Dialogue between  
a Gentleman and  
a Gentlewo-  
man.

**P**RAY, Sir, tell me  
one thing, I am  
very curious to know  
your opinion of it.

Pray, Madam, pro-  
pose it to me, and if I  
can resolve you, I will  
do it with all my heart.

Sir, I would fain  
know which is the no-  
blest Sex, the Man, or  
the Woman.

Madam, I ask it  
you; your self naming  
the Man first, it seems  
to me you give consent,  
that he is nobler than  
the Woman.

Een Zamenpraak  
tusschen een Edel-  
man en eene  
Juffrouw.

**I**K bid u, myn Heer,  
zeg my een zaak,  
alzo ik nieuwsgierig  
ben om uw gevoelen  
daar van te weeten?

Eilieve, Juffrouw,  
stel het my voor, en  
zo ik u eenige ope-  
ning daar in kan gee-  
ven, ik zal het van  
gansch harte doen.

Myn Heer, ik wen-  
ste wel te weten,  
welke Sexe de edel-  
ste is, de Man of de  
Vrouw?

Juffrouw, ik vraag  
het u; dewyl gy zelf  
den Man eerst ge-  
noemt hebt, zo dunkt  
my dat gy toestaat,  
dat hy edeler is dan  
de Vrouw.

Sir,

*Sir, 'tis not a convincing reason, 't is only for civilities sake.*

*Madam, Saint Paul commands the Woman to obey her Husband; In the Old Testament great Persons Wives did call them their Lords; by consequence shew the Man is nobler than the Woman.*

*Sir, excuse me, for by obeying one is not inferiour to him to whom he submits himself, for Jesus Christ, as the Scripture says, although he be God, did obey both the Virgin Mary and Saint Joseph; and nevertheless he is far nobler*

Myn Heer, dat is geen overtuigende reden: 't is maar alleen uit beleefdheid geschied.

Juffrouw, de H. Paulus beveelt de Vrouwe haaren Man te gehoorzamen. In 't Oude Testament vind men, dat de Vrouwen van aanzienlyke Perzoonen hen Heeren noemden; waar uit dan volgt, dat de Man edeler is dan de Vrouw.

Verschoon my, myn Heer, want om dat men gehoorzaamt, is men niet minder dan hy, aan wien men zich onderwerpt; want Jesus Christus, gelyk de Schrift zegt, alhoewel hy God is, gehoorzaamde de H. Maagd Maria en den H. Joseph; en niet te min is hy veel edeler

*than*

*than them. And if great Mens Wives called them their Lords, it was to please them, and not by duty.*

*To shew you that the Man is more noble than the Woman, he was created the first.*

*Sir, what do you infer from thence? nothing but confusion for your Sex; for things which were created the first, are not the noblest; as for Example; the Heaven, the Earth, the Sun, the Stars; the Seas, and all things, were created before Man; yet nevertheless, according to you, he is the noblest of earthly Creatures.*

*Madam, that Man is nobler than all Creatu-*

*res, dan zy waaren. En indien de Huisvrouwen van voornaame Perzoonen hare Mannen Heeren noemden, dat geschiedde om hen te behaagen, en niet uit plicht.*

Om u te toonen, dat de Man edeler is dan de Vrouw; hy wierd eerst geschapen.

Myn Heer, wat kunt gy daar uit trekken? niets dan beschaa- ming voor uwe kun- ne: want de dingen, die 't eerst geschapen waaren, zyn de edelste niet; als, by voorbeeld, de Hemel, de Aarde, de Zon, de Starren, de Zeën, en alle din- gen zyn eer geschapen dan de Man; en vol- gens uwe stelling is hy de edelste van alle aardische schepselen.

Juffrouw, dat de Man edeler is dan alle  
res,

*res, except the Angels; is true; for God with one word created all; but Man is the work of his own hands.*

*You grant me then that the creation of Man is more noble than that of Heaven and Earth, because he was created the last; by your same argument I will convince you; the Woman was created after the Man, and of a nobler Substance than he, for he was created of dust, but the Woman was created of one of his Ribs, and not of dust. I will bring you another Example, which ought to convince you: An infant's Body is the first formed in his Mother's*

*scheepselen, uitgezegd de Engelen, is waar; want God schiep alles door een woord; maar de Man is het werk van zyn eigene handen.*

Gy staat my dan toe, dat de schepping des Mans edeler is, dan die van den Hemelen de Aarde, om dat hy 't laatst geschapen was; ik zal u dan door uw eige bewysreden overtuigen; de Vrouw wierdt na den Man geschapen, en uit een edeler zelfstandigheid; want hy wierdt uit het stof geschapen; maar de Vrouw wierdt uit eene van zyne ribben geschapen, en niet uit het stof. Ik zal u nog een ander exempel by brengen, 't welk u behoort te overtuigen; 't Ligchaam eens Kinds word eerst in de Baar-  
*Womb,*

*Womb, and a long time after the foul is infufed into it; yet neverthelefs ſhe is more noble than the Body.*

*Madam, I anfwer you that the Woman having been formed of one of the Man's Ribs, being created of his own Substance, and having fleſh of his fleſh, and bone of his bone, as the Scripture faith, was no advantage upon him, neither in regard of her Creation, nor for her Substance ſake; for when God ſaid: Let us make Man after our own likenefs, he did mean the Woman as well; for the Word (Homo) in Latin ſignifies the Man and the Woman, therefore the*

moeder gevormd, en een tydlang daar na word 'er de Ziel ingeftort, en niet te min is die edeler dan het Ligchaam.

Juffrouw, daar op antwoord ik u, dat de Vrouw gevormd geweest zynde uit eene van des Mans ribben, en gefchapen uit zyn eigene ſtoffe, vleefch hebbende van zyn vleefch, en been van zyn been. als de H. Schrift zegt, geen voordeel boven hem heeft, noch ten opzigte van haare ſcheppinge, noch om haare ſtoffe: want wanneer God zeide: *Laat ons den Menſche maaken naar onzen beelde en gelykeniſſe*, zo meent hy de Vrouw desgelyks; want het Latynſche woord (*Homo*) betekent Man en Vrouw

*Man*

*Man and the Woman were made at the same time, and the Being of the Woman was but a Multiplication of one Substance already created and depending of the Man.*

*Sir, according to you, if it be the same Substance created, why will you have one to be more noble than the other? Why depending of the Man? Let us make him a Companion, saith God; one Companion doth not obey the other, except it be to please him.*

*Madam, see nevertheless what Saint Paul saith; Women obey*

beide, zulks dat de Man en de Vrouw dan op een en de zelfde tyd gemaakt zyn; en 't weezen der Vrouwe was maar een vermenigvuldiging van eene zelfstandigheid, die alreede geschapen en van den Man afhankelijk was.

Myn Heer, volgens uw zeggen, indien het de zelfde stoffe geschapen is; waarom wilt gy dan 't een edeler hebben dan 't ander? Waarom afhankelijk van den Man? *Laat ons hem een medegenoot maken*, zeide God: nu, de eene medegenoot gehoorzaamt de andere niet, 't en zy 't hem belieft.

Zie nochtans eens, Juffrouw, wat de Apostel Paulus zegt: *Gy Vrouwen, weest uwe*  
K your

your Husbands: *But he doth not say unto the Men, Obey your Wives. For what you say, that Man was created of dust, you cannot carry it away; for they had both the same beginning, as concerning the Matter.*

*If it were changed, it was as much for the advantage of the one, as of the other, and besides, he of them two who approach'd nearest to God in Likeness, and to whom alone it belongs to execute the Functions that Jesus Christ instituted upon the earth, is to be the noblest. Saint Paul saith, Women be ye silent in the Church, in the which he hath*

*Mannen geboorzaam: Hy zegt immers niet tot de Mannen, Weest uwe Vrouw geboorzaam. Want het gene gy zegt, dat de Man uit stof geschapen is, daar mee kont gy niets uitrechten; want zy hadden beide, ten aanzien der stoffe, een en 't zelfde begin.*

Indien dezelve veranderd ware, dat was zo wel tot voordeel van de eene, als van de andere; en behalven dat, die van de twee, welke Gode in gelykenisse naaft quam, en aan wien alleen toebehoort om die bedieninge te bekleeden, dewelke Jesus Christus op de aarde ingesteld heeft, is de edelste. De H Paulus zegt, *dat de Vrouwen zwygen in de Gemeente, alwaar hy bevolen heeft,*

or-

*ordained Priests to speak aloud.*

*Sir, all your Reasons are not able to convince me: I say the Woman is as well formed to the Image and Likeness of God, as the Man, and that if there be some Accidents, which put distinction between them, yet they are not distinguished in regard of God. I would fain know if there be a distinction between the Souls of the blessed in Heaven. If the Priests speak out in the Church, 't is only because Saint Paul knew well, that Men are commonly more learned than Women, because they keep them always in*

dat de Priesters overluid zouden spreken.

Myn Heer, alle uwe redenen zyn niet magtig om my te overtuigen; Ik zeg, dat de Vrouw zo wel naar den beelde en gelykenisse Gods gemaakt is, als de Man; en dat, indien 'er al eenige toevallen zyn, welk eenig onderscheid tusschen hen stellen, zo zyn zy echter ten aanzien van Gode niet onderscheiden. Ik zou gaarn weten, of 'er eenig onderscheid tusschen de zielen der zaligen in den Hemel was. Indien de Priesters overluid in de Kerk spreken, dat is maar alleen om dat de H. Paulus wel wist, dat de Mannen doorgaans geleerder zyn dan de Vrouwen, dewyl zy haar in onwetendheid



*ignorance, that they may be always under them: But if we did learn, we should be generally greater Scholars than they are, for without Rhetorick we speak more than they do.*

A Dialogue of the Nature of Plants, between two Learned men.

**W**E are come now, I thank God, to the fair Spring.

*O the agreeable Season! What difference doth not one see between the Winter and the Spring! Everything seems now to smile when the other Season seems to cast them all*

houden, op dat zy altyd boven haar mogen zyn. Maar indien wy ons in geleertheid oeffenden, wy zouden doorgaans geleerder zyn dan zy: want zelfs zonder de Redenryk-kunst spreken wy meer dan zy.

*Een Samenspraak tusschen twee geleerde Persoonen wegens den aard der Planten.*

**W**Y zyn nu, God dank, tot de schoone Lente gekomen.

O wat een aangenaam saizoen! Hoedanig een onderscheid bespeurt men tusschen den Winter en de Lente! alles schynt ons nu toe te lagchen, daar het ander gety  
*into*

*into the Grave.*

*It is true, but from whence proceeds that Green which covers now all the Trees?*

*It comes assuredly out of the Bowels of the Earth.*

*What? do you believe that there is any Green hid in the Earth, which comes out every Year?*

*No, but I believe that the Earth is the Principle thereof, which causes that agreeable colour.*

*Pray, tell me how that is done.*

*As there comes out of the Earth a great quantity of Humours, which pass thorow the Conduits of the Plants, even to their tops, this*

alles schynt in 't graf te werpen.

Dat is waar: maar waar van, daan komt dat groen, 't welk nu al het geboomte bekleet?

Dat komt gewisselyk uit de ingewanden der Aarde.

Hoe? gelooft gy dan dat 'er eenige groente in de Aarde verborgen is, die alle jaaren te voorschyn komt?

Neen, maar ik geloof, dat de Aarde het Grond-beginzel daar van is, 't welk die bevallige koleur veroorzaakt.

Ei lieve, zeg my, hoe dat geschiedt.

Gelyk 'er uit de Aarde een groote menigte van vochtigheden komt, die door de luchtpypen der Planten passeeren, zelfs tot bovenaan den top toe, zo wordt ook des zelfs

*Water causes their Green.*

groen door dit water veroorzaakt.

*How comes it then to pass that the Water is not always Green?*

Hoe komt het dan dat het water niet altyd groen is?

*'T is because it is not always mingled with strange Bodies.*

Dat is, om dat het niet altyd met vreemde ligchaamen vermengd is.

*Doth the mingling of the bodies contribute to the production of Colours?*

Helpt de vermen- ging der ligchaamen iets tot de voortbren- ging der koleuren?

*It contributes to it so much, that one may say, that the Bodies take their Colours according to the several ranks of their parts.*

De zelve helpt zo veel daar toe, dat men zeggen mag, dat de ligchaamen hunne koleur aannemen, vol- gens de verscheidene soorten hunner deelen.

*From whence proceeds the smell of Fruits?*

Waar uit ontstaat de reuk der vruchten?

*From several Causes; for one cannot doubt, but that the diversity of Climates change their*

Uit verscheidene oorzaken; want men behoeft niet te twyfe- len, of de verscheiden- heid der Luchstree- ken verandert hunne

*nature, and by consequence render them of several smell.*

*Do you believe that the Apples which grow in France and in Spain be more agreeable to the taste than those which grow in England?*

*There is no doubt of it, if you believe that those Countries are hotter and that the Sun warms them with more heat.*

*What doth the Sun, when it renders a Body odoriferous?*

*It separates by its Heat the grossest Bodies from the subtlest, and evaporating the Humour which was there enclosed, it remains but a fat Matter, which causes the smell.*

natuure, en doet hen gevolgelyk van verscheidenerelei reuk zyn.

Geloofst gy, dat de Appelen, die in Frankryk en in Spanje groejen, lieflyker van smaak zyn, dan die, welke in Engeland wasschen?

Daar is niet aan te twyffelen; indien men geloofst dat die landen heeter zyn, en dat de Zon haar met meerder hitte verwarmt.

Wat doet de Zon, wanneer hy een Ligchaam welruikend maakt.

Hy scheid door zyne hitte de groffte Ligchaamen van de fynste af; en de vochtigheid, die'er in beflooten was, uitwaasemende, zo blyft'er maar een vette stoffe over, dewelke de reuk veroorzaakt.

*Do you think that all this cannot be done in a cold Country?*

*Not so well, because, for want of heat, the Juice which is within the Plant is not well mortified, and the Humour which meets there, binders that which serves to the Odour to extend it self as it should do.*

*How comes it then so pass, that the ripe Fruit smells better than when it is green?*

*'T is because in time the Fruit purges it self, and leaves that gross matter, which did hinder it from dilating and rarifying it self.*

*But how doth it come to pass, that all Plants bear fruit of a*

Meent gy, dat dit alles in een koud Landschap niet geschieden kan?

Niet zo wel, om dat door gebrek van hitte het zap, 't welk in de plant is, niet ter deege versterft; en de vochtigheid, die zich daar onthoud, is een belet, dat de reuk zich niet kan uitstrekken als 't behoort.

Hoe komt het dan dat een rype vrucht beter ruikt, dan als ze noch groen is?

Dat is om dat de vrucht met der tyd gezuivert wordt, en die grove stoffe verlaat, welke een vermindering was, dat zy haar zelve niet kan uitbreiden en verdunnen.

Maar hoe komt het, dat alle planten vruchten draagen van ver-  
dijf-

*different smell.*

*Because the parts which compose the Fruits are of a different texture, and as they enter into the Pores of the Tongue in several manners, it is necessary that they should cause Tastes different one from another.*

*You are in the right, it must be so.*

A Dialogue between several Gentlemen that go to be merry abroad.

A. **W**hat shall we do to day Gentlemen? How shall we pass away this day?

B. *So as you please.*

C. *Let us walk as far as Greenwich.*

scheelende reuk?

Om dat de deelen, waar uit de vrucht bestaat, van een verscheelend maaksel zyn; en wanneer zy in de Luchtgaatjes der tonge op verscheidenerlei wyze ingaan, zo moeten zy nootzake-lyk verscheidenerlei smaak hebben.

Gy hebt recht; het moet zo wezen.

*Een Samenspraak tus-schen verscheide Hee-ren, die uitgaan om eens vrolyk te wee-zen.*

A. **W**at zullen wy van daag doen Heeren? hoe zullen wy dezen dag doorbrengen?

B. *Zo als 't u be-lieft.*

C. *Laat ons naar Greenwich gaan.*

K 5 D. *Ab,*

D. *Ab, Gentlemen, let us go thither, I entreat you, I have never been there.*

A. *And what do you intend to do at Greenwich?*

D. *That is a fine Question; and what should we do elsewhere?*

A. *Let us go thither, if you please, I am content to do as the rest.*

B. *I know an honest man there, that hath good Wine in his Cellar.*

A. *Let us go thither then; which way shall we go, Gentlemen?*

B. *Let us go thither by Water.*

C. *Let us rather take a Coach.*

D. *No, no, there is more pleasure by Water.*

A. *The Gentleman*

D. *Ja, Heeren, laat ons daar na toe gaan, bid ik u, ik heb 'er nooit geweest.*

A. *En wat meent gy te Greenwich te doen?*

D. *Dat is ook een vraag; wat zouden wy op een ander plaats doen?*

A. *Laat ons 'er na toe gaan, indien 't u zo gevalt, ik ben te vrede om te doen als de rest.*

B. *Ik ken daar een eerlyk man, die goede wyn in zyn kelder heeft.*

A. *Laat 'er ons dan na toe gaan; wat weg zullen wy gaan, Heeren?*

B. *Laat ons te water daar na toe gaan.*

C. *Laat ons liever een Koets neemen.*

D. *Neen, neen, 't is pleizieriger te water.*

A. *De Heer heeft*  
*saitb*

*saith right, we may  
smoak in the Boat, and  
drink a merry Cup.*

*B. For my part, you  
know I never smoak:  
But, I will be glad to  
drink a Cup of good  
Canary.*

*C. Shall we not drink  
and smoak enough,  
when we come thither?*

*D. Gentlemen, if  
we will go thither, let  
us not lose time whilst  
the Tide serves.*

*A. Go you before,  
Gentlemen? I am going  
to the Rose for a couple  
of Bottles, and some  
Pipes.*

*B. Do not stay then:  
we will stay for you at  
Somerset-house.*

*A. Go on, I will  
overtake you by and by.*

gelyk, wy kunnen in  
de Schuit eens roo-  
ken en een glaasje  
drinken.

B. Wat my aan-  
gaat, gy weet wel dat  
ik nooit rook: maar  
ik wil wel eens een  
kelkje goede Kanary  
wyn drinken.

C. Zullen wy niet  
genoeg drinken en  
rooken als wy daar  
komen?

D. Heeren, indien  
wy daar zullen gaan,  
zo laat ons geen tyd  
verliezen, terwyl wy  
voor stroom hebben.

A. Gaat gy voor uit,  
Heeren? ik gaa na de  
Roos, om een paar  
botteljes, en eenige  
pypen.

B. Blyf dan niet uit:  
wy zullen na u wach-  
ten by Somerset-huis.

A. Ga maar voort,  
ik zal u straks wel on-  
derhalen.

R 6 D. We



D. *We should have told him that he should bring an ounce of good Spanish Tobacco.*

C. *He hath some in his Box, he is never without any.*

B. *Gentlemen, let us agree for a Boat.*

C. *Shall we take one Man or two?*

D. *Let us take two.*

B. *Honest man, what shall we give you to carry us to Greenwich, and to bring us back again?*

Sir, *you shall give me a Crown, if you please.*

*It is too much, you shall have four shillings.*

*We cannot carry you for less.*

C. *We must give them five shillings, they*

D. Wy hadden hem moeten zeggen, dat hy een once goede Spaansche Tabak zou meegebracht hebben.

C Hy heeft wel wat in zyn doos, hy is nooit zonder iets.

B. Heeren, laat ons een verding maaken voor een schuit.

C. Zullen wy een man nemen, of twee?

D. Laat 'er ons twee neemen.

B. Wat zullen wy u geeven, Maat, dat gy ons na Greenwich brengt, en weer te rug?

Myn Heer, gy zult my een Kroon geeven indien 't u belieft.

Dit is te veel, gy zult vier Schellingen hebben.

Wy kunnen u niet minder voeren.

C. Wy moeten hen vyf Schellingen geven,  
*are*

*are honest men, they must get their living.* 't zyn eerlyke lieden, zy moeten 'er van leeven.

*B. Well, you shall have what you ask.* B. Wel gy zult zo veel hebben als gy eischt.

*Where is your Boat? There it is, Gentlemen.* Waar is uw schuit? Daar is ze, Heeren.

*Will you be pleased to step in?* Belieft gy in te treden?

*D. Presently, we stay for a Gentleman.* D. Terstond, wy wachten nog na een Heer.

*C. There is Mr. A. coming, he hath made great haste.* C. Daar komt Mr. A. alaan, hy heeft zich wakker gehaast.

*B. He goeth like a lean Cat.* B. Hy gaat, als een magere kat.

*A. Well, Gentlemen, have not I dispatcht?* A. Wel, Heeren, heb ik my niet lustig gehaast?

*D. Truly you have, you shall drink first.* D. Ja, dat hebt gy; gy zult ook eerst drinken.

*B. Have you brought good Wine?* B. Hebt gy goede wyn gebragt?

*A. If it be not good, I will drink it all my self.* A. Indien ze niet goed is, zo zal ik ze zelf drinken.

K 7 B. You

B. You understand the matter very well.

C. Come then, Gentlemen, let us step into the Boat.

D. Step in first, we will follow you.

A. Without ceremony, Gentlemen, let him follow me that loves me.

B. What needs so many compliments? For my part I never use any: I take my place by you, for you keep the Bottles.

C. Sir, I intreat you not to let me commit an incivility.

D. Sir, I will not go before you, I know very well the respect that is due to you.

C. But, Sir, you laugh at me, we will stay here then till to-morrow.

A. I must confess,

B. Dat hebt gy niet quaalyk.

C. Komt dan, Heeren, laat ons in de Schuit treden.

D. Stap eerst in, wy zullen u volgen.

A. Zonder Ceremonie, Heeren, die my lief heeft, mag my volgen.

B. Waar toe zo veel Complimenten? Ik voor my, gebruik ze nooit: Ik ga by u zitten, want gy hebt de Bottels by u.

C. Myn Heer, ik bid u, laat my geen onheusheid begaan.

D. Myn Heer, ik wil voor u niet ingaan, ik weet zeer wel wat eerbiedigheid ik u schuldig ben.

C. Maar, myn Heer, gy lacht om my, zo doende zullen wy hier wel tot morgen staan.

A. Ik moet beken-  
Gent-

*Gentlemen, you are very ceremonious.*

*B. Come, come Gentlemen, let us make haste, what needs so many ceremonies among friends?*

*D. I beseech you, Sir; let us not make these Gentlemen stay.*

*C. Sir, I had rather commit an incivility, than to disobey you.*

*A. Seriously, Gentlemen, this is a fine River.*

*B. It is the finest in Europe.*

*C. The water is very calm at present.*

*D. We could not have pitch upon a finer day to go by Water.*

*B. But Mr. A. you have brought Tobacco and Pipes with you: But where will you have fire?*

nen, Heeren, dat gy vol ceremonien zyt.

*B. Kom, kom, Heeren, laat ons wat haast maaken, waar toe zo veel ceremonien onder vrienden?*

*D. Ik bid u, myn Heer; laat ons deeze Heeren niet doen wachten.*

*C. Myn Heer, ik wil liever een onbeleefdheid begaan, dan u ongehoorzaam zyn.*

*A. In ernst, Heeren, dit is een schoone Rivier.*

*B. 't Is de schoonste in Europa.*

*C. 't Water is tegenwoordig heel stil.*

*D. Wy zouden geen schooner dag hebben kunnen aantreffen, om te water te gaan.*

*B. Maar Mr. A. gy hebt Tabak en Pypen medegebragt; waar zult gy vuur krygen?*

*A. I*

A. *I have forgot a match, I am very giddy headed.*

C. *So much the better, for indeed I do not love smoaking, but when I am at my journeys-end.*

B. *Really, Gentlemen, our conversation is better than the smoak.*

D. *We are very near the Bridge, is there no danger to shoot it?*

A. *Not more than in this place, the Water is smooth now.*

B. *I go through it two or three times a day, whether the Water be high or low.*

C. *You are mighty bold, I went through it once, when the Water was low, the Boat was like to have been sunk.*

A. *Ik heb een Lont vergeeten; Ik ben heel ylhoofdig.*

C. *Zo veel te beter, want ik hou van geen rooken, voor dat ik ben daar ik weezen moet.*

B. *Waarlyk, Heeren, onze ommegang is beter dan de rook.*

D. *Wy zyn dicht by de Brug; is 'er geen perykel om 'er door te vaaren?*

A. *Niet meer dan daar wy nu zyn; want het water is effen.*

B. *Ik gaa 'er wel twee of driemaal des daags door, 't zy dat het water hoog of laag is.*

C. *Gy bent zeer stout, ik ben 'er eens door gevaaren, wanneer het water laag was, en de schuit zou schier gezonken hebben.*

D. *There*

D. *There is not too much safety, I would not trust too much to it.*

A. *Nor I neither.*

B. *What, Gentlemen, cannot you swim?*

C. *I swim like a Fish, but not in my Cloaths.*

A. *I have swummed many times over the River, with a Boat after me.*

B. *I will lay a wager, that I can swim from hence to Greenwich.*

C. *Pray, let us have that pastime a little.*

D. *I believe he would drink Water, whilst we drink wine.*

B. *Some other time, Gentlemen, the Water is not hot enough now.*

D. *I wish I could*

D. 't Is 'er niet al te veilig; ik zou 'er my liever niet al te veel betrouwen.

A. Noch ik niet.

B. Wat, Heeren, kont gy niet zwemmen?

C. Ik zwem als een Vis, maar niet in myn Kleederen.

A. Ik heb dikwils de Rivier overgezwommen met een schuit achter my.

B. Ik wil wedden, dat ik van hier tot Greenwich zou kunnen zwemmen.

C. Ei lieve, laat ons dat kortswyl eens hebben.

D. Ik geloof dat hy water zou zuypen, terwyl wy wyn drinken.

B. Op een ander tyt eens, Heeren, het water is noch niet warm genoeg.

D. Ik wenschte dat  
*swim,*

*swim; on condition to bath my self now; but I swim like a Stone.*

*A. We are now under the Bridge.*

*B. This is a fine Bridge.*

*C. It is the finest in Europe.*

*D. How long is it since it was built?*

*C. It is above ...*

*A. We are now going to see a great many Ships.*

*B. We shall see many of them; but they are almost all Merchantmen.*

*C. Where are then the Men of War?*

*D. They are most of them now at Sea.*

*A. A little before the War was proclaimed, I went to Rochester by Water with some Gent-*

ik konde zwemmen, mits dat ik het nu zou doen; maar ik zwem gelyk een steen.

*A. Wy zyn nu onder de Brug.*

*B. Dit is een mooie Brug.*

*C. 't Is de schoonste in geheel Europa.*

*D. Hoe lang is 't geleden; dat hy gemaakt is?*

*C. 't Is meer als ...*

*A. Wy zullen nu een meenigte van Schepen zien.*

*B. Wy zullen 'er wel een party zien, maar 't zyn meest alle Koopvaardy - Schepen.*

*C. Waar leggen de Oorlogs-schepen dan?*

*D. Die zyn nu meest in Zee.*

*B. Een weinig te vooren, dat de Oorlog afgekondigd wierd, ging ik na Rochester  
lemen*

*lemen of London, we saw the finest of the King Ships in the River of Rochester.*

*A. Did you see the Sovereign?*

*B. Yes, and twenty more of the biggest next it.*

*B. They say it is a prodigious Ship.*

*A. It is the biggest that ever I saw; you would think that you were in a Castle.*

*C. Me thinks that those are very great Ships.*

*C. They are big enough for Merchantmen.*

*D. Is there no Men of War upon the Thames at this time?*

*C. There may be*

te water met eenige Heeren van Londen, en toen zagen wy des Konings beste Schepen in de Rivier van Rochester.

*A. Zaaft gy de Souverein?*

*D. Ja, en nog twintig van de grootsten daar nevens.*

*B. Zy zeggen, dat het een byster groot Schip is.*

*A. 't is het grootste dat ik nog ooit gezien heb. Gy zoud denken, dat gy in een Kasteel waart.*

*C. My dunkt, dat dit al heel grootte Schepen zyn.*

*C. Zy zyn groot genoeg voor Kooptvaarders.*

*D. Leggen 'er tegenwoordig geen Oorlog-schepen op den Teems?*

*C. Ik geloof, daar*  
*some*



*Some I suppose.*

*B. I have heard his Majesty hath caused many Frigats to be built at Woolidge, and at Deptford.*

*A. I saw them begun.*

*B. Is there no way to go to see them?*

*A. Yes, if we have but time enough.*

*C. We will come on purpose, another time to see the Ships.*

*D. If we have time, we may land at Deptford as we come back.*

*B. As the company shall think fit.*

*C. We shall see, we shall see.*

*A. We are almost at Greenwich.*

mogen 'er eenige zyn.

*B. Ik heb gehoord dat zyn Majesteit vele Fregatten heeft doen bouwen te Woolidge, en te Deptford.*

*A. Ik heb ze zien beginnen.*

*B. Zouden wy ze nu niet kunnen gaan zien.*

*A. Ja, indien wy maar tyd genoeg hebben.*

*C. Op een ander tyd zullen wy 'er wel eens eigentlyk om uitgaan om de schepen te zien.*

*D. Indien wy tyd hebben, wy mogen te Deptford eens aan land stappen, als wy te rugge komen.*

*B. Zo als't Gezelschap het goed zal vinden.*

*C. Wy zullen zien, wy zullen zien.*

*A. Wy zyn al haast te Greenwich.*

*B. I*

B. *I wish we were there already: For I begin to be dry.*

C. *To the busines in hand, we do not mind our Bottles.*

D. *Sir, pull your Cup out of your Pocket a little.*

A. *You have done well to put me in mind of it, for I did not think upon it.*

A. *Come, Gentlemen, to your Health.*

B. *Tope it.*

C. *Drink to me, for I am almost choaked.*

A. *Sir, I drink the King's Health.*

B. *I accept of it with all my heart.*

A. *It must go round.*

B. *Sir, it is his Majesty's good Health, I*

B. *Ik wenschte dat wy'er al waren; want ik begin al dorst te krygen.*

C. *Maar tot de zaak; wy denken niet eens om de Bottels.*

D. *Myn Heer, haal de kelk eens uit uw zak.*

A. *Gy hebt wel gedaan my indachtig daar van te maaken, want het was niet in myn zin.*

A. *Kom, Heeren, op uw gezondheid.*

B. *Drink lustig.*

C. *Breng het my eens, want ik smacht schier.*

A. *Myn Heer, des Konings gezondheid.*

B. *Ik neem het van ganscher harten aan.*

A. *Het moet rond gaan.*

B. *Myn Heer, 't is op zyn Majesteits drink*

*drink to you.*

A. *You do not drink it up.*

B. *I cannot, Sir, the glas is too big, and you have filled it so full, that I cannot hold it without spilling.*

A. *Truly, I drunk it so.*

B. *Excuse me, I cannot drink so much at a draught.*

B. *Here, Sir, pledge me.*

C. *I desire no better.*

D. *I have drunk but one Cup yet, make haste then, that I may drink at my turn.*

A. *Let me see the Cup, Sir, I will help you.*

goede gezondheid, ik breng het u toe.

A. Gy drinkt het niet uit.

B. Ik kan 't niet doen, myn Heer; het glas is te groot, en gy hebt het zo vol geschonken, dat ik het niet kan houden zonder storten.

A. Ik heb het zeker ook zo gedronken.

B. Verschoon my, ik kan zo veel in een teug niet drinken.

B. Hier, myn Heer, doe my bescheid.

C. Ik wensch niets liever.

D. Ik heb nog maar een kelk gedronken, haast u dan wat, dat het myn beurt ook word om te drinken.

A. Laat my de kelk eens zien, myn Heer, ik zal u wat helpen.

D. I

D. *I will help my self, give me the Bottle.*

A. *Hold, here it is, it is almost empty.*

D. *There is enough still for me.*

E. *He draws pretty well for a little man.*

A. *Come, let us open the other Bottle, I am so dry, that I could drink the Sea and Fishes.*

B. *You spill, have a care what you do.*

C. *You cannot make so much as you have lost.*

A. *I am to blame, I confess; but seeing I have committed a fault, I must drink it.*

B. *This Wine will make a Cat speak.*

A. *Gentlemen, let us empty our Bottle,*

D. *Ik zal my zelven helpen, geef my de Bottelje maar.*

A. *Hou daar, hy is al schier leeg.*

D. *Daar is nog genoeg in voor my.*

E. *Hy haalt wel na zich voor zoo een klein man.*

A. *Kom, laat ons de andere Bottelje op doen; ik heb zulke een dorst, dat ik de Zee en de Visschen wel zou kunnen opdrinken.*

B. *Gy stort, zie toe wat gy doet.*

C. *Gy kont zo veel niet maken, als gy verlooren hebt.*

A. *Ik beken schuld; maar dewyl ik de fout begaan heb, zo behoort ik ook te drinken.*

B. *Deeze wyn zou een stomme wel doen spreken.*

A. *Heeren, laat ons de Bottelje leeg maake.*

*before we come out of the Boat.* ken , eer wy uit de schuit gaan.

*C. Give a Glass to these poor Watermen that have taken so much pains to row.* C. Geeft deze arme Schuitemoeders , die zo veel moeite gedaan hebben om te roeyen, ook een glas.

*D. Here, Friends, this is for you.* D. Hier, vrienden, dat is voor u.

*Thank, Gentlemen.* Grooten dank, Heeren.

*A. Gentlemen, shall we pay for the Boat now, or shall we pay them when we come back?* A. Heeren, zullen wy nu voor de Schuit betaalen, of zullen wy betaalen als wy te rugge komen?

*B. Do as you please, as you think good.* B. Doet zo als 't u belieft, zo als gy 't goed vindt.

*C. No, no, we will pay when we come back.* C. Neen, neen, wy zullen betaalen als wy weer te rug komen.

*D. That is a very fine and delightful place.* D. Dit is een schoone en vermaakelyke plaats.

*A. So it is.* A. Zo is 't.

*C. Gentlemen, will you have me carry you to that honest man's house, I spoke to you* B. Heeren, wilt gy, dat ik u aan 't Huis van dien eerlyken Man brenge, daar ik u van

*of*

*of when we came away.*

*C. Hath he good Wine?*

*B. He hath some excellent.*

*D. Let us go there then.*

*B. Besides, he is a man of good company too.*

*He hath been in Holland, he can speak good Dutch.*

*He is altogether merry, he always sings.*

*He hath many drinking Songs.*

*He will make you burst with laughing.*

*One is never weary of his company.*

*A. Let us go there quickly then, he is such a man as I would have.*

*B. Your Servant, Landlord.*

*Sir, your most humble Servant.*

zeide, toen wy afgingen?

C. Heeft hy goede Wyn?

B. Hy heeft 'er, die treffelyk is.

D. Laat ons daar dan gaan.

B. En behalven dat, 't is ook een man van goed gezelschap.

Hy heeft in Holland geweest, hy kan goed Duitsch spreken.

Hy is heel vroolyk, hy zingt altyd.

Hy heeft veel drinkdeuntjes.

Hy zal u van lachen doen barsten.

Men is nooit moede van zyn gezelschap.

A. Laat ons dan met der haast daar na toe gaan, dat is zo een man als ik zoek.

B. Uw Dienaar; Hofpes.

Myn Heer, ik ben uw zeer ootmoedige dienaar.

L

How

*How do you do?*

*Very well at your service.*

*We are come to take a little diversion here, these Gentlemen and I.*

*I have commended to them, both your self, and your good Wine.*

*Sir, I am much obliged to you, I give you thanks for it.*

*Gentlemen, you are all very welcome.*

*Will you be pleased to walk up Stairs, I have some ho-go that I will send you up, with some of the best Wine of a high colour, it is like me.*

*For although I am not high minded, I love to drink high, chiefly about the higher time of the day, (the Evening) and yet I never stumble, nor am never*

*Hoe vaart gy al?*

*Zeer wel om u te dienen.*

*Deze Heeren en ik zyn hier gekomen om ons wat te verlustigen.*

*En ik heb u en uw goede wyn hen aangepreezen.*

*Myn Heer, ik ben daar over aan u verplicht. Ik bedank 'er u voor.*

*Heeren, gy zyt alle zeer welkom.*

*Belieft gy na boven te gaan, ik heb iets hartigs gereed dat ik u zal zenden, met een kan van de beste Wyn, die hoog van koleur is, gelyk als ik:*

*Want hoewel ik niet hoogmoedig ben, drink ik echter gaern lustig, en voornamelyk als 't hoog op den dag is (tegen den avond) en nochtans struikel ik nooit, nog ik ben ooit daar*

*more impertinent nor insolent.*

*B. Well, Gentlemen, did not I tell you, that this man was very good company.*

*C. Truly, he is very merry.*

*A. He is a good fellow, I must make acquaintance with him.*

*B, You will delight in his company, when you know him.*

*Gentlemen, I bring you something that was never eaten yet.*

*Do you see this Neats-tongue?*

*You never saw it before.*

*Though it were for the King's mouth, it could not be better.*

*C. Landlord, we are engaged to you, come, sit down here by me.*

*I love you, you are*

daar door te onbescheidener of baldadiger.

*B. Wel Heeren, heb ik u niet gezegd, dat deze Man een goed gezelschap was.*

*C. Waarlyk, hy is zeer vrolyk.*

*A. 't Is een goede flokker, ik moet wat kennis met hem maken.*

*B. Gy zult vermaak hebben in zyn gezelschap, als gy hem kent.*

*Heeren, ik breng u iets, dat nooit te voren gegeten is.*

*Ziet gy deze Ofsertong?*

*Gy hebt die nooit te voren gezien.*

*Al was het voor des Konings mond, zo kon ze niet beter wezen.*

*C. Hofpes, wy zyn aan u verplicht, kom, zit hier wat by my neer.*

*Ik heb zin in u, gy*



*of a good humour, I am going to drink your health.*

*Will you do me reason?*

*Yes indeed, Sir, I do reason to all the World.*

*And especially unto honest people.*

*B. Landlord, you and I must be better acquainted.*

*Truly, Sir, if you get acquaintance with me, you will do well; for I love greatness.*

*And though I am no great Man, I do as my Grandfather did. I rise betimes in the Morning, before it be broad day, and I drink a great Glass of Wine.*

*A. You do as an honest man ought to do.*

*D. Landlord, here is to you.*

bent van een goeden aard, ik zal op uw gezondheid drinken.

Wilt gy my bescheid doen?

Ja zeker, myn Heer, ik doe aan al de wereld bescheid.

En byzonderlyk aan eerlyke luiden.

B. Hospes, gy en ik moeten beter kennis t'zamen maaken.

Waarlyk, myn Heer, indien gy kennis met my maakt, gy zult wel doen; want ik hou veel van grootheid, en hoewel ik geen groot man ben, zo doe ik nochtans als myn Grootvader deed. Ik sta 's-morgens by tyds op, al eer het hoog dag is, en ik drink een groot glas wyn.

A. Gy doet, als een eerlyk man behoort te doen.

D. Hospes, 't geld

*I heard that you have a great many good Songs, pray sing us one.*

*Yes, Sir; But pray cut this Neats-tongue, I assure you, that it is an exceeding good one.*

*A. Lend me a Knife, Landlord, and I will cut it.*

*B. Truly, it looks well.*

*Gentlemen, did not I tell you so? another time you will believe me.*

*D We did not doubt, but that it was good upon your word.*

*Taste a little of this white Wine, I believe you will like it.*

*A. I will pledge you; well, Sir, it is the health of your inclinations.*

*Sir, I drink it to you.*

Ik heb gehoord, dat gy een deel goede deuntjes hebt, eilieve zing 'er ons een.

Ja, myn Heer; maar ik bid u, snyd deze Ofsentong eens op, ik verzeeker u, dat hy puik is.

A. Leen my een Mes, Hofpes, ik zal ze op snyden.

Zeker, zy ziet 'er wel uit.

Heeren, heb ik u zo niet gezegd? op een ander tyd zult gy my geloven.

Wy twyfelden niet, of ze zou goed zyn, op uw woord.

Proeft een weinig van deze witte Wyn, ik geloof dat zy u wel zal aanstaan.

A. Ik zal u bescheid doen; wel, myn Heer, 't is op de gezondheid van uwe neigingen.

Myn Heer, ik breng het u.

B. *I receive it with all my heart.*

C. *Landlord; I find this Tongue a little too much salted, have you got nothing else for me? For I love not things that are so salted.*

*I have a couple of good Pullets below on the spit.*

*Well, bring them up to us, if you please.*

A. *Ah, ah, you have then a mind to feast.*

L. *The Gentleman is of my humour, he is not dainty-mouthed, but he loves good victuals well.*

C. *Our Landlord saith right; but I will tell you more, when my belly is full, I want but a few things to satisfy my hunger.*

D. *Sir, I blow this*

B. *Ik ontvang het van gantscher harten.*

C. *Hospes, ik bevind dat deze tong wat te hartig gezouten is, hebt gy niet iets anders voor my? want ik hou niet van dingen, die zo gezouten zyn.*

*Ik heb beneden een paar goede Kuikens aan 't Spit.*

*Wel, brengze ons eens boven, zo 't u belieft.*

A. *Ha, ha, gy meent dan een gastmaal aan te rechten.*

H. *Die Heer is van myn aard, hy is geen lekkermond, maar hy houd wel van goede kost.*

C. *Onze Hospes zegt wel, maar ik zal u nog meer zeggen; wanneer myn buik vol is, heb ik maar weinig van doen om myn honger te verzaaden.*

D. *Myn Heer, ik*

*cup from you ; you preach too long upon the Vintage.*

C. *Well, well, like for like.*

B. *But, Gentlemen, you do not mind that it begins to be late.*

A. *Do not trouble your self, we shall have time enough.*

*Gentlemen, here are the two Pullets, they are as tender as...*

B. *Sit you down there, Landlord, and eat a bit with us.*

H. *Gentlemen, I will tell you one thing, I eat not much; but I make it up in drink.*

C. *We must do so, little eating, much drinking.*

H. *I act my part well enough; for I do really believe, that as long as I drink I shall never die.*

D. *You say right; but*

*blaas die kelk van u, gy prekt al te lang over de Wyntyd.*

C. *Wel, wel, leer om leer.*

B. *Maar, Heeren, gy geeft 'er geen acht op, dat het laat begint te worden.*

A. *Ontrufft u zelve niet, wy zullen tyds genoeg hebben.*

*Heeren, hier zyn de twee Kuikens, zy zyn zo murw als...*

B. *Zit daar neêr, Hofpes, en eet wat met ons.*

H. *Heeren, ik zal u een ding zeggen: ik eet niet veel, maar ik maak het goed met drinken.*

C. *Zo moeten wy doen, weinig eeten, en veel drinken.*

H. *Ik quyt my wel genoeg; want ik geloof waarlyk, dat, zo lang als ik drink, ik nooit zal sterven.*

D. *Gy hebt gelyk,*

L 4 *osber-*

*otherwise when you are dead, you shall drink no more.*

*L. Alas! what misfortune, when I think upon it; come, let us drink then, while we live.*

*A. Drawer, go and draw us of the same white Wine.*

*I will, Sir.*

*Make haste.*

*A. Come, Landlord, sing a fudling Song.*

*I will, Sir, but I must first drink a Glas.*

*B. This Drawer is long a coming.*

*L. He would be fit to fetch death.*

*Why dost thou make us stay so long?*

*C. Come, Landlord, this is to your health, and to thank you for your good company.*

maar anders, wanneer gy ook dood bent, zult gy niet meer drinken.

*H. Eylaas! wat een ongeluk, als ik 'er aan gedenk: kom laat ons dan drinken, terwijl wy leeven.*

*A. Tapper, gaa en tap van de zelfde witte Wyn.*

*Ik zal, myn Heer.*

*Haaft u wat.*

*A. Kom, Hofpes, zing een dronkemans deuntje.*

*Ik zal, myn Heer: maar ik moet eerst een glaasje drinken.*

*B. Deze Tapper blyft lang weg.*

*H. Hy zou bequaam zyn om den Dood te haalen.*

*Waarom laat gy ons zo lang wachten?*

*C. Kom, Hofpes, dit is op uw gezondheid, en om u voor uw goed gezelschap te bedanken.*

L. Sir, I am your  
most humble Servant.

I am to give you  
thanks for the honour  
you have been pleased  
to bestow upon me.

B. What do we owe  
you, Landlord?

Gentlemen, there is  
eight shillings for Wi-  
ne, pay what you please  
for the rest.

Here Landlord, there  
is fifteen shillings for  
all, are you content.

Yes, Sir, and give  
you many thanks besid-  
es.

Farewell, Landlord,  
till we see you again.

Gentlemen, your  
most humble servant,  
I hope you will do me  
the favour to come and  
see me again.

Yes, yes, we will.

You shall always com-  
mand the best Wine.

H. Myn Heer, ik  
ben uw zeer ootmoe-  
dige dienaar.

Ik zal u bedanken  
voor de eere, die gy  
my hebt gelieven aan  
te doen.

B. Wat zyn wy u  
schuldig, Hofpes?

Heeren, daar zyn  
acht schellingen voor  
de Wyn te quaad, be-  
taalt voor de rest wat  
u goed dunkt.

Daar, Hofpes, daar  
zyn vyftien schellin-  
gen voor alles, bent  
gy te vrede?

Ja, myn Heer, en  
ik bedank u hooglyk  
daarenboven.

Vaarwel, Hofpes,  
tot weêrziens toe.

Heeren, uw zeer  
ootmoedige dienaar,  
ik hoop dat gy my de  
gunst zult doen, en my  
weêr aanspreken.

Ja, ja, wy zullen.

Gy zult altyd met  
de beste Wyn gediend  
worden. L 5 We

*We thank you ,  
Landlord.*

*Gentlemen , I wish  
you well home.*

*We thank you ; Land-  
lord.*

*We have staid there  
a long while , it is very  
late.*

*Let us go quickly to  
find out our Boat.*

*Truly ; this man is  
good company.*

*So he is.*

*He deserves that  
people should go to his  
house.*

*He receives people  
very kindly.*

*Come , honest friends ,  
we have staid a little  
longer than we thought.*

*You must make a lit-  
tle haste , if you please.*

*As much as we can  
possibly , Gentlemen.*

*Do then , you shall  
have another shilling  
to drink.*

Wy bedanken u ,  
Hospes.

Heeren , ik wensch  
UL. wel t'huis.

Wy bedanken u ,  
Hospes.

Wy hebben daar een  
langen tyd geweest ,  
het is al heel laat.

Laat ons wat ras  
gaan , om onze schuit  
te vinden.

Zeker , deze man  
is goed gezelschap.

Zo is hy.

Hy verdient dat men  
tot zynent zou gaan.

Hy ontfangt de lui-  
den zeer vriendelyk.

Kom , Vrienden , wy  
hebben een weinig  
langer uitgebleeven ,  
dan wy gedagthadden.

Gy moet u wat haaf-  
ten , zo 't u belieft.

Zo veel als wy kun-  
nen , Heeren.

Doet zo , dan zult  
gy nog een schelling  
tot drinkgeld hebben.

*I think we shall have time enough.*

*It is fine weather, we have wind and tide, we shall come home in good time.*

*The Moon shines bright, we go a great pace, we shall quickly be at London Bridge.*

*These men are strong, they row with all their strength.*

*How pleasant it is now upon the Water!*

*Are not those Fishers?*

*Yes, Sir.*

*Do you think they have got any fish?*

*Yes truly, they have.*

*Let us buy some.*

*No, no, let us not stay, we have not too much time.*

*What should we do with that fish?*

*We will eat it.*

Ik denk, dat wy tyds genoeg zullen hebben.

Het is mooi weer, wy hebben voor de wind en voor stroom, wy zullen by tyds t'huis komen.

De Maan schynt helder, wy gaan snel voort, wy zullen met der haast by de Brug van Londen weezen.

Deze kaerels zyn sterk, zy roeijen uit alle hunne macht.

Hoe vermakelyk is 't nu op 't water!

Zyn dat geen Visschers?

Ja, myn Heer.

Denkt gy, dat zy visch gevangen hebben?

Ja, wis hebbenze.

Laat ons wat kopen.

Neen, neen, laat ons niet wachten, wy hebben niet al te veel tyd over.

Wat zouden wy met die visch doen?

Wy zoudenze eeten.



*There is enough at  
the Fish-market.*

*You say right ; but  
it is not so good, and  
it is dearer.*

*It is as good every  
job. What matter is it,  
how dear it is ? it is  
not too dear neither.*

*I do not love fish ;  
I love flesh better.*

*You are a great flesh-  
eater.*

*There is nothing bet-  
ter than a good stewed  
Carp.*

*You have reason.*

*I love Tenches ex-  
treamly , when they  
are well seasoned.*

*So do I.*

*Metbinks that they  
do dress fish better in  
Holland than here.*

*That is true , the  
Dutch are better Cooks  
than we are.*

*Yet I have eaten*

Daar is genoeg op  
de Vischmarkt.

Gy hebt gelyk , maar  
zy is niet zo goed , en  
zy is duurder.

Zy is volkomen zo  
goed. Wat legt 'er aan  
gelegen hoe duur ze is ?  
En zy is ook zo duur  
niet eens.

Ik hou niet van  
visch , ik heb liever  
vleesch.

Gy bent een groote  
vleesch-eeter.

Daar is niet beter  
dan een goede gestoof-  
de Karper.

Gy hebt gelyk.

Ik hou byzonder  
van Zeelt, wanneer ze  
wel toegemaakt is.

Zo doe ik ook.

My dunkt, dat zy in  
Holland de visch beter  
toemaaken dan hier.

Dat is waar, de Hol-  
landers zyn beter Koks  
dan wy.

Ik heb 'er evenwel

*some*

*Some well dressed in this Country.*

*I believe it.*

*I was at Kingston a while ago with a Gentleman, a friend of mine, that carried thither two great Carps from London; we had them drest for us very well in our Inn. I did never eat any thing so good.*

*In what Inn did you lodge?*

*At the Castle.*

*It is true, it is a good Inn; there is a handsome Maid which is a very good Cook.*

*Ah, ah, we are come already to the Tower.*

*If it were not so late, we would go to visit a Gentleman, a friend of mine, in the Tower, that would entertain us nobly.*

in dit Land gegeten, die wel toegerecht waren.

Ik geloof 't wel.

Ik was, een poos geleden, eens te Kingstone met zeker Heer, een vriend van my, die twee groote Karpers van Londen medenam; en wy kreegen zeer wel toegemaakt in onze Herberg; Ik heb nooit iets beters gegeten.

In wat Herberg waart gy t'huis?

In 't Kasteel.

't Is waar, dat is een goede Herberg, daar is een aardige Meid, die een brave Kok is.

Ho, ho, wy zyn alree by den Tour gekomen.

Indien 't zo laat niet was, wy moesten een zeker Heer, een vriend van my, in den Tour gaan bezoeken, hy zou ons treffelyk onthaalen.

254 De Engelsche en Nederduitfche

*It is too late, it must  
be some other time.*

*When you please,  
we shall go there.*

*O God be thanked,  
we are arrived.*

*Softly, Gentlemen,  
step out one after ano-  
ther, we are come in  
good time.*

*It is to late, let us  
pay for the Boat, it  
is good reason.*

*Here, honest men  
here is your money;  
here is another shilling  
that we promised you  
to drink.*

*We thank you Gen-  
tlemen.*

*Now Gentlemen, it  
is time for us to take  
leave one of another.*

*Gentlemen, before  
we part, will you be  
pleased to let me give  
you a Glass of Seck?*

*No, Sir, we thank  
you; it shall be for*

*'t Is nu al te laat, op  
een ander tyd eens.*

*Als 't u belieft, zo  
zullen wy 'er eens  
gaan.*

*O, God zy gedankt;  
wy zyn al aan.*

*Zagtjes, Heeren,  
stap een voor een uit,  
wy zyn nog in goede  
tyd aangekomen.*

*'t Is al te laat, laat  
ons voor de schuit be-  
taalen, 't is reden.*

*Daar, Maats, daar  
is uw geld, en daar is  
nog een schelling, die  
wy u tot drinkgeld be-  
loofden.*

*Wy bedanken u,  
Heeren.*

*Nu Heeren, 't is  
tyd dat wy onze af-  
scheid van malkander  
nemen.*

*Heeren, eer wy  
scheiden, belieft het u  
dat ik u nog een glaas-  
je Sek geef?*

*Neen, myn Heer,  
wy bedanken u; op*

*another time.*

*Come, come, it is not so late.*

*For my part, I must go home, I will not drink to day, they stay for me at home.*

*Well, Sir, since you are not pleased, farewell, I rest your servant.*

*I thank you for your good company.*

*Gentlemen, your most humble servant.*

*I wish you a good evening, and a good night.*

The forty-first  
Dialogue.

**G**entlemen, I am going to take my leave of you.

*Why will you go?*

*Because it is almost dinner time.*

*Can you not dine*

een ander tyd eens.

Kom, kom, 't is zo laat nog niet eens.

Ik voor my moet t'huis gaan, s'k wil van daag niet meer drinken; zy wachten t'huis na my.

Wel, myn Heer, dewyl 't u niet belieft, vaarwel dan, ik blyf uw Dienaar.

Ik bedank u voor uw goed gezelschap.

Heeren, uw zeer ootmoedige Dienaar.

Ik wensch u. een goeden avond, en een goeden nacht.

De een-en-veertigste  
Zamenpraak.

**H**Eeren, ik zal myn afscheid van u neemen.

Waarom wilt gy heen gaan?

Om dat het schier eetens-tyd is.

Kunt gy van den  
*wish*

*with us?*

*Sir, I give you thanks, I cannot stay to day.*

*Why, what business have you?*

*I have not much business, but I must needs dine at home to day.*

*Have you invited any body to dine with you?*

*No, but I did promise a Dutch Gentleman, who doth not understand our Language, to go along with him into the City, to help him to buy some commodities.*

*What time do you look for him?*

*I look for him about two a clock.*

*Are you sure he will come?*

*I am not sure of it, but seeing I have pro-*

*middag niet met ons eeten?*

*Myn Heer, ik bedank u, ik kan 't van daag niet wachten.*

*Waarom, wat hebt gy te verrichten?*

*Ik heb juist niet veel te verrichten, maar ik moet noodzaakelyk van de middag t'huis eeten.*

*Hebt gy iemand genood om met u te eeten?*

*Neen, maar ik heb een Duitsch Heer, die onze taal niet verstaat, beloofd met hem in de stad te gaan, en hem behulpzaam te zyn in 't koopen van eenige waaren.*

*Wat tyd verwacht gy hem?*

*Ik verwacht hem omtrent twee uuren.*

*Bent gy verzekerd dat hy komen zal?*

*Ik ben 'er juist niet van verzekerd, maar*

*mised*

*missed him, I must needs  
be at home.*

*It is well done.*

*Well then, I will  
not hinder you.*

*Farewel, your Ser-  
vant.*

*Sir, I am your most  
humble Servant.*

*Boy, go open the  
door to Master...*

*I can open it my self.*

*But you have not the  
Key.*

*How! do you lock  
your door?*

*It is our custom.*

*Pray, Sir, oblige me  
so much as to present  
my respects to your  
Sister.*

*Sir, I shall not fail,  
but she is very much  
your Servant.*

evenwel, dewyl ik 't  
hem beloofd heb, zo  
moet ik maken t'huis  
te zyn.

't Is wel gedaan.

Wel, ik zal u dan  
niet hinderen.

Vaarwel, uw Die-  
enaar.

Myn Heer, ik ben  
uw zeer ootmoedige  
Dienaar.

Jonge, doe de deur  
open voor Mr...

Ik kan zelf wel open  
doen.

Maar gy hebt de  
sleutel niet.

Hoe, sluit gy uw  
deur?

't. Is onze gewoon-  
te zo.

Ik bid u, myn Heer,  
dat gy my zo veel ver-  
plicht, dat gy myne  
gebiedenis aan uwe  
zuster doet.

Myn Heer, ik zal  
niet in gebreke bly-  
ven; maar zy is uwe  
Dienaresse.

258 De Engelsche en Nederduitsche

*I am her most humble servant.*

*When shall we see one another again?*

*To morrow, if it pleases God.*

*I will come and see you.*

*Pray do.*

*I will expect you.*

*Farewell.*

*James, where goesst thou?*

*I was going to look for you, Sir.*

*What is the matter?*

*They stay for you to dinner.*

*What! is it so late?*

*It is twelve a Clock.*

*Already?*

*They say so.*

*Who is at home?*

*It is Mistress such a one, who is come this morning to see your Sister.*

*How long hath she been there?*

*She came as soon as*

Ik ben haar zeer ootmoedige Dienaar.

Wanneer zullen wy malkander weêr zien?

Morgen, als 't God belieft.

Ik zal u komen bezoeken.

Ik bid u, doe zo.

Ik zal u verwachten. Vaarwel.

Jakob, waar heen?

Ik ging om na u te zien, myn Heer.

Wat is de reden?

Zy wachten na u met eeten.

Wat! is het dan zo laat?

't Is twaalf uuren.

Alreede?

Zy zeggen zo.

Wie is 'er t'huis?

't Is Juffrouw zo een, die van de morgen gekomen is om uwe Zuster te bezoeken.

Hoe lang heeft zy 'er al geweest?

Zy quam zo dra

*you went out, but your Sister went to walk abroad with her, and they came back together.*

*Doth she dine at home?*

*I think so, Sir.*

*Is the dinner ready?*

*Yes, Sir, they only stay for you to sit down.*

*Let us make haste then, the clock strikes.*

*It is twelve, Sir.*

*Are you sure of it?*

*Yes, Sir, it is so much.*

*I did not think it was so late.*

*Ring the Bell.*

*Ring hard.*

*They are coming, Sir.*

*Madam, your most humble servant.*

*Your most humble*

als gy uitgegaan waart: maar uwe Zuster ging eens met haar uit, en zy quamen t'zamen weêrom.

Zal zy te middag t'huis eeten?

Ik geloof ja, myn Heer.

Is de maaltyd gereed?

Ja, myn Heer, zy wachten maar alleen naar u om aan te zitten.

Laaten wy ons dan wat haasten, de klok slaat.

Dat is twaalf, myn Heer.

Weet gy 't zeker?

Ja, myn Heer, 't is zo veel.

Ik dacht niet, dat het zo laat was.

Trek aan de schel.

Schel hard.

Zy komen, myn Heer.

Juffrouw, uw zeer ootmoedige Dienaar.

Uwe zeer ootmoedige  
ser-



*servant, Sir.*

*Madam, I am very glad to meet with you here so fortunately.*

*Sir, the Gentlewoman your Sister did me the honour to invite me to dinner, after a little walk that we have had together.*

*Ah! what a good Sister I have, to invite to our house such persons as I honour as you.*

*I must kiss her presently for that very thing.*

*Come hither, Sister, that I may kiss you.*

*Why will you kiss me?*

*Because of the happiness which you have procured me.*

*What happiness, Brother?*

*For having invited this Lady to dine with us.*

*dige Dienaresse, myn Heer.*

*Juffrouw, ik ben blyde u hier zo gelukkig te ontmoeten.*

*Myn Heer, Juffrouw, uw Zuster heeft my de eere gedaan, om my ten eeten te noodigen, na dat wy een weinig t'zaamen gewandeld hadden.*

*O! wat een goede Zuster heb ik, dat zy zulke perfoonen tot onzent noodigt, die ik eer als u.*

*Ik moet haar terftond kussen, alleen om die zaak.*

*Kom hier, Zuster, dat ik u eens kus.*

*Waarom wilt gy my kussen?*

*Om dat gy my aan zo een geluk geholpen hebt.*

*Wat geluk, Broeder?*

*Dat gy deze Juffrouw by ons ten eeten genodigd hebt.*

*I did it for my own interest, as well as for yours.*

*Truly, I am very much engaged to you both, for your kind love and your civilities.*

*Let us leave of compliments.*

*But, Brother, from whence come you, that you made us stay so long?*

*I came from giving a visit.*

*But you might have dined without me.*

*You should not have staid for me.*

*You should have begun.*

*Your Sister hath too much respect for you, Sir, as not to wait for you.*

*She stays for me sometimes, as the Fryer stays for the Abbot,*

*In earnest, Brother, I*

Ik heb het zo wel om myn eigen belang gedaan, als om't uwe.

Waarlyk, ik ben zeer in u beide gehouden, om uwe vriendschap en beleefdheid.

Laat ons de complimenten achterwege laten.

Maar, Broeder, waar komt gy van daan, dat gy ons zo lang hebt doen wachten?

Ik kom van een bezoek.

Maar gy had wel zonder my kunnen eeten.

Gy zoud na my niet gewacht hebben.

Gy zoud maar begonnen hebben.

Uwe Zuster, myn Heer, draagt u te veel eerbiedigheid toe, dat zy u niet zoude wachten.

Zy wacht zomtyds na my als de Monnik na den Abt.

In ernst, Broeder, ik

*some-*

*Sometimes wait too long for you, both at dinner and supper.*

*And sometimes also you dine well without me.*

*That seldom happens, but when the time is past.*

*You are a good Sister, I do not complain.*

*Truly, you were to blame to complain without a cause.*

*Come, come, let us talk of something else; let us dine quickly, I begin to have a good stomach.*

*Besides that, I must make haste.*

*For I look for a Gentleman who is to call upon me as soon as I have dined.*

*How, Brother, will you leave the company of Madam?*

wacht zomtyds al te lang na u met eeten, zo wel 's Middags, als 's Avonds.

En zomtyds eet gy 's middags ook wel zonder my.

Dat gebeurt zelden, dan wanneer de tyd voorby is.

Gy bent eene goede Zuster, ik heb niet te klaagen.

Zeker, gy zoud te beschuldigen zyn, indien gy zonder oorzaak klaagde.

Kom, kom, laat ons van wat anders praa- ten; laat ons met der haast eeten, ik begin honger te krygen.

Behalven dat, zo moet ik my haasten.

Want ik verwacht zeker Heer, die my zal aanspreken zo ras als ik gegeten heb.

Hoe, Broeder, zult gy 't gezelschap van Juffrouw verlaaten?

*Ma-*

*Madam will be pleased to have the goodness to excuse me; For I am engaged by word of mouth to keep a Gentleman company into the City, who is to call on me presently.*

*Sir, I should be very sorry to hinder the effect of your promises.*

*Madam, I beg a thousand times your pardon, if I commit this day any incivility against you; but another time I will redeem this fault.*

*Sir, there is no fault, I assure.*

*Madam, I know you to be so good, that I am sure you will not believe that it is for want of respect to-*

Juffrouw zal gelieven de goedheid te hebben, dat ze my verschoone; want ik ben door myn woord verbonden, om een Heer, die my terstond zal aan spreken, in de stad gezelschap te houden.

Myn Heer, 't zou my bedroeven, dat ik tot belet van uwe belofte zou strekken.

Juffrouw, ik bidde duizendmaal om vergiffnisse, indien ik dezen dag eenige onheusheid tegen u begaa, op een ander tyd zal ik deze fout verbeteren.

Myn Heer, daar is niets misdreeven, dat verzekere ik u.

Juffrouw, ik weet dat gy zo goed zyt, dat ik my wel mag verzekeren, dat gy niet geloven zult, dat het uit  
wards

wards you.

*Sir, I know you so well, that I know you to be the most civil Gentleman that ever I knew; that is all I can say.*

*Madam, you are too much obliging, you are obliging to an excess that is not imaginable. You will be pleased to grant me the permission to draw a conjecture of it to my advantage.*

*Alas, Sir, what do you speak of? My words are not able to advantage you to anything.*

gebrek van oerbiedigheid tegen u is.

Myn Heer, ik ken u zo wel, dat ik wel weet, dat gy de beloofste Heer zyt, dien ik ooit gekend heb; en dat is alles, wat ik zeggen kan.

Juffrouw, gy zyt al te verplichtende, gy zyt zo overdadig verplichtende, dat het onbegrypelyk is: 't zal u gelieven my toe te staan, dat ik een gissing tot myn voordeel daar uit trekke.

Helaas, myn Heer, waar spreekt gy van? Myne woorden zyn van zo weinig belang, dat zy u nergens toe kunnen te staade komen.

E I N D E.

HET DERDE DEEL

Van de korte

WEGWYZER,

Zynde een

WOORDE-BOEKJE,

Vermeedert met veele Woorden, als mede eene Verklaring van verscheide Abbreviatien, die in de Engelsche Taal gevonden worden.

---

THE THIRD PART

*Of the Compendious*

G U I D E,

*Containing a small*

VOCABULARY,

*Augmented with many Words, together with an Explication of severall Abbreviations, which are found in the English Tongue.*

# Een WOORDEN-BOEK.

## A V O C A B U L A R Y.

*A* ofte *An* word by de *Engelſchen* gebruikt voor een voorſtellige Arttykel, en beteekent een; Alſeen menſch, *a Man*; een Arm, *an Arm*.

### AAD. AAN.

Een **A** Ader *a Vein*.  
Een **A** Aal *an Eel*.  
Aalmoes *Alms*.  
een Aam Wyns *a Butt of wine*.  
Aan *to*.  
een Aanbeelt *an Anvill*.  
Aanbidden *to Adore, to worship*.  
Aanbieden, presenteerren, *to Offer*.  
een Aanblaſinge *an Aspiration*.  
Aandoen *to Put on*.  
Aangaande *Touching, concerning*.  
Aangekomen *Arrived*.  
Aangenaam *Acceptable*.  
Aangeplakt *Pasted*.  
Aangetoogen *Allledged*.  
Aangezien *Seeing*.  
het Aangeſicht *the countenance, the face, or a viſage*.

### AAN.

Aangroey *growth*.  
Aangrypen, vangen, vatten, *to Apprehend*.  
Aanhaaken *to Hang upon a Hook*.  
Aanhaalen *to draw to, to Attract*.  
Aanhangen *to Depend*.  
Aanhangſel *an Appendix*.  
Aanhouden, ernſtelyk verzoeken, *to Inſiſt*.  
Aanjaagen *to Chase*.  
Aankleeven *to ſtick to, to Adhere*.  
Aankondigen *to publiſh or to proclaim*.  
Aankoppelen *to make up the match*.  
Aanlanden *to Come to the Coaſt*.  
Aanlokken *to Allure, to Entice*.  
Aanmerken *to Obſerve*.  
Aan-

## A A N.

Aanmerkinge *Animad-  
version.*

Aanmoedigen *to En-  
courage.*

Aannaderen *to Appro-  
ach.*

Aanneemen *to Accept.*

Aanprijzen bevelen *to  
Recommend.*

Aanraaken *to Touch.*

Aanrennen *to Run to.*

Aanschakelen *to Chain*

Aanschouwen *to be-  
hold*

Aanspellen *to Pin.*

Aanstaan, behaagen *to  
Please.*

Aanteekenen, *to record.*

Aantoonen *to shew.*

Aantrekken *to Attract.*

Aanvallen *to Assail or  
Assault.*

Aanvangen *to begin or  
enter upon.*

Aanveegen *to sweep.*

Aanwassen *to Increase.*

Aanzien *to Admire.*

een Aap *an Ape.*

Aape-spel *Apish trick.*

een Aar (van Koorn)  
*an Ear (of Corn).*

Aarde *Earth.*

## A B. A C.

een Aarde kruik *a Pit-  
cher.*

Aardbevinge *an Earth-  
quake.*

Aardigheid *a quibble or  
quibbling.*

Aaren *to Glean.*

een Aarts-Bisschop *an  
Arch-Bishop.*

een Aarts-Hartog *an  
Arch-Duke.*

Aarzelen *to Hesitate.*

Aas (voor Visch) *a Bait  
(for fish).*

Aeyen *to Wheedle, to  
Cajoll.*

Abdis, Abdisse, *an Ab-  
bess.*

Abrikoos *an Apricock.*

Absent *Absent.*

Absolutelyk *Absolutely.*

een Abt *an Abbot.*

Academie *University.*

Acces zie Toegang.

een Accoord *an Accord.*

Achten *to Esteem, to  
Account, or Accompt,  
to Prize.*

Acht nemen *to Mind.*

Agtnemende zie Voor-  
zienende.

Achter, na, *behind.*



## AC. AD. AF.

Achter laten , versuy-  
men *to Omit.*

Achtersteven van 'een  
schip, *the poop of a  
Ship.*

Achteruitslaan *to Spurn.*

Achtinge *Respect.*

een Actie *zie handeling.*

een Adder *a Viper.*

Adel *Noble.*

Adelborst *a Cadet.*

Adem *Breath.*

Ademen *to Breathe.*

Admiraal *an Admiral.*

Advocaat *a Lawyer,*

Advys *Advice.*

Afbeeldsel *Portraitu-  
re.*

Afbranden *to Consume  
by fire.*

Afdanken *to Cashier.*

Afdroogen *to wipe off.*

Afdwaalen *to wander  
or straggle.*

Affronteerent *to Affront.*

deAfgang *the descent or  
going down.*

Afgebrooken *Abrupt.*

Afgemat *tired or fati-  
gued.*

Afgezant *Ambassador.*

een Afgod *an Idol.*

## AF.

Afgryzelyk *Abominable*

Afgunst *Disfavour.*

Afhankelyk *dependent.*

Afhouden *to Bear off.*

Afkeeren *to turn from.*

Afkeuren *to Cry down  
or prohibit.*

Afkomste *Offspring, pe-  
digree.*

Afkorten *to Abate.*

Aflegging *Laying down.*

Afneemen *to Decrease.*

Afneemer *Ablative.*

Affschillen de schors, *to  
Pill.*

Affschrikken *to have an  
Averseness.*

Affnyden *to pare.*

Affstaan *to yield.*

Afval *Apostacy.*

Afvallen *to Revolt.*

Afweezende *zie Absent.*

Afzonderen *to separate.*

Afzweeren *to abjure.*

Agaat *Agate.*

een Agent *an Agent.*

Agterdenken *to suspect.*

Ajuin *an Onion.*

een Aker *an Acorn.*

een Akker, *an Acte or  
Aker.*

Al, Alle, *All.*

Alarm

## AL. AM.

Alarm *Alarm*.  
 Aldaar, *there, yonder*.  
 Algemeen *Universal*.  
 Alhier *Here*.  
 Alhoewel *All best*.  
 Alleen *Alone*.  
 Alleenlyk *Only, solely*.  
 Allengskens *by degrees*.  
 Allerbovenste *Uppermost*.  
 Alliantie *zie verbond*.  
 Almachtig *Almighty, Omnipotent*.  
 Almanak *an Almanack*.  
 Alom *overall*.  
 Alreede *Already*.  
 Als *as*  
 Alsof *so*  
 een Altaar *an Altar*.  
 Altemaal *Altogether*.  
 Al tot, *Unto*.  
 Altyt *Always*.  
 Aluin *Alum*.  
 Alwaar *where*.  
 een Amandel *an Almond*.  
 Ambacht *Trade*.  
 Ambassadeur *zie Afgezant*.  
 Amber *zie Brantsteen*.  
 Ampt, Officie *an Office*.  
 een Ander *Another*.

## AN. AP.

Anderfints *Else, Otherwise*.  
 Andyvie *Endive*.  
 Angst *zie Benautheyt*.  
 Angst, Agony, *Anxiety*.  
 een Anker *an Anchor, Ancre or Anker*.  
 Ansjovis *Anchovies*.  
 Antichrist, *Antichrist*.  
 een Antwoord, *an Answer*.  
 Apostel *Apostle*.  
 Apoteeker *Apothecary*.  
 een Appel *an Apple*.  
 Appel-drank *Cider*.  
 Appelleeren, tot hooger Recht roepen *to Appeal*.  
 Appetyd *Apetite*.  
 Approbeeren *Approve*.  
 Arbeid *Labour*.  
 Arbeiden *to Toil*.  
 een Arent *an Eagle*.  
 Arg *Untoward*.  
 een Argument *an Argument*.  
 een Arke *an Ark*.  
 een Arm, ofte Erm *an Arm*.  
 Arm Poor.  
 Armoede *Penury, Poverty*.

**AR. AS. AV. BAA.**

Arresteeren *to Arrest.*  
 een Artisjok, *an Ar-*  
*techoke.*

Artillerye *Artillery.*

een Artykel *an Article.*

As *Asbes.*

een Aspick *an Asp.*

een Assignatie *an Assign-*  
*nation.*

Assigneeren *to Appoint.*

Avantagie *Advantage.*

Avery *Average.*

de Avond *the Evening,*  
*the Even.*

Avondmaal *Supper.*

by Avontuur *per Ad-*  
*venture.*

Avontureren *to Adven-*  
*ture.*

een Autaar *an Altar.*

Authoriteyt *Authority.*

Azyn *Vineger.*

**B.**

**B**aaden *to Bathe.*

een Baak *a Seamark,*  
*a Beacon.*

een Baal *a Bale.*

een Baan, *a Path-way.*

een Baar van de Zee *a*  
*Wave.*

een Baard *a Beard.*

**BAA. BA. BAN.**

Baaren *to Bear or bring*  
*forth.*

Baay *Bay or Baze.*

Babbelen *to twittle-*  
*twattle.*

Badstove *a Bath.*

Bagagie *Baggage.*

een Bailluw *a Bailiff.*

Bakken *to Bake.*

een Bal *a Ball.*

een Balans *a Balance*

Baldadig *Brutish, Beast-*  
*ly.*

een Balk *a Balk, a Beam.*

Ballast *Ballast.*

Baloorig *Stunned.*

Balsem *Balm, Balsam.*

een Band *a Band.*

Bangheit *Anxiety.*

een Banier of een Vaan-  
 del *an Ensign*

een Bank *a shelf, a Bank*  
*or Bench.*

een Bank, Dyk, ofte  
 kant van de Zee *a*  
*Bank of the sea.*

Banket *a Banquet.*

een Bankier *a Banker.*

een Bankroetier *a Bank-*  
*rupt, Bankrout.*

Bannen *to Banish.*

Bar *Barren.*

een

BA. BE.

een Barbier *a* *Barber*.  
 Barmhartigheid *Mercy*.  
 Bassen *to Bark, to Bay*.  
 Bast *Bark (of a tree)*.  
 een Bastard *a* *Bastard*.  
 een Battailje *a* *Battle*.  
 een Baviaan *a* *Baboon*.  
 een Bayonnet, *a* *Bayonet*, or *Dagger*.  
 een Bazuin *a* *Trumpet*.  
 Beantwoorden *to Reply*.  
 Bebloed *Imbrued with Blood*.  
 een Bed *a* *Bed*.  
 Bedaardheid *Moderation*.  
 Bedagtzaam *prudent*.  
 Bedanken *to Thank*.  
 Bedauwen *to Bedew*.  
 een Bedde-deken *a* *Blanket*.  
 Bedekken *to Cover*.  
 een Bedel *a* *Beadle*.  
 Bedelen *to Beg*.  
 Bedenken *to Betink*.  
 Bederven *to Corrupt, to Spoil, to Waste*.  
 Bedorven *Undone*.  
 Bed-pan *a* *Warmingpan*.  
 Bedraagen in Rekening *to Amount*.  
 Bedriegen *to Cheat, to*

BEE. BE.

*Beguile, to Deceive, to Defraud*.  
 Bedroeft *Sorry*.  
 Bedrog, Deceit, Fraud, Guile.  
 Bedstede *a* *Bedstead*.  
 Bedwingen *to Constrain, to Enforce, to Restrain*.  
 een Bede *a* *Prayer*.  
 Beedevaart *Pilgrimage*.  
 een Beeld *an Image*.  
 een Been *a* *Bone, a Leg*.  
 een Beer *a* *Bear*.  
 een Beest *a* *Beast*.  
 Beestagtig *Brutish*.  
 Beeven, kloppen *to Pant, to Tremble*.  
 Beeving, *a* *Trembling*.  
 een Bezem *a* *Besom, or Broom*.  
 een Bef *a* *Band for the Neck*.  
 Begaafdheid *Capacity*.  
 Begaan *to perpetrate*.  
 Begeeren *to Covet, to Desire*.  
 Begeeven *to Betake*.  
 Begeven *Addicted*.  
 Beginnen *to Begin*.  
 Beginsel *Principle*.  
 een Begraffenis *a* *Burial*.  
 Begraven *to Bury*.

## BE.

Begrip, een kort Begrip  
*an Abstract.*  
 Behaagen *to Please.*  
 wat Behaagt U. *what*  
*pleaseth You.*  
 Behalven *except.*  
 Behartigen *to apply.*  
 Behelsen *to Contain.*  
 Behendig *Handsom.*  
 Behoeden *to Beware,*  
*to ward.*  
 een Behoedinge *a Cau-*  
*tion.*  
 Het behoort *it Behoveth*  
*it should or ought.*  
 Behouden *safe.*  
 Beide *Both.*  
 een Beitel *a Beetle.*  
 een Bek van een Vogel  
*a Beak.*  
 Bekeeren *to Convert.*  
 Bekend maken *to Ac-*  
*quaint.*  
 Bekennen *to Confess.*  
 een Bekken *a Basin.*  
 een Bekkeneel *a scull.*  
 Beklaagen *to Bemoan, to*  
*lament.*  
 Beklaaglyk, Jammerlyk  
*Dolefull.*  
 Bekooren *to inchant, to*  
*Charm.*

## BE.

Belagchelyk' *Ridiculous*  
 Belasting *Imposition or*  
*Impost.*  
 Beledigen *to Offend.*  
 Beleefd *Courteous, Af-*  
*fable, Civil.*  
 een Beleg *a siege.*  
 Belegeren *to Besiege, to*  
*Beleaguer.*  
 Belemmeren *to clog, to*  
*binder.*  
 Beliegen *to Bely.*  
 een Belofte aan God *a*  
*Vow.*  
 een Beloninge *a Reward.*  
 Belyden *to Profess.*  
 Bemerken, Bespeuren *to*  
*perceive.*  
 Bemind *Beloved.*  
 Beminnelyk *Amiable.*  
 Beminnen, lief hebben  
*to love.*  
 Benauwdheid *Anguish.*  
 een Bende (Soldaten)  
*a Band (of soldiers),*  
*a Troop.*  
 Beneden *Below or un-*  
*derneath, Beneath.*  
 Beneffens *Besides.*  
 Benyden *to Grudge.*  
 Bepaalinge *Bounds or*  
*limits.*

Be-

Bepraaten *to wheedle.*  
 Beproeven *to Try.*  
 Bequaam *Apt, or Capable, Fit meet.*  
 Bequaamheid *Convenience.*  
 Beraaden, adviseeren *to Advise, or to Consult.*  
 een Berdt *a Board.*  
 Bereiden *to prepare.*  
 een Berg *a Hill, a mountain.*  
 Berispen *to Check, to Rebuke, to Reprove.*  
 Bernende *Ardent.*  
 Beroemt *Renown'd.*  
 een Beroep *a Vocation.*  
 een Beroerte *the palsy.*  
 Berooven *to Bereave.*  
 Berouw *Repentance.*  
 Berouw hebben *to Repent.*  
 Beschaamd *Asham'd.*  
 Beschadigen, Berooven *to Annoy.*  
 Beschermen *to ward. to protect, to Guard.*  
 Bescherminge *Sauve-guard, safeguard.*  
 Beschryven *to Describe.*  
 Beschuldigen *to Accuse.*  
 voor een vyerschaar

beschuldigen *to Arraign.*  
 Besluyten *to Conclude or to Decree.*  
 Besmeeren *to Besmear.*  
 Besmetten *to Infect, to Beray.*  
 Besnyden *to Circumcise.*  
 Bespotten *to Rally.*  
 Bespreken *to Bespeak.*  
 Bestaan *to Consist.*  
 de Beste *the Best.*  
 Betaalen *to Pay.*  
 Betaamelyk *Expedient.*  
 het Betaamt *it Befcemeth or Becometh.*  
 Beteekenen *to Betoken, signify.*  
 Beter *Better.*  
 Betooveren *to Bewitch, to Charm, to Enchant.*  
 Betragten *to Endeavour.*  
 Betrouwen *to Trust.*  
 Bevallen *to Befall.*  
 een Bevel *a Warrant.*  
 Beveelen *to recommend.*  
 Bever, Castoor *a Bever.*  
 Bevestigen *to Confirm, to Establish, to Ratify.*  
 een Beuling, potpasty *a Pudding.*  
 de Beurs *the Exchange.*

een Beurs <i>a Purse.</i>	Binden <i>to Bind, to Tie.</i>
Beuzelingen <i>Toys, Trifles.</i>	Binnen <i>Within.</i>
Bewaarder <i>a Tutor.</i>	een Binnenzaal <i>a Parlour.</i>
Bewaaren, <i>to Keep, to Preserve, to save.</i>	Biskuit <i>Bisket.</i>
Bewaaren, voorbehouden <i>to Reserve.</i>	Biffchop <i>a Bishop.</i>
een Beweeginge <i>a motion, a Passion.</i>	Bit, toom, <i>a Bridle.</i>
Beweenen <i>to Bewail.</i>	Bitter <i>Bitter.</i>
een Bewerp, <i>a Project.</i>	Bitterheyt <i>Bitterness.</i>
Bewoonen, <i>to inhabit.</i>	een Blaas <i>a Blast.</i>
Bewyzent <i>to Demonstrate</i>	de Blaas <i>the Bladder.</i>
Bezië <i>a Berry.</i>	een Blaasbalg <i>Bellows.</i>
Bezitten <i>to Possess.</i>	Blaauw <i>Blew.</i>
Bezig <i>Buzy.</i>	Blaazen <i>to Blase or to Blow. to puff.</i>
Bezoeken <i>to Visit.</i>	een Blad <i>a Leaf.</i>
Bezoekinge <i>a Visitation.</i>	een Bladwyzer, Register <i>a Register.</i>
Bezwaaren <i>to Aggravate.</i>	Blaeten <i>to Bleat.</i>
Bezwyiming <i>swooning, swooning away.</i>	Blaffen <i>to Bark (as a Dog).</i>
een Bibliotheek <i>a Library.</i>	een Blasjet <i>a Busk.</i>
Bidden <i>to Pray.</i>	Bleek <i>Pale.</i>
Ootmoedig bidden <i>to Request.</i>	Blind <i>Blind.</i>
Bier <i>Beer.</i>	Bloed <i>Blood.</i>
een Biese <i>a Rusb.</i>	Bloeden <i>to Bleed.</i>
Biesen <i>Bulrusbes.</i>	Bloedverwantschap <i>a Relation or kindred.</i>
de Billen <i>the Buttocks.</i>	een Bloem <i>a Flower.</i>
Billykheid <i>Equity.</i>	Bloeyen <i>to Blossom.</i>
	een Blok <i>a Block.</i>
	Bloot <i>Bare, uncovered.</i>
	Bly-

## BL. BO:

Blyde, vrolyk glad.  
 Blyken of Bleiken to  
*bleach.*  
 Blyven to *Abide, to stay.*  
 een Bobbel, a *Bubble.*  
 een Bode a *Messenger.*  
 de Bodem *the Bottom.*  
 een Boef a *Villain, a*  
*knave.*  
 een Boek a *Book.*  
 een Boek Papier a *quire*  
*of paper.*  
 Boenen to *Rub.*  
 een Boer a *Clown.*  
 Boetagtig *Rustical.*  
 Boers *unmannerly.*  
 Boetvaardig *penitent.*  
 een Boezem a *Bosom.*  
 een Bok a *Buck.*  
 een Bolwerk a *Bulwark.*  
 Bondgenoot an *Ally, a*  
*Confederate.*  
 een Boodschap an *Er-*  
*rand, a Message.*  
 een Boog a *Bow.*  
 een Boogfchieter an *Ar-*  
*cher.*  
 een Boom a *Tree.*  
 een Boomgaard an *Or-*  
*chard.*  
 Boonen *Beans.*  
 de Boord van een beker

## BOO. BR:

*the Brim of a Cup.*  
 Booren to *Bore.*  
 Boos, Godloos, Lewd,  
*Untoward, wicked.*  
 Boosheit *malice.*  
 een Boot a *Boat.*  
 een Bord a *Plate.*  
 Borduuren to *Embroider*  
 een Borg, een pant a  
*Pledge.*  
 Borge, *Bail, surety.*  
 een Borger, a *Citizen.*  
 een Borst a *Breast.*  
 een Borst of lyf-rok a  
*Waist-Coat.*  
 een Bos (hout) a *Busb.*  
 een Bosdruiven a *Bunch*  
*of grapes.*  
 Bot *Dul.*  
 Boter *Butter.*  
 een Bottelier a *Butler.*  
 Boven *Above, upon.*  
 Bouwen to *Build.*  
 Bouwvallig *Ruinous.*  
 Braaden, roosten to  
*Broil, to Roast, to Toast.*  
 Braaf *Brave.*  
 Braaken to *Vomit.*  
 Brak *Brackish*  
 Branden to *Burn, to*  
*scorch.*  
 Brandsteen *Amber.*



## BR. BU.

Brand Yfer *an Andiron,*  
 or *Brandiron.*  
 een Brasselet *a Bracelet.*  
 Breed, *Broad, large.*  
 Breede, wyde *Ample.*  
 Breedte *Breath.*  
 Breeken *to Break.*  
 Brein *Brains.*  
 Brengen *to Bring.*  
 een Breuk *a Breach.*  
 Breyen *to Knit.*  
 een Brief *a Letter.*  
 een Brille *a spectacles.*  
 Brittanje *Brittain.*  
 een Brodder *a Bungler.*  
 een Broeder *a Brother.*  
 Brock *Breeches.*  
 Broeyen *to Brood, to*  
*Hatch.*  
 Broeyen met heet wa-  
 ter, *to scald.*  
 een Broeyfel *a Brood.*  
 Brood *Bread, a Loaf.*  
 Bros *Bristle.*  
 Brouwen *to Brew.*  
 een Brug *a Bridge.*  
 een Bruid *a spouse, a*  
*Bride*  
 een Bruidegom *a Bri-*  
*degoom.*  
 Bruin *Brown*  
 Brullen *to Brawl, to Ro-*  
*re.*

## BY.

Buigen *to Bend. or to*  
*Bow.*  
 de Buik *the Belly.*  
 Buikig *Big.*  
 Buiten *Abroad.*  
 Buiten westen *Besides*  
*himself.*  
 Bukken *to stoop.*  
 Bulderen *to Bluster.*  
 een vrye Burger *a Bur-*  
*gess.*  
 een Buurman *a Neigh-*  
*bour.*  
 By *By.*  
 de Bybel *the Bible.*  
 Bybrengen *to Alledge.*  
 By doen *to Add.*  
 een Bye *a Bee.*  
 Bye korf *a Bee hive.*  
 Bygelovig *superstitious.*  
 Bykans, naasten by *Al-*  
*most.*  
 een Byl *a Hatchet, a Bill*  
*or Ax.*  
 een Bypad *a By path.*  
 een Byslaap *a Bed-fellow*  
 Bystaan *to Assist.*  
 Bystand *succour.*  
 Byten *to Bite.*  
 By tyds, vroeg *Beti-*  
*mes.*  
 Byvoeginge *Addition.*  
 een

## CA.

- een Bywoord *an Adverb.*  
 een Bywyf *a Concubine.*  
 Byzonder *Apart.*

## C.

- 't **C** Abal *the Caball.*  
 een Cabinet *a Cabinet.*  
 Cadans *Cadence.*  
 Calorje *a calot or Leather cap.*  
 een Cameel *a Camel.*  
 een Canaal *a Chanel.*  
 Canaster *a Canaster.*  
 Candidaat *a Candidate.*  
 Caneel *Cinamon.*  
 Canfer *Camphire.*  
 Canonnen, wetten *Canons.*  
 Canonnik *a Canon or Prebendary.*  
 Capelaan *a Chaplain.*  
 een Capitein *a Captain.*  
 een Capittel *a Chapter.*  
 Capituleren *Capitulate.*  
 een Capriol maken *to Caper.*  
 een Carbonkel *a Carbuncle.*  
 Cargezoen *the Cargo.*

## CA. CE.

- Caronje *fade, Baggage.*  
 een Castanje *a Chest-nut.*  
 een Catarre *a Catarrh.*  
 Catechiseeren *to Catechize.*  
 Cederboom *a Cedar tree.*  
 een Ceel *a Bill or Note.*  
 Cellery *Celery.*  
 het Center, middelpunt *the Center.*  
 Ceremonien, gewoonten *Rites.*  
 Cherubim *a Cherubin.*  
 Chirurgie *Surgery or Chirurgery.*  
 Chocolaad *Chocolate.*  
 Christus *Christ.*  
 Chronyk *Chronicle.*  
 Cieraad *Array (in Cloaths) ornament.*  
 Cimbaal *Cymbal.*  
 Cipier *a Faylor.*  
 een Cirkel *Circle.*  
 een Citroen *a Citron, or Limon.*  
 een Clavecimbel *a Harp second.*  
 Climaat *Climate or Climate.*  
 Coffy *Coffee.*  
 Couleur *Colour.*  
 een Collegie *a Colledge.*

## CO.

een Colonel *a* Colonel.  
Comcommer *a* Cow-  
cumber.

een Comeet *a* Comet.  
Commandeeren *to* Com-  
mand.

Commissie *Commissiōn*.  
Compagnie *Company*.

een Compas *a* Compass.  
Complexie *Constitution*;  
*Complexion*.

Compres *a* Bolster.  
een Concierge *a* Keeper.  
Confiskeeren *to* Confis-  
cate.

Conossement *a* Bill of  
lading.

een Conrector *an* Usber  
of a school.

Conscientie, gewisse  
*the* Conscience.

een Constapel *a* Gunner.  
Convooy *a* Convoy.

een Cotype *a* Copy.  
Coraal *Coral*.

Corenten *Currans*.  
een Coulanga *Neck-lace*.

een Courant *a* Gaset.  
Crocodil, *a* Crocodile.

een Cyffer *a* Cipher.  
Cyfferen *to* Cast ac-  
counts.

## DAA. DA:

Cyfferkonst *Aritbme-  
tick*  
een Cyfer *a* Citters.

## D.

een D Aad *a* Deed, *a*  
*Fact*.

met der Daad *Really*.  
Daar *there*.

Daar en boven *Further-  
more, Besides that*.

Daar na *Thither*.  
Daarom *Therefore*.

Daar van *Thereof*.  
Daar van daan *Thence*.

een Dag *a* Day.  
Dagelyks *Quotidian*.

de Dageraad *the* Daw-  
ning of the Day.

een Dagrol *a* Calendar.  
een Dak van een huys  
*a* Roof of a house.

een Dal *a* Valley.  
een klein Dal *a* Bil-  
liard.

een Dam *a* Causey.  
Damask *Damask*.

Dammen *to* Crown, or  
*king a man at Draughts*.

een Damp *a* Damp, Va-  
pour.

Dan

## DA. DE:

Dan, *That, Then.*  
 Dankbaarheid *Gratitude.*  
 Danken *to thank.*  
 een Dans *a Dance.*  
 Dapperheid *Valour.*  
 de Darmen *the Bowels.*  
 Dartel *Wanton.*  
 een Das *a Badger.*  
 Dat *That, This.*  
 Dateeren *to Date.*  
 Dadelyk *By an by.*  
 Dauw *Dew.*  
 De *The.*  
 Deeg *Paste or Dough.*  
 een Deel *a Portion.*  
 een Deel van een boek  
*a Volume.*  
 Deelagtig zyn *to Par-  
take.*  
 Deelen *to Divide.*  
 een Deeling *a Portion,  
a section.*  
 Deerlyk *deplorable.*  
 Deeffem *Leaven.*  
 Dettig *Grave, serious.*  
 een Deegen *a sword.*  
 een ruuwe Deken *a  
Rug.*  
 Dekken *to Cover.*  
 een Dekfel *a Cover.*  
 Delven *to Dig.*

## DE. DL

Dempfen *to heap up.*  
 Denken *to Think.*  
 Derhalven *Consequent-  
ly.*  
 Dertig *Thirty.*  
 Desgelyks *Likewise.*  
 Deugd *Virtue.*  
 een Deugeniet *a Rogue.*  
 een Deur *a Door.*  
 een Deurwaarder *a Ser-  
geant.*  
 Deze *This.*  
 Dezelve *the same.*  
 een Diaken *a Deacon.*  
 een Diamant *a Dia-  
mond.*  
 Dicht by, *By, Hard  
by.*  
 een Dictionarium,  
 Woordenboek *a Dic-  
tionary.*  
 Die *That or the.*  
 een Dief *a Thief.*  
 een Dienaar *a Servant.*  
 Dienen *to serve.*  
 Diep, *Deep, profound.*  
 een Dier *a Beast.*  
 Dierbaar *Dear.*  
 Dievery *Theft.*  
 Dik *Thick.*  
 Dikmaals, *Often or of-  
ten times.*

een

## DI. DO.

een Ding *a Thing*.  
 Dingen *to Cheapen*.  
 een Discipel *a Disciple*.  
 Disputeeren, *to Argue,*  
*to Dispute*.  
 Distel *Thistle*.  
 Distileeren *to Distill*.  
 Dobbelsteen *a Die*.  
 Doch, maar, *But*.  
 een Dochter *a Daughter*.  
 een stief Dochter, *a*  
*Daughter in Law*.  
 een Doctoor *a Doctor*.  
 een Doeksken *a Clout*.  
 een Doelmerk *a But or*  
*mark*.  
 Doemen *to Damn*.  
 Doen, maaken *to Do*.  
 een Dogge, een Hond  
*a Dog*.  
 Dolheid *Madness*.  
 Dol worden *to Enrage*.  
 Dom *Stupid, Blockish*.  
 een Domheer *a Ca-*  
*non in a Cathedral*  
*Church*.  
 Dompelen *to Dip, to*  
*Duck*.  
 Donder *Thunder*.  
 een Donderkloot *a*  
*Thunderbolt*.  
 Donker *Dark*.

## DOO. DO.

Donker *sad-Colour*.  
 Dood *Dead*.  
 Doodelyk *Capital*.  
 Dooden *to Kill, to mor-*  
*tify*.  
 een Doodkist *a Coffin*.  
 Doodslaan *to slay*.  
 Doof *Doaf*.  
 Doolen *Wander*.  
 een doolhof *a labyrinth*.  
 Doop *Baptism*.  
 Doopen *to Baptize*.  
 Doopvader *Godfather*.  
 Door *Through*.  
 Doorbooren, *to Trans-*  
*pierce*.  
 Doordringen, *to pene-*  
*trate*.  
 Doorgang *Passage*.  
 Doorklooven *to Cleave*.  
 Doorlugtig *Illustrious*.  
 een Doorn *a Bramble or*  
*Briar, a Thorn*.  
 Doortrapt, *Cunning,*  
*crafty, subtle*.  
 Doornien *to Peruse*.  
 Doorzigt *Perspective*.  
 een Doos *a Box*.  
 Dooyen *to Thaw*.  
 Dor *Arid*.  
 een Dorp *a Village*.  
 Dorst *Thirst*.

een

## DR.

een Dozyn *a Dofen.*  
 Draad *Thread.*  
 een Draagband *a Belt*  
 (*for a sword.*)  
 Draagen *to Bear, to Carry,*  
*to Wear.*  
 een Draager *a Bearer.*  
 een Draak *a Dragon.*  
 Draaven *to Trot.*  
 Draayen *to Twine or*  
*Twist.*  
 een Drachma *a Dram.*  
 een Drapier *a Draper.*  
 Drank *Drink.*  
 Dreigen *to Threaten.*  
 Drek *Dung.*  
 Driakel *Treacle.*  
 Drie *Three.*  
 Drievuldigheid *Trinity.*  
 Drift *Passion.*  
 Dringen *to Urge.*  
 Drinken *to Drink.*  
 Droefheid *Grief, sorrow*  
 Droeffem *Dregs.*  
 Droevig *fad.*  
 een Drogift *a Druggift.*  
 een Dronkaard *a Drunk-*  
*kard, a Fuddle-Cap.*  
 Droog *Dry.*  
 Droogscheeren *to shear*  
*Cloth.*  
 een Droom *a Dream.*

## DU:

een Druif *a Grape.*  
 Druipen *to Drop.*  
 Drukken *to Print.*  
 Dryven *to Drive.*  
 Dubbel *Double.*  
 een Ducaat *a Ducket.*  
 Duidelyk *Clear.*  
 Duiden met de Vinger  
*to Point with the fin-*  
*ger.*  
 een Duif *a Dove, a Pi-*  
*geon.*  
 Duiken *to Plunge.*  
 een Duim *a Thumb.*  
 een Duim breed *an*  
*Inch.*  
 Duinen *Downs.*  
 Duister *Dimm, Obscure.*  
 de Duivel *the Devil.*  
 Dun, *slender, small,*  
*Thin.*  
 Dun maken *to Rarefy.*  
 Durven *to Dare.*  
 Dus *fo, thus.*  
 Duur *Dear.*  
 Duuren *to last.*  
 Duuwen *to push.*  
 Dwaalen, *to go Astray,*  
*to Err, to Wander.*  
 Dwang *Constraint.*  
 Dwars *side-wise, Cross.*  
 een Dwerg *a Dwarf.*

ten

DW. ED.

een Dwingeland a Ty-  
rant.  
Dwingen to Force.  
Dy Thow.  
de Dye the Thigh.  
Dyn Thine.  
een Dy-ftuk a Leg.

E.

**E**bbe the Ebb.  
Eccho, Wederklank  
an Eccho.  
Echt-breeken to Com-  
mit Adultery.  
Eclipsis an Eclips.  
Edel Noble.  
een Edelman a Gentle-  
man.  
Edelmoedig Generous.  
een Eed an Oath.  
Eed-brekinge Perjury.  
Eedgespan Conspiration.  
Een One  
Eendvogel; zie End-  
vogel.  
Eendragt Concord.  
Eendragtigheid Unani-  
mity.  
Eenhoorn an Unicorn.  
Eenig ding something.  
Eenige Any.

EE. EI.

Eenpaarig Uniform.  
Eens Once.  
Eenvoudig Ingenuous.  
Eenzaam, verwoest De-  
solate.  
Eenzinnig Obstinate.  
Eer Honour.  
Eerbieden to Reverence.  
een Eerdief a Calum-  
niator, a Defamer.  
Eergierigheid Ambition  
Eerlyk Honest.  
de Eerste the First.  
Eer-trap Degree.  
Eerwaardigheid Digni-  
ty.  
Eerzugt hebben to Af-  
pire.  
Eeten to Eat.  
Eetwaaren Victuals.  
Eeuw an Age.  
Eeuwig perpetual.  
Eeuwigheid Eternity.  
Eeuwiglyk Eternaly.  
Effen Even.  
een Egge a Harrow, a  
Rake.  
Eggen to Harrow.  
Eigen Own, Peculiar.  
Eigenaar an Owner.  
Eigenen to Own.  
een Eiken-boom an  
Oack

## EL. EN.

## ER. EV.

Oack tree.  
 Eilaas *Alas.*  
 een Einde *an End.*  
 Eindigen *to Finisb.*  
 Eischen *to Demand.*  
 een El, Elle *an Ell.*  
 Elders *Elsewhere.*  
 een Element *Element.*  
 Elendigheid *Calamity,*  
*Misery.*  
 Elf, Eleven.  
 Elk, Each.  
 een Elleboog *an El-*  
*bow.*  
 een Elfen *an Awl.*  
 Embuscade *Ambus-*  
*ment.*  
 een Emmer *a Bucket.*  
 Employeren *to Employ.*  
 Ende *And.*  
 een Endvogel *a Duck.*  
 Eng Strait.  
 een Engel *an Angle.*  
 Engels *Englisb.*  
 Enkel *Single.*  
 Enkelbeen *the Ankle*  
*bone.*  
 Enten *to graft.*  
 zig Erbarmen *to have*  
*Compassion.*  
 een Erfgenaam *an Heir.*

Erg *sharp.*  
 Ergens *Any where, som-*  
*wbere.*  
 Ergernis geeven *to Of-*  
*fend.*  
 Erkennen *to Acknow-*  
*ledge.*  
 Ernstig *Earnest, serious.*  
 Ervarentheid *Experien-*  
*ce.*  
 Erven *to Inherit.*  
 Erweten *Pease.*  
 een Esquader *a Squa-*  
*dron.*  
 een Effche-Boom *an*  
*Ash tree.*  
 Evangelium *the Gospel.*  
 Even *Plain.*  
 Evenaaren *to Equal.*  
 Evenwel *However.*  
 Ever-zwyn *a wild Bear*  
 Euvel *Evil.*  
 Examineeren *to Exa-*  
*mine.*  
 een Exter (Vogel) *a*  
*Mag-Py.*  
 Extraordinaris *Extraor-*  
*dinary*  
 een Ey *an Egg.*  
 een Ezel *an Ass.*

F.



FAA. FL:

F.

**F**aalen *to Fail.*  
 Faam *Fame, reputation.*  
 Fabelagtig *Fabulous.*  
 een Factor *a Factor.*  
 Faculteit *Faculty.*  
 Failleeren *to Fail.*  
 Faisant *a Pheasant.*  
 een Fakkell *a Torch.*  
 Falivouwen *to trick.*  
 een Fatsoen, Manier *a Fashion.*  
 Fatsoeneeren *to Shape.*  
 Feest *Feast.*  
 een Feit *a Mischief.*  
 Femelaar *a Leveller.*  
 Fielt *a Knavel.*  
 een Figuur *a Figure.*  
 't Firmament, *the Sky.*  
 Flaauw *Faint.*  
 Flaauw worden *to languish.*  
 een haastige Flaauwte *a qualm.*  
 Fleemen *to Flatter.*  
 een Fles *a Bottle.*  
 Flikkeren *to Sparkle.*  
 Floers *Crape.*  
 Fluimagtig *Flegmatick.*

FL. GAA.

een Fluit *a Flute.*  
 Flus *by and by.*  
 Fluweel *Velvet.*  
 Foelie, *Mace.*  
 de Fok *the Fore-mast Sail.*  
 Fondament *Foundation.*  
 een Fontein *a Fountain.*  
 een Foreest *a Forrest.*  
 Formaat *Form.*  
 Fortuin *Fortune.*  
 Fout *Crime.*  
 Fraay *Pretty.*  
 Framboze *Raspberry.*  
 Frans *French.*  
 Fris *Fresh.*  
 Frontieren *Borders.*  
 Fruyten, Braden *to Fry.*  
 Fyn *Fine.*

G.

**G**aaf, gift, *Talent.*  
 Gaan *to Go.*  
 te Rugge gaan *to Resire.*  
 Gaapen *to Gape.*  
 Gaaren *Thread.*  
 Gaauw *Nimble, Quick.*  
 Gading *Will. accord.*  
 Gagie *Wages.*  
 de Gal *the Gall.*

een

## GA. GE.

een Galdery *a Gallery*.  
 de Galg *the Gallows*.  
 Gallopeeren *to Gallop*.  
 Galm *Cry, loud Voice,*  
*Clamour*.  
 Galnoot *a Gall-nut*.  
 een Gang, een naauw  
 Straatje *an Alley*.  
 een Gans *a Goose*.  
 Garnaal *a Shrimp*.  
 Garnisoen *Garrison*.  
 Garst *Barley*.  
 een Gast *a Guest*.  
 een Gastmaal *a Feast*.  
 Gast-vryheid *Hospitali-*  
*ty*.  
 een Gat *a Hole*.  
 Gebaar *Noise*.  
 Gebak *Pastry*.  
 Gabakken steen *Brick*.  
 een Gebed *a Prayer*.  
 Gebeuren *to Happen*.  
 een Gebied *a Territory*.  
 Gebieden *to Bid*.  
 een Gebit *a Bit*.  
 Gebogen *Bent*.  
 Gebonden *Bound*.  
 Gebooren *Born*.  
 Geboorte *Birth, Nati-*  
*vity*.  
 een Gebouw *an Edifi-*  
*ce*.

## GE. GEE.

Gebrabbel *a Mingle*  
*mangle*.  
 Gebrek *Need*.  
 Gebrek lyden *to Want*.  
 Gebreken, *to lack, or*  
*Want*.  
 Gebruiken *to Use*.  
 Gedaan *Done*.  
 Gedagten *Thought*.  
 Gedagtenis *Memory;*  
*Remembrance*.  
 Gedagtig *Mindfull*.  
 Gedagtig wezen *to Re-*  
*cord*.  
 Gedeeld *Shared*.  
 een Gedeelte *a part*.  
 een Gedenkteeken *a*  
*Monument*.  
 een Gedicht *a Poem*.  
 Gedoogen *to Tolerate*.  
 Gedouwt *Strained*.  
 Gedraagzaamheid *Be-*  
*haviour*.  
 Gedrang *Crowd, Press,*  
*Throng*.  
 Gedult *Patience*.  
 Geduuren *to Continue*.  
 Geel *Yellow*.  
 de Geelzugt *Faundice*.  
 Geen *None or no*.  
 Geenzins *in no Wise*.  
 Geerne, *Faiv*.

Ge-

## GEE. GE:

Geerft *Millet, Hirse.*  
 Geesselen *to Scourge.*  
 Geest *Ghost, the Spirit.*  
 Geeven, toegeeven *to Afford.*  
 Geeven *to Give.*  
 Gegenerereert *Begotten.*  
 Geheel-en-al *Wholly, intirely.*  
 Geheim *Secret.*  
 Gehoor *Audience.*  
 Gehoorzaamheid *Obedience.*  
 Gehoorzaam zyn *to Obey.*  
 een Geit, 't wyfje van een Bok, *a Goat.*  
 een Gek *a Fool.*  
 Gekerm *Groan, lamentation.*  
 Gekogt *Bought.*  
 Gekscheeren *to Feer.*  
 Gekyf *a Bowling, scolding.*  
 Gelaat *Gesture.*  
 Gelag, *Reckoning.*  
 Geld *Money.*  
 Geleerd *Taught.*  
 Gelegenheid *Occasion, Opportunity.*  
 Geloof *Belief, Faith.*  
 Gelooven *to Believe.*

## GE.

Gehuid, *sound, Noise.*  
 Geluk *Fortune, luck.*  
 Gelukkig *Happy.*  
 Gelyk *As, Alike or like.*  
 Gelyken *to Resemble.*  
 Gelykenis *a Similitude.*  
 Gelyktormig *Uniform.*  
 Gemaakt *Made.*  
 Gemak *Ease.*  
 Gemeen *Common.*  
 Gemeen *Publick, Vulgar.*  
 Gemeenzame kennisse *Acquaintance.*  
 't Gemoed *the Mind.*  
 Gemoeten *to Meet.*  
 Genade *Grace.*  
 Geneesbaar *Curable.*  
 Geneesmiddelen, *Remedy, Receipts.*  
 Geneezen *to Heal.*  
 Genegen *Addicted.*  
 Genegen *Prone.*  
 Genegentheid *Affection.*  
 Generaal *Generall.*  
 Generereeren *to Procreate.*  
 Geneuglyk *Pleasant.*  
 Gember *Ginger.*  
 Genieten *to Enjoy.*  
 Genoeg *Enough.*

Ge-

## GE.

Genoeg doen *to Satisfy.*  
 Gepeins *Meditation.*  
 Geraas *Noise.*  
 Gerechtigheid *Justice.*  
 Gereed *Ready.*  
 een Gereedichap *a Tool.*  
 Geregeld *Regulated.*  
 Gering *Vile.*  
 Geroep *Clamour.*  
 Gerst *Barley.*  
 Gerucht *Rumour.*  
 het Gerucht *Fame.*  
 Gerust *Quiet.*  
 Gescheurd *Torn.*  
 Geschieden *to happen.*  
 Geschiktheid *Aptness.*  
 Geschut *Artillery.*  
 Geschut gieten *to Cast Guns or Metals.*  
 een Geslacht *a Tribe.*  
 Geslachte *Gender.*  
 Gesnap *Prating, or Chatting.*  
 een Gesp *a Buckle, a Clasp.*  
 Gesprek *a Parley.*  
 Gest *Yest.*  
 Gestadig *Continual.*  
 een Getal *a Number.*  
 Getrouw *Faithful.*  
 Getrouwigheid *Fidelity.*

## GE.

een Getuige *a Witness.*  
 Getuigen *to Testify.*  
 Gevaarlyk *Dangerous, Perillous.*  
 een Geval van een Naamwoord *a Case of a Noun.*  
 een Geval *an Adventure, Event.*  
 Gevangenis *Captivity, a Goal or Jail, a Prison.*  
 een Gevecht *a Combat.*  
 Geveinstheid *Hypocrisy.*  
 een Gevel *a Frontispice.*  
 Gevoegelyk *Convenient*  
 Gevoelig *Sensible.*  
 Gevolg *Retinue, Train.*  
 Geweest *Been.*  
 Geweld *Violence.*  
 Geweldiglyk *Violently.*  
 Gewennen *to Accustome*  
 Gewicht *Waight or weight.*  
 Gewisse *Conscience.*  
 Gewoonlyk *Ordinarily.*  
 een Gewoonte *a Custom.*  
 Gezag *Authority.*  
 Gezegend *Blessed.*  
 Gezegd *Told.*

een

**GE. GO.**

een Gezel *a Companion.*  
 een Gezelschap *a Company, Fellowship, Society.*  
 Gezicht *Sight.*  
 een Gezichte *a Vision.*  
 Gezondheid *Health.*  
 een Gezwel *an Ulcer.*  
 een Gier *a Vulture.*  
 Gierig *Greedy.*  
 een Gierigaart *a Niggard*  
 Gierigheid *Avarice.*  
 Gieten *to Pour, to Shed.*  
 een Gifte *a Gift.*  
 Giffen *to Guess.*  
 Gisteren *Yesterday.*  
 Glad *slippery.*  
 Glans *a Glimmering.*  
 Glas *Glass.*  
 Glinsteeren *to Sparkle.*  
 Glorieeren *to Brag.*  
 Glory, eer, *Glory.*  
 Glydent *to slide.*  
 God *God.*  
 God lasteren *to Blaspheme.*  
 Godloos *Ungodly.*  
 Godsdienst *Religion.*  
 Godvruchtigheid *Piety.*  
 Goed *Good.*  
 Goederen *Chattels.*

**GR.**

Goedertierentheid *Benignity.*  
 Goedkeuren *to Approve*  
 Goed koop *Cheap.*  
 een Golf *a Wave.*  
 Gomme *Gum.*  
 een Goot *a Gutter.*  
 Gooyen *to Fling, to Throw.*  
 een Gordel *a Girdle.*  
 een Gordelriem *a Belt.*  
 Gorden *to Gird.*  
 een Gordyn *a Curtain.*  
 Goud *Gold.*  
 een Graaf *an Earl.*  
 Graan of koorn *Corn.*  
 Graveeren *to Engrave.*  
 Graauw *Gray.*  
 een Graf *a Sepulcher, a Tomb.*  
 Gram *Angry.*  
 Gramschap *Anger or Choler.*  
 een Granaat - Appel *a Pom-granate.*  
 Gras *Grass.*  
 Grendelen *to Bar or Bolt*  
 Grim-Lagchen *to smile.*  
 Grimmig *Austere.*  
 Groen *Green.*  
 Groeten *to Greet, to salute.*

Groe-

## GR. GU. HA.

Groeyen *to Grow.*  
 Grof *Course (not fine).*  
 Grof , ongemaniert  
*Rude.*

Grof vlas *Tow.*  
 de Grond *the Ground.*  
 Grondform , 't bewerp  
 van een huys , a *Plat-*  
*form.*

Groot *Big, grand, Great.*  
 Grootagting *Reputation*  
 Groot maken , *to Mag-*  
*nify.*

Grootmoedig , *Animo-*  
*sity, Magnanimity.*  
 een Groot-Vader , a  
*GrandFather.*

Grouwel , *horrou.*  
 Grypen , *to Gripe, to*  
*Arrest.*

Guiche'en , *to fuggle.*  
 Gulzigheid , *Riot.*  
 Gunst , *Favour.*  
 Gy , *Tow.*

## H.

een **H**Aak , a *Hook.*  
 Haalen , *to*  
*Fetch.*  
 een Haan , a *Cock.*  
 een Haas a *Hare.*

## HA.

Haast , *Soon.*  
 Haastelyk , met haast  
*Apace*

Haasten *to Hasten.*  
 doodelyke Haat *Feud.*

Haaten *to Hate.*

Haatelyk *Odious.*

Hagel *Hail.*

Hair *Hair.*

Hair-kleed *Sack Cloth.*

Hakken *to Mince.*

een Hakmes a *Cleaver.*

de Hals *the Neck.*

een Ham a *Ham.*

een Hamer a *Hammer.*

een Hand a *Hand.*

een Handboom a *Bar,*  
*or Lever.*

Handdaadig *Guilty.*

een Handdoek a *Towel.*

Handel *Trade.*

Handelen *to Handle.*

Handeling a *Action.*

Handhaaven *to Main-*  
*tain.*

Handfchoenen *Gloves.*

Hangen *to Hang.*

een Hangmat a *Ham-*  
*mock.*

een Hangslot *Pad-Lock.*

Hard *Hard.*

Hardnekkig *Obstinate.*

B een

## HA. HE.

een Haaring *a Herring.*  
 een Harnas *a Harness.*  
 een Harp *a Harp.*  
 Harst *Rosin.*  
 een Haspel *a Reel.*  
 een Haven *a Haven, a Port.*  
 Haver *Oats.*  
 Hazaard *Hazard.*  
 Hebben *to Have.*  
 Hebreen *Hebrews.*  
 Hechten *to Tye.*  
 Heden *to Day.*  
 Heel, zeer, *Very.*  
 een Heer *a Lord.*  
 Heerlykheid *Magnificence.*  
 Heerschap *Lordship.*  
 Heerschen *to Bear sway to Rule.*  
 Heerschzugt *Ambition.*  
 Heesch *Hoarse.*  
 Heet *Hot.*  
 Heffen *to Heave, or Heave up.*  
 een Hest *a Haft.*  
 Heftigheid *Violence.*  
 een Hegge *a Hedge.*  
 een Heide *a Heath.*  
 Heiden *Heathen.*  
 Heilig *Holy.*  
 een Heilige *a Saint.*

## HE.

Heiligen *to Hallow.*  
 Heimelyk *Privily, Underhand.*  
 een Heirleger *the Camp.*  
 een Hek *a Rail.*  
 een Held *an Hero.*  
 Helder *Bright.*  
 de Helst, Halft, *Half.*  
 Helle *Hell.*  
 een Helm *a Helmet.*  
 Helpen *to Help.*  
 Hem *Him.*  
 een Hembd *a Shift.*  
 een Mans Hembd *a Shirt.*  
 een Vrouwen Hembd *a Smock.*  
 een Hemb-rok *a Waistcoat.*  
 Hemel *Heaven.*  
 Hemelsch *Celestial.*  
 Hemelsblauw, Azuer, *Sky-Colour.*  
 Hemelvaart *Ascension.*  
 een Henne *a Hen.*  
 Hennip *Hemp.*  
 een Herberg *an Inn, a Tavern.*  
 Herbergen *to Harbour.*  
 Herdenken *to Revolve.*  
 een Herder *a Pastor.*  
 Herfst *Autumn, Harvest,*  
 Her-

## HE.

Herhaalen *to Recite, to Rehearſe, to Repeat.*

Herhaalen, weerkrygen *to Recover.*

Herkaauwen *to Ruminare.*

Herkoopen *to Buy again.*

Herleeven *to Revive.*

Hermaaken *to Repair.*

Herroepen *to Recall, to Revoke.*

de Herſſenen *Brains.*

Herſtellen *to Reſtore, or Reeſtabliſh.*

een Hert *a Hart.*

het Herte *the Heart.*

Hertelyk *Cordial.*

een Hertog *a Duke.*

een Hertoginne *a Dutcheſs.*

Hervatten *to Retake.*

Hervormen *to Reform.*

Herwaarts *Hither.*

Herwaarts en Derwaarts *To and Fro.*

Herzien *to Review.*

Heugen *to Remember.*

Heup *Hanch, or Hip.*

een Heuvel *a Bank, or Hillock.*

een Hiel *a Heel.*

## HI. HO.

Hier *Here.*

Hier na *Hereafter.*

Hier van daan *Hence.*

Hinderen *to Hinder.*

Hinken *to Halt.*

een Hiſtorie *a Hiſtory, a Storie.*

Hoe *How, why.*

een Hoed *a Hat.*

Hoedanigheid *Quality.*

Hoede *to take Heed.*

een Hoef (van een Beest) *a Hoof.*

een Hoek *a Corner.*

Hoenderen *Poultry.*

een Hoep *a Hoop.*

een Hoere *a Queen, a Whore.*

een Hoerhuys *a Baudy houſe.*

de Hoefſt *the Cough.*

Hoewel *Although.*

het Hof *the Court.*

Hol *Hollow.*

een Hol *a Cave.*

een Hond *a Dog.*

een jonge Hond *a Whelp.*

Honger *Hunger.*

Hongersnood *Famine.*

Honing *Honey.*

Hoofd *a Head.*

B 2

Hoofd.



## HO.

Hoofdgeld *Pol Money*.  
 een Hoofdkussen *a Bolster, a Pillow*.  
 de Hoofdpan, Beckeneel *the Scull*.  
 Hoofdpyn *Head-Ach*.  
 Hoog *High*.  
 om Hoog *Upward*.  
 Hoogmoedig *Haughty*.  
 Hoogte *Height, Altitude*.  
 Hoop *Heap*.  
 Hoopen *to Hope*.  
 Hooren *to Hear*.  
 een Hoorn *a Horn*.  
 een Hoorplaats *an Auditory*.  
 Hooy *Hay*.  
 Hoozen *to draw up*.  
 Hoppe *Hopps*.  
 Houten *to Shake*.  
 Hovaardig *Proud*.  
 Hovaardigheid *Pride*.  
 Hovaardy *Arrogance*.  
 Houden *to Hold*.  
 tegen recht Houden *to Usurp*.  
 Hout *Wood*.  
 Houtse kool *Charcoal*.  
 Houwen *to Hew, to Wed*.  
 Hui *Huy, Whay*.

## HU. HY. JA.

Huid *Skin*.  
 een Huys *a House*.  
 te Huys *at Home*.  
 een Huisgezln *a Family*.  
 Huysheer *Land-Lord*.  
 Huyverig *Chill*.  
 Hulp *Assistance, Aid, Relief*.  
 Huppelen *to Hop*.  
 een Hut *a Cottage*.  
 Huurder *a Tenant*.  
 Huuren *to Hire*.  
 Huwelyk *Marriage*.  
 Hy *He*.  
 Hygen *to Pant*.  
 Hyssen *to Hoise*.

## J.

JA *Yea, Yes*.  
 Jaagen *to Chase, to Hunt*.  
 een Jaar *a Year*.  
 Jaarlyks *Annual*.  
 een Jaarmarkt *a Fair, or Market*.  
 Jaloers *Jealous*.  
 Jammer *Pity*.  
 Jammerlyk *Dolefull*.  
 Ieder een *Every one*.  
 Iemant *Some Body*.  
 Jesus

JE. IN.

Jesus *Jesus.*  
 Iets *Something.*  
 Jeuken *to Itch.*  
 de Licht, Podagra *the Gout.*  
 Ik, I.  
 Ik ben *I am.*  
 In *In.*  
 Inbeelden *to Imagine.*  
 Inbeelding *Fancy or Fantasy, or Phantasy.*  
 Inderdaad *Indeed.*  
 Indien *If.*  
 Indiscreet *Undiscreet.*  
 Indoopen *to Dip.*  
 Indruk *Impression.*  
 Inenten *to Inoculate.*  
 een Ingang *an Entrance.*  
 het Ingewand *the Bowels*  
 Ingezeten *Inhabitant.*  
 Ink of Inkt *Ink.*  
 een Inkkoker *an Ink-born.*  
 Inkomst *Revenue.*  
 een Inleiding *an Introduction.*  
 Innerlyk *Interiour.*  
 Inscheepert *to Imbark.*  
 Insluiten *to Enclose or Inclose.*

JO. JU. KA.

Instrument *a Tool.*  
 Interest, Woeker, Interest.  
 Intoomen *to Refrain.*  
 Inval, Fall, Tumble.  
 Invoeren *to Introduce.*  
 Inwendig *Inward.*  
 Inwikkelen *to Ingage.*  
 Inwoonen *to Inhabit.*  
 Inzonderheid *Principally.*  
 Inzwellen *to Swallow.*  
 Jokken *to Jest.*  
 een Jongen *a Boy.*  
 een Jong Gezel *a Lad.*  
 Jonkheit *Youth, Young Age.*  
 een Jood *a Jew.*  
 Jucht *Russia Leather.*  
 Juichen *to Rejoice.*  
 een Juk *a Yoke, or Yoak.*  
 een Jurk (een Kinder overtrek) *a Frok for a Child.*  
 een Juweel *a Jewel.*

K.

het Kaakebeen *the Jaw-bone.*  
 Kaal *Bald.*

## KA.

een Kaars *a Candle.*  
 een Kaarsfemaaker *a*  
*Chandler.*  
 een Kaars-snuiter *a*  
*Candle snuffer.*  
 een Kaart *a map.*  
 een Kaart, speelkaart,  
*a Card for Wool, a*  
*Pack of Cards.*  
 Kaas *Cheese.*  
 Kaauwen *to Chew or*  
*Chew.*  
 een Kabbelijau *a Codd*  
*(Fisb).*  
 een Kabel *a Cable.*  
 Kaf *Chaff.*  
 Kakelen als een Hen *to*  
*Cakle as a Hen.*  
 Kalander *a Weevil, a*  
*Calender.*  
 een Kalf *a Calf.*  
 Kalfsvleesch *Veal,*  
 Kalk *Lime.*  
 een Kam *a Comb.*  
 een Kameel *a Chamel.*  
 Kamelot *Chamlet.*  
 een Kamer *a Chamber.*  
 een Kan *a Can, a Flag-*  
*gon*  
 een Kan, twee Pinten,  
*a Quart,*  
 ik Kan *I Can,*

## KA:

Kandeel *Candle.*  
 een Kandelaar *a Can-*  
*dle Stick.*  
 Kanefas *Canvas.*  
 de Kanker *the Canker:*  
 de Kant *the Border.*  
 de Kant van 't Water  
*Brink.*  
 de Kant van een Blad-  
*zyde the Margin,*  
 Kant *Lace.*  
 een Kap *a Bonet.*  
 de Kap van een Mantel  
*a Cape of a Cloak.*  
 een Kapel *a Chappel.*  
 een Kaperson *a Barne-*  
*cle.*  
 een Kapoen *a Capon.*  
 Kappen *to Chsp.*  
 Kappers *Capers.*  
 Kapsel, Hulsel, *Head-*  
*Dress.*  
 een Kar *a Cart.*  
 Karmelk *Butter milk.*  
 een Kas *a Press or Chest*  
*of Drawers.*  
 een Kasteel *a Castle.*  
 Kastyden *to Chastize.*  
 een Kat *a Cat.*  
 Katoen *Cotton.*  
 een Katrol *a Pulley.*  
 de Keel *the Throat.*

Keeren,

## KE.

- Keeren, te rugge keeren, *to Retreat.*  
 een Kegel *a Pin or Keel.*  
 een Keizer *an Emperor.*  
 een Keizerin *an Empress.*  
 een Keizerryk *an Empire.*  
 een Kelder *a Cellar.*  
 een Kelk *a Cup.*  
 Kennen *to Know.*  
 Kennisse *Knowledge, Acquaintance.*  
 een Kerk *a Church.*  
 een Kerker *a Dungeon.*  
 Kermen *to Wail.*  
 Kermis *a Fair.*  
 een Kerffe *a Cherry.*  
 Kerven *to Cut, slash.*  
 een Ketel *a Kettle, a Cauldron.*  
 een Keten *a Chain.*  
 een Ketter *a Heretick.*  
 een Keuken *a Kitchen.*  
 de Keur *the Choice.*  
 een Keur-Meester *an Essayer.*  
 een Keur-Vorst *an Elector.*  
 Kieken *Chickens.*  
 Kiezen *to Choose.*  
 een Kikvorsch *a Frog.*

## KI. KL:

- de Kin *the Chin.*  
 een Kind *a Child.*  
 een klein Kindje *a Babe.*  
 een Kinneken *a Rindlet.*  
 een Kist *a Trunk.*  
 Kittelen *to Tickle.*  
 Klaager *Plaintiff.*  
 Klaar, *Clear.*  
 Klaar Even, *Plain.*  
 Klaauw *a Claw.*  
 Kladden *to Blot.*  
 Klagt *Complaint.*  
 Klank *Sound.*  
 een Klap *a Box.*  
 Klappen *to Babble, to Blab.*  
 Klauteren *to Climb.*  
 Kleeden *to Clothe.*  
 Kleeding *Attire, Apparel.*  
 een Kleedt *a Cloath, a Garment.*  
 een kostelyk Kleedt *a Robe.*  
 een Kleerborstel *a Brush.*  
 een Kleermaker *a Taylor.*  
 Klei, of Kley, *Clay.*  
 Klein *Small.*

## K L.

een klein Kind *an Infant*.  
 Kleinigheid *Small Business*.  
 Klein maaken *to Lessen*.  
 de Kleinste *the Least*.  
 Klieven *to Cleave*.  
 Klimmen *to Climb*.  
 een Kling *a Blade*.  
 een Klink van een Deur *a Latch of a Door*.  
 Klinken *to Sound*.  
 een Klip *a Shelf, a Rock*.  
 een Klis *a Burr*.  
 Kloek *Vigorous*.  
 een Klok *a Bell, or a Clock*.  
 een Klooster *a Monastery, Convent*.  
 een Kloot *a Globe*.  
 een Kloot van Loot *a Plummet*.  
 Kloppen *to Knock*.  
 een Klos *a Bobbin*.  
 een Klugt *a Farce, a Droll*.  
 Knaagen *to Gnaw*; ook beteekend het klui-  
 ven.  
 Knaaging *Remorse*.

## KN. KO.

een Knapzak *a Sachel*.  
 Knarsten *to Gnash*.  
 een Knecht *a Servant*.  
 Kneeden *to Knead*.  
 Knellen *to Wring or Strain*.  
 een Kneukel *a Knuckle*.  
 een Knie *a Knee*.  
 Knikken met het Hoofd *to Beck or Nod*.  
 Knippen *to Fillip*.  
 een Knol *a Turnep*.  
 een Knoop *a Button, a Knot*.  
 een Knop *a Bud*.  
 Knorrig *Grumbling*.  
 een Knuppe! *a Club*.  
 Knypen *to Pinch*.  
 een Koe *a Cow*.  
 een Koegel *a Bullet*.  
 een Koekoek *a Cuckoo*.  
 Koelte *Coolness*.  
 Koesteren *to Cherish*.  
 een Koets *a Coach*.  
 een Koffer *a Trunk*.  
 een Kok *a Cook*.  
 een Kooker *a Case, to put something in*.  
 Kolven *to play at Gaff or Cricket*.

een

KO

een Kom *a Porrenger.*  
 Komen *to Come.*  
 een Konfoor *Chasing-*  
*dish.*  
 een Koning *a King.*  
 een Koningin *a Queen.*  
 Koninglyk *Regal King-*  
*ly, Royal.*  
 een Koningryk *a King-*  
*dom, a Realm.*  
 Konst *Art, Skill.*  
 een Konstenaar *an Ar-*  
*tificer.*  
 een Konyn *a Rabbit.*  
 Kooken *to Boil.*  
 Kool *Cabbage.*  
 een Kool *a Coal.*  
 Koopen *to Buy.*  
 Koopen, Verwerven,  
*to Purchase.*  
 een Koopman *a Mer-*  
*chant, a Chapman.*  
 Koopmanschap *Com-*  
*merce, Wares.*  
 't Koor of Choor, *the*  
*Quire.*  
 een Koord *a Cord.*  
 Koorn *Corn.*  
 een Koorts *an Ague.*  
 een brandende Koorts  
*a Fever.*  
 een Kooy. in 't Schip

KO. KR.

*a Cabin of a Ship.*  
 een Kop *a Cup*  
 de Kop *the Scalp.*  
 Koper *Brass, Copper.*  
 een Koppelaariter *a*  
*Baud*  
 Kooraalen *Beads.*  
 een Kort *a Basket.*  
 Korst *Crust.*  
 Kortswyl *Play, Sport.*  
 Kort *Short.*  
 Kortheid *Brevity.*  
 Korzellig *Peevish.*  
 Kost, spys, *Meat.*  
 Kostelyk *Costly, Pre-*  
*cious.*  
 Kosten *to Cost.*  
 de Koster *the Sexton.*  
 Kostgeld *Pension*  
 Koud *Cold* (*ter-*  
*er.*)  
 een Kouffebandt *a Gar-*  
*Kouffen Stockings.*  
 een Kraai *a Crain* (*to*  
*lift Burdens.*)  
 Kraaken *to Crack.*  
 een Kraam of Tent, *a*  
*Booth or Tent.*  
 een Kraan *a Crane* (*a*  
*Bird.*)  
 Kraayen *to Crow,*  
 een Krabbe *a Crab.*  
 Krabben *to Scratch.*

## KR.

Kragt *Strength*.  
 Krakkeelen *to Quarrel*.  
 de Kramp *the Cramp*.  
 Krank *Weak*.  
 een Krans *a Garland*.  
 een Kreeft *a Lobster*.  
 een Kreng *a Carrion*.  
 een Kreupel *a Cripple*.  
 een Kribbe *a Rack, or Manger*.  
 het Krieken van den Dag *Break of Day*.  
 Krimpen *to Shrink*.  
 een Kring *a Circle*.  
 Krom, Scheet *Awry, or Crooked*.  
 een Kroon *a Crown*.  
 de Krop *the Crop*.  
 Kruid *Herb*.  
 een Kruidenier *a Grocer*.  
 Kruid-Nagelen *Cloves*.  
 een Kruyk *a Pitcher*.  
 Kruipen *to Creep*.  
 een Kruis *a Cross*.  
 Krullen *to Curl*.  
 een Kruywaagen *a Wheel-Barrow, or a Barrow with Wheels*.  
 Krygen *to Get*.  
 een Ktygsheyr, Leger, *an Host, Army*.

## KU. LA.

Kryt *Chalk*.  
 Kryten *to Cry, to Wail*.  
 een Kuiper *a Cooper*.  
 Kuifch *Chast*.  
 de Kuit *the Calf of the Legg*.  
 Kurk *Cork*.  
 een Kuffen *a Cushion*.  
 de Kust *the Coast*.  
 Kyven *to Brabble, to Chide*.  
 Kyving *Bickering, or Scolding*.

## L.

[ Aaden *to Charge*.  
 Laag, Nederig, *Low*.  
 Laaken *to Vituperate*.  
 een Laan *an Alley*.  
 een Laars *a Boot*.  
 Laat *Late*.  
 Laatdunkend *Presumptuous, vain, Proud*.  
 Laauw *Lukewarm*.  
 een Ladder of Leer, *a Ladder*.  
 Laf *Insipid, Unfavoury*.  
 Lagchen *to Laugh*.  
 Lak *Wax*.  
 Laken *Cloth*.

een

## LA. LE.

een Lakey *a* Lackey.  
 een Lam *a* Lamb.  
 Lamme *Lame*.  
 een Lamoen - Appel *a*  
*Lemon*.  
 Land *Land*.  
 de Landpaalen *the Borders of a Land, the Limits*.  
 een Landschap *a Region, a Territory*.  
 Lang *Long*.  
 Langzaam *Slow*.  
 Langmoedig *Patient*.  
 een Lantaerna *Lantern*.  
 een Lap, een oude Lap  
*a Rag*.  
 een Last *a Burden*.  
 Lasteren, Valschelyk  
 beschuldigen, *to Calumniate*.  
 Lasteren *to Slander*.  
 Latte *a Latb*.  
 een Laurier - Boom *a*  
*Bay-tree*.  
 Lavendel *Lavender*.  
 Leder *Leather*.  
 Ledig *Empty*.  
 Ledig zyn *to be Vacant*.  
 Ledig maaken *to make*  
*Void*.  
 Leelyk *Ugly*.

## LE

Leenen *to Borrow, to Lend*.  
 een Leen-houder *a*  
*Vassal*.  
 Leepe oogen, een die  
 loopende oogen heeft,  
*Blair-Eyed*.  
 Leepheid *Fineness*.  
 Leeren *to Learn, to Teach*.  
 een Leerling *a Scholar*.  
 Leet Grief.  
 Leet wezen *to Repent*.  
 Leeven *to Live*.  
 Leevende *Alive*.  
 de Leevende deelen des  
 Lichaams *the Vitals*.  
 Leevendig *Quick*.  
 Leevendigheid *Vivacity*.  
 een Leeuw *a Lion, or*  
*Evon*.  
 een Leeuwrik *a Lark*.  
 Lezen *to Read*.  
 een Leger *an Army*.  
 Leger slaan *to Pitch the*  
*Camp*.  
 Leggen *to Lay*.  
 ten laste Leggen *to*  
*Charge*.  
 Leiden *to Lead*.  
 een Leidsman *a Guide*.



## LE. LI.

Lekker *Dainty*.  
 een Lelie *a Lilly*.  
 't Lemmer van een De-  
 gen *the Blade of a*  
*Sword*.  
 de Lendenen *the Loins*.  
 Lengte *Length*.  
 de Lente, *the Spring*.  
 een Lepel *a Spoon*.  
 een Les *a Lesson*.  
 een Lessenaar *a Desk*.  
 de Leste *t'oe Last*.  
 Letten *to take Care*.  
 Letterkunde *Literatu-*  
*re*.  
 't Leven *Life*.  
 de Lever *the Liver*.  
 Leveren *to Deliver*.  
 een Leugen *a Lie*.  
 Leunen *to Lean*.  
 een Leye *a Slate*.  
 een Leyband *Leading*  
*Strings*.  
 een Lichaam *a Body*.  
 Licht *Light*.  
 een Lidt *a Joynt*.  
 een Lidtmaat *a Mem-*  
*ber*.  
 een Lidtteken *a Scar*.  
 een Liedt *a Song*.  
 Liefde *Love*.  
 Liefkoozen *to Caress*.

## LI. LO.

Liegen *to Lie*.  
 Liever *Rather*.  
 Ligt (niet zwaar) *Light*  
*(not Heavy)*.  
 Ligtheid *Facility*.  
 Ligtvaardig *Uncertain*.  
 Likken *to Lick*.  
 een Linie *a Line*.  
 de Linkerhand *the Left-*  
*Hand*.  
 Linnen *Linnen*.  
 een Lint, een Snoer,  
*a Ribbon*.  
 gaare Lint *Tape*.  
 de Lippen *the Lips*.  
 Lispen *to Lisp*.  
 Listigheid *Craft*.  
 een Lits *a Loop*.  
 Liverey *a Livery*.  
 Loens *Squint eyed*.  
 Loeren *to Leer, to O-*  
*gle*.  
 Loeyen *to Bellow*.  
 Lof *Praise*.  
 een Lofzang *a Hymn*.  
 Logeeren *to Lodge*.  
 Lokken *to Bait*.  
 Lomp *Course, Unpoli-*  
*shed*.  
 Lonk *Sheep's-Eye*.  
 Lont *a Match*.  
 Lood, Loot, Lead.

een

LOO. LU.

een Loodgieter *a Plumber.*

een Lootsman *a Pilot.*

Loogchenen *to Deny.*

Look *Garlick.*

Loom *Slow.*

Leon *Wages.*

een Loop *a Race.*

Loopbaan *Lists.*

Loopen *to Run.*

Loos *Cunning, Sharp.*

Looten *to Cast Lots.*

Looven *to Commend.*

Los *Slak.*

een Losbol *a beedlesman.*

Los maaken *to Lose, to Undo.*

de Lucht *the Air, the Sky*

Luid *Lowd.*

Luid van Stem *Aloud.*

Luiden de Klok *to Toll the Bell, to Sound, to Ring (Bells).*

een Luifel *a Penthouse.*

een Luis *a Louse.*

Luister *Luster.*

een Luit *a Lute.*

Lust *Delight.*

Lustig *Lusty.*

Luttel, klein, *Little.*

Luy *Idle, Lazy.*

LY. MAA.

Luyers *of luuren Swaddling-Cloaths or Clouts for Children.*

Lyden *to suffer. to Undergo.*

Lym *Glue*

een Lyn-Baan *a Rope-Yard.*

Lywaat *Linnen.*

M.

de **M**Maag *the Stomach.*

een Maagd *a Virgin.*

Maagdom *Virginity.*

Maagschap *Affinity.*

een Maakelaar *a Broker.*

Maaken *to Make.*

Maalen *to Grind.*

Maaltyd *Meal, Repast.*

de Maan *the Moon.*

een Maand *a Month.*

de Maanen van een Paard *the Manes of a Horse.*

Maar *But.*

een Maat *a Measure.*

een Maat Koolen van zes en dertig Mudden *a Chaldron of Coals.*

MAA. MA.

Maatigen *to Temper.*  
Maayen *to Reap, to Mow.*

Mager *Lean, Slender.*

Magt *Might, Power.*

Magtig *Able, Potent.*

Magtig maaken *to Enable.*

Majesteit *Majesty.*

een Majoor *a Major.*

Mal *Mad.*

Malligheid *Fondness.*

met Malkanderen *Together.*

de Mam of Tepel, *the Pap.*

een Man *a Man.*

een Mand *a Maund, a Basket.*

Manier *Manner.*

Manieren *Qualities.*

Manierlyk *Modest.*

het Manneke *the Male, (of every Kind).*

Mannelykheid *Virility.*

een Mantel *a Cloke.*

Marcheeren *to March.*

een Mark-Graaf *a Marquis.*

de Markt *the Market.*

Marmarsteen *Marble.*

een Martelaar *a Martyr.*

MA. ME.

een Masker *a Mask.*

Massief *Massy, Solid.*

de Mast *the Mast.*

Mat *Weary.*

Materie, Stof, *Matter.*

een Matras *a Quilt.*

Mededeelen *to Communicate, to Impart.*

Medelyden *Pity.*

Mede-Minnaar *Rival.*

Medicyn *Physick.*

Mee *Mead.*

Meekrap *Madder.*

Meel *Meal, or Flour of Meal.*

Meenen *to think.*

Meer *More.*

Meest *Most.*

een Meester *Master.*

Meeten *to Measure.*

een Meid, Dienst-

Maagd, *a Maid.*

Meineedig *Perjury.*

een Meir *a Lake.*

een Meisje *a Girl, a Wench.*

Melaats *Leperous.*

Melancolye *Melancholy.*

Melden *to Mention.*

Melk *Milk.*

Melken *to Milk.*

Me-

## ME. MI.

Memorie *Memory*.  
 Mengelen *to Mingle*.  
 Mengen *to Mix*.  
 Menig *Many*.  
 Menigmaal *Oftes, Oftentimes*.  
 een Menigte *a Multitude*.  
 Menigvuldig *Manifold*.  
 Mennen *to Lead*.  
 Mennonift *of Menift, Anabaptift*.  
 Menschelyk *Humane*.  
 Merg *Marrow*.  
 een Merk *a Mark*.  
 Merkelyk *Remarkable, Observable*.  
 een Merkteeken *a Token*.  
 een Merry *a Mare*.  
 een Mes *a Knife*.  
 Mest, Drek, Dung.  
 Met *With*.  
 Metaal *Metal*.  
 Met-erdaad *Indeed*.  
 een Met-Gezel *a Partner*.  
 een Metselaar *a Mason*.  
 Meubelen *Housbold-goods, Furniture*.  
 een Meulen *a Mill*.  
 Middag *Noon, Midday*.

## MI:

een Middag-maal *a Dinner*.  
 Middel *the Middle*.  
 Middelerwyl *in the mean while*.  
 Middelmaatigheid *Mediocrity*.  
 't Middelpunt *the Center*.  
 in 't Midden *Amongst*.  
 Middernagt *Mid-Night*.  
 een Mier *an Ant*.  
 Mikken *to Aim*.  
 Milddaadig *Liberal*.  
 Milddaadigheid *Bounty*.  
 de Militie *War, the Exercise of War*.  
 de Milt *the Spleen*.  
 Min *Love*.  
 Minder *Inferiour, Less*.  
 Minyverig *jealous*.  
 een Minne *a Nurse*.  
 Minnelyk *Amiable, or Lovely*.  
 een Minuut *a Minute*.  
 Minziek *Amorous*.  
 een Mirakel *a Miracle*.  
 Misboren *Abortive*.  
 Misbruiken *to Abuse*.  
 een Misdaad *a Misdeed*.  
 Misgunnen *to Envy*.  
 Mishaagen *to Displease*.  
 Mis-

## MI. MO.

Misleiden *to Deceive.*  
 Mislukken *to Miss.*  
 Mismaakt *Deformed.*  
 Misnoegd *Malcontent.*  
 een Miipel *a. Medler.*  
 Mispryten *to Dispraise.*  
 Misrekenen *to Misre-*  
*kon.*  
 de Misse *the Mass.*  
 een Misflag *a Fault.*  
 Mistig Foggy *Weather.*  
 Mistroostig *Grieved,*  
*Afflicted.*  
 Mistrouwen *to Mistrust,*  
*to Suspect.*  
 Miszeggen *to Carp.*  
 Modder *Mud.*  
 Moede *Weary.*  
 Moed *Courage.*  
 Moed geven *to Ani-*  
*mate.*  
 Moeder *Mother.*  
 een Moei of Meutje *an*  
*Aunt.*  
 Moete *Trouble.*  
 Moeras *Marsh, Fen.*  
 een Moerbessie *a Mul-*  
*berry.*  
 Moeten *Must.*  
 Moeyelyk *Peevish.*  
 Mogelyk *Possible.*  
 een Mol *a Mole.*

## MOO. MOR.

een Molen *a Mill.*  
 een Molenaar *a Miller.*  
 een Mom Aangefigt *a*  
*Visard.*  
 Mompelen *to Mutter or*  
*to Mumble.*  
 een Monarch *a Mo-*  
*narch.*  
 de Mond *the Mouth.*  
 Monsieur, Myn Heer,  
*Sir.*  
 een Monster *a Monster.*  
 Moniteren *to Muster.*  
 Moogen *to May or Can.*  
 Moogend *Mighty.*  
 Mooi, Net, *Fine.*  
 een Moord *a Murder,*  
*or Murther.*  
 een Moordenaar *a Mur-*  
*derer.*  
 een Moord-kuil *a Cut-*  
*throat, a Dangerous*  
*Place.*  
 Mooy *Pretty, Fine.*  
 een Morgen (Lands) *an*  
*Acre or Aker.*  
 Morgen *to Morrow.*  
 de Morgen-tyd *the Mor-*  
*ning.*  
 een Moriaan *a Black-*  
*more.*  
 Morren *to Repine.*  
 Mors-

## MO. MU.

Morffig *Sluttigb.*  
 Mortier *Mortar.*  
 Mos *Moss.*  
 een Moifel *a Muscle.*  
 ik Moft *I Must.*  
 Mott *Must, new or*  
*sweet Wine.*  
 Moftaart *Mustard.*  
 Mout *Malt.*  
 een Mouw *a Sleeve.*  
 een Madde *a Bushel.*  
 een Mog *a Kind of Gnat,*  
*a Midge.*  
 een Muil *a Slipper.*  
 Muilbanden *to Muzzle.*  
 een Muil-Ezel *a Mule.*  
 een Muis *a Mouse.*  
 Muiten *to Mutiny.*  
 Muiter, Muitermaaker,  
*Seditious Man.*  
 een Munnik *a Monk.*  
 de Munt *the Mint.*  
 Munten *to Coin.*  
 Murmureeren *to Mur-*  
*mure.*  
 Murw *Mellow.*  
 Mufcus *Musk.*  
 een Muts *a Cap.*  
 een Muur *a Wall.*  
 Muzyk *Musick.*  
 My *Me.*  
 Myden *to Avoid.*

## MY. NAJ

een Myl *a Mile.*  
 Myn *Mine.*  
 een Myn *a Mine.*  
 Myn Heer *Sir.*  
 een Myter *a Mitre.*  
 een Myt, Wurm *a Mite*

## N.

**N**A, ergens na toe,  
*to.*  
 Na, achter, *After-*  
 Na, volgens, *Aording*  
*to.*  
 Na, achter, *behind.*  
 een Naad *a Seam.*  
 Naaken, Genaaken *to*  
*Approach, to Come*  
*near.*  
 Naakt. *Bare, Naked.*  
 een Naald *a Needle.*  
 een Naam *a Name.*  
 een Naamwoord *a*  
*Noun.*  
 Naar *Frightful, Dread-*  
*ful.*  
 Naarftig *Diligent.*  
 Naarftigheid *Industry.*  
 de Naafte *the Next.*  
 ten Naaften by *Almost.*  
 Naauw *Narrow, Strait.*  
 Naauwlyks *Scarce.*  
 Naauw-

## NA.

**Naauwkeurig** *Exact*,  
*Strict*, *Punctual*.

**Naayen** *to Sew* or *Sow*.  
**een Naayster** *a Seamster*  
or *Simster*.

**Nabooten** *to Counter-*  
*feit*.

**Naby** *Near*, *Nigh*.

**de Nacht** *the Night*.

**een Nachtegaal** *a Nigh-*  
*tingale*.

**Nadeel** *Prejudice*.

**Nademaal** *Seeing*, *Since*.

**Naderen** *to Advance*.

**Naderhand** *Afterwards*  
*then*.

**Nadien** *Whereas*.

**Nadoen** *to Imitate*.

**Nagalm** *Echo*.

**de Nagelen** *the Nails* (of  
*the fingers*).

**Nakomelingschap** *Pos-*  
*terity*.

**Nalaaten** *by Testament*  
*to Bequeath*.

**Nalaatig** *Negligent*.

**Namaakfel** *a Counter-*  
*feiting*.

**Namentlyk** *Namely*.

**een Nap** *a Bowl*.

**Narigt** *Advice*.

**Naspeuren** *of Naspoor-*

## NA. NE. NEE.

*ren to Follow by the*  
*track, to Trace*.

**Nastaan** *to sue, or stand*  
*for preferment*.

**Nat** *Wet*.

**Natigheid** *Humidity*.

**Natuur** *Nature*.

**de Navel** *the Navell*.

**Navolgen** *to Prosecute*.

**Navraagen** *to Inquire*.

**Nazoeken** *to Search*.

**Neder** *Down*.

**Nederdaalen** *to Descend*.

**Nederig** *Low*.

**Nederknielen** *to Kneel*  
*down*.

**een Nederlaag** *a Defeat*.

**Nederwaarts** *Below*.

**Nederwerpen** *to Cast*  
*down, to Deject*.

**Nederzitten** *to Sit*  
*down*.

**een Neef** *a Cousin, a*  
*Nephew*.

**Neemen** *to Take*.

**Neeming** *met geweld*  
*Raping*.

**Neen** *Nay, No*.

**Neerhaalen** *to Pull*  
*down*.

**Neeringe** *Trade*.

**Neerflagtig** *Afflicted*.

Ne-

## NE. NI.

Negen *Nine*.  
 Negotieeren *to Negotiate*.  
 Neigen *to Bend*.  
 de Nek *the Neck*.  
 Nergens *No Where*.  
 een Nest *a Nest*.  
 Net *Neat*.  
 een Net *a Net*.  
 Netel *Nettle*.  
 de Neus *the Nose*.  
 Neusdoek *a Handkercher or Handkerchief*.  
 de Neusgaten *the Nostrils*.  
 een Neut *a Nut*.  
 Nicht *Necce*.  
 Niemand *No Body*.  
 de Nieren *the Kidneys, the Reins*.  
 Niesen *to Sneeze*.  
 Niet *Not*.  
 Niet, te Niete doen, *to Abolish, to Abrogate, to Cancel*.  
 Niets *Nothing or Nought*.  
 Niet tegenstaande *Nevertheless*.  
 Nieuw *New*.  
 van Nieuws *a New*.  
 Nieuwsgierig *Curious*.  
 Nimmer *Never*.

## NO. NOO. NU.

Noch *Yet*.  
 Nochte *Neither, Nor*.  
 Noemen *to Name*.  
 Noen, Middag, Noon.  
 Nogtans *However, Howsoever*.  
 Nommer *Number*.  
 een Nonne, Bagyn, *a Nun*.  
 Nooddruft *Indigence*.  
 Nooden *to Bid, to Invite*.  
 Noodhulp *a Helper*.  
 Noodlot *Fate*.  
 Noodwendigheid *Necessity*.  
 Noodzakelyk *Necessary*.  
 Nooit *Never*.  
 Noopende *Touching, Concerning*.  
 Noord *North*.  
 Noote-Muscaat *Nutmeg*.  
 Nors *Fierce*.  
 een Notaris *a Notary*.  
 Noteeren *to Note*.  
 Nu *Now*.  
 Nugter *to be Fasting*.  
 Nuttig *Useful*.  
 Nuttig zyn *to Avail*.  
 Nyd *Envy*.

Ny-



## OB. OM.

Nypen to *Nip, to Pinch.*

## O.

Obligatie a *Bond.*  
de Oceaan, de grootte Zee the *Ocean.*Oeffenen to *Exercise.*een Oester an *Oyster.*Of, Ofte, Or, *Whether,*  
*Either.*Offeren to *Sacrifice.*een Okker-neut a *Wal-*  
*nut.*Olie *Oil.*een Olifant an *Elephant.*een Olyf an *Olive.*Om, Ontrent *About.*een Ombragie an *Um-*  
*brage.*Om dat *Because*Omhelzen to *Embrace.*

Omhoog Aloft.

Omkeeren to *Overturn.*Oinkoopen met gifte  
to *Bribe.*Omringen to *Surround,*  
*Inviron,*Omroeren to *Move.*Omflag *Embarrassment.*Omsmyten to *Throw*  
*down.*

## ON.

Omftandigheid *Circum-*  
*stance.*Omwerpen to *Over-*  
*throw.*Omzigtig *Wary.*Omzwerven to *Wander.*Onaangenaam *Unaccep-*  
*table.*Onafhankelyk *Indepen-*  
*dant.*Onagtzaam *Unmindfull*Onbedagt *Inconsidera-*  
*te.*Onbedreeven *Ignorant.*Onbekend *Unknown.*Onbekommerd *Undis-*  
*turbed.*Onbekwaam *Unapt, Un-*  
*capable, Unfit, Un-*  
*meet.*Onbeleefd *Uncivil.*Onbeloond *Unrewarded*Onbeminnelyk *Disa-*  
*greeable.*Onbemuurd *Unwalled.*Onbereid *Unprepared,*  
*Unready.*Onberispelyk *Unrepro-*  
*vable.*Onbefchaamd *Impudent*  
*Unshamefaced.*Onbescheiden *Undis-*  
*creet,* On-

## ON:

Onbesmet *Unstained.*  
 Onbetaald *Unpaid.*  
 Onbetaamelyk *Absurd,*  
*Uncomely, Unseemly.*  
 Onbetamend *Unbesee-*  
*ming.*  
 Onbevlekt *Unspotted.*  
 Onbeweeglyk *Unmove-*  
*able.*  
 Onbillyk *Unreasonable.*  
 een Once *an Ounce.*  
 Ondankbaar *Ungrate-*  
*full, Unthankfull.*  
 Onder *Under.*  
 Onder *Among.*  
 Onderaardich *Subterra-*  
*neous.*  
 Onderbrengen *to Sub-*  
*due.*  
 Onderdaanigheid *Alle-*  
*giance.*  
 Onderdrukken *to Op-*  
*press.*  
 Ondergaan *to Undergo.*  
 Onderhaalen *to Over-*  
*take.*  
 Onderhouden *to Main-*  
*tain, to Support, to*  
*Underhold, to Uphold.*  
 Onderling *Mutuell.*  
 een Onderling, een die  
 minder in Officie is,

## ON:

*an Underling.*  
 Ondermynen *to Under-*  
*mine.*  
 Onderneemen *to Under-*  
*take.*  
 Onderscheiden *to Dis-*  
*tinguish, to Discern.*  
 Onder-Rector *an Usber*  
*of a School.*  
 Onderschryven *to Sub-*  
*scribe.*  
 Onderstand *Assistance.*  
 't Onderste boven *Upside-*  
*down.*  
 Ondersteunen *to Prop,*  
*to Uphold.*  
 Onderstutten *to Bear up*  
 Ondertrouwen *to Be-*  
*troth.*  
 Ondertussen *While, and*  
*mean While.*  
 Ondervraagen *to Inter-*  
*rogate.*  
 Onderwerpen *to submit.*  
 Onderwinden *to At-*  
*tempt, to Undertake.*  
 Onderwyzen *to Inform,*  
*to Instruct.*  
 Onderzaat *a Vassal.*  
 Onderzoeken *to Exa-*  
*mine.*  
 Ondeugd *Vice.*

On:

## ON:

Ondeugend *Vicious*.  
 Ondeugende, daar geen  
 genade meer in is,  
*Ungracious*.  
 Ondienstelyk *Unservi-  
 ceable*.  
 Ondiep *Shallow*.  
 Onecht *Illegal*.  
 Oneer *Dishonour*.  
 Oneerbaar *Unhonest*.  
 Oneerbiedig *Unreue-  
 rent*.  
 Oneffen *Unequal, Une-  
 ven, Unlike*.  
 Oneffen, Ruig, *Rugged*.  
 Oneigen *Improper*.  
 Oneindelyk *Infinite*.  
 Onervaren *Unskilful*.  
 Onfeilbaar *Unfallible,*  
 or *Infallible*.  
 Ongeacht *Unregarded*.  
 Ongebouwt *Untilled*.  
 Ongebruikelyk *Unusual*.  
 Ongediert *Vermine*.  
 Ongeduurig *Unstable*.  
 Ongehoord *Unheard*.  
 Ongehoorzaam *Disobe-  
 dient*.  
 Ongeleerd *Unlearned,*  
*Untaught*.  
 Ongelootlyk *Incredible*.  
 Ongeloovigheid *Unbe-  
 lief, Infidelity*.

## ON:

Ongelukkig *Unfortunate*  
 Ongelyk *Unlike*.  
 Ongemakkelyk *Uneasy*.  
 Ongemanierd *Unman-  
 nerly*.  
 Ongemeen, Selden,  
 Raar *Rare*.  
 Ongenade *Disgrace*.  
 Ongeneuchelyk *Un-  
 pleasant*.  
 Ongenoegen *Displeasu-  
 re*.  
 Ongepolyft *Unpolished*.  
 Ongeraakt *Untouched*.  
 Ongeregeld *Unruly*.  
 Ongerechtigheid *Ini-  
 quity*.  
 Ongeruſtheid *Unquiet-  
 ness*.  
 Ongeſcheiden *Undivi-  
 ded*.  
 Ongeſchent *Unstained*.  
 Ongeſchikt *Unhandsom,*  
*Unmodest*.  
 Ongeſchooren *Unbe-  
 ven*.  
 Ongeſtadig *Unsettled,*  
*Unstable*.  
 Ongetemd *Untamed*.  
 Ongetemperd *Unstayed*.  
 een Ongetrouwd man  
 a *Barbolar*.  
 On-

## ON.

**Ongetwyffeld** *Undoubted.*  
**Ongeval** *Mischance.*  
**Ongeveint** *Unfained.*  
**Ongevoelig** *Unperceivable, Unsensible.*  
**Ongewaaterd** *Unwatered.*  
**Ongewoonheid** *Unwontedness.*  
**Ongewoonelyk** *Unusual.*  
**Ongezegd** *Untold.*  
**Ongezien** *Unseen.*  
**Ongezond** *Unsound, Unwholesome.*  
**Ongoddelyk** *Ungodly.*  
**Onheilig** *Profane.*  
**Onkosten** *Charges.*  
**Onkruid** *Weeds.*  
**Onkuis** *Unchaste.*  
**Onlydelyk** *Unsupportable.*  
**Onmagtig** *Unable.*  
**Onmoogelyk** *Impossible, or Unpossible.*  
**Onnatuurlyk** *Unnatural.*  
**Onnoodig** *Unnecessary.*  
**Onnozel** *Harmless, Innocent.*  
**Onnutteyk** *Unprofitable,*

## ON.

**Onordentelyk** *Unorderly.*  
**Onpartydig** *Indifferent.*  
**Onpaffelyk** *Indisposed.*  
**Onprofytelyk** *Unprofitable.*  
**Onredelyk**, zonder reden, *Unreasonable.*  
**Onregtvaardig** *Unjust, Unrighteous.*  
**Onrein** *Unclean.*  
**Onryp** *Unripe.*  
**Ons** *Us.*  
**Onschuldig** *Blameless.*  
**Onsmakelyk** *Unsavoury.*  
**Onspaarzaam** *Unthrifty.*  
**Ontandvaltzig** *Unconstant, Unsteadfast.*  
**Onsterffelyk** *Immortal.*  
**Onsterk** *Feeble.*  
**Ontbinden** *to Afoil, to Dissolve.*  
**Ontblooten** *to Deprive.*  
**Ontbonden** *Unyoked, Untied.*  
**een Ontbreking** *a Defect.*  
**Ontbyt** *Break-fast.*  
**Ontdekken** *to Bewray.*  
**Ontdekken**, **Ontblooten**, *to Discover, to Uncover, to Unvail.*  
**Ontdoen** *to Undo.*

Ont-

## ONT.

- Ontdooyen** *to Thaw.*  
**een Ontfangst** *a Receipt.*  
**Ontfangen** *to Conceive*  
*or Receive.*  
**Ontgaan** *to Escape, to*  
*get away.*  
**Ontgespen** *to Unbuckle.*  
**Onthaalen** *to Receive, to*  
*make welcome*  
**Onthoofden** *to Behead.*  
**Onthouden** *to Abstain,*  
*or to Detain, to Re-*  
*tain.*  
**Ontkennen** *to Deny.*  
**Ontknoopen** *to Unbut-*  
*ton.*  
**Ontknoopt** *Untied.*  
**Ontkomen** *to Escape.*  
**Ontlaaden** *to Unload.*  
**Ontlasten** *to Acquit, or*  
*to Discharge.*  
**Ontleeden** *to Dissect.*  
**Ontloopen** *to Eschew.*  
**Ontlossen** *to Release.*  
**Ontmoeten** *to Meet.*  
**Ontneemen** *to Pick, to*  
*Pull.*  
**Ontoegankelyk** *Inacces-*  
*sible.*  
**Ontraaden** *to Disswade.*  
**Ontrouw** *Unfaithful.*  
**Ontchoeyd** *Unshod.*

## ONT.

- Ontschuldigen** *to Excuse*  
*se.*  
**Ontslaan** *to Absolve.*  
**Ontslippen** *to Slip away.*  
**Ontspannen** *to Unyoke.*  
**Ontsteeken** *to Kindle.*  
**Ontsteltenis** *Consterna-*  
*tion.*  
**Onttarnen** *to Rip.*  
**Onttrekken** *to Purlain.*  
**Ontugtig** *Dissolute.*  
**Ontvlugten** *to Fly, to*  
*run away.*  
**Ontvouwen** *to Unfold.*  
**Ontwaaken** *to Awake.*  
**Ontwapenen** *to Unarm.*  
**Ontwennen** *to Break of*  
*a Custom.*  
**Ontydelyk** *Untimely.*  
**Ontydig** *Unseasonable.*  
**Ontzag** *Aw.*  
**Ontzegelen** *to Unseal.*  
**Ontzeggen** *to Renounce.*  
*to Unsay.*  
**een Ontzegger**, *de*  
*naam gegeven aan een*  
*Papist, a Recusant.*  
**Ontzien** *to Respect.*  
**Onveranderlyk** *Unchan-*  
*geable.*  
**Onverbeterlyk** *Excel-*  
*lent.*

On-

## ON.

Onverciert *Unpolished*.  
 Onverdagt *Unthought*.  
 Onverdraagelyk *Unsuferable*.  
 Onverduldig *Unpatient*.  
 Onvergeeffelyk *Unpar-donnable*.  
 Onvergenoegzaam *In-saturate*.  
 Onverhoeds *Unawares, on a sudden, Napping*.  
 Onvermoeid *Unwearied*.  
 Onvermogen *Impotency*.  
 Onvernunftig *Unwitty*.  
 Onverschillig *Indifferent*.  
 Onverteld *Untold*.  
 Onvertzaagd *Intrepid, Bold, fearless*.  
 Onverwagt *Unawares, Unexpected, Unthought*.  
 Onverzadelyk *Unsatiable*.  
 Onverzien *Unprovided*.  
 Onverzoenelyk *Irreconcilable*.  
 Onuitspreekelyk *Un-speakable, Unutterable*.  
 Onuitvindelyk *Unsearchable*.  
 Onvoegelyk *Undecent*.

## ON. OO.

Onvolkomen *Unperfect*.  
 Onvoorzigtig *Unwary, Rash*.  
 Onvriendelyk *Unkind, Unfriendly*.  
 Onvrugtbaar *Barren, Unfruitfull*.  
 Onwaar *Untrue*.  
 Onwaardeerlyk *Unesti-mable*.  
 Onwaardig *Unworthy*.  
 Onweer *Storm, Tempest*.  
 Onweetend *Unskillfull*.  
 Onweetendheid *Ignorance*.  
 Onwettig *Unlawfull*.  
 Onwillig *Unwilling*.  
 Onwinbaar *Im- or Un-pregnable*.  
 Onwys *Unwise*.  
 Onze *Our*.  
 Onzeker *Uncertain, Un-sure*.  
 Onzichtbaar *Invisible*.  
 Onzuiver *Impure*.  
 een Oog *an Eye*.  
 de Oogbrauwen *the Eye-brows*.  
 een Oogenblik *a Moment*.  
 Oogmerk *an Aim, Scope*.

C

Ook

## OO. OP.

Ook *Also*.  
 een Oom *an Uncle*.  
 een Oor *an Ear*.  
 Oordeel *Judgment*.  
 Oordeelen *to Judge, to decide*.  
 Oorkonde, een Register, *a Record*.  
 Oorlog *War*.  
 d'Oorspronk *the Original*.  
 Oorzaak, Rede, *a Cause, or Matter, or a Cause*.  
 het Oosten *the East*.  
 Ootmoedig *Humble, Submissive*.  
 Ootmoediglyk bidden *to Crave*.  
 Op *Up, Upon*.  
 Opblazen, *to Swell, to Blow up*.  
 Opbonnen *to Borrowse*.  
 Opbrengen *to Educate*.  
 Op dat *That*.  
 Op dat niet *Least*.  
 Opdraagen *to Dedicate*.  
 Openbaar *Apparent, Manifest*.  
 Openbaaren *to Publish, to Reveal*.  
 Open doen *to Open*,

## OP.

Opentlyk *Openly*.  
 Ophaalen *to Lift, to Hold up*.  
 Ophangen *to Hang*.  
 Opheffen *to Heave*.  
 Ophelderen *to Clear up*.  
 Ophouden *to Cease, to Sustain*.  
 Opinie *Opinion*.  
 Opklimmen *to Ascend, to Mount*.  
 Opleggen *to Allot*.  
 Opletten *to Regard or Mind*.  
 Opleunen, steunen *to Lean*.  
 Opligten *to Lift*.  
 Opmerken *to Note, to Regard*.  
 Opofferen *to Sacrifice*.  
 Opperste *Chief, Principal*.  
 Opraapen *to take up*.  
 Oprecht *Sincere, Upright*.  
 Oprekenen *to Calculate*.  
 een Oprekening *a Computation*.  
 een Oproer *a Tumult, an Uproar, a Sedition*.  
 Opscheppen *to Dish up*.  
 Opschikken *to Adorn, Beautify*.

Op-

OP. OR. OS.

Opschrift *Superscription.*  
 Opsluiten *to Lock or Shut in.*  
 Opstaan *to Arise or Rise up.*  
 Opsteeken *to Broach.*  
 Opstellen *to Project.*  
 Optogt *March.*  
 Opveilen *to Expose to Sale.*  
 Opvoeden *to Educate.*  
 Opwaarts *Upward.*  
 Opwekken *to Raise up, or Rouze.*  
 Opzamelen *to Heap up, to gather.*  
 Opzet *Intention, Wilful*  
 Opzigt *Overseeing.*  
 een Orakel *an Oracle.*  
 een Oratie *an Oration.*  
 Ordentelyk *Orderly.*  
 Order, Order, a *Warrant.*  
 een Ordinaal *an Urinal.*  
 Ordonnantie *an Act.*  
 Ordonneeren *to Appoint, to Ordain.*  
 een Orgel *an Organ.*  
 een Orlogie *a Watch.*  
 een Os *an Ox.*  
 een jonge Os *a Bullock.*  
 Osveylesch *Beef.*

OU. OV.

Oud *Ancient, Old.*  
 Ouder *Elder.*  
 Ouderdom *Age.*  
 Ouderen *Parents.*  
 de Ouderlingen *the Lay- Elders.*  
 Oudheid *Antiquity.*  
 een Oven *an Oven.*  
 Over, Over, Upon:  
 Over, aan de overzyde, *Beyond.*  
 Overal *every Where.*  
 Overblyffelen *Reliques, Remainers.*  
 Overblyven *to Remain.*  
 Overbrengen *to Transport.*  
 Overdaadig *Profuse.*  
 Overdenken, *to Meditate.*  
 Overdwars *Cross.*  
 Overeenkomen op een koop *to Bargain.*  
 Overeenkomende *Agreeable.*  
 Overeenkoming *an Accord.*  
 Overgeeven *to Resign.*  
 Overgeeven *to Cast or vomit, to Spew or Spue.*  
 Overhouden *to Reserve.*



## OV.

het Overige *the Rest*.  
 Overigheid *Authority*.  
 de Overigheid *the Magistracy*.  
 Overklappen *to Report*.  
 Overkomen *to Come or go Over*.  
 Overladen *to Overcharge*.  
 Overlang *Over-long*.  
 Overleven *to Overlive*.  
 Overleggen *to Contrive, to Ponder*.  
 Overmeesterent *to Overmaster*.  
 Overreden, met reden toebrengeu, *to Perswade*.  
 Overrompelen *to Surprise, to take napping*.  
 Overschieten *to Rest*.  
 Overflaan *to Omit*.  
 Overspel *Adultery*.  
 Overste *Upper*.  
 Overstelpen *to Overwhelm*.  
 Overtollig *Superfluous*.  
 Overtreding *a Trespass*.  
 Overtreffende *Eminent*.  
 Overtuigen *to Convince*.  
 Overvloed *Abundance*,

## OV. PAA:

*Plenty*.  
 Overvloeden *to Overflow*.  
 Overvloeyen *to Abound, to Redound*.  
 Overvoeren *to Wast over*.  
 Overweldigen *to Prevail*.  
 Overwinnen *to Conquer to Overcome*.  
 Overwinning *Victory*.  
 Overzenden *to Remit*.  
 Overzetten *to Translate*.  
 Overzien *to Oversee*.  
 een Ouweltje *a Wafer*.  
 een Oxhoofd *a Hoghead*.  
 een Oye *an Ew*.

## P.

een PAal *a Stake*.  
 Paalen, Landpaalen *Limits*.  
 een Paar *a Brace or Couple, a Pair*.  
 een Paard *a Horse*.  
 Paaren *to Pair*.  
 Paassen *Easter, the Pass-over*.  
 een Paauw *a Peacock*.  
 een

PA.

PA. PE.

een Pad *a Path.*  
 een Padde *a Toad.*  
 een Padde-stoel of Dui-  
 velsbrood *a Toad stool*  
*a Musbrom.*  
 een Paerel *a Pearl.*  
 een Pagic *a Page.*  
 een Pak *a Bundle , a*  
*Pack.*  
 een Palais *a Palace.*  
 de Palm van de Hand  
*the Palm of the Hand.*  
 een Palmboom *a Palm-*  
*tree.*  
 Palm-hout *Boxwood.*  
 een Pan *a Pan.*  
 een Pand, Borg *a Pledge.*  
 te Pand leggen *to Pawn.*  
 een Panuekock *a Pan-*  
*cake.*  
 een Pantoffel *a Pantofle.*  
 een Papegaay *a Parrot.*  
 Papier *Paper.*  
 Paradys *Paradice.*  
 't Parlement *the Parlia-*  
*ment.*  
 een Paruik of Pruik *a*  
*Perwig.*  
 Particulier , Byzonder  
*Particular.*  
 een Party *a Parcel.*  
 Partydig *Partial.*

een Pas *a Pace.*  
 een Paspoort *a Pass-*  
*port.*  
 een Pasquil *a Libel , a*  
*Pasquil.*  
 een Passagier , Reiziger  
*a Passenger.*  
 Passeeren *to Pass.*  
 Pass n *to Try , Essay.*  
 een Passer *a Compass.*  
 een Pattey *a Pasty , a*  
*Pie.*  
 een Patriarch *a Pa-*  
*triarch.*  
 een Patroon *a Patron.*  
 een Patrys *a Partridge.*  
 Paveyen , Piaveyen *to*  
*Pave.*  
 een Paviljoen *a Canopy ,*  
*a Pavillion.*  
 de Paus *the Pope.*  
 Peauter Tin , Pewter.  
 een Peer *a Pear.*  
 te Peilen *to Sound.*  
 Pek *Pitch.*  
 Pekel Brine , Pickle.  
 een Pelgrim *a Pelgrim.*  
 Pellen *to Shell.*  
 een Pels *a Pelt.*  
 een Penceel *a Pensil.*  
 een Penne *a Pen.*  
 een Pennemesa *Penknife*

**PE. PI.**

een Penning, een stui-  
 ver *a Penny.*  
 de Pens *the Pauch, Tri-*  
*pe.*  
 een Pensioen *a Pension.*  
 Peper *Pepper.*  
 Pergament of Perke-  
 ment, *Parchment.*  
 een Perk *a Park.*  
 een Pers *a Press.*  
 een Persoon *a Person.*  
 Perykel *Danger.*  
 een Perzik *a Peach.*  
 Pestilentie *the Plague.*  
 Petercelie *Parsley.*  
 Peul *Pease.*  
 Peuluw *a Bolster.*  
 Peuzelen *to Piddle.*  
 Pharizeer *a Pharisee.*  
 een Filosooph *a Philo-*  
*sopher.*  
 een Piek *a Pike.*  
 Piepen *to Peep.*  
 Pikken *to Pick.*  
 een Pink (klein sloop-  
 je) *a Pink (a little*  
*ship.)*  
 een Pint *a Pint.*  
 Pinxteren *Whitsunday*  
*or Pentecost.*  
 een Pinxternakel *a Pars-*  
*nep.*

**PI. PL.**

Piffen *to Piss.*  
 een Pistoel *a Pistol.*  
 Pit in het hout *Pit in*  
*Wood.*  
 Plaagen *to Vex.*  
 een Plaat *a Plate.*  
 een Plaats *a Place.*  
 Plakken *to Glue.*  
 een Planeet *a Planet.*  
 een Plank *a Plank, a*  
*Shelf.*  
 Planten *to Plant.*  
 een Plas *a Pool.*  
 een Plasregen *a Shower*  
*of rain.*  
 Plat *Flat.*  
 een Platteel, een scho-  
 tel, *a Platter.*  
 een Pleister *a Plaster.*  
 Pleisteren *to Bait.*  
 Pleiten *to Plead.*  
 Pleizier *Pleasure.*  
 Pletteren *to Squash, to*  
*Crush in pieces.*  
 de Pleuris *the Pleurisy.*  
 Pligt *Duty.*  
 een Ploeg *a Plough.*  
 Ploegen *to Plough.*  
 Plomp *Clownish.*  
 Plooyen *to Plait.*  
 een Plugge-gat *a Bung-*  
*hole.*

een

PL. PO.

PR.

een Pluim <i>a Plume</i> or <i>Feather.</i>	Praatagtig <i>Talkative.</i>
Plukken <i>to Pluck.</i>	Praaten <i>to Babble, to</i> <i>talk.</i>
Plunderen <i>to Plunder.</i>	Pragtig <i>Pompous.</i>
een Poel <i>an Abyss.</i>	Praktyk <i>Practise.</i>
Poeyer <i>Dust. Powder.</i>	Precys <i>Precise.</i>
Pogghen <i>to Brag.</i>	een Predikant <i>a Minis-</i> <i>ter</i>
de Pokken <i>the Pocks.</i>	een Predikatie <i>a Ser-</i> <i>mon.</i>
Politie, Raad <i>Policie.</i>	Prediken <i>to Preach.</i>
een Pollepel <i>a Ladle.</i>	een Preekstoel <i>a Pul-</i> <i>pit.</i>
de Pols <i>the Pulse.</i>	Premie <i>Premium</i> or <i>Ad-</i> <i>vance Mony.</i>
Polyften <i>to Polish.</i>	Presenteeren <i>to Offer.</i>
een Pomp <i>a Pump.</i>	President, voorzitter <i>President.</i>
een Pompoen <i>a Pom-</i> <i>plon.</i>	Pressen, dwingen <i>to</i> <i>Press.</i>
een Pond <i>a Pound.</i>	Presumtie <i>Arrogance.</i>
een Ponjaart <i>a Dagger.</i>	Pretendeeren, ergens na staan <i>to Pretend.</i>
een Pont <i>a Ferry boat.</i>	Prevelen <i>to Mutter</i> or <i>Mumble.</i>
Poogen <i>to Indeavour,</i> or <i>Endeavour.</i>	een (groen) Prieel <i>a</i> <i>(green) Arbour.</i>
een Poort <i>a Gate.</i>	een Priem <i>a Bodkin.</i>
een Poot <i>a Paw.</i>	een Priester <i>a Priest.</i>
een Poppetje <i>a Baby.</i>	een Prikkel <i>a Sting.</i>
Porseleinkruid <i>Purslain.</i>	Prikken <i>to Prick.</i>
de Post <i>the Post.</i>	een Prins <i>a Prince.</i>
een Pot <i>a Pot.</i>	
een Potentaat <i>a Poten-</i> <i>tate.</i>	
een Pots <i>a Trick.</i>	
Pot-spys <i>Pottage.</i>	
een Pottebakker <i>a Pot-</i> <i>ter.</i>	

## PR.

Print Cut or *Print*.  
 Privilegie, voorregt a  
*Priviledge*.  
 Probeeren to *Essay*.  
 een Proces a *Process*.  
 een Procureur an *At-*  
*torney, Proctor*.  
 Proef *Proof*.  
 Proeven to *Taste*.  
 Profyt *Profit*.  
 Profytelyk *Beneficial*.  
 Prooy *Prey, or Booty*.  
 een Propheet a *Prophet*.  
 Proppen to *Absorb, to*  
*Swallow up*.  
 Prospereeren to *Thri-*  
*ve*.  
 Protesteeren to *Protest*.  
 Proviant *Victuals*.  
 een Provintie a *Pro-*  
*vince*.  
 Pruilen to *Powt*.  
 een Pruium a *Plum*.  
 een wilde Pruium a *Sloe*.  
 een Prys a *Price, Rate*.  
 Pryzen to *Praise*.  
 een Psalm a *Psalm*.  
 een Puiſt, a *Wheal, a*  
*Blain, a Blister, a*  
*Puſh*.  
 Punt the *Point*.  
 Punt-eind *Period*.

## PU. PY. QU.

Purgeeren to *Purge*.  
 Purper *Purple*.  
 een Put a *Pit, a Well*.  
 Putten (water) to *Draw*  
*(Water)*.  
 een Pyl an *Arrow, a*  
*Bolt (to ſhoot)*.  
 een Pylaar a *Column,*  
*a Pile*.  
 Pyn an *Ach or Pain*.  
 een Pynnas a *Pinnaſ.*  
*(Ship)*.  
 Pyn hebben to *Ake or*  
*Ache*.  
 Pyn in de Darmen *Col-*  
*lick*.  
 Pynigen to *Rack, to Tor-*  
*ment*.  
 Pynlyk *Painful*.  
 een Pyp a *Pipe*.  
 een Pyramide a *Pyra-*  
*mid*.

## Q.

QUaad, *Bad, Evil,*  
*Ill, Naught*.  
 Quaadspreken van ie-  
 mand agter zyn rug,  
 to *Backbite*.  
 een Quakzalver, a  
*Quack, a Quackſal-*  
*ver,*

QU. RA:

ver, a Mountebank.  
 Qualyk doen to do *Amis*.  
 een Quartel a *Quail*.  
 een Quaft a *Knot*.  
 een Quee-Appel a *Quince*.  
 Queeken to *Cultivate*.  
 Quellen to *Molest*, or  
 to *Pester*, to *Quell*, to  
*Torment*, to *Vex*.  
 een Questie, Krakeel,  
 a *Quarrel*.  
 Quetsen to *Hurt*, or  
*Wound*.  
 Quikzilver, *Quicksilver*.  
 een Quitancie an *Ac-*  
*quittance*.  
 Quynen to *Languish*.  
 Quyten, Quytſchelden,  
 to *Quit*.

R.

Raad *Counsel*, *Ad-*  
*vice*.  
 een Raad a *Council*.  
 de Raad the *Senate*.  
 Raaden to *Council*.  
 Raadpleegen to *Delibe-*  
*rate*.  
 een Raadfel a *Riddle*.

RA. RE.

Raadſlaagen to *Consider*,  
 to *Consult*.  
 Raaken, to *Hit*.  
 een Raam a *Frame* fit  
 a *Window*.  
 een Raap a *Turnep*.  
 Raauw *Raw*.  
 Raazen to *Rage*.  
 Raazerny *Fury*.  
 Rabbelen to *Stammer*.  
 een Rad a *Wheel*.  
 Radys a *Radish*.  
 een Ram a *Ram*.  
 Ramp *Disaster*.  
 Rampzalig *Fatal*, *Un-*  
*lucky*.  
 de Rand the *Edge*.  
 Rang Row, *Rang*.  
 Rantioen *Ransom*.  
 Rapporteeren, vertel-  
 len to *Report*.  
 Ras *Swift*, *Nimble*.  
 Rasjes, teritont *Quick-*  
*ly*.  
 Raipen to *Grate*.  
 een Ratel a *Rattle*.  
 een Rave a *Raven*.  
 Razynen *Raisins*.  
 Redden to *Save*.  
 Rede *Discourse*.  
 Redelyk *Rational*.  
 Reden *Reason*.

## RE:

een Ree of Rhee a Roe.  
 Reeds *Already*.  
 een Regeerder a Ruler.  
 Regeeren to Reign  
 Regeering Reign, Go-  
 vernment.  
 een Regel a Rule.  
 Regelmatigheid Regu-  
 larity.  
 Regen Rain.  
 Regenbak a Cistern.  
 een Regenboog a Rain-  
 bow.  
 een Regiment a Regi-  
 -ment  
 een Register a Register.  
 Regt Right, *Straight*  
 Regt Equity, *Justice*.  
 Regten, Regt buigen,  
 to Redress.  
 een Regter a Judge.  
 een Regterstoel a Tri-  
 bunal, a Judges-seat.  
 Regtsgebied Jurisdic-  
 tion.  
 Regtsgeleerde Doctor of  
 the Law.  
 Regtvaardig Just, *Righ-  
 teous*.  
 Regtvaardigen to Justi-  
 fy.  
 Regtzinnig Orthodox.

## RE. RI:

een Reiger a Horn, or  
 Heron.  
 Rekken to Protract.  
 Reiken to Reach.  
 Rein, zuiver Clean.  
 Reinigen to Purify.  
 een Reis of Togat,  
 Voyage, a Journey.  
 Reizen to Travail.  
 Rekenen to Count, to  
 Number, to Reckon.  
 een Rekening an Ac-  
 count.  
 Rekken to Stretch.  
 Remedie Remedy.  
 Renten, Inkomsten,  
 Rents.  
 Reppen to Dispatch.  
 een Republyk a Com-  
 monwealth.  
 een Request a Petition.  
 Resolveeren to Resolve.  
 de Rest the Rest.  
 Revengie Vindication.  
 Reuk Odour.  
 Reukwerk Perfume.  
 een Reus a Giant.  
 een Ribbe a Rib.  
 een Ridder a Knight.  
 Rieken to Scent or Sa-  
 voir.  
 een Riem an Oar.

## RI. RO.

een Riem *a Girdle*.  
 een Riem Papier *a Reame of Paper*.  
 een Riet *a Cane, a Reed*.  
 Rimpelen *to Wrinkle*.  
 een Ring *a Ring*.  
 een Rinket *a Racket*.  
 een Rivier *a River*.  
 een Robyn *a Ruby*.  
 een Roede *a Rod*.  
 een Roede Lands *a Rod of Land*.  
 Roekeloos *Rash, Bold, Fool-hardy*.  
 Roem *Glory*.  
 Roemen *to Boast*.  
 Roepen *to Call*.  
 een Roer *a Caliver, a Gunn*.  
 't Roer *the Rudder*.  
 Roeren *to Stir*.  
 Roest *Rust*.  
 Roesten *to grow Rusty*.  
 Roet *Soot*.  
 Roeyen *to Row*.  
 Rogge *Rye*.  
 een Rok *a Coat*.  
 Rollen *to Roll*.  
 Rollen, met klooten spelen *to Bowl or Bowl*.  
 Rommelen *to Rumble*.

## RO.

Rommelen als Byen *to Buzz*.  
 Rond *Round*.  
 een Rondas *a Shield or Buckler*.  
 Rondom *Round about*.  
 Ronken *to Snore or Snort*.  
 Rood *Red*.  
 Roodagtig *Ruddy*.  
 de Roode loop *the Bloody flux*.  
 Roof, buit *a Prey*.  
 Rook *Vapour, Smoke*.  
 Room *Cream*.  
 een Roos *a Rose*.  
 Roosten *to Roast*.  
 Rooven *to Rob*.  
 een Roover *a Robber*.  
 een Rooving *a Ravening*.  
 Rozemaryn *Rosemary*.  
 een Rosbaar *a Litter*.  
 een Roskam *a Horsecomb, a Curry-comb*.  
 een Rot, Ratte *a Rat*.  
 Rotten *to Rot*.  
 een Rotting *a Cane*.  
 een Rots *a Rock*.  
 Rouwen *to Rue*.  
 Rozyn *Raisins*.  
 de Rug *the Back*.



RU. RY.

te Rugge glyen *to Back slide.*  
 Ruggewaarts *Backwards.*  
 de Ruggraat *the Backbone.*  
 Ruigh, Rouw, *Rough.*  
 Ruiken *to Smell.*  
 Ruilen *to Truck.*  
 Ruimte *Room.*  
 Ruifchen *to Rustle.*  
 een Ruit *a Square of Glass.*  
 Rukken *to Snatch.*  
 Runfel van Melk *Rennet*  
 Rusten *to Pause, to Repose, to Rest.*  
 Ruuw *Rugged, Harsh.*  
 een Ry of order *a Ranck.*  
 Ryden *to Ride.*  
 Rygen *to Lace.*  
 Ryk *Rich.*  
 Rykdom *Riches Wealth*  
 Ryk maken *to Enrich.*  
 een Rym *a Rime.*  
 Ryp *Ripe.*  
 Rylt *Rice.*

S.

Say *Serge.*  
 de Sabbat *the Sabbath*

SA. SC.

een Sabel, *a Sabre, a Hanger.*  
 Saffraan *Saffron.*  
 Saifoen *Season.*  
 Salaad *Sallet.*  
 Salie *Sage.*  
 Samen *Together.*  
 Samenbinden *to Bind.*  
 Samenhang *Connexion.*  
 Samenloop *Concourse.*  
 Samenstellen *to Compose.*  
 Samenvoegen *to Join.*  
 Samen zweeren *to Conjure.*  
 Sap *Juice, Sap.*  
 Satan *Satan.*  
 Saucys *Sausage.*  
 Saus *Sauce.*  
 Sayet *Woofed, or Yarn.*  
 een Scepter *a Mace, a Scepter.*  
 Schaade *Dammage, Harm.*  
 Schaadelyk *Pernicious.*  
 Schaaden *to Hurt.*  
 een Schaaf *a Foyner's Plane.*  
 Schaak *Chess.*  
 een Schaal, *a Scale.*  
 Schaamagtig *Bashtfull.*  
 Schaamrood *Blush.*  
 Schaam-

## SC.

Schaamte *Shame*.  
 een Schaaap *a Sheep*.  
 Schaapevlees *Mutton*.  
 een Schaar *Cizars*.  
 Schaaren *Shears*.  
 Schaars *Scarce*.  
 Schaaven *to Shave*.  
 een Schaduwe *a Shadow, an Umbrage*.  
 een Schagt *a Quill*.  
 een Schandaal *a Scandal*.  
 Schandelyk *Infamous, Shameful*.  
 Scharlaaken *Scarlet*.  
 Schatten *Treasures*.  
 een Schatter *a Rater*.  
 Schattinge *Toll, or Tribute*.  
 Schavot *a Scaffold*.  
 een Scheede *a Sheath*.  
 Scheel *Squint-Eyed*.  
 Scheelagtig *Asquint*.  
 de Scheen *the Shin*.  
 een klein Scheepje *a Bark*.  
 Scheepvaart *Navigation*.  
 Scheeren *to Poll*.  
 een Scheermes *a Razor*.  
 Scheiden *to Separate*.  
 een Scheidsman *an Ar-*

## SC.

*biter, an Umpire*.  
 een Schel *a Bell*.  
 Schelden *to Scold, to Rail*.  
 Scheldwoord *Base*.  
 een Schelling *a Shilling*.  
 een Schelm *a Rogue, a Villain*.  
 een Schelvis *a Haddock*.  
 Schenden *to Violate, to Vitiate*.  
 Schenken *to Bestow*.  
 Scheppen *to Create, to Shape*.  
 Schermen *to Fence*.  
 Scherp *Acute*.  
 Scherpheid *an Edge (of a Knife)*.  
 een Scheur *a Rent, a Rupture*.  
 Scheuren *to Burst*.  
 Scheuring *Schism*.  
 een Schicht *a Dart*.  
 Schielyk *Suddain*.  
 Schieten *to Shoot (with a Gunn)*.  
 Schikken *to set in order, to Dispose*.  
 een Schil *a Shell*.  
 een Schild *a Buckler, a Shield*.

## SC.

Schilderen *to Limn, to Paint.*

een Schildery *a Picture.*

een Schildpad *a Tortoise*

Schimmelagtig *Mouldy.*

Schimpen *to Rally.*

een Schip *a Ship.*

een Schipken met Riemmen *a Barge.*

een Schoen *a Shoe.*

een Schoenlapper, *a Cobler.*

een Schoenmaaker *a Shoe-maker.*

Schoffeeren *to Ravish.*

een Schoof *a Sheaf.*

een School *a School.*

een Hooge School *an University.*

Schoon *Fair.*

Schoonheid *Beauty.*

Schoonmaaken *to Clean.*

Schoorsteen *a Chimney.*

Schoot *Lap.*

een Schop *a Shovel.*

een Schors van een Boom *a Bark of a tree.*

de Schorffe afdoen *to Blanch.*

een Schortekleed *an Apron.*

## SC.

een Schotel *a Dish, a Platter, a Scuttle.*

een Schouder *a Shoulder.*

't Schouderblad, *the Shoulder Blade.*

een Schouwspel *a Sight.*

een Schraag *a Trestle.*

Schraapen *to Scrape.*

Schrander *Subtle, Sharp, Cunning.*

een Schreef *a Flit.*

Schreeuwen *to Bawl, to Shout or cry out.*

een Schrifgeleerde *a Scribe.*

Schrituur *Scripture.*

Schrik *Fright*

Schrikkeljaar *Leap-Year*

Schrikkelyk *Horrible.*

een Schroef *a Scrue or Screw.*

Schroeyen, Branden *to Scorch.*

Schroom *Fear.*

Schrupel *Scruple.*

een Schrynwerker *a Joiner.*

Schryven *to Write*

Schubagtig *Scaly.*

Schudden *to Quiver, to Shake.*

Schud-

## SC. SE.

## SI. SL.

- Schudden 't Hoofd, *to Wag the Head.*  
 Schuilen *to Lurk.*  
 een Schuilplaats *a Shelter.*  
 Schuim *Scum.*  
 Schuins, *Oblique, Slope, awry, across.*  
 een Schuld *a Debt.*  
 Schuld *a Fault; Blame.*  
 Schuld, Handdadig *Guilty.*  
 een Schulp *a Shell.*  
 Schurf, Schurft *Scab.*  
 een Schut, Scherm *a Screen.*  
 een Schuur *a Barn.*  
 Schuuren *to Scour.*  
 Schuuwen *to Avoid, to Eschew.*  
 Schynen *to Shine.*  
 een Schynheilige *an Hypocrite.*  
 het Schynt *it Seemeth.*  
 Schyten *to Skite.*  
 een Secretaris *a Secretary.*  
 een Secte *a Sect.*  
 Sedert *Since.*  
 't Seffens *Together.*  
 een Seiffen *a Sithe.*  
 Senebladen *Sena.*
- een Sententie, Vonnis *a Sentence.*  
 Sergie of Sargie, *Serge.*  
 een Servet *a Napkin.*  
 Sidderen, beeven *to Quake.*  
 een Signet *a Signet.*  
 een Sikkel *a Cikle or Sickle.*  
 Simpel, Silly, *Simple.*  
 Sint *Since.*  
 Slaa of Salaad *Sallet.*  
 een Slaat *a Slave.*  
 een Slaager *a Butcher.*  
 Slaan *to Bang, to Beat, to Strike.*  
 Slaapen *to Sleep.*  
 Slaaperig van leden, *Benumbed, Drowsy.*  
 een Slaaplaaken *a Sheet of Linnen.*  
 Slaaverny *Bondage.*  
 een Slabdoek *a Bib.*  
 een Slag *a Blow, a Lash, a Stripe.*  
 een Slagader, *an Artery.*  
 Slagorder *Array (in Battel).*  
 een Slak *a Snail.*  
 een Slang *an Asp, a Serpent, a Snake, a Viper.*  
 Slap

## SL.

Slap *Slack*, *Remiss*.  
 een Slee *a Sledge* or  
*Sled*.  
 Sleepen *to Trail*, *to*  
*Drag*.  
 Slegt *Base*, *Simple*.  
 een Sleutel *a Key*.  
 Slibberagtig *Slippery*.  
 Slibberen *to Slide*.  
 Slim *Wel advised*, *Wa-*  
*ry*.  
 een Slinger *a Sling*.  
 een Slip, Pand van een  
 rok *a Lappet of a*  
*Gown*.  
 Slokken *to Sup up*.  
 een Sloof *a Sloven*.  
 een Sloot *a Ditch*.  
 Slordig *Sluttish*.  
 een Slot *a Lock*.  
 Sluimeren *to Slumber*.  
 een Sluis *a Sluce*.  
 Sluiten *to Shut*.  
 een Sluyer *a Scarf*.  
 Slyk *Mire*.  
 Slym *Slime*.  
 Slypen *to Whet*.  
 Slyt *to Wear out* or *off*.  
 Smaad *Outrage*, *an A-*  
*buse*.  
 Smaak, Geur *Relish*.  
 Smaaken *to Taste*.

## SM. SN.

Smagten *to be almost*  
*Choaked*.  
 Smal *Strait*, *Close*.  
 Smeeden *to Forge*.  
 Smeeken *to Beseech*, *to*  
*Entreat*.  
 Smeer *Grease*, *Suet* or  
*Tallow*.  
 Smelten *to Melt*.  
 Smerten *to Smart*.  
 een Smit *a Smith*.  
 Smooren *to Smother*.  
 Smyten *to Smite*, *to*  
*Strike*.  
 een Snaak *a merry, jo-*  
*vial man*, *a Banterer*.  
 een Snaphaan *a Fusee*.  
 Snappen *to Prattle*, *Chat*  
 or *Twattle*.  
 een Sneede broots, *a*  
*Shive of Bread*.  
 een Snee *a Slice*.  
 Sneedig *Clever*, *Skillful*.  
 Sneeuw *Snow*.  
 Snelheid *Swiftness*.  
 Snikken *to Sob*, *figh*, or  
*Groan*.  
 een Snip *a Woodcock*.  
 Snippen *to Clip*.  
 een Snoek *a Pike* (*f/b*).  
 Snoepagtig *Dainty-mou-*  
*thed*...

een

SN. SO. SP.

een Snoer *a String.*  
 Snoeyen *to Prune, or*  
*Lop.*  
 Snoode *Evil.*  
 Snorken *to Snort or*  
*Snore.*  
 Snot of Loop der Neu-  
 se of mond, *Rheum,*  
*Snot.*  
 Snuiten *to Snuff.*  
 Snyderen *to Cut, to Slice.*  
 Snyderen in hout *to Car-*  
*ve in Wood.*  
 Sober *Sober.*  
 een Sok *a Sock.*  
 een Soldaat *a Souldier.*  
 een Somma *a Summ.*  
 Soldeeren *to Solder.*  
 Somtyds *Sometimes.*  
 Soort, *Sort.*  
 Sop, Soppe, *Broth,*  
*Sop.*  
 een Spa, Spade *a Spade.*  
 Spaanders *Chips.*  
 Spaaren *to Save, to*  
*Spare.*  
 een Spacie, *a Space.*  
 een Span *a Span.*  
 Spargie *Sparagrass.*  
 Spatten *to Splash or*  
*Dash.*  
 Speceryen *Spices.*

SP.

Speelen op de klokken  
*to Chime.*  
 Speelen op de fluit *to*  
*Pipe.*  
 Speelen *to Play.*  
 Speelen *Games.*  
 een Speeltoneel *a Sta-*  
*ge, a Theater.*  
 Speenen een kind *to*  
*Wean a Child.*  
 een Speer *a Lance, a*  
*Spear.*  
 Spek *Bacon.*  
 een Speld *a Pin.*  
 Speldewerkskant *Bone-*  
*lace.*  
 Spellens *to Spel.*  
 een Spelonk *Den, Cave*  
*or Cavern.*  
 een Spiegel *a Looking-*  
*Glass.*  
 een Spies *a Pike.*  
 een Spil *a Pen.*  
 een Spinnekop *a Spider.*  
 Spinnen *to Spin.*  
 een Spinnewebbe *a Cob-*  
*web.*  
 een Spit *a Spit.*  
 Spits *Pointed, Sharp.*  
 een Splinter *a Shiver or*  
*Splinter.*  
 Splitsen, Splyten, *to*  
*Clea-*

## SP.

*Cleave, Slit, or Split.*  
 Spoeden *to Speed.*  
 een Spoel *a Shuttle or Shittle.*  
 Spoelen *to Rinse.*  
 een Spongie *a Spunge.*  
 een Spook *a Spright, Fantom.*  
 een Spoor *a Spur.*  
 Spotten *to Scoff.*  
 een Spotter *a Mocker.*  
 Spouwen *to Spew or Spue, to Spit, to Vomit.*  
 een Spraak *a Speech.*  
 Spraakzaam, Beleeft, *Affable.*  
 Spreeken *to Speak.*  
 een Spreekwoord *a proverb.*  
 een Spreeuw *a Starling.*  
 Sprenkelen *to Sprinkle.*  
 een Spreuk *a Phrase.*  
 Spryen *to Spread.*  
 Springen *to Leap, to Skip.*  
 Spruiten *to Springout, to Burgeon.*  
 een Spyker *a Nail.*  
 een Spyskamer *a Buttery or Bouttelry.*  
 Spyt *Spite.*

## ST.

een Staak *a Stake.*  
 Staal *Steel.*  
 Staan *to Stand.*  
 Staande houden *to Sustain.*  
 een Staart *a Tail.*  
 Staat, *State, Case, Condition.*  
 Staatzucht *Ambition.*  
 een Stad *a City, a Town.*  
 een Staf *a Staff.*  
 een Stal *a Stable.*  
 een Stam *a Log, or Stump.*  
 Stameren *to Stammer.*  
 Stampen *to Stamp.*  
 een Stamper *a Pestle or Pounder.*  
 Standvastigheid *Constancy.*  
 Stank *Stink or Stench.*  
 een Stap *a Step.*  
 een Star *a Star.*  
 Staroogen *to Gaze.*  
 een Statuit *a Statute.*  
 een Steek van een Spel *a Prick of a Pin.*  
 Steken *to Stick.*  
 Steeken met een Ponjaart *to Stab.*  
 Steelen *to Steal.*

een

## ST.

een Steen *a Stone.*  
 Steenen *to Groan.*  
 een Steen-kuil *a Quarry*  
*of Stone.*  
 een Steenrots *a Rock.*  
 een Steilte *a Precipice,*  
*a Steep.*  
 Stellen een zaak aan ie-  
 mand *to Refer.*  
 een Stelling *a Position.*  
 Stelpen *to Stanch* or *Stop*  
 een Stem *a Voice, a Vote.*  
 een Stempel *a Wedge,*  
*or Coin.*  
 Sterffelyk *Mortal.*  
 Sterk *Strong.*  
 Sterkte *Strength.*  
 Sterven *to Die.*  
 een Steunfel *a Prop, a*  
*Stay.*  
 Steuren of Stooren *to*  
*Interrupt, Disturb.*  
 een Stiefvader *a Father*  
*in Law.*  
 een Stier *a Bull.*  
 Stigtinge *Edification.*  
 Stikziende *Purblind.*  
 Stil *Calm.*  
 Stilswygendheid *Silence*  
 Stinken *to Stinck.*  
 Stipt *Punctual.*  
 een Stoel *a Chair.*

## ST.

Stoeyen *to Toy, to Wag.*  
 Stof, Poeder, *Dust.*  
 Stoffeeren *to Furnish.*  
 Stoffen *Stuffs.*  
 een Stok *a Bat, a Staff,*  
*a Stick.*  
 Stom, Stil, *Mute.*  
 Stomp *Blunt, or Dull.*  
 een Stoop *a Pottle.*  
 Stooten *to Bruise, to*  
*Dash (against), to*  
*push, to Thrust.*  
 Stooven *to Stew.*  
 Stoppen *to Obstruct. to*  
*Stop.*  
 Storm *a Storm.*  
 Storten *to Shed, to Spill.*  
 Stout *Bold, Saucy, Stout.*  
 Stoutheid *Wickedness,*  
*Malice.*  
 een Straal *a Beam or a*  
*Ras.*  
 een Straat *a Street.*  
 Straf *Severe.*  
 Straffen *to Correct, to*  
*Punish.*  
 Straks *Anon.*  
 de Strand *the Shore.*  
 Streelen *to Stroke.*  
 Stremmen *te Curd, to*  
*Curdle.*  
 Stremfel *Rennet.*

een



## ST. SU.

een Streng Garen, *a* *Skain of thread.*  
 Strengheid *Rigor.*  
 een Strik *a Snare.*  
 een Stroo *a Straw*  
 een Strook *a Band.*  
 de Stroom *the Stream.*  
 Strooyen *to Strew, to*  
*Cover or Spread over.*  
 een Strop *a Halter.*  
 Struikeling *Stumbling.*  
 een Stryd *a Battel.*  
 Stryden *to Combate.*  
 Stryken *to Smooth.*  
 Studeeren *to Study.*  
 een Student *a Student.*  
 een Stuk geschut, *a*  
*Canon.*  
 een Stuk *a Piece.*  
 Stutten *to Shore up.*  
 Stuur, Straf, *Severe.*  
 Stuuren *to Steer.*  
 Styf, *Stiff.*  
 Styffel *Starch.*  
 een Styl *a Post or Stake.*  
 Styven *to Starch.*  
 Substantie *Substance.*  
 Suffen *to Dote.*  
 Suiker *Sugar.*  
 een Suiker-riet *a Sugar-*  
*Cane.*  
 Sukkelen *to Linger or*

## SY. TA.

*Languisb.*  
 Sy *She.*  
 een Syllabe *a Syllab.*  
 Synode *a Synod or Con-*  
*vocation.*  
 Syroop *Sirrup.*

## T.

een T Aal, Spraak  
*a Language, a*  
*Speech.*  
 een Taart *a Tart.*  
 Taay *Tough.*  
 een Tabbaart *a Gown.*  
 Tabak *Tobacco.*  
 een Taeling *a Teal.*  
 Taf *Taffety.*  
 een Tafel *a Table.*  
 een Tafel-bord *a Tren-*  
*cher.*  
 een Tafel-kleed *a Car-*  
*pet.*  
 een Tak *a Branch.*  
 een Tak van een Boom  
*a Bough of a Tree.*  
 een Talent *a Talent.*  
 een Talhout *a Fagot.*  
 Talk *Tallow*  
 Talmen *to Haggle.*  
 Tam *Tame.*  
 een Tambour of Trom-  
 mel.

TA. TE.

TE.

- smelager a *Drummer*.  
 een Tand a *Tooth*.  
 Tandden *Teeth*.  
 Tandpyn *Tooth-Ache*.  
 Tandvleesch *the Gum*.  
 een Tang a *Pair of Tongs*.  
 Tappen *to Draw beer*.  
 Tapyt *Tapestry*.  
 Tarw *Wheat*.  
 Taften *to feel*.  
 Taxeeren *to Tax*.  
 Teder *Tender*.  
 een Teef a *Bitch*.  
 Teelen *to Ingender, to Beget*.  
 een Teems a *Sieve*.  
 een Teen a *Toe*.  
 Teeren *to Spend, to consume, to digest*.  
 de Teering *the Consumption*.  
 Tegen, *Antent, Against*.  
 in Tegendeel *Contrarily*.  
 Tegen over over *against*.  
 Tegen-party *an Adversary*.  
 Tegen dank *in Spite of, Maugré*.  
 Tegenspoed *Adversity*.  
 Tegenspreken *to Con-*
- tradict, to Gainsay*.  
 Tegenstaan *to Oppose*.  
 Tegenstryden *to Contest, to debate*.  
 Tegenvergif *Antidote*.  
 Tegenwerpen *to Object*.  
 Tegenwoordigheid *Presence*.  
 Tegenzin *Antipathy*.  
 een Teken a *Badge, a Sign*.  
 Tekenen *to Dessign*.  
 een Telg a *Sucker, or Sprig*.  
 een Teljoor a *Plate, a Trencher*.  
 Tellen *to Tell*.  
 Tempeest a *Tempest*.  
 een Tempel a *Temple*.  
 een Tent a *Tent*.  
 Ten zy *Unless*.  
 Tepel *the Nipple*.  
 Ter Unto.  
 een Termyn a *Term*.  
 Terpentyn-olie *Turpentine*.  
 Terstond *Anon, Forthwith, Immediately*.  
 Terwylen *While, and mean while*.  
 Terzyden *Aside*.

Thee

TH. TI. TO.

Thee *Tea.*  
 een Tigchel *a Tile.*  
 Tien *Ten.*  
 Tiende *Tithe.*  
 Tieren *to make a heavy noise.*  
 Timmerhout *Timber.*  
 een Timmerman *a Carpenter.*  
 Tin *Tinn, Pewter.*  
 een Tobbe, *a Tub.*  
 Toe *Unto.*  
 Toebehooren *to Appertain, to Belong.*  
 Toebereiden *to Prepare*  
 Toedoen *to Shut.*  
 Toeëigenen *to appropriate, or to Claim.*  
 Toegang *Access.*  
 Toegeeven *to Afford.*  
 Toegenegen *Affectionate.*  
 Toejuiching *Applause.*  
 Toekomend *Future.*  
 Toelaaten *to Admit, to let, to permit.*  
 Toeleg *Attempt or Design.*  
 Toenemen *to Increase, to Improve.*  
 Toepassen *to Apply.*  
 Toereiken *to Stretch*

TO:

*out, to Reach.*  
 Toerekenen *to Attribute.*  
 Toeroeping *Acclamation.*  
 Toerusten *to Equip.*  
 Toeschryven *to Ascribe*  
 Toestaan *to Allow or Consent, to Permit.*  
 Toestellen *to Appoint.*  
 Toestemmen *to Assent.*  
 een Toetssteen *a Touchstone.*  
 een Toeval *an Accident.*  
 Toevallig *Casual.*  
 Toevlugt *Recourse, a Shelter.*  
 Toevoegen *to Apply.*  
 Toewyzen *to Adjudge.*  
 Toezien *to Mind, to take heed.*  
 Tol, Toll or Tribute.  
 een Tol *a Top.*  
 een Tolk *a Truchman, an Interpreter.*  
 een Tollenaar *a Publican.*  
 een Tombe *a Tomb.*  
 een Ton *a Tun.*  
 de Tong *the Tongue.*  
 een Tonneken *a Barrel.*  
 Tontel *Tinder.*

een

## TO. TR.

een Toom *a Bit or a Bridle.*  
 in den Toom houden *to Restrain.*  
 een Toon *a Tune.*  
 Toonen *to Shew.*  
 Toon stellen (ter) *to Expose.*  
 Toorn *Wrath, Anger or Choler.*  
 een Toorts *a Torch.*  
 de Top of Hoogte *the Top or Height.*  
 een Tooren *a Tower.*  
 Tornen *to Unsew, or Unstitch.*  
 Tot, *At, To.*  
 Tot dat *Until.*  
 Tot, al tot, tot den *Unto.*  
 een Tovenaar *a Sorcerer.*  
 een Tovenaarster *a Witch.*  
 een Touw *a Rope.*  
 Traag *Slow.*  
 een Traalie, een open Venster *a Casement.*  
 Traalien *Lattices.*  
 een Traan *a Tear.*  
 Tragten *to Strive, to Labour.*  
 Trappen *Stairs.*  
 Treden *to Tread.*

## TR. TU.

een Tregter *a Tunnel or Funnel.*  
 Trekken *to Draw, to Pull.*  
 Trekken een Schip, *to Tow a Ship.*  
 Treurig zyn *to Mourn.*  
 Trillen en beeven *to Shiver, to Quake.*  
 een Triomf *a Triumph.*  
 een Troep *a Troop.*  
 een Troffel van een Metselaar *a Trowel.*  
 een Trog *a Trough.*  
 een Trommel *a Drum.*  
 een Trompet *a Trumpet.*  
 een Troon *a Throne.*  
 Troost *Comfort.*  
 Troosten *to Consolate.*  
 een Tros *a Bunch.*  
 Trots *Proud.*  
 Trouw *Faithful.*  
 Trouwen *to Wed.*  
 Trouwen of getrouwd worden *to Marry, or be Married.*  
 Tugtigen *to Discipline.*  
 Tuimelen *to Tumble.*  
 een Tuin *a Garden.*  
 een Tulp *a Tulip.*  
 Turf *Turf.*  
 Tussen *Among.*

Tuf

## TU. TW. TY.

Tuffen beiden *Between*  
 Tuffenpoozing *Inter-*  
*mission.*  
 Twaalf *Twelve.*  
 Twee *Two.*  
 de Tweede *the Second.*  
 Tweedragt *Discord.*  
 Tweeligt *Twilight.*  
 Tweeling *Twin.*  
 Twee pinten, een kan,  
*a Quart.*  
 Tweevoudig *Double.*  
 Twintig *Twenty.*  
 Twift, *Dispute, quarrel.*  
 Twyffelagtig *Ambi-*  
*gnous.*  
 Twyffelen *Doubt.*  
 Twynen *to Twine* or  
*Twist.*  
 Tyd *Time, Term.*  
 Tydverdryf *Pastime.*  
 een Tyger *a Tiger.*  
 een Tyran *a Tyrant.*  
 een Tytel *a Title.*

## V.

Vaakerig *Sleepy.*  
 een Vaam of Va-  
 dem *a Fathom.*  
 een Vaan *a Banner.*  
 Vaardig *Ready.*

## VA. VE.

Vaaren *to Fare.*  
 Vaar wel *Fare well.*  
 een Vaatdoek *a Disb-*  
*Clout* or *Dusting-Clout*  
 een Vaatje *a Cask.*  
 een Vader *a Father.*  
 een Stiefvader *a Step-*  
*Father.*  
 een Vaers *a Verse.*  
 Vagevuur *Purgatory.*  
 een Valk *a Hawk, a*  
*Faulcon.*  
 Vallen *to Fall.*  
 Valfch *False, Untrue.*  
 Van From, of.  
 Vangen *to Catch, to*  
*Apprehend.*  
 Van te vooren *Before.*  
 Van waar *Whence.*  
 een Varken *a Hog.*  
 Vast *Firm.*  
 Vasten *to Fast.*  
 Vast maaken *to Make*  
*fast.*  
 een Vat *a Fat.*  
 Vatten *to Apprehend.*  
 een Veder *a Feather, a*  
*Plume.*  
 Vee *Cattle.*  
 Veegen *to Sweep.*  
 Veel *Many, Much.*  
 Veel eer *Rather.*

een

## VE:

een Veen *a Fen.*  
 Vegten *to Fight.*  
 Veilig *Safe, Secure.*  
 Veinzen *to Dissemble,*  
*to Fein, or Feign.*  
 Vel *Skin.*  
 een Vel papier *a Sheet*  
*of paper.*  
 een Veld *a Field.*  
 een Veldslag *a Battel.*  
 Veldtuig *Artillery.*  
 Venkel *Fennel.*  
 een Venster *a Window.*  
 Venyn *Venom, Poyson*  
 Ver *Far.*  
 Ver afgelegen *Remote,*  
*Far.*  
 Veragten *to Contemn, or*  
*to Despise, to Scorn.*  
 Veranderen *to Alter, to*  
*Change.*  
 Verandering *Variety.*  
 Veranderlyk *Mutable.*  
 Verantwoorden *to an-*  
*swer, to warrant.*  
 Verbaasd *Astonished,*  
*Abasht.*  
 Verbaasd maaken *to*  
*Astonish.*  
 Verbaazen *to Amaze.*  
 Verbeelden *to Repre-*  
*sent.*

## VE:

Verbeiden *to Tarry.*  
 Verbergen *to Hide.*  
 Verbeteren *to Amend,*  
*to Reform.*  
 Verbeuren *to Forfeit.*  
 Verbieden *to Forbid.*  
 Verbinden *to Obliga.*  
 Verbintenis *Obligation.*  
 Verbitteren *to exasper-*  
*ate, to Incense.*  
 Verblyven *to Sojourn,*  
*to Stay.*  
 Verbot *Prohibition.*  
 Verbond *Alliance, a*  
*Covenant, a League.*  
 Verborgen, Heimelyk  
*Secret.*  
 Verborgendheid *a Mys-*  
*tery.*  
 Verbreeken *to Destroy.*  
 Verbreiden *to Divulge.*  
 Verbryzelen *to Break,*  
*Bruiſe or Beat in pieces.*  
 Vercieren *to Adorn, to*  
*Burnish.*  
 Verdeelen *to Divide.*  
 Verdeeling *Division.*  
 Verdenken *to Suspect.*  
 Verder *Further or Far-*  
*ther.*  
 Verderven *to Corrupt,*  
*to Taint.*

D

Ver

## VE.

Verdienen *to Deserve,*  
*to Earn.*  
 Verdienste *Merit.*  
 Verdiepen *to Dig, to*  
*Hollow.*  
 Verdigten *to Forge, to*  
*Invent.*  
 Verdoemen *to Condemn.*  
 Verdraagelyk *Tolerable.*  
 Verdraagen *to Bear or*  
*Suffer, to Endure.*  
 Verdriet *Sorrow.*  
 Verdriertig *Tedious.*  
 Verdrinken *to Drown.*  
 Verdrukking *Affliction*  
 Verduisteren *to Darken*  
 Verdwaald *Strayed*  
 Verdwynen *to Vanish,*  
*to Vanquish.*  
 Vereeniging *Union.*  
 Vereiffen *to Require.*  
 Verflaauwen *to Slacken.*  
 Verfoeyen *to Abhor, to*  
*Detest.*  
 Vergaan *to Perish.*  
 Vergaderen *to Collect,*  
*to Gather, to Recollect.*  
 een Vergadering *a Con-*  
*gregation.*  
 Vergeefs *in Vain.*  
 Vergeeten *to Forget.*  
 Vergeetelyk *Oblivious.*

## VE.

Vergeetig *Unmindful.*  
 Vergeeven *to Forgive, to*  
*Pardon, to Remit.*  
 Vergelden *to Recompense,*  
*to Requite.*  
 Vergelyken *to Compare.*  
 Vergen *to Demand, Re-*  
*quire.*  
 Vergenoegd *Satisfy'd.*  
 Vergezellen *to, Accom-*  
*pany.*  
 Vergift *Poyson.*  
 Vergiffen *to Mistake.*  
 Vergulden *to Gild.*  
 Vergunnen *to Favour.*  
 een Verhaal *a Narration*  
*a Relation or Story.*  
 Verheffen *to Advance,*  
*to Exalt, to Extol.*  
 Verheugen, Verblyden  
*to Rejoyce.*  
 Verhinderen *to Hinder.*  
 Verhuizen *to Remove.*  
 Verjaagen *to Repel.*  
 Verkeerd *Perverse, Un-*  
*toward.*  
 Verkeeren *to Commerce,*  
*to Converse.*  
 Verkiezen *to Elect.*  
 Verklaaren *to Declare.*  
 Verkleeden *to Disguise.*  
 Verkoelen *to Cool.*  
 Ver-

## VE.

- Verkogt *Sald.*  
 Verkondigen *to Announce.*  
 Verkoopen *to Retail, to Sell.*  
 een Verkoopning *a Sale.*  
 Verkorten *to Abbreviate.*  
 Verkouden *to get a Cold.*  
 Verkrygen *to Attain, to Obtain.*  
 Verkwikken *to Cheer up.*  
 Verlaaten *to Abandon, to Leave, to Relinquish.*  
 Verlangen *to Long.*  
 Verlappen *to Botch.*  
 Verleden, geleden, *Ago or Past.*  
 Verleezen *to Pick or Cull.*  
 Verleegendheid *Trouble, Incumbrance.*  
 Verleiden *to Seduce.*  
 Verlies, verderffnisse, *Perdition.*  
 Verliezen *to Lose.*  
 Verligten *to Ease, to Allay or Mitigate.*  
 Verlof *Licence.*  
 Verloogchenen *to Deny, or Disown.*  
 Verlooren *Lost.*

## VE.

- Verlossen *to Deliver, to Redeem.*  
 Vermaaken *to Recreate.*  
 Vermaanen *to Admonish, to Exhort, to Warn.*  
 Vermeerderen *to Amplify, to Augment, to Multiply.*  
 Verminderen *to Abate, or to Diminish.*  
 Vermits *Forasmuch as.*  
 Vermoeden *to Presume, to think.*  
 Vermoeid *Tired, Weary.*  
 Vermoeyen *to Toil*  
 Vermoorden *to Massacre.*  
 Vermyden *to Shun, to Eschew.*  
 Vernederen *to Abase.*  
 Verneemen *to Inform, Inquire.*  
 Vernielen *to Ruin.*  
 Vernietigen, *to Annihilate.*  
 Vernieuwen *to Renew.*  
 Verontreinigen, *to Violate.*  
 Veroordeeling *a Casting in Law.*  
 Verplaatfen *to Displace*



## VE.

Verpligten *to Oblige.*  
 Verquikken *to Quicken.*  
 Verquisten *to Spend, to Wast.*  
 een Verquister *a Prodigal, an Unthrif.*  
 Verraad *Treason*  
 Verraaden *to Betray.*  
 een Verraader *a Traitor.*  
 Verraadery *Treachery.*  
 Verrassen *to Surprise.*  
 Van verre: *Aloof.*  
 Verrigten *to Dispatch.*  
 Verrotten *to Putrify, to Rankle, to Rot.*  
 Versch *Fresh.*  
 Verscheiden *Severall.*  
 Verschieten *to Disburse.*  
 Verschillen *to Differ.*  
 Verschoonen *to Excuse.*  
 Verschrikken *to Fright, or Terrify.*  
 een Verschyning *an Apparition, a Vision.*  
 Verslinden *to Devour.*  
 Verslyten *to Wear out.*  
 Versmaaden *to Disdain.*  
 Verspieden *to Spy.*  
 Verstaan *to Conceive, to Understand.*  
 Verstand *Understanding*  
 Verstellen *to Mend.*

## VE.

Versterken *to Fortify.*  
 Verstikken *to Smother.*  
 Verstooren *to Interrupt*  
 Verstooten *to Repulse.*  
 Verstouten *to Presume.*  
 Verstrooyen *to Scatter:*  
 Vertaalen *to Interpret.*  
 Verteeren *to Consume, to Digest.*  
 Vertellen *to Tell.*  
 Vertoornen *to Anger.*  
 Vertraagen *to Delay.*  
 Vertrouwen *to Rely.*  
 Vervaard *Afraid.*  
 Vervallen *to Decay.*  
 Verveelen *to Weary, to Tire.*  
 Ververffen *to Refresh.*  
 Vervliegen *to Evaporate*  
 Vervloeken *to Curse or accurse.*  
 Vervolgen *to Pursue, to Persecute.*  
 Vervreemden *to Alienate.*  
 Vervuilen *to Defile.*  
 Verwaardigen *to Vouchsafe*  
 Verwagten *to Expect, to Wait for.*  
 Verwe *Colour.*  
 Verwekken *to Excite.*  
 Ver-

VE.

Verwelken *to Fade.*  
 Verwen *to Dye.*  
 Verwerd *Perplexed.*  
 Verwerpen *to Cast off, or*  
*Cast away, to Reject.*  
 Verwerven *to Purchase.*  
 Verwoest *Desolate.*  
 Verwoesten *to Wast.*  
 Verwonderen *to Admi-*  
*re, to Wonder.*  
 Verworpen *Abject, Re-*  
*probate.*  
 Verwyten *to Reproach,*  
*to Upbraid.*  
 Verzaaken *to Forsake.*  
 Verzaden *to Satiare.*  
 Verzagten *to Mitigate.*  
 Verzamelen *to Assemble.*  
 Verzekeren *to Ascertain*  
*or to Assure, to*  
*Avouch.*  
 Verzinnen *to Mistake.*  
 Verzoek *a Request.*  
 Verzoeken *to Tempt.*  
 Verzoenen *to Reconcile.*  
 Verzoening *Attone-*  
*ment.*  
 Verzoeten *to Asswage.*  
 Verzuimen *to Neglect,*  
*to Omit.*  
 Verzweeren *to Abjure,*  
*to For swear.*

VE. VI: UI.

Vet *Fat, Sewet.*  
 een Veter *a Lace.*  
 Victorie *a Victory.*  
 een Victorie-vuur *a*  
*Bone-fire.*  
 Victuaille *Victuals.*  
 Vier *Four.*  
 een Vierdedeel *a Quar-*  
*ter.*  
 een Vierkant *a Qua-*  
*drant.*  
 Villen *to Flay or Flea.*  
 Vinden *to Find.*  
 Vinger *a Finger.*  
 door de Vingeren zien  
*to Connive.*  
 een Vink *a Chaffinch.*  
 een Violetbloem *a Violet*  
 een Viool *a Vial or Viol.*  
 een Vis *a Fish.*  
 Vissen met een Angel-  
*roe to Angle.*  
 Vitten *to Carp, to Carvil.*  
 een Uil *an Owl.*  
 Uit *Out.*  
 Uitblussen *to Extinguish*  
*to Quench.*  
 Uitbreiden *to Amplify.*  
 Uirdaagen *to Challenge,*  
*to Defy.*  
 Uitdeelen *to Distribute.*  
 Uitdrukken *to Express.*

VI.

Uitdryven *to Expel.*  
 Uittermaten *Extream.*  
*Mightily.*  
 Uiterste *the Uttermoſt,*  
*Extremity.*  
 Uitgaan *to go Abroad.*  
 Uitgeeven *to Imploy,* *to*  
*Beſtow.*  
 Uitgenomen *Except,*  
*Unleſs.*  
 Uithollen *to Hollow.*  
 Uithouwen *to Carve.*  
 Uitkiezen *to Select.*  
 Uitkleeden *to Undreſs.*  
 Uitlagchen *to Deride.*  
 Uitleggen *to Expound.*  
 Uitlekken *to Run.*  
 Uitlokken *to Draw to,*  
*to Attract.*  
 Uitmuntend *Excellent.*  
 Uitneemen *to Except.*  
 Uitroepen *to Proclaim.*  
 Uitroeyen *to Exterpate,*  
*to Root out.*  
 Uitrusten *to Evacuate*  
 Uitscheiden *to Quit,* *to*  
*Leave.*  
 Uitschelden *to Abuse,* *to*  
*Rail at.*  
 Uitschrabben *to Bar,* *to*  
*Croſs or Strike out.*  
 Uitsluiten *to Exclude.*

VI.

Uitſpannen *to Unteam.*  
 Uitspreken *to Pronounce,*  
*to Utter.*  
 Uitspreiden *to Extend.*  
 Uitſteekendheid, *Prec-*  
*minence.*  
 Uitſtel *Reſpite.*  
 Uitſtelgeven *to Reprive*  
 Uitſtellen *to Procrafti-*  
*nate,* *to Provoke.*  
 Uitſtellen tot een zekere  
 tyd *to Adjourn.*  
 Uitſtrekken *to Abſtract*  
 Uitſtrooyen *to Divulge.*  
 Uitſtryken (linnen) *to*  
*Iron (linnen).*  
 Uitteeren, verzwakken  
*to Grow weak,* *to*  
*Weaken.*  
 Uittrekken *to Extract.*  
 Uitverkooren, *Elect.*  
 Uitvinden *to Invent.*  
 Uitvloeyen *to Guſh out.*  
 Uitvlugt *Evaſion,* *Sub-*  
*terfuge.*  
 Uitvoeren *to Execute.*  
 Uitwendig *Outward.*  
 Uitwerpen *to Caſt out.*  
 Uitwiſſen *to Blot out.*  
 Uitwringen *to Wreſt,* *to*  
*Wring.*  
 Uitzonderen *to Except.*  
 een

een Vlagge *a Flag.*  
 een Vlak *Blemish, a Spot, a Stain.*  
 een Vlam *a Flame.*  
 Vlas *Flax, Tow.*  
 een Vleermuis *a Bat.*  
 Vlees *Flesh.*  
 de Vleeshal *the Shambles*  
 een Vleeshouwer *a Butcher.*  
 Vleeslyk *Carnal.*  
 Vlegten *to Intangle.*  
 een Vlek *a Borough.*  
 een Vles *a Bottle.*  
 een Vleugel *a Wing.*  
 Vleyen *to Flatter.*  
 een Vlieg *a Fly.*  
 Vliegen *to Fly.*  
 Vlier *Elder.*  
 een Vlies *a Tunick.*  
 Vloeken *to Swear, to Curse.*  
 de Vloer *the Floor.*  
 Vloeyen *to Flow.*  
 een Vloo *a Flea.*  
 een Vloot *a Fleet.*  
 een Vloot scheepen *a Navy.*  
 Vlughten *to Fly away.*  
 Vlytig *Diligent, Quick.*  
 een Vocaal *a Vowel.*  
 Vochtig *Moist.*

Vodde *Rag.*  
 Voeden *to Feed, to Nourish.*  
 Voeder *Fodder.*  
 Voedfel *Food.*  
 een Voedster, Minne *a Nurse.*  
 Voegen *to Joyn.*  
 Voegen *to Become.*  
 Voelen *to Touch, to Feel.*  
 de Voering (van een kleed) *the Lining (of a Coat.)*  
 een Voet *a Foot.*  
 een Voetangel *a Caltrop.*  
 een Vogel *a Bird, a Fowl.*  
 een Vogelkooy *a Bird-cage, or a Cage.*  
 Vogellym *Bird-lime.*  
 Vogt *Liquor.*  
 Vol *Full.*  
 Volbrengen *to Accomplish, to Effect, to Perform.*  
 Voldoen *to Content.*  
 Voldoening *Satisfaction.*  
 Voleinden *to Perfect.*  
 Volgen *to Follow.*  
 Volgens, na, *According to.*

Volharden *to Persist.*  
 Volharding *Perseverance.*  
 een Volk, Natie, a *Nation, People.*  
 Volkomen, Volmaakt, *Perfect.*  
 Volkryk *Populous.*  
 Volmaaken *to Fullfil.*  
 Volfrektelyk *Absolutely.*  
 een Vonk a *Spark.*  
 een Voogd a *Tutor.*  
 Voor *Afore.*  
 Voorbeding *Previous.*  
 een Voorbeeld an *Exemple, a Pattern.*  
 Voorbehouden *to Reserve.*  
 Voorbygegaan *Past.*  
 Voordeel *Advantage.*  
 te Vooren *Before.*  
 Voorgaande *Precedent.*  
 een Voorganger *Predecessor.*  
 Voorgevel *Fore-front.*  
 een Voorhof a *Porch.*  
 't Voorhoofd *the Brow, a Forehead.*  
 't Voorjaar *the Spring.*  
 Voorkomen *to Anticipate, to Prevent.*

Voornaamentlyk *Briefly or Especially.*  
 Voorneemen *to Purpose.*  
 Vooroordeel a *Prejudice*  
 Voorouders *Ancestors.*  
 Voorraad *Provision.*  
 een Voorreeden a *Preamble, Preface, a Prologue.*  
 Voorregt *Priviledge.*  
 Voorschikking *Predestination.*  
 Voorschryven *to Prescribe.*  
 te Voorschyn komen *to Appear.*  
 Voorlaan *to Propose.*  
 Voorsnyden *to Carve meat.*  
 Voorspoed *Prosperity.*  
 Voorspraak *Intercessor.*  
 Voorstaan *to Protect.*  
 de Voorste *the Former.*  
 Voorstellen *to Prefer, to Propose.*  
 Voort, buiten *Forth.*  
 Voortaan *Hereafter.*  
 Voortbrengen *to Produce.*  
 Voortgaan *to Proceed.*  
 Voortplanten *to Propagate.*

Voor-

- Voortreffelyk *Magnificent*.  
 Voortvaarend *Dispatch*,  
*Swift*, *Quick*.  
 een Voorval *an Event*.  
 Voorwaar *Truly*, or  
*Indeed*.  
 Voorwendfel *Pretence*,  
 or *Pretext*.  
 een Voorwerp *an Object*.  
 Voorzeggen *to Foretell*,  
*to Prognosticate*.  
 Voorzegging *Prediction*.  
 Voorzien *to Provide*.  
 Voorziende *Aware*.  
 Voorzienigheid *Providence*.  
 Voorzigtig *Circumspect*,  
*Discreet*.  
 Voorzigtigheid *Prudence*.  
 Voorzigtig zyn *to be Wary*.  
 Vorderen *to be Forward*.  
 een Vorm *a Mould*.  
 een Vorsch, Kikvoorsch,  
*a Frog*.  
 Vorst *Frost*.  
 een Vos *a Fox*.  
 Vrouwen *to Fold*.
- een Voys *a Voice*.  
 een Vraag *a Question*.  
 Vraagen *to Ask*.  
 een Vraat *a Glutton*.  
 Vragt *Freight*.  
 een Vrat *a Wart*.  
 Vrede *Peace*.  
 Vredemaaken *to Pacify*.  
 te Vrede stellen *to Appaise*.  
 een Vreemdeling *an Alien*, *a Stranger*.  
 Vrees *Fear*.  
 Vreesselyk *Dreadfull*,  
*Terrible*.  
 Vreugd *Joy*.  
 Vriezen *to Freeze*.  
 een Urinaalglas *an Urinal*.  
 een Vrind *a Friend*.  
 Vrindelyk *Kind*.  
 Vrindschap *Amity*.  
 een Vroedvrouw *a Midwife*.  
 Vroeg, by tyds *Early*.  
 Vrolyk *Blith* or *Cheerfull*, *Merry*.  
 Vrolykheid *Joy*, *Mirth*.  
 Vroomheid *Uprightness*.  
 een Vrouw *a Dame*,  
*Woman*.  
 een Vrouwen-kaper *a*  
*Head*

VR. VU.

VY. WA.

*Hood.*

een Vrouws getroude man *a Husband.*

een Vrouws muts *a Coyf.*

een Vrouws onderrok *a Petticoat.*

Vrugt *Fruit.*

Vry *Free.*

Vrydom, Vryheid *Immunity, Liberty.*

Vryhouden *to Defray.*

Vrymoedigheid *Assurance.*

Vryspreekent *to Absolve, to Acquit.*

Vryven *to Rub.*

Vrywillig *Voluntary.*

Vuil *Foul, Sluttish.*

Vuiligheid, Slyk, Dirt, *Filth.*

Vuil maaken *to Pollute, to Soil.*

een Vuist *a Fist.*

Vullen *to Fill.*

Vullis *Dust.*

een Uur *an Hour.*

een Uurwerk *a Watch.*

een Uurwyzer *a Dial.*

Vuur *Fire.*

Vuurig *Ardent, Fervent*

sen Vuurpyl *a Squib, a*

*Rocket.*

Uwen Thine.

de Vyand *the Enemy, a Foe.*

Vyt *Five.*

een Vyg *a Fig.*

een Vyl *a File.*

een Vyver *a Pond.*

een Vyzel *a Mortar.*

W.

W Aagen *to Hazard.*

Waaken *to Wake, to Watch.*

Waar *Where.*

Waar *True.*

de Waard *the Host.*

Waarde, Waardy *Value.*

Waardig *Worthy.*

Waardig agten *to Vouchsafe.*

Waardigheid *Dignity.*

Waaren *Wares.*

Waarheid *Truth.*

Waarmaaken *to Averr, to Verify.*

Waarneemen *to Observe*

Waarom *Wherefore.*

Waarschouwen *to Warn*

Waarschynelyk *Probable.*

Waar

WA:

Waar toe *Whereto*.  
 Waarzegging *South-  
 saying*.  
 Waassem *Exhalation*.  
 een Waayer *a Fan*.  
 de Waereld *the World*.  
 een Wafel *a Wafer*.  
 een Wagen *a Waggon*.  
 een Wagenas *an Axel-  
 tree*.  
 een Wagenmaker *a  
 Cart-Wright*.  
 Wagenschot *Wainscot*.  
 Wagensmeer *Hog's  
 Grease*.  
 Waggelen *to Reel, to  
 Wag*.  
 Wagt *Guard or Gard*.  
 Wagten *to Attend, to  
 Wait*.  
 zig Wagten *to be Wary*.  
 een Wagt toren *a Bel-  
 frey, a Watch-Tower*.  
 Wakker *Awake*.  
 Wakkerheid *Vigilance*.  
 een Wal *a Wall*.  
 Walgen *to Lothe*.  
 een Walvis *a Whale*.  
 een Wambus *a Doublet*.  
 Wandelen *to Walk*.  
 een Wangedrogt *a  
 Master*.

WA. WE:

Wanhoopen *to Despair*.  
 Wankelen *to Wag*.  
 Wanneer *When*.  
 Want *For*.  
 Wantrouwig *Diffident,  
 Mistrustful*.  
 Wapenen, *Arms, Wea-  
 pons*.  
 Wapenen *to Arm*.  
 een Wapenhuis *an Ar-  
 senal*.  
 een Wapenmaker *an  
 Armourer*.  
 Warm *Warm*.  
 Warmte *Heat*.  
 Was *Wax*.  
 Wassen *to Wash*.  
 Wat *What, Somewhat*.  
 Wat schort u? *What  
 Ails you?*  
 Water *Water*.  
 een Waterloop *a  
 Brook*.  
 een Waterpot *a Coam-  
 ber-pot*.  
 een Watervloed *a  
 Flood*.  
 de Waterzugt *the  
 Dropsy*.  
 een Webbe *a Web*.  
 Wedden *to Lay a Wa-  
 ger*.



## WE.

Weder *Weather.*  
 Weder antwoorden *to*  
*Reply.*  
 Wedergeboorte *Rege-*  
*neration.*  
 Wedergeeven *to Ren-*  
*der, to Restore.*  
 Wedergeevening *Restitu-*  
*tion.*  
 Wederhouden *to Hold*  
*back.*  
 Weder instorten *to Re-*  
*lapse.*  
 Wederkeeren *to Return,*  
*to Turn.*  
 Wederleggen *to Confu-*  
*te, to Refute.*  
 Wederom *Again.*  
 Wederom betalen *to*  
*Repay.*  
 Wederom brengen *to*  
*Reduce.*  
 Wederom roepen *to*  
*Reclaim.*  
 Wederopstanding, *Re-*  
*surrection.*  
 Wederoverzien *to Re-*  
*vise.*  
 Wederroepen *to Re-*  
*tract.*  
 Wederspannig *Rebel-*  
*lions.*

## WE.

Wederstaan *to Resist.*  
 Wederstreeven *to*  
*Thwart.*  
 Wederwaardigheid *Tri-*  
*bulation.*  
 Wederzenden *to Send*  
*back.*  
 Wederzyds *Mutual.*  
 een Weduw- *a Widow.*  
 Wee *Wo.*  
 Weegen *to Weigh, to*  
*Poize.*  
 een Weeghuis of Wand-  
 huis *a Wall-louse.*  
 een Week *a Week.*  
 Week maaken *to Make*  
*tender.*  
 Weeldrig *Voluptuous,*  
*Wanton.*  
 Weemoedig *Pufflani-*  
*mous.*  
 Weenen *to Weep.*  
 Weergaloos *Incompa-*  
*rable.*  
 Weerklank *an Eccho.*  
 Weerkrygen *to Recover.*  
 Weerligt *Lightning.*  
 een Weerschyn *a Re-*  
*fection.*  
 een Weeskind *an Or-*  
*phan.*  
 Weetenschap *Skill,*  
*Scien-*

## WE.

*Science.*  
 een Weetniet *an Ignorant.*  
 Weeven *to Weave.*  
 het Weezen *Being.*  
 een Weg *a Way.*  
 uit de Weg *Away.*  
 Wegdoen *to Remove.*  
 Wegens of van Wegen *Behalf.*  
 Weggaan *to Depart.*  
 Wei *Whay.*  
 een Weide *a Pasture.*  
 Weigeren *to Refuse.*  
 Weinig *Few.*  
 Wel *Well.*  
 Welaan *Go to.*  
 Welbehaagen *Agreement.*  
 Weldaad *Benefit.*  
 Welke *Whish.*  
 Welkom *Welcome.*  
 Wellust *Lust.*  
 Wellustig *Voluptuous.*  
 Welspreekend *Eloquent.*  
 Welvaart *Prosperity, Weal.*  
 Wenden *to Turn.*  
 Wenschen *to Wish.*  
 Wentelen *to Tumble.*  
 een Werf *a Wharf.*

## WE. WI.

Werken *to Work.*  
 Werking *Operation.*  
 Werktuig *an Instrument.*  
 een Werkwoord *a Verb.*  
 Werpen *to Cast, to Throw.*  
 een Wespe *a Wasp.*  
 West, het westen *the West.*  
 een Wet *a Law.*  
 Wetten *to Wbet.*  
 een Wied-mesje *a Weeding-hook.*  
 een Wieg *a Cradle.*  
 een Wiel *a Wheel.*  
 Wierook *Frankincense.*  
 de Wil *the Will.*  
 Wild *Savage, Wild.*  
 een Wildernis, *a Desert, Wilderness.*  
 een Wilgeboom *a Willow tree.*  
 de Wind *the Wind.*  
 Windbreeken *to Belch.*  
 een Winkel *a Shop.*  
 een Winkelbaak *a Rule, or Square.*  
 Winnen *to Get or Gain.*  
 Winst *Gain.*  
 Winter, *Winter.*  
 een Wisselbank *a Bank*  
 D 7 (for

WI. WO. WR.

(for use - many.)

een Wisselbrief a *Bill of Exchange.*

Wisselen to *Exchange.*

Wit *White.*

een Wit of Merk a *But or Mark.*

Witachtig *Blankish.*

Woeker *Usury.*

Woelen to *Flutter, to Frisk or Leap.*

Wol *Wool.*

een Wolk a *Cloud.*

een Wond a *Wound, Sore.*

Wonderbaar *Prodigious.*

Wonderen to *Marvel.*

Woonen to *Dwell.*

een Woord a *Word.*

Worstelen to *Wrestle.*

een Wortel a *Root.*

een geele Wortel of *Peen a Carrot.*

Wraak *Vengeance.*

Wraakgierig *Vindictive.*

Wrang *Harsh.*

Wreed *Cruel.*

Wreedheid *Cruelty, Rigour.*

Wreeken to *Avenge, to Revenge.*

WU. WY. YD.

Wringen to *Urge.*

Wrongel *Curd.*

Wurgen to *Choak.*

een Wurm a *Worms.*

Wy *We.*

Wyd *Ample.*

Wyders *Besides.*

cen Wyf a *Wife.*

Wyken to *Sbrink, to Soke, to Steep.*

te rugge wyken to *Recoyl.*

Wyn *Wine.*

een Wyngaard a *Vine.*

Wynleezing, wyntydt, *Vintage.*

Wynruit *Rue.*

een Wynverkooper a *Vintner.*

Wys, Sage, *Wise.*

Wyten to *Twit, to Re-proach.*

Wyzen to *Shew, to let See.*

Y.

Y Del *Vain.*

Ydelheid *Vanity.*

Ylhoofdig *Half mad, Frantick,*

Ys *Ice.*

Yver

## YV. ZA:

Yver *Zeal*.  
 Yvoor *Ivory*.  
 Yzer *Iron*.  
 Yzing *a Quaking*.

## Z.

Zaad *Seed*.  
 een Zaag *a Saw*.  
 een Zaak *a Thing*.  
 Zaayen *to Sow*.  
 een Zadel *a Saddle*.  
 Zagt *Soft*.  
 Zagtzinnig *Meek, Mild*.  
 een Zak *a Pocket, a Sack*.  
 een Zakje *a Bag*.  
 Zakken *to Sink*.  
 een Zakpyp *a Bag-pipe*.  
 Zalf *Ointment, Salve*.  
 Zaligheid *Salvation*.  
 Zaligmaker *Saviour*.  
 Zalm *a Salmon*.  
 Zalven *to Anoint*.  
 een Zalving *an Unction*.  
 Zand *Sable or Gravel*.  
 een Zang *a Song*.  
 Zeden *Morals*.  
 Zeden, Manieren *Manners*.  
 Zederd *Since*.  
 Zedigheit *Modesty*.  
 de Zee *the Sea*.

## ZE.

een Zeef *a Sift, a Sieve or Sove*.  
 een Zee-kaart *a Sea-Card*.  
 een Zeelt *a Trench*.  
 Zeemleer *Shamey-Leather*.  
 Zeep *Sope*.  
 Zeer *Very*.  
 een Leer *a Sorb*.  
 Zeer doen *to Hurt*.  
 een klein loopende Zee-  
 righeid *a Tetter*.  
 een Zeerover *a Pirate*.  
 een Zegel *a Seal*.  
 een Zegel van den Tol  
 of Costuimhuis *a Co-  
 cket*  
 een Zegelbewaarder *a  
 Keeper of the Seal*.  
 een Zegelring *a Signet*.  
 Zegenen *to Bless*.  
 Zegening *Benediction*.  
 Zegenpraal *Triumph*.  
 Zeggen *to Say*.  
 een Zeil *a Sail*.  
 Zeilen *to Sail*.  
 een Zeilsteen *a Lead-  
 Stone*.  
 Zeker, *Certain, Sure,  
 Secure*.  
 Zelden *Seldom*.

Zelfs

## ZE. ZI.

Zelfs *Even.*  
 Zelfstandigheid *Sub-*  
*stance.*  
 Zemel *Bran.*  
 Zenden *to Send.*  
 een Zenuw *a Sinew.*  
 Zes *Six.*  
 een Zetel, Stoel, *a*  
*Seat.*  
 Zetten *to put, to set.*  
 Zeven *Seven.*  
 Zever *Foam, Slaver.*  
 Zie daar *Behold, Le.*  
 Zieden, kookken *to*  
*Seeth.*  
 Ziek *Sick.*  
 Ziekte, ongemak *Di-*  
*sease.*  
 de Ziel *the Soul.*  
 Zien *to Look, to See.*  
 Ziften *to Sift.*  
 Zig *one's-Self, him-Self*  
 Zigtbaar, Zienlyk *Vi-*  
*sible.*  
 Zilver *Silver.*  
 Zilverwerk *Plate.*  
 Zin *Sence.*  
 Zindelyk *Neat.*  
 Zingen *to Sing.*  
 Zinlykheid *Fancy,*  
*Mind.*  
 Zinneloos *Mad, Senseless*

## ZI. ZO.

Zitten *to Sit.*  
 t'Zoek *Stray'd.*  
 Zoeken *to Seek.*  
 een Zoen *a Kiss.*  
 een Zoen-offer *a Pro-*  
*pitiatory Sacrifice.*  
 Zoet *Sweet.*  
 Zoethout *Licorish.*  
 een Zog *a Sow.*  
 een Zolder *a Garret.*  
 Zomer *Summer.*  
 Zommige *Some.*  
 een Zondaar *a Sinner.*  
 Zondag *Sunday or Sab-*  
*bath-day.*  
 Zonde *Sin.*  
 Zonder *Without.*  
 Zondigen *to Sin.*  
 Zondvloed *Deluge, In-*  
*undation.*  
 de Zonne *the Sun.*  
 Zonnestraalen *Rays of*  
*the Sun.*  
 Zoo, Alzoo *So.*  
 Zoodanig *Such, Like.*  
 Zoo draa *Assoon as.*  
 de Zool van de Voet,  
*the Sole of the Foot.*  
 een Zoom *a Seam, a*  
*Hem.*  
 Zoomen *to Hem.*  
 een Zoon *a Son.*  
 Zorg

ZO. ZU.

Zorg *Care.*  
 Zorgeloos *Careless, Se-  
 cure.*  
 Zorgvuldigheid *Care-  
 fulness.*  
 een Zot *a Fool, a Sot.*  
 Zothed *Folly.*  
 Zotterny *Foppery, or  
 Foolish trick*  
 Zoude *Should.*  
 Zout *Salt.*  
 een Zoutkeet *a Salt-pit.*  
 een Zout-vat *a Saltfel-  
 ler.*  
 Zugten *to Sigh.*  
 het Zuiden *the South.*  
 Zuigen *to Suck.*  
 Zuinig *Sparing, Saving.*  
 Zuipen *to Sup*  
 dikmaals Zuipen *to Bib.*  
 Zuiver *Pure.*  
 Zuiveren *to Purify, to  
 Refine.*  
 Zulk *Such.*  
 Zuster *Sister.*  
 Zuur *Sour.*  
 Zuurdeeffem *Leaven,  
 Ferment.*  
 Zuuring *Sorrel.*  
 Zuur zien *to Scoul.*  
 een Zwaan *a Swan.*  
 Zwaar *Heavy.*

ZW:

een Zwaard of Sabel *a  
 Sable, a Sword.*  
 een Zwaard-schedel *a  
 Scabbard*  
 een Zwaard-veeger *a  
 Furbisher, Cutler.*  
 Zwaarigheid *Difficulty!*  
 iemand Zwaarigheid  
 aandoen *to Puzzle.*  
 Zwaarlyvig *Corpulent.*  
 Zwaarmoedig *Unquiet,  
 Restless.*  
 een Zwaager *a Brother  
 in Law.*  
 een Zwagtel *a Band, a  
 Swath band.*  
 Zwak *Weak.*  
 een Zwaluw *a Swallow.*  
 Zwart *Black.*  
 Zwavel *Brimstone.*  
 Zwavelstokken *Mat-  
 ches.*  
 Zweemen *to Ressemble.*  
 een Zweep *a Whip,  
 Scourge.*  
 een Zweer *an Ulcer.*  
 Zweeren *to Swear.*  
 Zweeten *to Sweat.*  
 de Zweetgaten *the  
 Pores.*  
 Zwelgen *to Swallow.*  
 Zwellen *to Swell.*  
 een

ZW.

ZY.

een Zwellling *a* Botch.Zwemmen *to* Swim.Zwerven *to* Wander.Zwier *Air*.Zwygen *to be* Silent, *to**Hold one's Tongue.*een Zwyn *a* Swine.Zy *Sbe.*een Zy, Zyde *a* Side.ter Zyde *afide.*Zyde, Zy *Silk.*Zyn *to be.*een Zy-wurm *a* Silk-*worm.*

## T A B L E I.

A Table of Abbreviations or Contractions, wherein one, or two, or three Letters stand for one or more Words.

*Een Tafel van Woordkorting, waar in een, of twee, of drie Letters staan voor een of meer Woorden, als:*

A. or An. *voor* Answer.A. B. or B. A. *voor* Bachelor of Arts

Abp. Archbishop.

A. D. *Anno Domini*, or, in the Year of our Lord.

A. M. or M. A. Master of Arts.

B. Book.

B. A. Bachelor of Arts.

Bp. Bishop.

B. V. M. Blessed Virgin Mary.

B. Brother.

C. C. C. Corpus Christi College.

Cent. *Centum*, an Hundred.C. S. *Custos Sigilli*, Keeper of the Seal.

D. Duke.

D. Doctor.

D. D. Doctor in Divinity.

D<sup>o</sup>. Ditto, the Same.

E. Earl.

E. g. or ex. gr. *Exempli gra-*

# T A B L E I.

<i>gratis</i> , or, for Example.	M <sup>rs</sup> . Mistress.
F. R. S. Fellow of the Royal Society.	MS. Manuscript.
Hn <sup>ble</sup> . Honourable.	MSS. Manuscripts.
Id. <i>idem</i> , the Same.	M.S. <i>Memoria Sacra</i> or Sacred to the memory.
Ibid. <i>ibidem</i> , in the same place.	N. B. <i>Nota bene</i> , mark well
III S. Jesus, the three first Greek Letters of the Name.	N. S. New Style.
I. N. R. I. Jesus of Nazareth (Rex, or) King of the Jews.	O. S. Old Style.
J. D. <i>Juris Doctor</i> , Doctor of the Law.	Pen. or <i>Pencil</i> . Last save one.
K. King.	<i>Per Cent.</i> by the Hundred.
K <sup>m</sup> . Kingdom.	P. G. Professor in <i>Gresham College</i> , as M. of Musc. A. of Astronomy, &c.
Kt. or Knt. Knight.	P. S. Postscript.
L. or L <sup>d</sup> . Lord.	Q. D. <i>quasi dicat</i> , as if he shou'd say
L. C. J. Lord Chief-Justice.	Q. Queen, or Question.
Ldp. or Lp. Lordship.	R. <i>Rex</i> , King, or <i>Regina</i> , Queen; as W. R. King <i>William</i> . A. R. Queen <i>Anne</i> . C. R. II King <i>Charles</i> the Second.
La. Ladyship.	Rev <sup>d</sup> . Reverend.
LL. D. <i>Legum Doctor</i> , Doctor of the Laws	Rt. Right, as Rt. Wp <sup>ful</sup> Right Worshipfull, or Rt. Hon <sup>ble</sup> , Right Honourable.
M. Marquess.	
M. A. Master of Arts.	
Math. Mathematicks.	
M. D. <i>Medicinae Doctor</i> , Doctor in Physick.	
M <sup>r</sup> . Master.	

S.



## T A B L E II.

Dr. Debtor.	S <sup>d</sup> . Said.
Execr. Executor.	W <sup>th</sup> . With.
Hon <sup>r</sup> . Honoured.	W <sup>n</sup> . When.
Jn <sup>r</sup> . John.	W <sup>ch</sup> . Which.
Lr. Letter.	W <sup>t</sup> . What.
L. J. C. Lord Jesus Christ.	Y <sup>e</sup> . The.
Ma <sup>m</sup> . Madam.	Y <sup>t</sup> . That.
Mty. Majesty.	Y <sup>is</sup> . I his.
P <sup>d</sup> . Paid.	Y <sup>r</sup> . Your.
Q <sup>t</sup> . Containing.	X <sup>t</sup> . Christ.
R <sup>d</sup> . received.	X <sup>tian</sup> , Christ.
Serv <sup>t</sup> . Servant.	X <sup>mas</sup> , Christmas.

mt. is written often for *ment*, at the end of a word, as *Instrum<sup>t</sup>* : *Commandm<sup>t</sup>* : and *t* set a little above the last Letter, with a Colon under it, stands for *ant* or *ent*, in many other words also; as *Coven<sup>t</sup>* : *Covenant*, *Obed<sup>t</sup>* : *Obedient*, &c.

Con, with a Line or Dash over it, goes for *sion*, at the end of a word, as *Condicon*, *Conodition*.

A Dash or Line over any Vowel, stands for *n* or *m* thus, *Comon* for *Common*, *wat* for *want*, *Comet* for *Comment*.

*Note*, Some of these Contractions are used in Books that are printed on particular subjects, as *Execr<sup>s</sup>*. *Adm<sup>s</sup>*. &c in Law-Books, *Dr.*, *Cr.*, *Acc<sup>t</sup>* in Books of Merchandize but seldom in other Authors.

A TA-

## T A B L E III.

**A** Table of Numbers and Figures ; Numbers are usually expressed by those seven Roman Capital Letters, I V X L C D M which are called *Numerals* ; or by these Ten Characters, (*viz*) 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9 which are called *figures*, and 0, which is a Cypher.

*Een Tafel van Getallen en Figuren ; de Getallen zyn gewoonelyk uitgedrukt door deze zeven Romeinse Capitaale Letters , I. V. X. L. C. D. M welke getallig genoemd worden ; of door deze tien Characters (als) 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. welke Figuren genoemd worden, en 0, welke is een Cyfer.*

### Their Signification.

1. One.	I.
2. Two.	II.
3. Three.	III.
4. Four.	IV.
5. Five.	V.
6. Six.	VI.
7. Seven.	VII.
8 Eight.	VIII.
9. Nine.	IX.
10. Ten.	X.
11. Eleven.	XI.
12. Twelve.	XII.
13. Thirteen.	XIII.
14. Fourteen.	XIV.
15 Fifteen.	XV.
16. Sixteen.	XVI.

# T A B L E III.

17. Seventeen.	XVII.
18. Eighteen.	XVIII.
19. Nineteen.	XIX.
20. Twenty.	XX.
21. Twenty-One.	XXI.
22. Twenty-Two.	XXII.
23. Twenty-Three.	XXIII.
24. Twenty-Four.	XXIV.
25. Twenty-Five.	XXV.
26. Twenty-Six.	XXVI.
27. Twenty-Seven.	XXVII.
28. Twenty-Eight.	XXVIII.
29. Twenty-Nine.	XXIX.
30. Thirty.	XXX.
40. Forty.	XL.
50. Fifty.	L.
60. Sixty.	LX.
70. Seventy.	LXX.
80. Eighty.	LXXX.
90. Ninety.	XC.
100. One Hundred.	C.
200. Two Hundred.	CC.
300. Three Hundred.	CCC.
400. Four Hundred.	CCCC.
500. Five Hundred.	D. or 10.
600. Six Hundred.	DC. or 100.
700. Seven Hundred.	DCC. or 1000.
800. Eight Hundred.	DCCC. or 10000.
900. Nine Hundred.	DCCCC. or 100000.
1000. One Thousand.	M. or 1000.
1725.	MDCCXXV.

*Thousand seven Hundred and Twenty Five.*

F I N I S.

100  
100  
100















